

การสร้างเครือข่ายความร่วมมือในการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนที่ยั่งยืนของ
ภาครัฐและภาคประชาชนในตำบลกระทุ่มล้ม
อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม

THE COOPERATION NETWORKING CREATION FOR SUSTAINABLE
ECONOMIC DEVELOPMENT BETWEEN GOVERNMENT
AND COMMUNITY IN KRATUMLOM SUB-DISTRICT,
NAKORNPRATHOM PROVINCE.

พระนำโชค อานนโท (ทองดี)

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาพุทธศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการพัฒนาสังคม

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
พุทธศักราช ๒๕๖๐

การสร้างเครือข่ายความร่วมมือในการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนที่ยั่งยืนของ
ภาครัฐและภาคประชาชนในตำบลกระทุ่มล้ม
อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม

พระนำโชค อานนโท (ทองดี)

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาพุทธศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการพัฒนาสังคม

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
พุทธศักราช ๒๕๖๐

(ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย)

THE COOPERATION NETWORKING CREATION FOR SUSTAINABLE
ECONOMIC DEVELOPMENT BETWEEN GOVERNMENT
AND COMMUNITY IN KRATUMLOM SUB-DISTRICT,
NAKORNPRATHOM PROVINCE.

Phra Numchok Arnuntho (Thongdee)

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of
The Requirement for the Degree of Master of Arts
(Social Development)

Graduate School
Mahachulalongkornrajavidyalaya University

C.E. 2017

(Copyright by Mahachulalongkornrajavidyalaya University)

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัย เรื่อง
“การสร้างเครือข่ายความร่วมมือในการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนที่ยั่งยืนของภาครัฐและภาคประชาชน
ในตำบลกระทุ่มล้ม อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม” เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการพัฒนาสังคม

(พระมหาสมบุรณ์ วุฑฒิกโร, ดร.)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

คณะกรรมการตรวจสอบวิทยานิพนธ์

(พระมหาสมบุรณ์ วุฑฒิกโร, ดร.)

ประธานกรรมการ

(รศ.ดร.สุวิญ รักษัตย์)

กรรมการ

(ดร.เดชา กัปโก)

กรรมการ

(พระสุธีรัตนบัณฑิต, รศ.ดร.)

กรรมการ

คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์

ดร.เดชา กัปโก

ประธานกรรมการ

พระสุธีรัตนบัณฑิต, รศ.ดร.

กรรมการ

ชื่อผู้วิจัย

(พระนำโชค อานนโท)

ชื่อวิทยานิพนธ์ : การสร้างเครือข่ายความร่วมมือในการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนที่ยั่งยืนของ
ภาครัฐและภาคประชาชนในตำบลกระทู้มล้ม อำเภอสามพราณ จังหวัด
นครปฐม

ผู้วิจัย : พระนำโชค อานนโท (ทองดี)

ปริญญา : พุทธศาสตรมหาบัณฑิต (การพัฒนาสังคม)

คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์

: ดร. เดชา กัปปโก, ศน.บ. (สังคมวิทยา) M.A. (Sociology)
Ph.D. (Sociology.)

: พระสุธีรัตนบัณฑิต, รศ.ดร. ร.บ. (รัฐศาสตร์) พช.ม. (พัฒนาชุมชน)
พธ.ด. (พระพุทธศาสนา)

วันที่สำเร็จการศึกษา : ๑๕ มีนาคม ๒๕๖๑

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดวัตถุประสงค์ของการวิจัยไว้ ๓ ประการ ดังนี้ ๑) เพื่อศึกษากระบวนการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนของภาครัฐและภาคประชาชนในตำบลกระทู้มล้ม อำเภอสามพราณ จังหวัดนครปฐม ๒) เพื่อศึกษาการสร้างเครือข่ายความร่วมมือของภาครัฐและภาคประชาชน ในการขับเคลื่อนเป้าหมายของการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนในตำบลกระทู้มล้ม อำเภอสามพราณ จังหวัดนครปฐม ๓) เพื่อวิเคราะห์การสร้างเครือข่ายความร่วมมือในการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนที่ยั่งยืนของภาครัฐและภาคประชาชนในตำบลกระทู้มล้ม อำเภอสามพราณ จังหวัดนครปฐม

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามระเบียบวิธีวิจัยแบบผสม (Mixed Methodology Research) ประกอบด้วย การวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) โดยใช้วิธีการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ประชาชนทั่วไป หน่วยงานต่างๆ ทั้งภาครัฐ และภาคเอกชน ในพื้นที่ชุมชนตำบลกระทู้มล้ม อำเภอสามพราณ จังหวัดนครปฐม จำนวน ๓๙๔ คน โดยการเปิดตารางขนาดกลุ่มตัวอย่างของ ทาโร ยามาเน (Taro Yamane) ข้อมูลที่เก็บรวบรวมได้จากกลุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามทั้งหมดมาวิเคราะห์ และประมวลผล โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติเพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์ โดยใช้สถิติ ดังนี้ ค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) การวิจัยเชิงคุณภาพ ด้วยการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) กับผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informants) และใช้เทคนิคการวิเคราะห์เนื้อหาประกอบบริบท (Content Analysis Techniques)

ผลการวิจัยพบว่า

๑. กระบวนการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนของภาครัฐและภาคประชาชนในตำบลกระทู้มล้ม อำเภอสามพราณ จังหวัดนครปฐม พบว่า ทั้ง ๔ ด้านโดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก ๓.๗๒ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน คือ การขยายตัวทางเศรษฐกิจ การกระจายรายได้ สวัสดิการสังคม และคุณภาพสิ่งแวดล้อม อยู่ในระดับมากทุกด้าน

๒. การสร้างเครือข่ายความร่วมมือของภาครัฐและภาคประชาชน ในการขับเคลื่อนเป้าหมายของการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนในตำบลกระทู้มล้ม พบว่า ทั้ง ๔ ด้าน โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน คือ การวางกรอบความร่วมมือ การส่งเสริมให้เกิดความร่วมมือ การสนธิความร่วมมือ และการระดมความร่วมมือ อยู่ในระดับมากทุกด้าน

๓. วิเคราะห์การสร้างเครือข่ายความร่วมมือในการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนที่ยั่งยืนของภาครัฐและภาคประชาชนในตำบลกระทู้มล้ม อำเภอสามพราณ จังหวัดนครปฐม พบว่า เนื่องจากมีการเจริญเติบโตในด้านเศรษฐกิจ มีการขยายตัวความเป็นเมือง หมู่บ้าน โรงงาน มีการใช้พื้นที่ในชุมชนมากขึ้นสภาพแวดล้อมในชุมชนมีการเปลี่ยนแปลง ทำให้วิถีชีวิตในชุมชนดั้งเดิมเปลี่ยนไป เกิดความไม่เท่าเทียมกันในด้านการกระจายรายได้ ผู้คนหันมาประกอบอาชีพอุตสาหกรรมมากขึ้น ควรมุ่งเน้นการส่งเสริมความร่วมมือระหว่างภาครัฐและภาคประชาชนในการส่งเสริมอาชีพ หน่วยงานของรัฐมีการจัดเวทีประชาคมในทุกๆ เดือนเพื่อกำหนดเป้าหมาย และยุทธศาสตร์ร่วมกัน ผลักดันประชาชนเห็นความสำคัญของความร่วมมือ เพื่อร่วมกันหาแนวทาง ปรับปรุง แก้ไขในการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนเพื่อให้เกิดความยั่งยืน

Thesis title : The Cooperation Networking Creation for Sustainable Economic Development Between Government and Community in Kratumlom Sub - District, Nakornprathom Province

Researcher : Phra Numchok Arnuntho (Thongdee)

Degree : Master of Art (Social Development)

Thesis Supervisory Committee

: Dr. Decha Kuppko, B.A. (Sociology) M.A. (Sociology)
Ph.D. (Sociology)

: Assoc. Prof. Dr. Phrasuthiratanapundit, B.A. (Political Science)
Ph.D. (Buddhism)

Date of Graduation : 15 March, 2018

Abstract

The main three purposes of this thesis were 1) to study the process of sustained community economic development of government and people in Krathum Lom, Sam Phran, Nakhon Pathom, 2) to study process of collaborative network establishing by government and people sectors in order to move the community economic development goals people in Krathum Lom, Sam Phran, Nakhon Pathom, and 3) to analyze establishing collaborative network for sustained community economic development of government and people in Krathum Lom, Sam Phran, Nakhon Pathom.

Mixed methodology research was processed with quantitative research and survey research. The samples were 394 people from people in community, authorities from government sectors and private sector in Krathum Lom, Sam Phran, Nakhon Pathom. The random sampling was followed Taro Yamane. The collected data was analyzed with statistic program for sociological research by mean, standard deviation. for qualitative research, data were collected from key informants through In – depth interview. content analysis was for employed the data analysis.

The results were found that

1. The process of sustained community economic development of government and people in Krathum Lom, Sam Phran, Nakhon Pathom was found that 4 overall aspects were at high level (mean = 3.72). When considering in each aspect, It showed that Economic extension, Income distribution, Social welfare and Environment quality were at all high level.

2. The process of collaborative network establishing by government and people sectors in order to move the community economic development goals people in Krathum Lom, Sam Phran, Nakhon Pathom was found that 4 overall aspect were at high level. When considering in each aspect, It showed that collaboration planning, collaboration encouragement, collaboration connection and mobilizing collaboration were at all high level.

3. After analysis of establishing collaborative network for sustainable community economic development of government and people in Krathum Lom, Sam Phran, Nakhon Pathom. Due to economic growth, urban extension, community area was used a lot. It caused community and regular lifestyle change. Inequality of income distribution was occurred. People changed job to be in industrial occupation increasingly. Therefore, it should be promoted on collaboration between people and government sectors to promote occupation, Government office should make community meeting every month to plan the goals and strategies together, push people forward to aware of collaboration to find the guidelines, improvement on sustainable economic community development.

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดีก็ด้วยความเมตตาอนุเคราะห์ของหลายฝ่าย ซึ่งผู้วิจัยขอระบุนาม เพื่อเป็นการแสดงความขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้

ขอขอบพระคุณคณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ ได้แก่ อาจารย์ ดร.เดชา กัปโก และ พระสุธีรัตนบัณฑิต,รศ.ดร. ที่ได้เมตตาอนุเคราะห์ให้คำปรึกษาแนะนำช่วยเหลือในการปรับปรุงแก้ไขวิทยานิพนธ์จนสำเร็จด้วยดี และขอกราบขอบพระคุณคณะกรรมการตรวจสอบวิทยานิพนธ์ทุกท่าน ซึ่งประกอบด้วย พระมหาสมบุญญ์ วุฑฒิกโร, ดร., พระสุธีรัตนบัณฑิต, รศ.ดร., รศ.ดร.สุวิญ รักษ์สัตย์, และ ดร.เดชา กัปโก ที่ได้สละเวลา และให้ความอนุเคราะห์ตรวจสอบวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ พร้อมทั้งให้คำแนะนำแก้ไขบางส่วนเพื่อให้เนื้อหาในวิทยานิพนธ์มีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น

ขอขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง ๕ ท่าน อันได้แก่ อาจารย์พระครูใบฎีกาอภิชาติ ธมมสุท-โท,ดร. อาจารย์พระมหาประกาศิต สิริเมธ, ผศ.ดร.ประสิทธิ์ ทองอุ่น, ดร.พัชรพล สุกฤษ, อาจารย์-สัญญา สดประเสริฐ, ที่กรุณาเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจแบบสอบถาม พร้อมแนะนำในการปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามให้สมบูรณ์ และสำเร็จได้ด้วยดี

ขอพระขอบคุณพระครูสังฆรักษ์เอนก สุชาโต ผู้ช่วยเจ้าอาวาสวัดนครชื่นชุ่ม และขออนุโมทนา ท่านนายกวันดี อยู่ประจำ นายกเทศมนตรีเมืองกระทุ่มล้ม พร้อมทั้งคณะทำงานพัฒนาชุมชนกระทุ่มล้มทุกท่าน ที่ได้อนุเคราะห์ในการสัมภาษณ์เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย และสนับสนุนในการทำวิจัยครั้งนี้เป็นอย่างดี ตลอดจนในการอนุเคราะห์ของประชาชนในชุมชนกระทุ่มล้มที่เป็นกลุ่มตัวอย่างทุกท่าน และบุคคลหลายๆ ฝ่ายทั้งในส่วนที่เป็นงานวิชาการ งานภาคสนาม และผู้สนับสนุนให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามครั้งนี้

สุดท้ายนี้ ขอเจริญพร ขอบคุณ ญาติโยมทั้งหลายที่ได้เมตตาอนุเคราะห์สนับสนุนทุนการศึกษา ตลอดถึงญาติธรรมทุกท่านที่คอยให้กำลังใจในการศึกษา และขอขอบคุณเพื่อนๆ นิสิตการพัฒนาสังคม ทุกรูป/คน ที่คอยให้คำแนะนำช่วยเหลือ และให้กำลังใจด้วยดีเสมอมา คุณค่าและประโยชน์ใดๆ อันจะพึงมีจากวิทยานิพนธ์เล่มนี้ ผู้วิจัยขอน้อมถวายเป็นพุทธบูชา ธรรมบูชา สังฆบูชา และมอบบูชาเป็นกตเวทิตาคุณ แก่บิดามารดา ครูบาอาจารย์ พี่ๆ น้องๆ รวมทั้งคณะญาติ ผู้มีอุปการคุณทุกท่าน ซึ่งไม่สามารถจะเอ่ยนามได้ทั้งหมด ผู้ให้กำลังใจ ผู้ให้กำลังใจสนับสนุน ตลอดระยะเวลาที่ได้ทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้มา ขอกราบขอบพระคุณ และขอบคุณไว้ ณ โอกาสนี้

พระนาโฆค อานนโท (ทองดี)

๔ มีนาคม ๒๕๕๙

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ก
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ค
กิตติกรรมประกาศ	จ
สารบัญ	ฉ
สารบัญตาราง	ณ
สารบัญแผนภาพ	ญ
สารบัญภาพ	ฎ
บทที่ ๑ บทนำ	๑
๑.๑ ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	๑
๑.๒ วัตถุประสงค์การวิจัย	๔
๑.๓ ปัญหาที่ต้องการทราบ	๕
๑.๔ ขอบเขตการวิจัย	๕
๑.๕ นิยามศัพท์เฉพาะที่ใช้ในการวิจัย	๖
๑.๖ ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย	๗
บทที่ ๒ แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	๙
๒.๑ แนวคิดและหลักการเกี่ยวกับเครือข่ายความร่วมมือ	๙
๒.๒ แนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชน	๒๐
๒.๓ แนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับการพัฒนาที่ยั่งยืน	๓๕
๒.๔ ข้อมูลพื้นที่วิจัย	๓๙
๒.๕ งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	๔๑
๒.๖ กรอบแนวคิดในการวิจัย	๕๘

สารบัญ (ต่อ)

เรื่อง	หน้า
บทที่ ๓ วิธีดำเนินการวิจัย	๕๙
๓.๑ รูปแบบการวิจัย	๕๙
๓.๒ ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	๖๐
๓.๓ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	๖๑
๓.๔ การเก็บรวบรวมข้อมูล	๖๖
๓.๕ การวิเคราะห์ข้อมูล และสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์	๖๗
บทที่ ๔ ผลการวิจัย	๖๙
๔.๑ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคล ของผู้ตอบแบบสอบถาม	๖๙
๔.๒ ผลการวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อกระบวนการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนของภาครัฐและภาคประชาชนในตำบลกระทุ่มล้ม อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม	๗๒
๔.๓ ผลการวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการสร้างเครือข่ายความร่วมมือของภาครัฐและภาคประชาชน ในการขับเคลื่อนเป้าหมายของการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนในตำบลกระทุ่มล้ม อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม	๗๗
๔.๔ ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหา อุปสรรค กระบวนการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนของภาครัฐและภาคประชาชนในตำบลกระทุ่มล้ม อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม	๘๔
๔.๕ ผลการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลเชิงลึกเกี่ยวกับการสร้างเครือข่ายความร่วมมือในการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนที่ยั่งยืนของภาครัฐและภาคประชาชนในตำบลกระทุ่มล้ม อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม	๘๖
๔.๖ สรุปองค์ความรู้ที่ได้จากการวิจัย	๙๑

สารบัญ (ต่อ)

เรื่อง	หน้า
บทที่ ๕ สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	๙๕
๕.๑ สรุปผลการวิจัย	๙๖
๕.๒ อภิปรายผลการวิจัย	๑๐๒
๕.๓ ข้อเสนอแนะ	๑๐๕
บรรณานุกรม	๑๐๗
ภาคผนวก	๑๑๖
ภาคผนวก ก แบบสอบถามเพื่อการวิจัย	๑๑๗
ภาคผนวก ข แบบสัมภาษณ์เพื่อการวิจัย	๑๒๕
ภาคผนวก ค ผลการหาค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบสอบถาม (CVI)	๑๒๘
ภาคผนวก ง ผลการหาค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือ (Try Out)	๑๓๕
ภาคผนวก จ หนังสือขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพ ของเครื่องมือในการวิจัย	๑๓๘
ภาคผนวก ฉ หนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลเพื่อตรวจสอบความเที่ยง ตรงของแบบสอบถาม (Try Out)	๑๔๔
ภาคผนวก ช หนังสือขอความอนุเคราะห์สัมภาษณ์เชิงลึก	๑๔๖
ภาคผนวก ฌ ภาพถ่ายในการสัมภาษณ์เชิงลึกกับผู้ให้ข้อมูลสำคัญ	๑๖๒
ประวัติผู้วิจัย	๑๖๙

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
๔.๑ แสดงจำนวน และคำร้อยละปัจจัยส่วนบุคคล ของผู้ตอบแบบสอบถาม	๗๐
๔.๒ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับกระบวนการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนของภาครัฐและภาคประชาชนในตำบลกระทุ่มล้ม อำเภอสามพราณ จังหวัดนครปฐมโดยภาพรวม	๗๒
๔.๓ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับกระบวนการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนของภาครัฐและภาคประชาชนในตำบลกระทุ่มล้ม อำเภอสามพราณ จังหวัดนครปฐม ด้านการขยายตัวทางเศรษฐกิจ	๗๓
๔.๔ ค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับกระบวนการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนของภาครัฐและภาคประชาชนในตำบลกระทุ่มล้ม อำเภอสามพราณ จังหวัดนครปฐม ด้านการกระจายรายได้	๗๔
๔.๕ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับกระบวนการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนของภาครัฐและภาคประชาชนในตำบลกระทุ่มล้ม อำเภอสามพราณ จังหวัดนครปฐม ด้านสวัสดิการสังคม	๗๕
๔.๖ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับกระบวนการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนของภาครัฐและภาคประชาชนในตำบลกระทุ่มล้ม อำเภอสามพราณ จังหวัดนครปฐม ด้านคุณภาพสิ่งแวดล้อม	๗๖
๔.๗ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการสร้างเครือข่ายความร่วมมือของภาครัฐและภาคประชาชน ในการขับเคลื่อนเป้าหมายของการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนในตำบลกระทุ่มล้ม อำเภอสามพราณ จังหวัดนครปฐม โดยภาพรวม	๗๗
๔.๘ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการสร้างเครือข่ายความร่วมมือของภาครัฐและภาคประชาชน ในการขับเคลื่อนเป้าหมายของการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนในตำบลกระทุ่มล้ม อำเภอสามพราณ จังหวัดนครปฐม การส่งเสริมให้เกิดความร่วมมือ	๗๘

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
๔.๙ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการสร้างเครือข่ายความร่วมมือของภาครัฐและภาคประชาชน ในการขับเคลื่อนเป้าหมายของการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนในตำบลกระทุ่มล้ม อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม การวางกรอบความร่วมมือ	๘๐
๔.๑๐ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการสร้างเครือข่ายความร่วมมือของภาครัฐและภาคประชาชน ในการขับเคลื่อนเป้าหมายของการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนในตำบลกระทุ่มล้ม อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม การระดมความร่วมมือ	๘๑
๔.๑๑ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการสร้างเครือข่ายความร่วมมือของภาครัฐและภาคประชาชน ในการขับเคลื่อนเป้าหมายของการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนในตำบลกระทุ่มล้ม อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม การสนธิความร่วมมือ	๘๒
๔.๑๒ ปัญหา อุปสรรค กระบวนการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนของภาครัฐและภาคประชาชนในตำบลกระทุ่มล้ม อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม	๘๔
๔.๑๓ แนวทางการสร้างเครือข่ายความร่วมมือในการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนที่ยั่งยืนของภาครัฐและภาคประชาชนในตำบลกระทุ่มล้ม อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม	๘๕

สารบัญแผนภาพ

แผนภาพที่	หน้า
๒.๑ แนวทางในการพัฒนาเศรษฐกิจการเมืองชุมชน	๒๘
๒.๒ กรอบแนวคิดการวิจัย	๕๘
๔.๑ องค์ความรู้ที่ได้จากการวิจัย	๙๒

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
๑ สัมภาษณ์ พระครูสังฆรักษ์เอนก สุชาโต, ผู้ช่วยเจ้าอาวาสวัดนครชื่นชุ่ม	๑๖๓
๒ สัมภาษณ์ คุณวสันต์ อยู่ประจำ, นายกเทศมนตรีเมืองกระทุ่มล้ม	๑๖๓
๓ สัมภาษณ์ คุณวิเชียร แคบำรุง, รองนายกเทศมนตรีเมืองกระทุ่มล้ม และ คุณคุณฉลอง เรืองประชา, สมาชิกสภาเทศบาลเมืองกระทุ่มล้ม	๑๖๔
๔ สัมภาษณ์ คุณเจริญ ทองคุ้ม, เลขานุการสภาเทศบาลเมืองกระทุ่มล้ม	๑๖๔
๕ สัมภาษณ์ คุณชิตีพัทธ์ ทองคุ้ม, สมาชิกสภาเทศบาลเมืองกระทุ่มล้ม	๑๖๕
๖ สัมภาษณ์ คุณบุญลือ โตมอญ, สมาชิกสภาเทศบาลเมืองกระทุ่มล้ม	๑๖๕
๗ สัมภาษณ์ คุณประนอม โตมอญ, สมาชิกสภาเทศบาลเมืองกระทุ่มล้ม และ คุณเพ็ญศรี ศรีสดใส, ประธานชุมชนหมู่ใหญ่	๑๖๖
๘ สัมภาษณ์ คุณสุภาพรรณ โตมอญ, ผ.อ.กองสวัสดิการสังคมเทศบาลเมืองกระทุ่มล้ม และคุณพนารัตน์ ขำขจร, หัวหน้าฝ่ายส่งเสริมและสวัสดิการสังคม	๑๖๖
๙ สัมภาษณ์ คุณรวิภา เอกสิริเลิศ, รองปลัดเทศบาลเมืองกระทุ่มล้ม	๑๖๗
๑๐ สัมภาษณ์ คุณอนัญญา ทองคำ, ผู้อำนวยการกองคลังเทศบาลเมืองกระทุ่มล้ม	๑๖๗
๑๑ สัมภาษณ์ คุณวรรณพร ศรีกร, ประธานชุมชนหนองงูเห่ล้อม	๑๖๘
๑๒ สัมภาษณ์ คุณสร้อยทิพย์ ชมทอง, ประธานชุมชนบ้านหนองตามล	๑๖๘

บทที่ ๑

บทนำ

๑.๑ ความสำคัญและที่มาของปัญหา

ทุกประเทศทั่วโลกให้ความสำคัญกับการสร้างความเจริญก้าวหน้าให้มีความทันสมัยโดยเน้นการพัฒนาทางเศรษฐกิจเป็นหลักมีผลให้เศรษฐกิจของประเทศเจริญเติบโตอย่างรวดเร็วทุกด้านส่งผลให้สังคมโลกมีการใช้ทรัพยากรเกินความพอดี ขาดความรอบคอบ ทำให้ทรัพยากรที่มีอยู่จำกัดเหลือน้อยลงจนใกล้จะหมดไปหรืออยู่ในสภาพที่เสื่อมโทรมลงจนไม่สามารถสนองความต้องการที่เพิ่มขึ้นอย่างไร้ขีดจำกัด แม้ว่าปรากฏการณ์การพัฒนาดังกล่าว จะนำมาซึ่งความเจริญก้าวหน้า แต่ในขณะเดียวกันได้ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในวิถีชีวิตของมนุษย์ เกิดความเสื่อมโทรมด้านคุณธรรม จริยธรรม คุณภาพชีวิตของมนุษย์ถูกบั่นทอนลงเรื่อยๆ เกิดการเลียนแบบพฤติกรรมการผลิตและการบริโภคที่ไม่เหมาะสม ส่งผลให้สังคมโลกต้องตกอยู่ในภาวะสังคมมีปัญหาสำหรับการเปลี่ยนแปลงของสังคม^๑

การเปลี่ยนแปลงทางสังคมเป็นการเปลี่ยนแปลงจากสังคมที่มีรูปแบบเรียบง่ายไปสู่รูปแบบ ที่สลับซับซ้อนมากขึ้น ประกอบกับมีพัฒนาด้านความเจริญก้าวหน้าไปเรื่อยๆ จนเกิดเป็นสังคมที่มีความสมบูรณ์ การเปลี่ยนแปลงของสังคมจะเริ่มจากสภาพของสังคมชาวบ้าน เปลี่ยนแปลงไปสู่สังคมแบบเมือง ซึ่งการพัฒนาของสังคมจะมีวิวัฒนาการเป็นไปตามกฎของธรรมชาติ กล่าวคือมนุษย์ที่มีความสามารถในการปรับตัวให้เข้ากับสภาวะแวดล้อมใหม่ๆ ได้เป็นอย่างดีจะมีชีวิตอยู่รอดตลอดไป และนำไปสู่การพัฒนาที่ดีขึ้นต่อไป นอกจากนี้ ความสัมพันธ์ของอำนาจในการผลิต ได้แก่ การจัดการด้านแรงงาน ที่ดิน และเทคโนโลยี กับ ความสัมพันธ์ทางสังคมของการผลิต ได้แก่ เจ้าของปัจจัยการผลิต และคนงานที่ทำหน้าที่ผลิต แต่ในระบบการผลิตแต่ละระบบจะ มีความขัดแย้งระหว่างชนชั้นผู้เป็นเจ้าของปัจจัยการผลิตกับผู้ใช้แรงงานในการผลิต ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ ที่เป็นโครงสร้างส่วนล่างของสังคม และเมื่อโครงสร้างส่วนล่างมีการเปลี่ยนแปลงจะมีผลทำให้เกิดการผันแปรและเปลี่ยนแปลงต่อโครงสร้างส่วนบนของสังคม ที่เป็นสถาบันทางสังคม เช่น รัฐบาล ครอบครัว การศึกษา ศาสนา และรวมถึงค่านิยม ทศนคติ และบรรทัดฐานของสังคม

^๑ สรรเสริญ วงศ์ชูม, การวางแผนพัฒนาประเทศ, (นนทบุรี : บริษัท ศูนย์การพิมพ์เพชรรุ่ง จำกัด, ๒๕๕๔), หน้า ๓๑.

จึงมีความจำเป็นต้องปรับกระบวนการพัฒนารศีกษาพื้นที่ให้เหมาะสม เพื่อสร้างความเชื่อมโยงของการพัฒนาชนบทและเมืองให้มีบทบาทส่งเสริมและสนับสนุนกันและกัน^๒ นำไปสู่การพัฒนาที่สมดุลและยั่งยืน โดยให้ชนบทยังคงบทบาทเป็นฐานการผลิตทางการเกษตรที่สำคัญของประเทศ ขณะที่เมืองช่วยสนับสนุนในการเป็นแหล่งตลาดและการบริโภค รวมทั้งแหล่งจ้างงานที่ส่งทอดความเจริญสู่พื้นที่ชนบท ขณะเดียวกันมีความเข้มแข็งของชุมชนและการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนเป็นทุนทางสังคมที่สำคัญ ช่วยสร้างโอกาสที่จะเกื้อหนุนพลังการพัฒนาเพื่อฟื้นฟูและเสริมสร้างความแข็งแกร่งให้เศรษฐกิจโดยรวมของประเทศ

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๙ - ๑๒ จึงได้กำหนดให้มียุทธศาสตร์การจัดการเชิงพื้นที่ในมิติใหม่ที่มีเป้าประสงค์การพัฒนาชนบทและเมืองให้เข้าสู่สมดุลและยั่งยืน เป็นการพัฒนาที่ประสานเชื่อมโยงชนบทและเมืองอย่างเกื้อกูลกันและกัน นำไปสู่เป้าหมายระยะยาวในการกระจายโอกาสการมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นให้เท่าเทียมกันตามศักยภาพในทุกพื้นที่ โดยจะดำเนินการตามหลัก “ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” ที่ยึดคนในพื้นที่เป็นศูนย์กลางของการพัฒนาภายใต้กระบวนการมีส่วนร่วม ที่อาศัยความเข้มแข็งของชุมชนฐานรากทั้งในชนบทและเมืองเป็นพื้นฐานให้คนส่วนใหญ่ของประเทศมีพลังเพิ่มขีดความสามารถด้วยตนเอง และพึ่งตนเองได้ รวมทั้งใช้ทุนทางเศรษฐกิจและสังคม ตลอดจนทรัพยากรธรรมชาติร่วมกันอย่างรอบคอบ ระมัดระวังและมีประสิทธิภาพ สร้างเศรษฐกิจพออยู่พอกินเป็นภูมิคุ้มกันเบื้องต้น ขณะเดียวกันมีการเชื่อมโยงเศรษฐกิจชนบทและเมือง ที่ผสมผสานเทคโนโลยีสมัยใหม่ร่วมกับภูมิปัญญาท้องถิ่นได้อย่างเหมาะสม เพื่อยกระดับคุณภาพชีวิต และฐานะทางเศรษฐกิจที่ดีขึ้นโดยลำดับ ภายใต้ความมีเหตุผลและเกื้อกูลกัน ควบคู่กับการพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้เข้มแข็ง สามารถรองรับการกระจายภารกิจด้านการพัฒนาได้อย่างมีประสิทธิภาพ พร้อมทั้งสนับสนุนกระบวนการสร้างเครือข่ายชุมชน และประชาสังคมในการร่วมสร้างความเป็นธรรม แก่คนทุกระดับในสังคม โดยเฉพาะคนยากจนและผู้ด้อยโอกาส เพื่อนำไปสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืนในระยะยาว^๓

ในส่วนของการกำหนดให้ “คนเป็นศูนย์กลางของการพัฒนา” เป็นเรื่องที่ปรับวิธีคิดให้มีการพัฒนาสู่ความยั่งยืน ทั้งนี้การพัฒนาแบบยั่งยืนจะต้องคำนึงถึงการพัฒนาที่ไม่ส่งผลกระทบต่อการทำลายทรัพยากรธรรมชาติ และการพัฒนาเพื่อเพิ่มศักยภาพของคนบนพื้นฐานของการพึ่งพาตนเองได้ อันจะนำมาซึ่งคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นของคนในสังคม^๔

^๒ ณัฐนรี ศรีทอง, การเพิ่มศักยภาพภาวะความเป็นผู้นำในงานพัฒนาชุมชน, (กรุงเทพมหานคร : โอ.เอส.พริ้นติ้ง เฮ้าส์, ๒๕๕๒), หน้า ๑๙๑.

^๓ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔), (กรุงเทพมหานคร : สำนักนายกรัฐมนตรี, ๒๕๖๐), หน้า ๓ - ๖.

^๔ สรรเสริญ วงศ์ช่อม, การวางแผนพัฒนาประเทศ, หน้า ๓๑.

การพัฒนาโดยอาศัยพลังของกลุ่ม เป็นการดึงพลังซ่อนเร้นในตัวคนออกมาใช้ให้เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม เป็นการสร้างทางเลือกใหม่ พื้นฟูความสัมพันธ์อันดีที่มีต่อกันของประชาชน ทำให้เกิดการพึ่งพาอาศัย เกื้อกูลกันในชุมชน เพราะการรวมกลุ่มของประชาชนเป็นลักษณะการจัดประสบการณ์ให้แก่ประชาชนในท้องถิ่นให้เกิดการเรียนรู้การทำงานซึ่งกันและกัน^๕ ก่อให้เกิดผลดีต่างๆ เช่น เกิดการเรียนรู้ในการแก้ไขปัญหาาร่วมกันได้แลกเปลี่ยนประสบการณ์วิเคราะห์ปัญหา เสริมสร้างกำลังใจให้แก่กัน ตลอดจนได้รับการเสริมสร้างความรู้ในเรื่องที่สนใจร่วมกันจนเกิดกระบวนการเชื่อมโยงอย่างเป็นเครือข่ายและขยายออกไป เช่น กลุ่มเกษตร กลุ่มออกกำลังกาย กลุ่มผู้สูงอายุ ซึ่งแสดงให้เห็นถึงศักยภาพของชุมชนในการแก้ไขปัญหา เช่นเดียวกับการพัฒนาชุมชนจะไม่เกิดความชัดเจนได้ถ้าไม่มีความร่วมมือของประชาชน การพัฒนาเครือข่ายจึงเป็นกลไกหลักที่สำคัญประการหนึ่งของการรวมตัวในชุมชน คือการเสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับชุมชน โดยอาศัยการมีส่วนร่วมของชุมชน การทำงานของเครือข่ายเป็นรูปแบบของการประสานงานบุคคล หรือองค์กรที่อยู่ในชุมชนกับภายนอกชุมชน มีการสร้างเป้าหมาย ใช้สติปัญญา ความสามารถ และทรัพยากรในการทำงานด้วยกันของสมาชิกในชุมชน เมื่อทุกคนได้เข้ามามีส่วนร่วมรับรู้ร่วมกันเป็นกลุ่ม จะช่วยให้เกิดความร่วมมือกันด้วยเหตุนี้จึงอาจกล่าวได้ว่าการพัฒนาเครือข่ายในชุมชนมีบทบาทที่สำคัญที่สุดในการพัฒนาชุมชนทุกด้านทั้งทางตรงและทางอ้อม

การสร้างเสริมสังคมเข้มแข็งเป็นหน้าที่ของสังคมทุกภาคส่วนที่มาทำงานร่วมกันแบบประชาสังคม ซึ่งประกอบด้วยองค์กรภาครัฐ ภาคประชาชน และภาคเอกชนทำงานร่วมกันเพื่อให้สังคมยืนหยัดได้ด้วยตนเอง ช่วยเหลือเกื้อกูลกัน สมานสามัคคี ยึดเหนี่ยวกันนำพาประเทศชาติสู่ความอยู่ดีมีสุข ซึ่งการจัดการเครือข่ายทางสังคมเป็นแนวทางหนึ่งที่สร้างเสริมสังคมเข้มแข็งและนำสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน การจัดการเป็นส่วนสำคัญของหน่วยงานหรือองค์กร การที่หน่วยงานจะประสบความสำเร็จตามเป้าหมายได้นั้น จำเป็นต้องมีกระบวนการจัดการที่ดี เช่น มีการวางแผน ตัดสินใจ โดยผ่านการกลั่นกรองจากฝ่ายจัดการที่ได้พิจารณาข้อมูลต่างๆ อย่างใช้ดุลยพินิจมีวิธีการที่ทำให้สมาชิกในองค์กรเกิดจิตสำนึกร่วมกันในการปฏิบัติงาน มีความตั้งใจเต็มใจช่วยเหลือให้หน่วยงาน ประสบความสำเร็จ เพราะมีกระบวนการสร้างขวัญกำลังใจในการทำงาน มีการกำหนดขอบเขตใน การทำงานของสมาชิกในหน่วยงานไม่ให้ซ้ำซ้อนกัน ทำให้งานราบรื่น รวดเร็วและมีประสิทธิภาพ การสร้างเครือข่ายความร่วมมือของชุมชนในการพัฒนาเศรษฐกิจที่ยั่งยืน ถือเป็นความสำคัญในด้านเศรษฐกิจ ส่งผลถึงด้านสังคม ซึ่งชุมชนจะเกิดความร่วมมือได้จะต้องเกิดจากความรู้สึที่เกิเกิดขึ้นจากภายในหรือจากจิตสำนึกของบุคคลในชุมชนนั้นๆ รวมถึงการให้อำนาจความรู้และ

^๕ ประเวศ วะสี, **ประชาคมตำบล**, (กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์มติชน, ๒๕๔๑), หน้า ๑๖.

การสอดแทรกความรับผิดชอบเข้าไปร่วมด้วย เพื่อให้ชุมชนมีความตั้งใจและมีจิตใจที่ร่วมกันพัฒนา^๖ โดยเฉพาะชุมชนใหญ่ที่จำเป็นต้องมีการพัฒนาให้เป็นรูปธรรมอย่างต่อเนื่องเกิดความเท่าเทียมกันในพื้นที่ จังหวัดนครปฐม ถือเป็นหนึ่งในจังหวัดที่ใหญ่ และเป็นจังหวัดที่มีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง แต่การพัฒนานั้นเป็นการพัฒนาเฉพาะพื้นที่ หรือที่เรียกว่าการพัฒนาแบบกระจุก ทำให้ความเจริญเติบโต และความเท่าเทียมของพื้นที่แต่ละพื้นที่ไม่เท่ากัน

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนของเทศบาลเมืองกระทุ่มล้ม อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม เพราะองค์ประกอบที่สำคัญนำไปสู่แนวทางการพัฒนาที่ต่อเนื่อง เพื่อนำไปสู่เป้าหมายที่ ๑๗ ของเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน โดยองค์กรสหประชาชาติได้กำหนดขึ้น เพื่อจะนำมาสู่การสร้างพหุภาคีหรือความร่วมมือในการพัฒนาชุมชนและสังคม ในการยกระดับคุณภาพชีวิต ที่ยั่งยืน มาสู่การปฏิบัติ วางแผนและแนวทางการพัฒนาเครือข่ายความร่วมมือด้วยกัน โดยมีเป้าหมายเพื่อสร้างเครือข่ายอย่างเป็นรูปธรรมในการแก้ปัญหาในด้านเศรษฐกิจ สังคม และการเมือง รวมทั้งกระตุ้นให้ชุมชนมีความสนใจและมีแนวทางการดำเนินการให้เกิดความร่วมมือเป็นเครือข่ายความร่วมมือ คือการวางแผนและร่วมมือบทบาทในการค้นหาแนวทางกลวิธีในการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นอย่างเป็นรูปธรรม อันจะเอื้อประโยชน์ต่อการเสริมสร้างพลังของชุมชน อย่างยั่งยืนต่อไป

๑.๒ วัตถุประสงค์ของการวิจัย

๑.๒.๑ เพื่อศึกษากระบวนการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนของภาครัฐและภาคประชาชนในตำบลกระทุ่มล้ม อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม

๑.๒.๒ เพื่อศึกษาการสร้างเครือข่ายความร่วมมือของภาครัฐและภาคประชาชน ในการขับเคลื่อนเป้าหมายของการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนในตำบลกระทุ่มล้ม อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม

๑.๒.๓ เพื่อวิเคราะห์การสร้างเครือข่ายความร่วมมือในการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนที่ยั่งยืนของภาครัฐและภาคประชาชนในตำบลกระทุ่มล้ม อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม

^๖ ประพันธ์ ช่างภูศรี, การทำงานกับองค์กรเครือข่าย, [ออนไลน์], แหล่งที่มา : [http : //www.cdd.moi.go.th](http://www.cdd.moi.go.th) [๒๓ ส.ค. ๒๕๖๐].

๑.๓ ปัญหาที่ต้องการทราบ

๑.๓.๑ กระบวนการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนของภาครัฐและภาคประชาชนในตำบลกระทุ่มล้ม อำเภอสามพราณ จังหวัดนครปฐม เป็นอย่างไร

๑.๓.๒ การสร้างเครือข่ายความร่วมมือของภาครัฐและภาคประชาชน ในการขับเคลื่อนเป้าหมายของการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนในตำบลกระทุ่มล้ม อำเภอสามพราณ จังหวัดนครปฐม เป็นอย่างไร

๑.๓.๓ การสร้างเครือข่ายความร่วมมือในการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนที่ยั่งยืนของภาครัฐและภาคประชาชนในตำบลกระทุ่มล้ม อำเภอสามพราณ จังหวัดนครปฐม ควรมีรูปแบบใด

๑.๔ ขอบเขตการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสร้างเครือข่ายความร่วมมือในการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชน ที่ยั่งยืนของภาครัฐและภาคประชาชนในตำบลกระทุ่มล้ม อำเภอสามพราณ จังหวัดนครปฐม และกำหนดขอบเขตของการวิจัยดังนี้ คือ

๑.๔.๑ ขอบเขตด้านเนื้อหา

ผู้วิจัยมุ่งศึกษาเนื้อหาเกี่ยวกับการสร้างเครือข่ายความร่วมมือในการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชน ที่ยั่งยืนของภาครัฐและภาคประชาชนในตำบลกระทุ่มล้ม อำเภอสามพราณ จังหวัดนครปฐม โดยศึกษาเกี่ยวกับการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนตามแนวคิดการพัฒนาที่ยั่งยืน ทั้ง ๔ ด้าน ได้แก่ ๑) การขยายตัวทางเศรษฐกิจ ๒) การกระจายรายได้ ๓) สวัสดิการทางสังคม ๔) คุณภาพสิ่งแวดล้อม^๗ และผู้วิจัยยังมุ่งที่จะศึกษาตามแนวคิดของ Michael McGuire^๘ ซึ่งประกอบด้วยเครือข่ายความร่วมมือ ๔ ด้าน ได้แก่ ๑) การส่งเสริมให้เกิดความร่วมมือ ๒) การวางกรอบความร่วมมือ ๓) กระระดมความร่วมมือ ๔) การสนธิความร่วมมือ

๑.๔.๓ ขอบเขตด้านประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ประชาชนทั่วไป หน่วยงานต่างๆ ทั้งภาครัฐและภาคเอกชน ในพื้นที่ชุมชนตำบลกระทุ่มล้ม อำเภอสามพราณ จังหวัดนครปฐม มีประชากรทั้งหมดจำนวน ๒๕,๖๔๔ คน^๙ โดยกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างที่ได้จากการเปรียบเทียบตารางสำเร็จรูป

^๗ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม, ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการพัฒนาที่ยั่งยืน, (กรุงเทพมหานคร : อมรินทร์พริ้นติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง จำกัด (มหาชน), ๒๕๕๖), หน้า ๑๓.

^๘ McGuire, M., “Collaborative Public Management: Assessing What We Know and How We Know It.” (Public Administrative Review : December, 2006), pp. 33-43.

^๙ เทศบาลเมืองกระทุ่มล้ม, แผนพัฒนาท้องถิ่นสี่ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๖๔), หน้า ๖. (อัดสำเนา).

ของ ทาโร ยามาเน (Taro Yamane)^{๑๐} โดยมีความคลาดเคลื่อน ($\pm 5\%$ = ๓๙๔ คน) ซึ่งมีกลุ่มตัวอย่าง จำนวน ๓๙๔ คน มีผู้ให้ข้อมูลหลัก ด้วยวิธีการสัมภาษณ์ จำนวน ๑๕ ท่าน

๑.๔.๒ ขอบเขตด้านพื้นที่

พื้นที่ตำบลกระทุ่มล้ม อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม

๑.๔.๔ ขอบเขตด้านระยะเวลา

การศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดในช่วงระยะเวลาระหว่างเดือน กันยายน พ.ศ. ๒๕๖๐ จนถึงเดือน กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๖๑ รวมเป็นระยะเวลา ๖ เดือน ในการศึกษาค้นคว้าและวิจัย

๑.๕ นิยามศัพท์เฉพาะที่ใช้ในงานวิจัย

๑.๕.๑ การสร้างเครือข่าย หมายถึง การเชื่อมโยงของกลุ่มคนหรือกลุ่มองค์กรที่สมัครใจที่จะแลกเปลี่ยนข่าวสารร่วมกัน หรือทำกิจกรรมร่วมกันของชุมชนตำบลกระทุ่มล้ม อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม

๑.๕.๒ ความร่วมมือ หมายถึง ระบบของกระบวนการที่มีการทำงานที่ประสานกันหรือเป็นการทำงานแบบการช่วยเหลือซึ่งกันและกันระหว่างกลุ่มหนึ่งไปอีกรุ่นหนึ่ง หรือ ความร่วมมือกับองค์กร หรือ การใช้เป็นเครื่องมือในการเชื่อมต่อกัน ระหว่างภาครัฐและภาคประชาชนของชุมชนตำบลกระทุ่มล้ม อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม

๑.๕.๓ การพัฒนา หมายถึง การเปลี่ยนแปลงที่เป็นไปอย่างมีระเบียบแบบแผน มีขั้นตอนเกิดขึ้นอย่างต่อเนื่องทั้งในด้านเจริญเติบโตองงามและถดถอย และเป็นการเปลี่ยนแปลงที่เป็นผลรวมของวุฒิภาวะและประสบการณ์ ของภาครัฐและภาคประชาชนในตำบลกระทุ่มล้ม อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม

๑.๕.๔ เศรษฐกิจชุมชน หมายถึง การประกอบอาชีพ การสร้างรายได้จากการประกอบอาชีพ มีรายได้ที่พอเพียงต่อการแสวงหาปัจจัย ทั้งยังสามารถรู้จักหารายได้จากอาชีพเสริม มีรายได้เพียงพอต่อรายจ่าย และเพียงพอต่อการเลี้ยงดูตนเองและครอบครัวได้อย่างมั่นคง รู้จักประหยัดอดออม มีเหลือเก็บไว้ใช้ในยามจำเป็น ไม่เป็นหนี้สิน ของประชาชนในตำบลกระทุ่มล้ม อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม

๑.๕.๕ ความยั่งยืน หมายถึง ความคงทนของระบบและกระบวนการ ในการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนสู่กระบวนการความยั่งยืนของของประชาชนในตำบลกระทุ่มล้ม อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม

^{๑๐} สุจิตรา บุญยรัตพันธุ์, ระเบียบวิธีวิจัยสำหรับรัฐประศาสนศาสตร์, (กรุงเทพมหานคร : สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์, ๒๕๔๙), หน้า ๑๖๑.

๑.๕.๖ ภาครัฐ หมายถึง เจ้าหน้าที่กองส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน กรมส่งเสริมการเกษตร เจ้าหน้าที่เทศบาลกระทุ่มล้ม อำเภอสามปราชญ์ จังหวัดนครปฐม

๑.๕.๗ ภาคประชาชน หมายถึง ผู้นำชุมชน ประชาชนและเอกชน ที่อาศัยอยู่ในเขตเทศบาลเมืองกระทุ่มล้ม อำเภอสามปราชญ์ จังหวัดนครปฐม

๑.๖ ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

๑.๕.๑ ทำให้ทราบถึงกระบวนการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนของภาครัฐและภาคประชาชน ในตำบลกระทุ่มล้ม อำเภอสามปราชญ์ จังหวัดนครปฐม

๑.๕.๒ ทำให้ทราบถึงการสร้างเครือข่ายความร่วมมือของภาครัฐและภาคประชาชน ในการขับเคลื่อนเป้าหมายของการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนในตำบลกระทุ่มล้ม อำเภอสามปราชญ์ จังหวัดนครปฐม

๑.๕.๓ ทำให้ทราบถึงการสร้างเครือข่ายความร่วมมือในการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนที่ยั่งยืนของภาครัฐและภาคประชาชนในตำบลกระทุ่มล้ม อำเภอสามปราชญ์ จังหวัดนครปฐม

บทที่ ๒

แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาเรื่อง “การสร้างเครือข่ายความร่วมมือในการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนที่ยั่งยืนของภาครัฐและภาคประชาชนในตำบลกระทุ่มล้ม อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม” ผู้ศึกษาได้ศึกษาและค้นคว้าเอกสาร และรายงานการวิจัย ทบทวนแนวคิด ทฤษฎี และวรรณกรรมต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำมาเป็นแนวทางในการศึกษาค้นคว้าเสนอเนื้อหาตามลำดับ ดังต่อไปนี้

๒.๑ แนวคิดและหลักการเกี่ยวกับเครือข่ายความร่วมมือ

๒.๒ แนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชน

๒.๓ แนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับการพัฒนาที่ยั่งยืน

๒.๔ ข้อมูลพื้นที่วิจัย

๒.๕ งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

๒.๕.๑ งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเครือข่ายความร่วมมือ

๒.๕.๒ งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชน

๒.๕.๓ งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาที่ยั่งยืน

๒.๖ กรอบแนวคิดในการวิจัย

๒.๑ แนวคิดและหลักการเกี่ยวกับเครือข่ายความร่วมมือ

เครือข่ายความร่วมมือ หมายถึง กลุ่มของหน่วยงานที่มีการดำเนินงานอย่างเป็นระบบ เป็นการบริหารที่มีบุคคลหลายๆ ส่วนร่วมกันรับผิดชอบ โดยมีวัตถุประสงค์ในการใช้ทรัพยากรร่วมกัน เพื่อให้เกิดการมีส่วนร่วมในกระบวนการบริหารจัดการ เนื่องจากกระบวนการสร้างเครือข่ายความร่วมมือเป็นปัจจัยสำคัญที่สนับสนุน และส่งเสริม เพื่อให้บรรลุจุดมุ่งหมายอย่างมีประสิทธิภาพ

จากการทบทวนแนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับเครือข่ายความร่วมมือ ผู้วิจัยได้ประมวลมาจากแนวคิดของนักวิชาการ โดยจะนำเสนอในประเด็นที่เกี่ยวข้อง ความหมาย แนวคิดและทฤษฎี ดังรายละเอียดต่อไปนี้

๒.๑.๑ ความหมายเครือข่าย

จากการทบทวนเอกสารที่เกี่ยวกับความหมายของเครือข่ายนั้น มีนักวิชาการกล่าวไว้ดังต่อไปนี้

Alter และ Hage กล่าวว่าเครือข่าย (Network) คือ รูปแบบทางสังคมที่เปิดโอกาสให้เกิดปฏิสัมพันธ์ระหว่างองค์กร เพื่อแลกเปลี่ยนการสร้างความเป็นอันหนึ่งอันเดียว และการร่วมกันทำงาน เครือข่ายประกอบด้วยองค์กรจำนวนหนึ่งซึ่งมีอาณาเขตที่แน่นอนหรือไม่ก็ได้และองค์กรเหล่านี้มีฐานะเท่าเทียมกัน^๑

Bruce, Steve ; and Yearley, Steven ให้นิยามว่า เครือข่ายทางสังคมคือรูปแบบความสัมพันธ์ทางสังคม (Pattern of Social Relationship) ของปัจเจกชน (Individual) ซึ่งนักสังคมวิทยาถือว่า เป็นหน่วยวิเคราะห์ (Unit of Analysis) ในการศึกษา และใช้วิธีศึกษาโดยการสังเกต (Observation) ก่อนจะเขียนออกมาเป็นแผนที่ปฏิสัมพันธ์ (Interaction Mapping)^๒

กาญจนา แก้วเทพ ได้ให้ความหมายว่า “เครือข่าย” หมายถึง รูปแบบหนึ่งของการประสานงานของบุคคล กลุ่ม หรือองค์กรหลายๆ องค์กรที่ต่างมีทรัพยากรของตนเอง มีเป้าหมายมีวิธีการทำงาน และกลุ่มเป้าหมายของตนเอง บุคคลหรือกลุ่มเหล่านี้ได้มาประสานงานกันมีระยะเวลาพอสมควร แม้อาจจะไม่มีกิจกรรมร่วมกันอย่างสม่ำเสมอก็ตาม แต่ก็มีการวางรากฐานเอาไว้เปรียบเสมือนมีการต่อสายโทรศัพท์เอาไว้ เมื่อฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งมีความต้องการที่จะขอความช่วยเหลือหรือขอความร่วมมือจากกลุ่มอื่นๆ เพื่อแก้ปัญหา ก็สามารถติดต่อไปได้ในการเข้าร่วมเป็นองค์กรเครือข่าย แม้ว่าองค์กรเหล่านี้จะมีบางอย่างร่วมกัน เช่น มีเป้าหมายร่วมกัน มีประโยชน์ร่วมกัน องค์กรเหล่านี้ก็ยังคงความเป็นเอกเทศอยู่ เพราะการเข้าร่วมเป็นเครือข่ายเป็นการเข้าร่วมเพียงบางส่วนขององค์กรเท่านั้น^๓

เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์ กล่าวว่า “เครือข่าย” หมายถึง การที่ปัจเจกบุคคลองค์กร หน่วยงานหรือสถาบันใดๆ ได้ตกลงที่จะประสานเชื่อมโยงเข้าหากัน ภายใต้วัตถุประสงค์หรือข้อตกลง อย่างเป็นหนึ่งร่วมกันอย่างเป็นระบบ ยังมีความเห็นอีกว่า การเชื่อมโยงเข้าหากันเป็น เครือข่าย ไม่ใช่การรวมกลุ่มของสมาชิกที่มีความสนใจเพียงต้องการพบปะแลกเปลี่ยนความคิดเห็น หรือร่วมสังสรรค์กันเท่านั้น แต่มันหมายถึงความต้องการที่จะพัฒนาไปสู่การลงมือกระทำกิจกรรมร่วมกัน โดยมีเป้าหมายร่วมกันที่ชัดเจน^๔

^๑ Cathrin Alter and Jerald Hage, *Organization Working Together*, (California : Sage, 1993), p. 32.

^๒ Steve Bruce and Steven Yearley, *The SAGE Dictionary of Sociology*, (London : SAGE Publication Ltd.,2006), p. 26.

^๓ กาญจนา แก้วเทพ, *เครื่องมือการทำงานแนววัฒนาชุมชน*, (กรุงเทพมหานคร : สภาคณาจารย์แห่งประเทศไทยเพื่อการพัฒนา, ๒๕๓๘), หน้า ๓๕.

^๔ เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์, *การจัดการเครือข่าย : กลยุทธ์สำคัญสู่ความสำเร็จของการปฏิรูปการศึกษา*, (กรุงเทพมหานคร : ส. เอเชียเพลส, ๒๕๔๕), หน้า ๒๙.

ธนา ประมุขกุล กล่าวว่า “เครือข่าย” เป็นการเชื่อมโยงอย่างมีเป้าหมายการเชื่อมโยงนี้อาจเป็นการเชื่อมโยงระหว่างระบบที่ปฏิบัติการอยู่เข้าด้วยกัน เช่น การเชื่อมโยงคอมพิวเตอร์เข้าเป็นเครือข่ายอินเทอร์เน็ต เป็นต้น หรืออาจเป็นการเชื่อมโยงระหว่างบทบาทของบุคคล/องค์กรต่างๆ ภายใต้วัตถุประสงค์ของภาคีสมาชิก ซึ่งถ้าหากพิจารณาถึงลงไป ในความเป็นบุคคล/องค์กรก็จะพบถึงความแตกต่างของระบบการทำงาน และตามบทบาทภารกิจที่มีลักษณะเฉพาะของแต่ละบุคคล/องค์กร การเชื่อมโยงเป็นเครือข่ายจึงเท่ากับ การเชื่อมโยงหลายๆ ระบบย่อยให้รวมกันขึ้นมาใหม่เป็นอีกหนึ่ง ระบบของหน่วยสมาชิกทุกหน่วยที่เข้ามารวมกัน

นฤมล นิราทร ได้สรุปไว้ว่า เครือข่ายควรมีกลุ่มบุคคลหรือองค์กร ซึ่งกลุ่มเหล่านี้มีปฏิสัมพันธ์ที่ประสานกลุ่มหรือบุคคลเอาไว้อะไรที่ได้จากการมีปฏิสัมพันธ์ก็คือ ข่าวสารข้อมูลในรูปแบบต่างๆ ที่เป็นประโยชน์มีการทำงานเพื่อให้บรรลุเป้าหมายร่วมกัน และมีความเป็นอิสระต่อกัน

และยังได้อธิบายแนวคิดและทฤษฎีการสร้างเครือข่ายในการทำงานไว้ดังนี้^๕

ทฤษฎีการแลกเปลี่ยน (Exchange Theory) ซึ่งอธิบายถึงการแลกเปลี่ยนผลประโยชน์ระหว่างกัน ดังนั้น เหตุผลหลักที่จะทำให้เครือข่ายเกิดขึ้นได้โดยสมัครใจก็คือ แต่ละฝ่ายมองเห็นประโยชน์ที่ตนจะได้รับจากการเข้าร่วมเครือข่าย ซึ่งจะนำไปสู่ความเต็มใจที่จะประสานกัน หรือเข้าร่วมเป็นเครือข่าย

แนวคิดการรวมพลัง (Synergy) ซึ่งอธิบายด้วยสมการ $๑+๑ = ๓$ หรือ $๒+๒ = ๕$ หมายความว่า การรวมพลังการทำงานนำไปสู่ผลได้ที่มีค่าทวีคูณ หรือเข้มแข็งมากกว่าที่แต่ละองค์กรจะทำงานโดยโดดเดี่ยว ทั้งนี้ โดยความเชื่อว่าการรวมพลังจะก่อให้เกิดคุณค่าที่ทวีคูณ

การเกิดขึ้นของเครือข่ายที่เราเห็นทั่วไปนี้ ส่วนใหญ่จะเกิดขึ้นได้ ๒ แบบ คือ

๑. เกิดขึ้นโดยธรรมชาติมาจากสายสัมพันธ์ทางเครือญาติหรือมีความเชื่อถืออย่างเดียวกันเป็นครูเป็นศิษย์สถาบันเดียวกัน ฯลฯ

๒. เกิดขึ้นโดยการจัดตั้งเกิดขึ้นจากความพร้อม ความต้องการของผู้นำ และกลุ่มต่างๆ และการต่อรองขององค์กรภายนอก ฯลฯ

การสร้างเครือข่าย เครือข่ายอาจเกิดขึ้นได้ทุกวัน เพราะขบวนการสร้างเครือข่ายอาจเกิดขึ้นได้ด้วยวิธีธรรมชาติ หรือเกิดจากการจัดตั้ง ความยากง่ายในการจัดตั้งเครือข่ายมิได้เป็นเครื่องประกันความสำเร็จของเครือข่าย ทุกวันนี้ “เครือข่าย” เป็นสิ่งที่ผู้คนทั้งในงานพัฒนาและภาคธุรกิจกล่าวถึง จนเหมือนกับเป็นแฟชั่นไปแล้ว แต่จะเป็นเครือข่ายจริงแท้ หรือว่าเรียกไปตามกระแส เราต้องพิจารณาองค์ประกอบและข้อคิดต่างๆ ก่อน

^๕ นฤมล นิราทร, การสร้างเครือข่ายการทำงาน : ข้อควรพิจารณาบางประการ, (กรุงเทพมหานคร : โครงการระหว่างประเทศว่าด้วยการจัดปัญหาการใช้แรงงานเด็กองค์การแรงงานระหว่างประเทศ, ๒๕๕๑), หน้า ๑.

นันทิยา หุตานุวัตร กล่าวว่า เครือข่าย หมายถึง การรวมตัวของกลุ่มที่มีการประสานงานหรือทำงานร่วมกันอย่างต่อเนื่อง มีระยะเวลาอันพอควร มีวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายร่วมกัน และหากบรรลุวัตถุประสงค์หนึ่งแล้ว อาจมีการเปลี่ยนแปลงหรือเพิ่มเติมวัตถุประสงค์ใหม่ได้^๖

พระมหาสุทิตย์ อาภาภโร ได้อธิบายแนวความคิดเกี่ยวกับเครือข่ายไว้ว่า เป็นความสัมพันธ์เชิงกระบวนการระบบ หากกล่าวถึง การปฏิบัติตามหน้าที่ต่อสิ่งต่างๆ อย่างถูกต้องของบุคคลและสรรพสิ่งที่ได้รับการสมมติขึ้นตามฐานะและบทบาทที่เป็นอยู่ว่า เป็นการปฏิบัติตามหลักธรรมในทัศนะของพุทธศาสนาแล้ว การดำรงอยู่และการทำหน้าที่ของสิ่งต่างๆ ในธรรมชาติ ก็จัดเป็นการสร้างความสัมพันธ์เชิงกระบวนการระบบที่มีต่อกัน ซึ่งเป็นปฏิริยาสัมพันธ์ที่มีความเคลื่อนไหวไปมาระหว่างสิ่งต่างๆ แล้วสร้างกระบวนการที่ต่อเนื่องจนเกิดเป็นเครือข่ายและระบบที่ผูกพันความสัมพันธ์ของสรรพสิ่งที่ับกระบวนการระบบนั้น คือคุณสมบัติภายในที่เคลื่อนไหวไม่หยุดนิ่ง รูปทรงของสิ่งต่างๆ มีใช้โครงสร้างที่แข็งที่ตายตัว หากแต่แสดงออกถึงกระบวนการภายในที่ยืดหยุ่นแต่มีเสถียรภาพ ตัวอย่างเช่น เซลล์ในร่างกายของมนุษย์ที่มีความเคลื่อนไหว และยืดหยุ่นต่อกระบวนการและมีการเปิดรับสิ่งต่างๆ เพื่อให้เกิดสิ่งใหม่ และมีวิวัฒนาการอย่างต่อเนื่อง เช่นเดียวกับโครงสร้างความสัมพันธ์ทางสังคมที่จะต้องอาศัยความยืดหยุ่น และการยอมรับจากฝ่ายต่างๆ เพื่อให้ได้ข้อสรุปที่ลงตัวมากที่สุด เช่น เครือข่ายประชาสังคม ที่มาจากกลุ่มคนที่หลากหลายอาชีพ หลากหลายความคิดเห็น และมาทำงานร่วมกัน ซึ่งจะได้มุมมอง วิธีคิด และกระบวนการทำงานที่หลากหลายและเหมาะสมกับสถานการณ์ที่เกิดขึ้น^๗

เสรี พงศ์พิศ ให้คำนิยามของ “เครือข่าย” ไว้ว่า เป็นการรวมกลุ่มของบุคคลในชุมชนระหว่างชุมชน กลุ่มกับกลุ่ม ชุมชนกับชุมชน โดยมีหลักยึดตามขอบเขตพื้นที่ ประเด็นเนื้อหาและกระบวนการเรียนรู้เป็นหนึ่งเดียว กระบวนการดังกล่าวเกิดจากท้องถิ่น เหมาะสมกับท้องถิ่นที่จะช่วยให้บุคคลและชุมชนสามารถดำเนินชีวิตอยู่ได้ด้วยองค์ประกอบที่สำคัญ คือ ภูมิปัญญาพื้นบ้าน การปฏิบัติ แบบอย่างของผู้รู้ การอบรมสั่งสอนในบริบททางสังคม คมนาคม แบบการติดต่อที่สะดวกยิ่งขึ้น ทำให้การไปมาหาสู่ดูงาน การร่วมกันทำ ข้ามเขตแดนของชุมชน อำเภอ จังหวัดและภาคเป็นไปได้ง่าย^๘

^๖ นันทิยา หุตานุวัตร, **การพัฒนาองค์กรชุมชน**, (อุบลราชธานี : คณะเกษตรศาสตร์มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี, ๒๕๔๖), หน้า ๗๓.

^๗ พระมหาสุทิตย์ อาภาภโร, **เครือข่าย : ธรรมชาติ ความรู้ และการจัดการ**, (กรุงเทพมหานคร : โครงการเสริมสร้างการเรียนรู้เพื่อชุมชนเป็นสุข, ๒๕๔๗), หน้า ๑๓ – ๑๗.

^๘ เสรี พงศ์พิศ, **เครือข่ายยุทธวิธีเพื่อประชาคมเข้มแข็ง ชุมชนเข้มแข็ง : วัฒนธรรมองค์กรของโลกยุคใหม่**, (กรุงเทพมหานคร : สถาบันส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน, ๒๕๔๘), หน้า ๑๙๗ – ๑๙๘.

อเนก นาคะบุตร กล่าวว่า เครือข่าย หมายถึง การรวมกลุ่มของบุคคลในชุมชน บุคคลระหว่างชุมชน กลุ่มกับกลุ่ม ชุมชนกับชุมชน โดยยึดหลักตามขอบเขตพื้นที่ประเด็นปัญหาและสถานภาพทางสังคม โดยไม่แยกระหว่างการเรียนรู้กับวิถีชีวิต การเรียนรู้และการปฏิบัติ เนื้อหาและกระบวนการเรียนรู้ที่เป็นหนึ่งเดียว^๙

กรมการพัฒนาชุมชน ได้อธิบายแนวความคิดเกี่ยวกับเครือข่ายไว้ว่า “เครือข่าย” มีความสำคัญมากขึ้น ไม่ว่าจะเป็นระดับท้องถิ่น ระดับชาติและระดับนานาชาติ ผู้คนพูดถึงเครือข่ายของหน่วยงานการพัฒนา วิจัย ธุรกิจและในสาขาวิชาชีพต่างๆ ปัจจุบันเครือข่ายทำงานอย่างไรทำไมบางเครือข่ายประสบความสำเร็จ บางเครือข่ายไม่ประสบความสำเร็จ เจ้าหน้าที่พัฒนาชุมชนหน่วยงานต่างๆ ในพื้นที่ คนในชุมชนและองค์กรชุมชนควรเป็นอย่างไร เครือข่ายเมื่อสร้างขึ้นมาแล้วจะทำหน้าที่อย่างไร ชุมชนจะได้ประโยชน์อะไรบ้าง ล้วนแต่เป็นคำถามที่ยังต้องการกระบวนการค้นหาคำตอบอีกมาก ในทางสังคมวิทยาเครือข่ายเป็นรูปแบบความสัมพันธ์ทางสังคมอย่างหนึ่งที่แตกต่างไปจากกลุ่ม โดยที่กลุ่มจะมีขอบเขตที่ชัดเจน รู้ว่าใครเป็นสมาชิก ใครไม่ใช่สมาชิก มีความเป็นรูปธรรม มองเห็นได้ มีโครงสร้างทางสังคมในระดับหนึ่ง แต่เครือข่าย เป็นรูปแบบความสัมพันธ์ทางสังคมที่ไม่มีขอบเขต การเชื่อมความสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกเครือข่ายอาจจะมองเห็นรูปธรรมของเครือข่ายมี ๓ ลักษณะคือ เครือข่ายการแลกเปลี่ยน เครือข่ายการติดต่อสื่อสาร และเครือข่ายความสัมพันธ์ในการอยู่ร่วมกัน เครือข่ายไม่มีโครงสร้างที่แน่นอนตายตัว อาจมีการออกแบบโครงสร้างขึ้นมาทำหน้าที่สานความสัมพันธ์ระหว่างคน/กลุ่มองค์กรให้ต่อเนื่อง แต่ในเครือข่ายไม่มีใครบังคับให้ใครทำอะไรได้ แต่ละคน/กลุ่มองค์กรต่างก็เป็นศูนย์กลางของเครือข่ายได้พอๆ กัน^{๑๐}

สรุปได้ว่า ความหมายของเครือข่าย หมายถึง การเชื่อมโยงระหว่างระบบการปฏิบัติงานหรือเชื่อมโยงบทบาทของ กลุ่มบุคคล องค์กร/หน่วยงานต่างๆ ที่เป็นหน่วยย่อยรวมตัวกันด้วยความสมัครใจ ภายใต้ความต้องการในวัตถุประสงค์ร่วมกัน จัดโครงสร้างและรูปแบบการทำงานด้วย ระบบใหม่ในลักษณะสร้างความร่วมมือประสานงานกันในแนวราบ ระหว่างผู้ที่เกี่ยวข้องด้วย การระดมสรรพกำลัง ร่วมกันกำหนดกลยุทธ์ในการพัฒนาด้วยการให้สมาชิกได้ร่วมคิด ร่วมตัดสินใจ ร่วมวางแผน ร่วมทำร่วมรับผิดชอบ ร่วมติดตามประเมินผล และร่วมรับผลประโยชน์

^๙ อเนก นาคะบุตร, รายงานการประชุมเชิงปฏิบัติการเรื่องเครือข่ายของการเรียนรู้ : พื้นฐานสำหรับการจัดการศึกษาเพื่อปวงชน, (อัสสัมชัญ, ม.ป.พ.), หน้า ๑๘.

^{๑๐} กรมการพัฒนาชุมชน, คู่มือเครือข่ายองค์กรชุมชนกับการบริหารทุนแบบมีอาชีพ, (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์การศาสนา, ๒๕๔๓), หน้า ๑.

๒.๑.๒ ความหมายความร่วมมือ

จากการทบทวนเอกสารที่เกี่ยวข้องกับความหมายความร่วมมือนั้นมีนักวิชาการกล่าวไว้ดังต่อไปนี้

Bateman, Thomas S. and Snell, Scott A. นิยามความร่วมมือว่าหมายถึง กระบวนการที่ภาคส่วนต่างๆ ซึ่งมีมุมมองต่อปัญหาที่ต่างกัน สามารถแสวงหาทางออกร่วมกัน การรวมกันเป็นพันธมิตร โดยการร่วมมือกันเป็นมากกว่าการแลกเปลี่ยนทรัพยากร เนื่องจากการรวมมุมมอง ทรัพยากร ทักษะ ความร่วมมือก่อให้เกิดความคิดสร้างสรรค์ การคิดร่วมกันเพื่อวิเคราะห์และเพิ่มโอกาสใน การแก้ปัญหา ความคิดจะกลายเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นได้โดยผ่านความร่วมมือ นอกจากนั้นความร่วมมือยัง ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในวิธีการทำงาน ความร่วมมือกันจะแข็งแกร่งขึ้นหากหุ้นส่วนมีความ คล้ายคลึงกันโดยเฉพาะความคล้ายคลึงกันในการคิดและประเภทของบริการ^{๑๑}

John M. Bryson and Farnum K. Alston ให้ความหมายของคำว่า ความร่วมมือ โดยกล่าวว่า ความร่วมมือมิใช่เพียงการวางแผนหรือการตัดสินใจร่วมกันเท่านั้น แต่ความร่วมมือยัง หมายความว่า ถึงการคิดร่วมกันขององค์การที่มากกว่าหนึ่งองค์การ เป็นการตกลงใช้ทรัพยากรอำนาจ และ ศักยภาพร่วมกัน^{๑๒}

David, Fred R. นิยามคำว่า ความร่วมมือ ว่าหมายถึง กระบวนการที่ ประชาชนทำงาน ร่วมกันเป็นกลุ่ม องค์การ ชุมชน เพื่อวางแผน สร้างสรรค์ แก้ปัญหา และตัดสินใจร่วมกัน^{๑๓}

Robert Agranoff และ Michael McGuire ให้ความหมายของความร่วมมือ ไว้ว่า เป็น กระบวนการที่กระตุ้นให้องค์การต่างๆ เข้ามาปฏิบัติงานร่วมกัน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ แก้ไขปัญหาที่ ศักยภาพขององค์การหนึ่งองค์การใดเพียงองค์การเดียวจะสามารถทำให้สำเร็จลุล่วง ไปได้ หรือถ้า สามารถที่จะทำได้ก็อาจจะประสบความสำเร็จได้ยาก นอกจากนี้การสร้าง ความ ร่วมมือยังหมายถึง รวมถึงการค้นหาหรือคิดค้นทางเลือกสำหรับการแก้ไขปัญหาภายใต้ข้อจำกัดต่างๆ ที่มีอยู่เช่น องค์ ความรู้ เวลา งบประมาณและการแข่งขัน เป็นต้น^{๑๔}

^{๑๑} Thomas S Bateman and Snell Scott A. , **Management : Building Competitive Advantage**, (4th ed. Boston : Irwin McGraw Hill, 1999), p. 81.

^{๑๒} John M. Bryson and Farnum K. Alston., **Creating and Implementing Your Strategic Plan**, (San Francisco : Jossey – Bass, 2005), p. 77.

^{๑๓} David, Fred R., **Strategic management**. (6th ed.) New Jersey : Prentice-Hall. Inc., Strategic Management Concept Cases, (New York : Macmillan Publishing, 1997), p. 18.

^{๑๔} Agranoff, Robert & Michael McGuire., **Collaborative Public Management : New Strategies for Local Governments**, (Washington, DC : Georgetown University Press, 2003), p. 23.

Lank E. ให้ความหมายของ ความร่วมมือ ว่าหมายถึง การที่องค์กรมากกว่าหนึ่งองค์กร ดำเนินงานร่วมกันอย่างแท้จริง เพื่อบรรลุผลลัพธ์อย่างใดอย่างหนึ่งหรือหลายอย่าง โดยต้องเป็นผู้นำ ร่วมกันและเสริมสร้างฉันทามติให้เกิดขึ้น^{๑๕}

พจนานุกรม Oxford Advanced Learner's Dictionary of Current English ได้ ให้ความหมายของ คำว่า ความร่วมมือ (Collaboration) หมายถึง การทำงาน ร่วมกัน การทำงาน ร่วมกับผู้อื่น การร่วมมือกันทำงานโดยบุคคลตั้งแต่สองคนขึ้นไป หรือการร่วมมือ กันทำงานเป็นกลุ่ม^{๑๖}

Dubrion and Ireland ให้ความหมาย ความร่วมมือ คือ การที่คนตั้งแต่สองคน หรือ สองหน่วยงาน หรือ สององค์กรขึ้นไปมีปฏิสัมพันธ์ต่อกันและร่วมกันปฏิบัติภารกิจ อาจเพื่อบรรลุ เป้าหมายเดียวกันหรือคนละเป้าหมายก็ได้ด้วย การระดมทรัพยากรร่วมกัน ร่วมกันกำหนดแนวปฏิบัติ และลงมือปฏิบัติ อีกทั้งยังมีส่วนร่วมรับผิดชอบในการปฏิบัติหรือร่วมรับผลประโยชน์จากการปฏิบัติ โดยที่การปฏิบัติร่วมกันดังกล่าว ตั้งอยู่บนพื้นฐานของข้อตกลงและความเป็นอิสระโดยไม่ขึ้นต่อกัน^{๑๗}

สุนัย วงศ์สุวคันธ์ ให้ความหมายความร่วมมือ หมายถึง การที่คนตั้งแต่สองคน หรือ สอง หน่วยงาน หรือ สององค์กรขึ้นไป มีปฏิสัมพันธ์ต่อกันและร่วมมือกันปฏิบัติ ภารกิจ และมีเป้าหมาย พึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกัน การทำงานด้วยกันเพื่อไปสู่จุดมุ่งหมายเดียวกัน หรือต่างกัน โดยอาศัย ลักษณะการร่วมกันคิด ร่วมกันตัดสินใจ หรือร่วมกันกำหนดวิธีการ หรือ เอื้ออำนวยความสะดวกใน ทรัพยากรร่วมกัน เพื่อให้งานประสบความสำเร็จ^{๑๘}

Lucas ให้ความหมายความร่วมมือในการทำงานขององค์กรว่า เป็นการทำงาน ร่วมกัน ระหว่างบุคคลที่เกิดขึ้นเนื่องจากความต้องการของบุคคล หรือความต้องการขององค์กรใน การร่วมกัน รับผิดชอบงาน มีการร่วมมือกันของบุคคล มีการสร้างเครือข่ายการทำงาน มีกลุ่มร่วมมือ สมาชิกมีการ วิเคราะห์วิจารณ์ตนเอง และรู้สึกว่าคุณได้ได้รับความไว้วางใจจากผู้อื่น^{๑๙}

^{๑๕} E. Lank., *Collaborative Advantage*, (New York : Palgrave Macmillan, 2006), pp. 7 - 9.

^{๑๖} Oxford, *Oxford advanced learner's dictionary of current English*, (China : Oxford University Press.1999), p. 219.

^{๑๗} Dubrion Michael and Ireland G.D., *Management and organization* (2nded.), (Ohio: South Western Publishing, 1993), pp. 86 - 87.

^{๑๘} สุนัย วงศ์สุวคันธ์, *การพัฒนาแบบความร่วมมือในการบริหารวิชาการของ โรงเรียนขยาย โอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน*, (พิษณุโลก : มหาวิทยาลัยนเรศวร, ๒๕๕๕), หน้า ๖๗.

^{๑๙} J. R. Lucas., *Balance of Power*, (New York : AMACOM,1998), p. 25.

Robbins & Finley ยังให้ความหมายของความร่วมมือในการทำงานโดยเน้นความสำคัญว่า ทุกฝ่ายจะให้การช่วยเหลือกันเพื่อให้ได้ประโยชน์ร่วมกัน และสามารถทำให้ทีมคงอยู่ได้เพื่อรักษาผลประโยชน์ร่วมกัน^{๒๐}

Martin เสนอว่า ความร่วมมือในการทำงานไม่ใช่กระบวนการทำงาน แต่เป็นการสร้างความสัมพันธ์ของบุคคล (Human Relationship) ในการทำงานร่วมกันของบุคคล^{๒๑}

สรุปได้ว่าเครือข่ายความร่วมมือ หมายถึง การที่กลุ่มบุคคลตั้งแต่สองคนขึ้นไป มาปฏิบัติการทำงานร่วมกัน อาจร่วมมือกันอย่างเป็นทางการหรือไม่เป็นทางการเพื่อให้ได้รับผลประโยชน์ร่วมกันโดยอาจไม่ต้องทำวาระการประชุมร่วมกัน การทำงานร่วมกันดังกล่าวนี้ จะประกอบด้วย การวางแผนกำหนดเป้าหมาย ทำแผนปฏิบัติการ ดำเนินการตามที่กำหนด โดยสมาชิกทุกคนต้องมีจิตสำนึกด้านความรับผิดชอบที่จะแสวงหาวิธีการเพื่อปรับปรุงการปฏิบัติงาน ของตนร่วมกันแก้ปัญหาที่เกิดขึ้น สร้างพลัง และการช่วยเหลือกัน

๒.๑.๓ องค์ประกอบเกี่ยวกับเครือข่ายความร่วมมือ

จากการทบทวนเอกสารที่เกี่ยวข้องกับองค์ประกอบและประเภทของเครือข่ายนั้น มีนักวิชาการกล่าวไว้ดังต่อไปนี้

เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์ กล่าวว่า องค์ประกอบของเครือข่าย มีดังนี้^{๒๒}

๑. การรับรู้มุมมองร่วมกัน (Common Perception) สมาชิกที่เข้ามาอยู่ในเครือข่าย ต้องมีความรู้สึกนึกคิดและการรับรู้ร่วมกันถึงเหตุผลการเข้าร่วมเป็นเครือข่าย อาทิ มีความเข้าใจในปัญหาและมีสำนึกในการแก้ไขปัญหาาร่วมกัน มีประสบการณ์ในปัญหาร่วมกัน มีความต้องการความช่วยเหลือในลักษณะที่คล้ายคลึงกัน เป็นต้น ซึ่งจะส่งผลให้สมาชิกของเครือข่ายเกิดความรู้สึกผูกพันในการดำเนินกิจกรรมบางอย่างร่วมกันเพื่อแก้ปัญหาความเดือดร้อนที่เกิดขึ้น

การรับรู้ร่วมกันถือเป็นหัวใจของเครือข่ายที่ทำให้เครือข่ายมีความต่อเนื่อง เพราะหากสมาชิกไม่มีความเข้าใจในการเข้าร่วมเป็นเครือข่ายจะทำให้การประสานงาน และการขอความร่วมมือในการดำเนินการเป็นไปอย่างยากลำบากเพราะต่างคนต่างก็ใช้กรอบการมองโลกคนละกรอบเหมือนใส่แว่นตาค้นคนละสี ย่อมมองปัญหาหรือความต้องการที่เกิดขึ้นไปคนละทิศทางแต่มิได้ความหมายว่าสมาชิกของเครือข่ายไม่สามารถจะมีความคิดเห็นแตกต่างกัน เพราะมุมมองที่แตกต่างย่อมมีประโยชน์

^{๒๐} H. Robbins., & Finley, M. *Why Team Don't Work*, (2nded.), (London :Orient Business,1998), p. 59.

^{๒๑} Martin, E, *Changing Academic Work : Developing the Learning University*, (Buckingham : The Society for Research into Higher Education & Open University,1999), p. 35 - 36.

^{๒๒} เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์, *การจัดการเครือข่ายกลยุทธ์สำคัญสู่ความสำเร็จของการปฏิรูปการศึกษา*, (กรุงเทพมหานคร : บริษัทซัคเซสมีเดียจำกัด, ๒๕๔๓) หน้า ๑๗.

ช่วยให้เกิดการสร้างสรรค์ในการทำงาน แต่ความคิดที่แตกต่างนี้สมาชิกเครือข่ายยอมรับกัน มิฉะนั้น ความแตกต่างที่มีอยู่จะนำไปสู่ความแตกแยกและแตกหักในที่สุด

๒. การมีวิสัยทัศน์ร่วมกัน (Common Vision) วิสัยทัศน์ร่วมเป็นการมองเห็นภาพของ จุดมุ่งหมายในอนาคตร่วมกันระหว่างสมาชิกในกลุ่ม การรับรู้เข้าใจถึงทิศทางเดียวกันและการมี เป้าหมายที่จะไปด้วยกันจะช่วยให้ขบวนการเคลื่อนไหวมีพลัง เกิดเอกภาพและช่วยบรรเทาความ ขัดแย้งอันเกิดจากมุมมองความคิดที่แตกต่างลงไปได้ในทางตรงข้าม เมื่อใดที่วิสัยทัศน์หรือเป้าหมาย ส่วนตัวขัดแย้งกับวิสัยทัศน์หรือเป้าหมายของเครือข่ายพฤติกรรมกาปฏิบัติของสมาชิกก็จะเริ่ม แตกต่างจากสิ่งที่สมาชิกเครือข่ายกระทำร่วมกัน ดังนั้นแม้ว่าวิสัยทัศน์ร่วมกันเป็นสิ่งที่ต้องใช้เวลาใน การสร้างให้เกิดขึ้น แต่ก็จำเป็นต้องสร้างให้เกิดขึ้นให้ได้และสมาชิกของเครือข่ายก็ควรมีวิสัยทัศน์ย่อย ส่วนตัวที่สอดคล้องไปด้วยกันกับวิสัยทัศน์ของเครือข่าย แม้อาจไม่ได้ซ้อนทับอย่างแนบสนิทกับ วิสัยทัศน์ของเครือข่าย แต่อย่างน้อยก็ควรสอดคล้องไปในทิศทางเดียวกัน

๓. การเกิดผลประโยชน์และความสนใจร่วมกัน (Mutual Interests/Benefits) เครือข่ายเกิดจากที่สมาชิกแต่ละคนก็มีความต้องการของตนเอง แต่ความต้องการเหล่านั้น จะไม่สามารถบรรลุ ผลสำเร็จได้หากสมาชิกต่างคนต่างอยู่ ความจำกัดนี้ทำให้เกิดการรวมตัวกันบนฐานของ ผลประโยชน์ร่วมที่มากเพียงพอจะดึงดูดใจให้รวมเป็นเครือข่าย ดังนั้น การรวมเป็นเครือข่ายจึงต้อง ตั้งอยู่บนฐานของผลประโยชน์ที่มีร่วมกัน ซึ่งผลประโยชน์ในที่นี้ครอบคลุมทั้งผลประโยชน์ที่เป็นตัวเงิน และไม่ใช่ตัวเงิน อาทิเกียรติยศ ชื่อเสียง การยอมรับโอกาสในความก้าวหน้า ความสุขความพึงพอใจ ฯลฯ กล่าวโดยสรุปก็คือ การที่จะดึงดูดใครเข้ามามีส่วนร่วมในขบวนการเครือข่ายจำเป็นที่จะต้อง คำนึงถึงผลประโยชน์ ที่เขาจะได้รับจากการเข้าร่วม และในหลายกรณีอาจเป็นการพิจารณาล่วงหน้า ก่อนที่เขาจะร้องขอด้วยซ้ำแม้ผลประโยชน์ที่แต่ละคนได้รับอาจมาน้อยแตกต่างกัน แต่ทุกคนได้รับ ผลประโยชน์ เมื่อใดสมาชิกได้รับประโยชน์ร่วม หรือเมื่อเขาคิดคำนวณแล้วเขาเสียมากกว่าได้ เขาก็จะ เริ่มถอยตัวเองออกจากเครือข่ายไปหรือเมื่อเขาได้รับการสนองตอบต่อความต้องการที่มีอย่างสมบูรณ์ แล้ว เขาก็จะออกไปจากเครือข่ายในที่สุด ประเด็นสำคัญอีกประการก็คือ ผลประโยชน์ที่เขาจะได้รับ ต้องเพียงพอสำหรับเขาในการที่จูงใจให้เขามีส่วนร่วมในทางปฏิบัติจริง โดยไม่ได้มีส่วนร่วมแบบ ประดับที่มีเพียงตำแหน่งหรือรายชื่อในเครือข่ายแต่ไม่มีการเข้าร่วมปฏิบัติจริงในเครือข่าย

๔. การมีส่วนร่วมของสมาชิกเครือข่ายอย่างกว้างขวาง (All Stakeholders Participation) การมีส่วนร่วมของสมาชิกในเครือข่าย นับเป็นกระบวนการที่สำคัญมากในการพัฒนา ความเข้มแข็งของเครือข่าย เพราะกระบวนการมีส่วนร่วมทุกฝ่ายในเครือข่าย (All Stakeholders In Network) ย่อมเป็นเงื่อนไขที่ทำให้เกิดการร่วมรับรู้ร่วมคิด ร่วมตัดสินใจและร่วมลงมือกระทำอย่าง เข้มแข็ง ดังนั้น สถานะของสมาชิกในเครือข่ายจึงควรเป็นไปในลักษณะของความเท่าเทียมกัน (Equal Status) ในฐานะของ “หุ้นส่วน (Partner)” ของเครือข่าย ซึ่งเป็นความสัมพันธ์ในแนวราบ

(Horizontal Relationship) ที่เท่าเทียมกันแทนความสัมพันธ์ในแนวดิ่ง (Vertical Relationship) หมายความว่า หากการรวมตัวเป็นเครือข่ายเกิดขึ้นระหว่างรัฐกับชุมชนท้องถิ่นหน่วยงานภาครัฐ ก็ต้องวางสถานะของตนเองเทียบเท่ากับประชาชนในฐานะของสมาชิกเครือข่ายมิใช่การวางตัวเป็นเจ้านายเหนือประชาชน อย่างไรก็ตามแม้จะยากในทางปฏิบัติในหลายๆ กรณีเพราะต้องอาศัยการเปลี่ยนกรอบความคิดของสมาชิกในเครือข่ายและการสร้างบริบทแวดล้อมอื่นๆ เข้ามาประกอบด้วย แต่ก็ยังเป็นสิ่งที่จำเป็นต้องกระทำหากต้องการสร้างเครือข่ายที่เข้มแข็ง

๕. การเสริมสร้างซึ่งกันและกัน (Complementary Relationship) องค์ประกอบที่จะทำให้เครือข่ายดำเนินไปอย่างต่อเนื่องก็คือ การที่สมาชิกของเครือข่ายต่างก็ต้องเสริมสร้างซึ่งกันและกันโดยที่จุดแข็งของฝ่ายหนึ่งไปช่วยเสริมจุดอ่อนของอีกฝ่ายหนึ่ง ซึ่งจะทำให้ผลประโยชน์ที่เกิดขึ้นจากการรวมตัวเป็นเครือข่ายมากกว่าการไม่สร้างเครือข่ายแต่ต่างคนต่างอยู่ตัวอย่างเช่น นักวิชาการที่เข้าใจสภาพท้องถิ่นเข้าไปทำการวิจัยวิจัยร่วมกับประชาชนในท้องถิ่น ก็จะช่วยให้เกิดการระดมองค์ความรู้ของท้องถิ่นอย่างเป็นระบบอันเป็นประโยชน์ต่อชุมชน ในขณะที่ประชาชนในท้องถิ่นก็ให้ข้อมูลและความร่วมมือในการศึกษาวิจัย หรือการที่มูลนิธิขององค์กรธุรกิจช่วยสนับสนุนด้านเงินแก่องค์กรประชาชน ขณะเดียวกันความสำเร็จขององค์กรประชาชนก็สร้างชื่อเสียงแก่องค์กรธุรกิจนั้นด้วย

๖. การพึ่งพิงอิงร่วมกัน (Interdependence) เนื่องจากธรรมชาติความจำกัดของสมาชิกในเครือข่ายทั้งด้านทรัพยากร ความรู้ เงินทุน กำลังคน ฯลฯ สมาชิกของเครือข่ายจึงไม่สามารถดำรงอยู่ได้อย่างสมบูรณ์ด้วยตัวเอง การจะทำให้เป้าหมายร่วมสำเร็จได้นั้นสมาชิกต่างจำเป็นต้องพึ่งพาซึ่งกันและกันระหว่างสมาชิกในเครือข่ายเพื่อให้เกิดการเสริมสร้างซึ่งกันและกันการจะทำให้สมาชิกหรือ หุ่นส่วนของเครือข่ายยึดโยงกันให้แน่นหนาจำเป็นต้องทำให้หุ่นส่วนแต่ละคนรู้สึกรู้ว่าหากเอาหุ่นส่วนคนใดคนหนึ่งออกไปจะทำให้เครือข่ายล้มลงไปได้การดำรงอยู่ของหุ่นส่วนแต่ละคน จึงจำเป็นต้องการดำรงอยู่ของเครือข่าย ซึ่งการพึ่งพิงร่วมกันนี้จะส่งผลทำให้สมาชิกต้องมีการปฏิสัมพันธ์ระหว่างกันโดยอัตโนมัติ

๗. การปฏิสัมพันธ์เชิงแลกเปลี่ยน (Interaction) สมาชิกในเครือข่ายต้องทำกิจกรรมร่วมกันเพื่อให้เกิดการปฏิสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกด้วยกัน เช่น มีการติดต่อกันผ่านทางลายเส้นหรือการพบปะพูดคุย การแลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน หรือมีกิจกรรมประชุมสัมมนาร่วมกัน เป็นต้นซึ่งผลของการปฏิสัมพันธ์นี้ ต้องก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในเครือข่ายตามมาด้วยปฏิสัมพันธ์ดังกล่าวจะเป็นลักษณะความสัมพันธ์เชิงแลกเปลี่ยนระหว่างกัน (Reciprocal Exchange) มิใช่ปฏิสัมพันธ์ฝ่ายเดียว (Unilateral Exchange) ยิ่งสมาชิกมีการปฏิสัมพันธ์กันมากเท่าใดก็จะยิ่งเกิดความผูกพันภายในระหว่างกันมากขึ้นเท่านั้นซึ่งจะช่วยให้เกิดการเชื่อมโยงในระดับที่แน่นแฟ้นมากยิ่งขึ้น (Highly Integrated) นอกจากนี้ การปฏิสัมพันธ์ยังช่วยให้เกิดการเรียนรู้ระหว่างกันมากขึ้น จะช่วยให้เครือข่ายเข้มแข็งยิ่งขึ้น

ธนา ประมุขกุล ได้กล่าวถึง องค์ประกอบสำคัญของเครือข่าย มีด้วยกัน ๔ ประการ ดังนี้^{๒๓}

๑. สมาชิกจะรวมตัวกันเป็นเครือข่าย ถ้าสมาชิกมีจำนวนมากจำเป็นต้องมี คณะกรรมการทำหน้าที่จัดการประสานงานให้เครือข่ายดำเนินไปโดยราบรื่น

๒. ผู้ประสานงาน เป็นบุคคลที่จะนำพาเหล่าสมาชิกไปพบกับสิ่งที่เครือข่ายต้องการ เพราะการเป็นเครือข่ายจะให้ความสำคัญกับสมาชิกทุกคนเสมอกัน ดังนั้น ผู้นำที่แท้จริงของ เครือข่าย จึงเป็นสมาชิกทุกคนและบุคคลที่จะนำพาเหล่าสมาชิกไปพบกับสิ่งที่เครือข่ายต้องการ จึงได้แก่ “ผู้ประสานงาน” เพื่อให้เครือข่ายเกิดการขับเคลื่อนไปด้วยพลังร่วมของสมาชิก

๓. เป้าหมาย เป็นวัตถุประสงค์ที่เป็นจุดร่วมของการเป็นเครือข่าย ความชัดเจนของ เป้าหมาย มีความสำคัญต่อการเข้าร่วมและคงอยู่ของสมาชิกที่มากันหลากหลาย และเป้าหมายจะเป็นตัวกำหนดกิจกรรมของเครือข่ายที่จะตามมา

๔. กิจกรรมของเครือข่าย ต้องสอดคล้องกับเป้าหมายและวัตถุประสงค์ของเครือข่าย ด้วยอาศัยการมีส่วนร่วมกันคิด ร่วมกันตัดสินใจ ร่วมกันดำเนินการและร่วมแบ่งปันทรัพยากรของ สมาชิก

พระมหาสุทิตย์ อาภากรโ กล่าวถึง องค์ประกอบที่สำคัญของความเป็นเครือข่าย มีจุดร่วมที่สำคัญอย่างน้อย ๕ ประการ ดังนี้^{๒๔}

๑. สมาชิกเป็นหน่วยชีวิตที่เป็นองค์ประกอบเบื้องต้นของความเป็นเครือข่ายที่สร้างระบบปฏิสัมพันธ์ตามหลักธรรมชาติที่จะต้องพึ่งพาอาศัยกัน ดังนั้นหน่วยชีวิต หรือ สมาชิกในองค์กร นั้นจะเป็นองค์ประกอบหลักที่ก่อให้เกิดความเป็นเครือข่าย

๒. เป้าหมายเป็นวัตถุประสงค์ของเครือข่ายที่จะต้องมีความหมายร่วมกัน หมายถึง การทำงานร่วมกันอย่างมีจุดหมาย เพื่อทำกิจกรรมอย่างใดอย่างหนึ่ง โดยมีวัตถุประสงค์และกระบวนการ เพื่อให้บรรลุจุดหมายนั้น

๓. การทำหน้าที่อย่างมีจิตสำนึก เป็นการทำหน้าที่ต่อกัน เพื่อแก้ไขปัญหาอย่างมีจิต รับผิดชอบต่อส่วนรวมมากกว่าแสวงหาผลประโยชน์ส่วนตน

๔. การมีส่วนร่วม เป็นการพึ่งพาอาศัยและแลกเปลี่ยนทรัพยากรกันในการทำกิจกรรม ต่างๆ ของสมาชิกจะเป็นปัจจัยที่หนุนเสริมให้เครือข่ายนั้นมีพลังมากขึ้น เพื่อให้ภารกิจที่เครือข่าย ดำเนินการร่วมกันนั้นบรรลุเป้าหมาย

^{๒๓} ธนา ประมุขกุล, วารสารส่งเสริมสุขภาพและ อนามัยสิ่งแวดล้อม, (ขอนแก่น : ศูนย์ส่งเสริมสุขภาพเขต ๖, ๒๕๔๔), หน้า ๑๐๗ - ๑๐๙.

^{๒๔} พระมหาสุทิตย์ อาภากรโ, เครือข่าย : ธรรมชาติความรู้และการจัดการ, (กรุงเทพมหานคร : โครงการเสริมสร้างการเรียนรู้เพื่อชุมชนเป็นสุข, ๒๕๔๗), หน้า ๔๗ - ๕๕.

๕. การสื่อสาร เป็นข้อมูลและการติดต่อระหว่างกัน โดยกระบวนการสื่อสารนั้นจะช่วยให้สมาชิกในเครือข่ายเกิดการเรียนรู้ เกิดการยอมรับในกระบวนการทำงานและช่วยรักษาความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน

Weltch and Tulbert ได้ทำการวิจัยและสรุปว่า องค์ประกอบของความ ร่วมมือมี ๔ องค์ประกอบ ได้แก่ ๑) การประนีประนอมเพื่อให้เกิดการเคารพความคิดใหม่และ การเปลี่ยนแปลง ๒) การสื่อสารที่ประกอบด้วยการฟังและการเสนอความคิดความรู้สึก ๓) การแก้ปัญหา ที่มีการระบุความต้องการ ความจำเป็น การระดมสมอง การปรับสิ่งที่ได้เพื่อใช้ในการสร้าง แผนปฏิบัติการ และการประเมิน ๔) การพัฒนาแผนปฏิบัติการและการประเมินการปฏิบัติการ^{๒๕}

Russ Linden กล่าวว่าความร่วมมือ มีองค์ประกอบได้แก่^{๒๖}

๑. The basics การมีส่วนร่วมของประชาชน มีการกำหนดเป้าหมายร่วมกัน มี Champion ช่วยทำให้ความร่วมมือ มีความเป็นไปได้

๒. Trusting relationships การให้ความสำคัญ ต่อหลักการความไว้วางใจ

๓. Developing high stakes การมีประเด็นที่มีความรุนแรงเพียงพอที่จะจูงใจให้เกิดความร่วมมือกัน

๔. Creating a constituency for collaboration การมีหน่วยงานเข้ามาร่วมมือกันในการทำงาน

๕. Building collaborative leadership การสร้างผู้นำ เพื่อประสานให้ความร่วมมือระหว่างองค์กรต่างๆ ดำเนินไปได้

สรุปได้ว่า องค์ประกอบและประเภทของเครือข่ายความร่วมมือ หมายถึงรูปแบบของความสัมพันธ์ของบุคคลหรือสมาชิกกลุ่ม ที่มีการพบปะกัน มีการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารซึ่งกันและกันในรูปแบบต่างๆ อย่างมีส่วนร่วม ซึ่งเป็นสัมพันธภาพระหว่างสมาชิกของกลุ่มในอันที่จะนำไปสู่การบรรลุเป้าหมายที่มุ่งเน้นการทำงานร่วมกันระหว่างสมาชิกกลุ่ม เป็นทั้งผู้ให้และผู้รับบนความแตกต่างหลากหลายของสมาชิกที่เห็นคุณค่าและประโยชน์ในความเป็นเครือข่ายจนเกิดความร่วมมือ

๒.๒ แนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชน

^{๒๕} M. Weltch & B. Tulbert., “Journal of Educational and psychological consultant”, (Practitioner’s Perspective of Collaboration : A Social Validation and Factor Analysis, 2000), pp. 357 – 378.

^{๒๖} Russ, Linden., “A Framework of Collaborating”, (The Public Manager. 31, 2002), pp. 3 - 6.

การพัฒนาเศรษฐกิจชุมชน หมายถึง การพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม การพัฒนาขีดความสามารถของคน ครอบครัว และชุมชน การดำเนินกิจกรรมการพัฒนาทางเศรษฐกิจต่างๆ ทั้งด้านเกษตรกรรม อุตสาหกรรม บริการทั้งในด้านการผลิต การบริโภค และการกระจายผลผลิต โดยให้คนในชุมชนมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหาพื้นฐานทางเศรษฐกิจของชุมชน คือ ให้มีส่วนร่วมคิด ร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมรับประโยชน์ บนรากฐานของความสามารถที่มีอยู่ จากการใช้ “ทุนของชุมชน” สมาชิกในชุมชนจะเป็นผู้ตัดสินใจว่า พวกเราจะผลิตอะไรได้บ้างตามศักยภาพและทุนประเภทต่างๆ ที่มีอยู่เราจะผลิตกันอย่างไร โดยที่ชุมชนสามารถ คิดเอง ทำเอง ได้เอง

จากการทบทวนแนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการพัฒนา ผู้วิจัยได้ประมวลมาจากแนวคิดของนักวิชาการ โดยจะนำเสนอในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับ ความหมาย แนวคิดและทฤษฎี ดังรายละเอียดต่อไปนี้

๒.๒.๑ ความหมายการพัฒนา

จากการทบทวนเอกสารที่เกี่ยวข้องกับความหมายของการพัฒนานั้นมีนักวิชาการกล่าวไว้ดังต่อไปนี้

พัฒน์ บุญยรัตพันธุ์ ให้ความหมายไว้ว่า “การพัฒนาชุมชนเป็นขบวนการอย่างหนึ่งที่รัฐบาลนำมาใช้เพื่อเป็นการกระตุ้นเตือน ยั่วยุ และส่งเสริมประชาชนในชนบทให้เกิดความคิดริเริ่มขึ้น และเสริมสร้างท้องถิ่นให้ก้าวหน้าในด้านเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรมและการดูแลตนเองตามระบอบประชาธิปไตย”^{๒๗}

อาร์เธอร์ ดันฮัม (Arthur Dunham) ได้กล่าวไว้ว่า การพัฒนาชุมชน คือ การรวมกำลังดำเนินการปรับปรุงสภาพความเป็นอยู่ของชุมชนให้มีความเป็นปึกแผ่นและดำเนินการไปในแนวทางที่ตนต้องการ โดยอาศัยความร่วมมือกำลังของประชาชนในชุมชนนั้นในการช่วยเหลือตัวเองและร่วมมือกันดำเนินงาน แต่มักจะได้รับความช่วยเหลือทางด้านวิชาการจากหน่วยราชการหรือองค์การอาสาสมัครอื่นๆ^{๒๘}

จิตยา สุวรรณขุ ได้อธิบายการพัฒนาไว้ว่า การพัฒนา คือการเปลี่ยนแปลงที่ต้องการและได้กำหนดทิศทางและมุ่งที่จะควบคุมอัตราการเปลี่ยนแปลงด้วยสภาวะการพัฒนาเป็นสภาวะสมาชิกของสังคมได้ใช้ความรู้ความสามารถของตนได้เต็มที่โดยไม่มีสภาวะครอบงำ เช่นความบีบคั้นทางการเมือง ความบีบคั้นทางเศรษฐกิจ หรือความไม่สมบูรณ์ในอนามัย ทุกคนสามารถที่จะนำเอาศักยภาพของตนออกมาใช้ให้เป็นประโยชน์อย่างเต็มที่ เช่น การเพิ่มผลผลิตทางการเกษตรของไทยไม่

^{๒๗} จารัส นวลนิ่ม, การศึกษากับการพัฒนาประเทศ แนวความคิดและวิธีปฏิบัติ, พิมพ์ครั้งที่ ๑, (กรุงเทพมหานคร : พิมพ์ที่ โอ.เอส.พรินต์ติ้ง เฮาส์, ๒๕๔๐), หน้า ๒๒๙.

^{๒๘} Dunham Arthur, “The Outlook for Community Development in The Social Welfare Forum”, (Proceedings of The National Conference on Social Welfare, 1958), p. 3.

สามารถใช้รถแทรกเตอร์แบบอเมริกาได้ ม.ร.ว. เทพฤทธิ์ เทวกุล ได้ประดิษฐ์ “ควายเหล็ก” ขึ้นมาใช้ไถนาในสภาพแวดล้อมของสังคมไทย^{๒๙}

สมศักดิ์ ศรีสันติสุข การพัฒนา หมายถึง การที่คนในชุมชนและสังคมโดยส่วนรวมได้ร่วมกันดำเนินกิจกรรมเพื่อปรับปรุงความรู้ความสามารถของตนเอง ได้ร่วมกันเปลี่ยนแปลงคุณภาพชีวิตของตน ชุมชน และสังคมให้ดีขึ้น^{๓๐}

วิทยากร เชียงกุล กล่าวไว้ว่า การพัฒนาที่แท้จริงควรหมายถึงการทำให้ชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชนมีความสุข ความสะดวกสบาย ความอยู่ดีกินดี ความเจริญทางศิลปวัฒนธรรม และจิตใจและความสงบสันติ ซึ่งนอกจากจะขึ้นอยู่กับ การได้รับปัจจัยทางวัตถุเพื่อสนองความต้องการของร่างกายแล้ว ประชาชนยังต้องการพัฒนาทางด้านการศึกษาสังแวดล้อมที่ดี การพักผ่อนหย่อนใจ และการพัฒนาทางด้านวัฒนธรรมและจิตใจทางด้านต่างๆ ด้วย ความต้องการทั้งหมดนี้บางครั้งเราเรียกกันว่าเป็นการพัฒนา “คุณภาพ” เพื่อให้เห็นว่าการพัฒนาไม่ได้ขึ้นอยู่กับ การเพิ่มปริมาณสินค้า หรือการเพิ่มรายได้เท่านั้น หากอยู่ที่การเพิ่มความพอใจความสุขของประชาชนมากกว่า^{๓๑}

จันงค์ อติวัฒนสิทธิ์ อธิบายว่า ตามทฤษฎีของพระพุทธศาสนา การพัฒนาตรงกับคำว่า ภาวนา ซึ่งหมายถึงการทำให้เจริญงอกงาม (ตรงกับภาษาอังกฤษว่า Development) หากพิจารณาจากรากศัพท์ คำว่า พัฒนามาจากภาษาบาลีว่า วัฒนะ หรือวัฒนา คำนี้หมายถึงความเจริญก้าวหน้า หรือภาวะยืนยาวนาน เช่น คำว่า อายุวัฒนะ หมายถึง ทำให้อายุยืนนาน อันหมายรวมไปถึง ความเป็นผู้มีสุขภาพแข็งแรงดีไม่มีโรคภัยไข้เจ็บมาเบียดเบียน และนอกจากนี้ คำว่า วัฒนะ หมายถึงรกรุ่งรัง ไม่มีระเบียบเลยก็ได้ เช่น คำว่า น สียา โลกวฑฒโน หมายถึง เป็นคนรกรกโลก เป็นสิ่ง/เป็นคนที่โลกไม่ต้องการ อย่างไรก็ตาม คำว่า การพัฒนาในที่นี้เป็นคำที่กำหนดให้มีคุณค่าและตามหลักการของพระพุทธศาสนา การพัฒนาต้องดำเนินไปพร้อมๆ กัน ๔ ทางคือ การพัฒนาทางด้านกายภาพ การพัฒนาศีลธรรมและ/หรือ การพัฒนาสังคม การพัฒนาทางด้านจิตใจ และการพัฒนาทางด้านปัญญา นอกจากนี้พระพุทธศาสนาพิจารณาว่าการพัฒนาเป็นกระบวนการพยายามที่จะ

^{๒๙} จิตยา สุวรรณขุ, “สังคมวิทยา” ในวิทยาศาสตร์สังคม, (กรุงเทพมหานคร : สำนักวิจัยสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์, ๒๕๑๗), หน้า ๑๘๗ – ๑๘๘.

^{๓๐} สมศักดิ์ ศรีสันติสุข, สังคมไทย : แนวทางวิจัยและการพัฒนา, (กรุงเทพมหานคร : สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์, ๒๕๒๕), หน้า ๑๗๙.

^{๓๑} วิทยา เชียงกุล, การพัฒนาเศรษฐกิจสังคมไทย : บทวิเคราะห์, (กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์ฉบับกระแส, ๒๕๒๗), หน้า ๑๗ - ๑๘.

ดำเนินการเปลี่ยนแปลงฟื้นฟู และปรับปรุงทั้งตนเองและสังคมรอบข้างให้ดีขึ้นและมีความหมายมากยิ่งขึ้น แต่ความสำเร็จหรือความล้มเหลวอยู่กับกระบวนการพัฒนาขึ้นอยู่กับบุคคลเป็นสำคัญ^{๓๒}

พระธรรมปิฎก (ป.อ. ปยุตโต) ได้กล่าวถึงการพัฒนาไว้ในหนังสือ พจนานุกรมพุทธศาสตร์ ฉบับประมวลธรรม สรุปได้ว่า มี ๔ แนวทาง^{๓๓} ดังนี้

๑. กายภาวนา คือ การพัฒนาทางศักยภาพทางกายหรืออินทรีย์ภายในมิให้ก่อโทษแต่ให้เกิดประโยชน์สร้างสรรค์

๒. สีสภาวนา คือ การพัฒนาด้านพฤติกรรมหรือการแสดงออกทางกายให้มศีล มีระเบียบวินัยและเป็นมิตรกับสภาพสิ่งแวดล้อม

๓. จิตตภาวนา คือ การพัฒนาด้านจิตใจให้เข้มแข็งมีคุณธรรมนำชีวิต มีสุขภาพจิตที่มีคุณภาพและบริสุทธิ์มีความตั้งมั่น ขยันหมั่นเพียร มีสมาธิ มีจิตเบิกบานอยู่เสมอ

๔. ปัญญาภาวนา คือ การพัฒนาด้านปัญญาความนึกคิด ไหวพริบ การแก้ปัญหาต่างๆ ของตนและคนอื่นด้วยเหตุผลเข้าใจต่อสถานะต่างๆ ตามความเป็นจริง

พระธรรมปิฎก (ป.อ.ปยุตโต) ยังได้กล่าวถึงการพัฒนาไว้ในหนังสือ ทศวรรษธรรมทัศน์ พระธรรมปิฎก (ป.อ.ปยุตโต) หมวดสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ สรุปความได้ว่า^{๓๔} การพัฒนา มีความหมายโดยมีการพัฒนามนุษย์ (Human Development) และการพัฒนาทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (Sciences and Technology) ซึ่งเปลี่ยนแนวทางมาเป็นค้นหาความรู้ เพื่อให้มนุษย์ได้ความรู้ที่จะมาจัดความสัมพันธ์ให้มนุษย์อยู่กับธรรมชาติได้อย่างดี โดยเกื้อกูลซึ่งกันและกันและเทคโนโลยีก็ผลิตและให้พื้นฐานความคิดใหม่นั้นด้วยแรงจูงใจใหม่ที่ต่างไปอีกแบบหนึ่งเราก็มีวิทยาศาสตร์ได้ ที่เทคโนโลยีได้ แต่มีด้วยฐานความคิดที่ต่างออกไป ทั้งนี้การพัฒนาดังกล่าวมาเกิดขึ้นบนฐานที่ผิดพลาด ๓ ระดับ คือ

๑. เป็นไปตามกระแสการพัฒนาแบบไม่ยั่งยืนซึ่งมีรากฐานความคิดที่ผิดพลาดตามอย่างประเทศที่พัฒนาแล้วทั้งหลาย

๒. ดำเนินการพัฒนาด้วยการกระตุ้นแรงจูงใจที่ไม่ถูกต้อง เนื่องจากผู้นำหรือผู้บริหารประเทศไม่เข้าใจเพียงพอต่อปัจจัยที่ทำให้เกิดการพัฒนาในประเทศที่พัฒนานำหน้ามาก่อน จักรวรรดิปัจจัยมาผิดพลาด

^{๓๒} จานงค์ อติวัฒน์สิทธิ์, สังคมวิทยาตามแนวพุทธศาสตร์, พิมพ์ครั้งที่ ๒, (กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, ๒๕๔๘), หน้า ๑๑๗ - ๑๑๘.

^{๓๓} พระธรรมปิฎก (ป.อ. ปยุตโต), พุทธธรรม ฉบับปรับปรุงและขยายความ, พิมพ์ครั้งที่ ๙, (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๔๓), หน้า ๖๒๑.

^{๓๔} พระธรรมปิฎก (ป.อ. ปยุตโต), ทศวรรษธรรมทัศน์พระธรรมปิฎก (ป.อ. ปยุตโต) หมวดสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์, (กรุงเทพมหานคร : ธรรมสภา, ๒๕๔๓), หน้า ๖ - ๗.

๓. ประชาชนเข้าร่วมกระบวนการพัฒนา โดยไม่มีการศึกษาที่จะเตรียมตัวให้พร้อมที่จะเป็นปัจจัยที่ดีในกระบวนการพัฒนานั้น

สนธยา พลศรี กล่าวไว้ว่า เมื่อการพัฒนาถูกกำหนดความหมายจากหลายแหล่งและหลายสาขาวิชา ทำให้ลักษณะของการพัฒนามีหลายประการ แต่ลักษณะที่สำคัญ มีดังต่อไปนี้^{๓๕}

๑. เป็นการเปลี่ยนแปลงด้านต่างๆ เช่น ด้านสุขภาพ ปริมาณ และสิ่งแวดล้อมของสิ่งใดสิ่งหนึ่งให้ดีขึ้น หรือให้มีความเหมาะสมอันเป็นการเปลี่ยนแปลงอย่างรอบด้าน ไม่ใช่เปลี่ยนแปลงในด้านใดด้านหนึ่งเพียงด้านเดียวเท่านั้น หรืออาจจะเรียกได้ว่าต้องเป็นการเปลี่ยนแปลงทั้งระบบ

๒. มีลักษณะเป็นกระบวนการ คือ เป็นการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นตามลำดับขั้นตอน และอย่างต่อเนื่องกัน โดยแต่ละขั้นตอนมีความเกี่ยวข้องสัมพันธ์กันเป็นลำดับ ไม่สามารถข้ามขั้นตอนหนึ่งได้

๓. มีลักษณะเป็นพลวัต คือ เป็นการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นตลอดเวลาไม่หยุดนิ่งแต่การเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นจะเป็นแบบรวดเร็วหรือช้าๆ ปริมาณมากหรือน้อยก็ได้

๔. เป็นแผนและโครงการ คือ เกิดขึ้นจากการเตรียมการไว้ล่วงหน้าว่าจะเปลี่ยนแปลงใคร ด้านใด ด้วยวิธีการใด เมื่อไร ใช้งบประมาณเท่าใด ใครรับผิดชอบ เป็นต้นไม่ใช่เป็นการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นโดยไม่มีการเตรียมการไว้ล่วงหน้า

๕. เป็นวิธีการ คือ การพัฒนาเป็นมรรควิธี หรือกลวิธีที่นำมาใช้ให้เกิดการเปลี่ยนแปลงตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ เช่น การพัฒนาสังคม การพัฒนาชนบท การพัฒนาการเมืองการพัฒนาเศรษฐกิจ การพัฒนาชุมชน ต่างก็เป็นวิธีการพัฒนาแบบหนึ่งที่มีลักษณะเฉพาะเป็นของตนเอง

๖. เป็นปฏิบัติการ คือ เป็นสิ่งที่เกิดขึ้นจริง ไม่เป็นเพียงแนวความคิด หรือเป็นเพียงแนวคิด หรือเป็นเพียงรายละเอียดของแผนและโครงการเท่านั้น เพราะการพัฒนาเป็นวิธีการที่ต้องนำมาใช้ปฏิบัติจริงจึงจะเกิดผลตามที่ต้องการ

๗. เป็นสิ่งที่เกิดขึ้นจากการกระทำของมนุษย์ เพื่อประโยชน์ของมนุษย์ เพราะมนุษย์เป็นสัตว์โลกประเภทเดียวที่สามารถจัดทำแผนโครงการและคิดค้นวิธีการพัฒนาตนเองและสิ่งต่างๆ ได้ การเปลี่ยนแปลงใดก็ตามถ้าไม่ได้เกิดจากการกระทำของมนุษย์แล้ว จะไม่ใช่การพัฒนาแม้ว่าจะมีลักษณะอื่นๆ เหมือนกับการพัฒนาก็ตาม

๘. ผลที่เกิดขึ้นมีความเหมาะสมหรือพึงพอใจ ทำให้มนุษย์และสังคมมีความสุขเพราะการพัฒนาเป็นสิ่งที่เกี่ยวข้องกับมนุษย์ และการอยู่ร่วมกันเป็นสังคมของมนุษย์นั่นเอง

๙. มีเกณฑ์หรือเครื่องชี้วัด คือ สามารถบอกได้ว่าลักษณะที่เกิดขึ้นจากการเปลี่ยนแปลงนั้น เป็นการพัฒนาหรือไม่ ซึ่งอาจดำเนินการได้หลายวิธี เช่น เปรียบเทียบกับสภาพเดิม

^{๓๕} สนธยา พลศรี, กระบวนการพัฒนาชุมชน, (กรุงเทพมหานคร : ไทยวัฒนาพานิช, ๒๕๔๕),

ก่อนที่จะเกิดการเปลี่ยนแปลง กำหนดเกณฑ์มาตรฐานในการชี้วัดในด้านต่างๆ โดยเฉพาะด้านคุณภาพสามารถเปลี่ยนแปลงได้ เนื่องจากมนุษย์และสังคมเกิดการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา ทั้งการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติ และการเปลี่ยนแปลงที่เป็นผลของการพัฒนา จึงมีความจำเป็นต้องปรับปรุงเปลี่ยนแปลงกระบวนการพัฒนาให้เหมาะสมกับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นด้วยการพัฒนาใหม่ๆ จึงเกิดขึ้นอยู่เสมอ

อมร รักษาสัตย์ และ ชัตติยา กรรณสูตร การพัฒนา หมายถึง การเปลี่ยนแปลงในตัวระบบที่ทำการ ซึ่งเป็นการเปลี่ยนแปลงด้านคุณภาพ (Qualitative Changes) ส่วนการแปลงรูป (Transformation) เป็นการเปลี่ยนแปลงสภาพแวดล้อมกระทำการ (Environmental Change) ซึ่งนอกเหนือจากการเปลี่ยนแปลงทางด้านคุณภาพและปริมาณ เช่น การคมนาคมของประเทศไทยเมื่อเริ่มแรกได้มีการใช้รถเทียมม้า แล้วปรับปรุงให้ดีขึ้นโดยใช้เครื่องจักรไอน้ำมาทำรถไฟ และค่อยๆ ปรับปรุงให้ดียิ่งๆ ขึ้น เรื่อยๆ ขึ้น การเปลี่ยนแปลงจากรถม้ามาเป็นรถไฟหรือเป็นรถยนต์ หรือเครื่องบิน จนเป็นจรวดก็ดี นับได้ว่าเป็นการพัฒนา^{๓๖}

โฆสิต ปั้นเปี่ยมรัษฎ์ ได้ให้ความหมายของการพัฒนาที่น่าจะส่งผลต่อคนส่วนใหญ่ใน ๓ ลักษณะด้วยกัน คือ

๑) การพัฒนา หมายถึง ความก้าวหน้า ซึ่งถ้าเป็นเรื่องเศรษฐกิจก็เรียกว่า ความเจริญทางเศรษฐกิจ ถ้าเป็นด้านสังคมก็เป็นเรื่องของความมีเหตุผล ตลอดจนระบบและกลไกซึ่งเอื้ออำนวยให้สามารถใช้เหตุผลเป็นหลักในการตัดสินใจ และลดความขัดแย้งโดยสันติวิธี เรื่องความก้าวหน้านี้ได้กลายเป็นเรื่องที่ได้รับการเอาใจใส่กันมาก และมีคนส่วนหนึ่งเห็นว่า การพัฒนานั้น หมายถึง เรื่องของความก้าวหน้าทางเศรษฐกิจอย่างเดียว ซึ่งตามทัศนะของการพัฒนาโดยทั่วไปนั้น ควรหมายถึง เรื่องความก้าวหน้าทางสังคมด้วย ไม่เฉพาะแต่ความก้าวหน้าทางเศรษฐกิจเท่านั้น

๒) การพัฒนา หมายถึง ความมั่นคง ถ้าในทางเศรษฐกิจเราต้องการให้ระบบเศรษฐกิจเป็นระบบที่มั่นคงมีเสถียรภาพ ไม่มีปัญหาเงินเฟ้อ เงินฝืด ในทางสังคมก็เช่นกันเราต้องการเห็นความมั่นคงทางสังคม เป็นสังคมที่สงบสุข สังคมที่สามารถปรับตัวเองให้สอดคล้องกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไปได้โดยปราศจากความรุนแรง ความมั่นคงจึงเป็นเรื่องใหญ่ และในการพัฒนายังต้องคิดถึงเรื่องนี้ด้วย

๓) การพัฒนา หมายถึง ความก้าวหน้าและความมั่นคง การพัฒนายังควร หมายถึง ความเป็นธรรม อีกด้วย โดยเฉพาะความเป็นธรรมในลักษณะที่ว่าประชาชนทุกคนที่เป็นสมาชิกของ

^{๓๖} อมร รักษาสัตย์ และ ชัตติยา กรรณสูตร (บรรณาธิการ), **ทฤษฎีและแนวความคิดในการพัฒนาประเทศ**, (กรุงเทพมหานคร : ชุมชนสหกรณ์การขายและการซื้อแห่งประเทศไทย, ๒๕๑๕), หน้า ๒ - ๘.

สังคมได้ เขามีส่วนร่วม และได้รับผลตอบแทนจากการที่มีส่วนในการพัฒนาตามควร ดังนั้น การพัฒนาที่เรา ต้องการจึงควรเป็นการพัฒนาในรูปแบบที่ช่วยสร้างความเป็นธรรมด้วย^{๓๗}

วิรัช วิรัชนิภาวรรณ กล่าวว่า การพัฒนา หมายถึง การเปลี่ยนแปลงที่มีการกระทำให้เกิดขึ้นหรือมีการวางแผนกำหนดทิศทางไว้ล่วงหน้า โดยการเปลี่ยนแปลงนี้ต้องเป็นไปในทิศทางที่ดีขึ้น ถ้าเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ไม่ดี ก็ไม่เรียกว่าการพัฒนา ขณะเดียวกัน การพัฒนามิได้หมายถึงการเพิ่มขึ้นปริมาณสินค้าหรือรายได้ของประชาชนเท่านั้น แต่หมายความรวมถึงการเพิ่มความพึงพอใจ และเพิ่มความสุขของประชาชนด้วย^{๓๘}

อาร์เธอร์ ดันฮัม (Arthur Dunham) ได้กล่าวไว้ว่า การพัฒนาชุมชน คือ การรวมกำลังดำเนินการปรับปรุงสภาพความเป็นอยู่ของชุมชนให้มีความเป็นปึกแผ่นและดำเนินการไปในแนวทางที่ตนต้องการ โดยอาศัยความร่วมมือกำลังของประชาชนในชุมชนนั้นในการช่วยเหลือตัวเองและร่วมมือกันดำเนินงาน แต่มักจะได้รับความช่วยเหลือทางด้านวิชาการจากหน่วยราชการหรือองค์การอาสาสมัครอื่นๆ^{๓๙}

พระมหาสุทิตย์ อาภากร กล่าวถึงเป้าหมายและการเสริมสร้างนวัตกรรมการเรียนรู้ของชุมชนโดยชุมชนจะต้องสร้างขึ้นมาก เพื่อให้สอดคล้องกับวิถีชีวิตและวัฒนธรรมที่ให้คุณค่ากับการเรียนรู้ และศักยภาพในการพัฒนา นวัตกรรมอาจไม่ใช่สิ่งใหม่แต่เป็นอะไรก็ได้ที่มีการปรับปรุง คิด ทำ และสร้างขึ้นใหม่เพื่อให้เกิดมูลค่าเพิ่ม หรือมีประสิทธิภาพมากขึ้นนำไปสู่การแก้ไขปัญหาและสร้างสุขได้ ก็สร้างจากสิ่งที่มีอยู่ได้แก่ คน ความรู้ และกระบวนการที่นำไปสู่สภาวะที่พึงประสงค์นั้นๆ แต่ใช้แนวคิดและกระบวนการใหม่เพื่อให้สิ่งที่มีอยู่นั้นดีขึ้นกว่าเดิม ดังนั้นการเสริมสร้างในสิ่งเหล่านี้คือ การเสริมสร้างบุคคลและเครือข่ายแห่งการเรียนรู้การเสริมสร้างและการจัดการความรู้ การสร้างกระบวนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ทางสังคม การเสริมสร้างกระบวนการทั้งสามดังกล่าว อาจเรียกได้ว่าเป็นเป้าหมายของการสร้างนวัตกรรมการเรียนรู้ ที่เชื่อมโยงคน ความรู้ และการแลกเปลี่ยนการเรียนรู้เพื่อให้เป็นแบบแผนของการพัฒนาที่ยืดคน และความรู้เป็นศูนย์กลางของการพัฒนา^{๔๐}

สรุปได้ว่า การพัฒนา หมายถึง การเปลี่ยนแปลงที่มีการกระทำให้เกิดขึ้นหรือมีการวางแผนกำหนดทิศทางไว้ล่วงหน้า โดยการเปลี่ยนแปลงนี้ต้องเป็นไปในทิศทางที่ดีขึ้น ถ้าเปลี่ยนแปลง

^{๓๗} สนธยา พลศรี, *กระบวนการพัฒนาชุมชน*, (กรุงเทพมหานคร : ไทยวัฒนาพานิช, ๒๕๔๕), หน้า ๗.

^{๓๘} วิรัช วิรัชนิภาวรรณ, *การพัฒนาเมืองและชนบทประยุกต์*, พิมพ์ครั้งที่ ๑, (กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์ฟอร์เพช, ๒๕๔๙), หน้า ๘.

^{๓๙} Dunham Arthur, “The Outlook for Community Development in The Social Welfare Forum”, (Proceedings of The National Conference on Social Welfare, 1958), p. 3.

^{๔๐} พระมหาสุทิตย์ อาภากร, “นวัตกรรมการเรียนรู้ : คน ชุมชน และการพัฒนา”, (กรุงเทพมหานคร : โครงการสร้างเสริมการเรียนรู้เพื่อชุมชนเป็นสุข, ๒๕๔๙), หน้า ๖๑ – ๖๔.

ไปในทางที่ไม่ดี ก็ไม่เรียกว่าการพัฒนา ขณะเดียวกันการพัฒนามิได้หมายถึงการเพิ่มขึ้นปริมาณสินค้าหรือรายได้ของ ประชาชนเท่านั้น แต่หมายความรวมไปถึงการเพิ่มความพึงพอใจและเพิ่มความสุขของประชาชนด้วย

๒.๒.๒ ความหมายของเศรษฐกิจชุมชน

เศรษฐกิจชุมชน คือ กิจกรรมเศรษฐกิจ ทั้งภาคเกษตรกรรม ภาคอุตสาหกรรม และภาคบริการ ที่คนในชุมชนท้องถิ่นมีส่วนร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมรับผลประโยชน์ และร่วมเป็นเจ้าของ โดยการพัฒนาจากฐานของ “ศักยภาพของท้องถิ่น” หรือ “ทุนในชุมชน” ซึ่งรวมถึงเงินทุน แรงงาน วัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น พืชพันธุ์สัตว์ วัตถุ ที่ดิน แหล่งน้ำ ความหลากหลายทางชีวภาพ สภาพภูมิประเทศ ลักษณะภูมิอากาศ ฯลฯ

จากการทบทวนแนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชน ผู้วิจัยได้ประมวลมาจากแนวคิดของนักวิชาการ โดยจะนำเสนอในประเด็นที่เกี่ยวกับ ความหมาย แนวคิดและทฤษฎี ดังรายละเอียดต่อไปนี้

พระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน กล่าวว่า วิสาหกิจชุมชน หมายถึง กิจการของชุมชนเกี่ยวกับการผลิตสินค้าการให้บริการ หรือการอื่นๆ ที่ดำเนินการโดยคณะบุคคลที่มีความผูกพัน มีวิถีชีวิตร่วมกันและรวมตัวกันประกอบกิจการดังกล่าว ไม่ว่าจะเป็นรูปนิติบุคคลใน รูปแบบใดหรือไม่เป็นนิติบุคคล เพื่อสร้างรายได้และเพื่อการพึ่งพาตนเองของครอบครัว ชุมชนและ ระหว่างชุมชน ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการส่งเสริมวิสาหกิจชุมชนประกาศกำหนด^{๔๑}

กระทรวงมหาดไทย ได้กำหนดแนวทางการปฏิบัติ ๙ มาตรการ เพื่อให้กรมต่างๆ ในสังกัดของกระทรวง กระทรวงมหาดไทย และจังหวัดถือปฏิบัติ ต่อไปนี้^{๔๒}

๑. การเกษตรผสมผสาน
๒. การสร้างเครือข่ายร้านค้าชุมชน
๓. การพัฒนากลุ่มอาชีพ
๔. การจัดลานค้าชุมชน (ตลาดนัดชุมชน)
๕. การทำผังเครือข่ายองค์กรชุมชน
๖. การพัฒนาแหล่งน้ำขนาดเล็กโดยการมีส่วนร่วมของประชาชน
๗. ประชาคมอำเภอ
๘. ตั้งศูนย์บริการด้านการเกษตร (one stop service)

^{๔๑} พระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน, “พระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน” (กรุงเทพมหานคร : วิญญูชน, ๒๕๔๘), หน้า ๓๔.

^{๔๒} กระทรวงมหาดไทย, กรมการปกครอง, “เศรษฐกิจชุมชนพึ่งตนเอง แนวความคิดและยุทธศาสตร์”, (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ส่วนท้องถิ่น, ๒๕๔๑), หน้า ๕.

๙. สนับสนุนกลุ่มออมทรัพย์และจัดเงินทุนหมุนเวียนในชุมชน

สังคิต พิริยะรังสรรค์ มีแนวความคิดการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชน ได้กำหนดเป็นกลยุทธ์ ๕ ประการ คือ^{๔๓}

๑. ยึดชุมชนและครอบครัวเป็นหลักตามแนวพระราชดำริ โดยเริ่มจากการส่งเสริมการผลิตขั้นพื้นฐานตามแนวทางทฤษฎีใหม่ขั้นที่ ๑ เป็นการทำการเกษตรผสมผสานและเน้นการมีส่วนร่วมของชาวบ้านในชุมชนเป็นหลัก

๒. ยึดการรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจ โดยใช้กิจกรรมทางเศรษฐกิจเป็นเครื่องมือ โดยเริ่มที่กลุ่มออมทรัพย์หรือกองทุนชุมชน แนะนำทุนไปใช้ในกิจกรรมการแปรรูปผลผลิตหรือกลุ่มอาชีพและมีร้านค้าชุมชนหรือสหกรณ์ ดำเนินการด้านการรวมกันซื้อและการรวมกันขาย

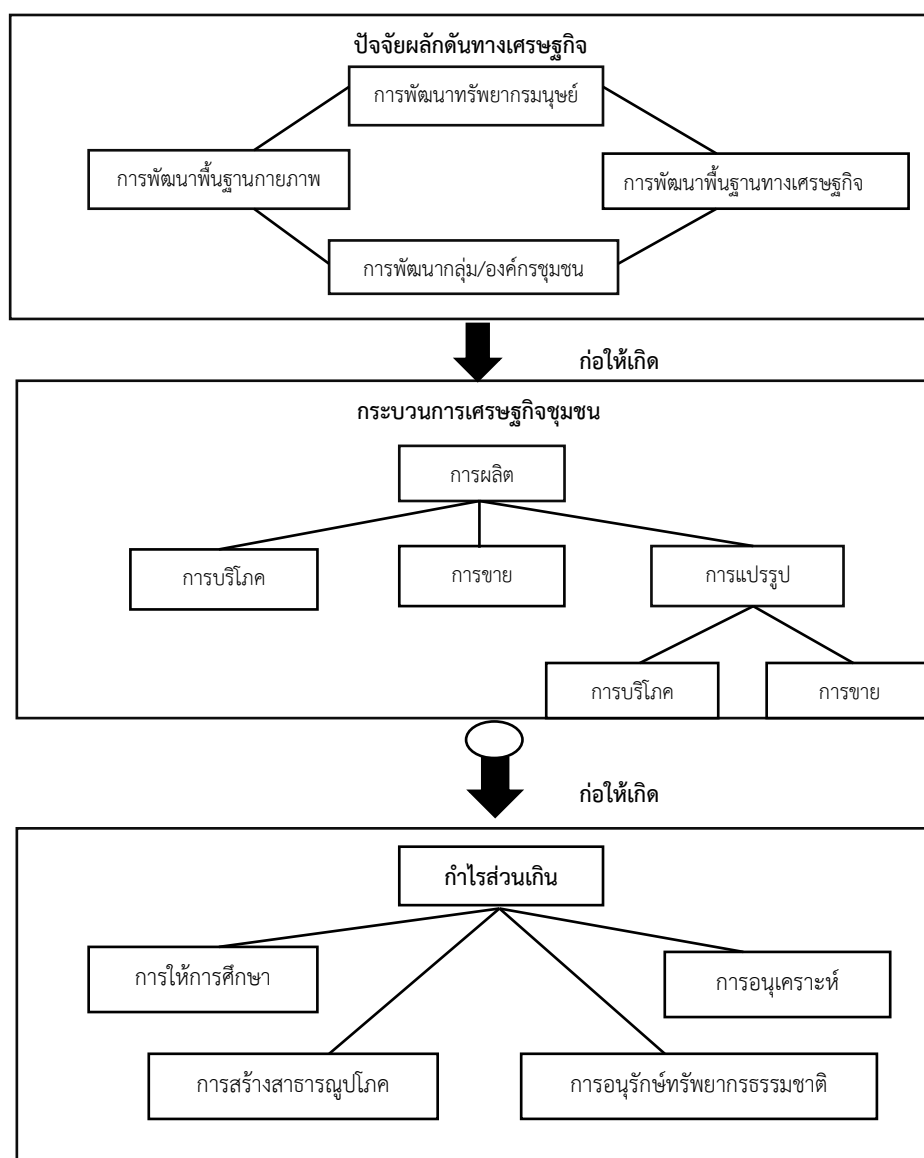
๓. ยึดการรวมกลุ่มเป็นเครือข่าย โดยส่งเสริมให้เกิดเครือข่ายของกลุ่มชาวบ้านขึ้น และจัดทำผังเครือข่ายองค์กรชุมชน และส่งเสริมการเรียนรู้จากกระบวนการพัฒนาที่ประสบผลสำเร็จ

๔. ยึดการส่งเสริมการตลาดชุมชน โดยจัดให้มีตลาดนัดชุมชนหรือลานค้าชุมชนในทุกๆ อำเภอ เพื่อให้เกษตรกรหรือกลุ่มอาชีพนำผลผลิตออกมาจำหน่าย

๕. ยึดการจัดการเวทีชาวบ้านเป็นหลักแบบ “คิดเอง ทำเอง” โดยจัดให้มีการประชุมประชาคมเศรษฐกิจหรือเวทีประชาคมอำเภอเป็นฐานชุมชนระดับอำเภอในทุกอำเภอ เพื่อเป็นเวทีในการเสนอแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ปรัชญาหรือในลักษณะ คิดเอง ทำเอง ระวังเพื่อนด้วยกัน

^{๔๓} สังคิต พิริยะรังสรรค์, เศรษฐกิจชุมชนแบบพึ่งตนเอง, (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ส่วนท้องถิ่น, ๒๕๔๐), หน้า ๒๖.

มงคล ด้านธานินทร์ ได้ทำการศึกษาแนวทางในการพัฒนาเศรษฐกิจการเมืองชุมชน ประกอบด้วย ๓ ประเด็นหลัก ได้แก่ ปัจจัยผลักดันเศรษฐกิจชุมชน กระบวนการเศรษฐกิจชุมชน และ กำไร ส่วนเกินจากเศรษฐกิจชุมชน แสดงได้ดังรูป^{๔๔}

แผนภาพที่ ๒.๑ กรอบแนวคิดในการวิจัย

^{๔๔} มงคล ด้านธานินทร์, เศรษฐกิจชุมชนพึ่งตนเอง : แนวคิดและยุทธศาสตร์, (กรุงเทพมหานคร : กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย, ๒๕๔๑), หน้า ๑๓.

๑. ปัจจัยผลักดันเศรษฐกิจชุมชน ได้แก่

๑.๑ ผู้นำเศรษฐกิจชุมชนในพื้นที่ให้ความรู้ความสามารถในการวิเคราะห์ความจำเป็นที่ต้องการผลิต การแปรรูป และการสำคัญกับโลกภายนอก ความสามารถในการระดมเงินทุน การบริหารและการจัดการกระบวนการผลิต การแปรรูป และการใช้ทุนได้อย่างมีประสิทธิภาพ การพัฒนาให้ชาวบ้านสนใจในกิจกรรมเศรษฐกิจชุมชน โดยพัฒนาให้ชาวบ้านมีความรู้และความสามารถด้านเทคนิคการผลิตและการแปรรูป

๑.๒ การพัฒนากลุ่ม / องค์กรชุมชน การสร้างกลุ่มและการดำเนินกิจกรรมในรูปแบบกลุ่มที่มีผู้นำชาวบ้าน และผู้เกี่ยวข้องร่วมกันทำงานซึ่งเป็นหัวใจของเศรษฐกิจชุมชน

๑.๓ การพัฒนาพื้นฐานทางเศรษฐกิจ เงินทุน การระดม เงินทุนทั้งเงินตนเองและจากแหล่งทุน

๑.๔ การพัฒนาพื้นฐานทางกายภาพ โครงสร้างพื้นฐานต่างๆ โดยเฉพาะแหล่งน้ำ ทางลำเลียงผลผลิต เป็นต้น

๒. กระบวนการทางเศรษฐกิจชุมชน ได้แก่

๒.๑ การเกษตร กิจกรรมต่อเนื่องการเกษตรและนอกการเกษตร

๒.๒ กิจกรรมลานค้าชุมชน

๒.๓ กิจกรรมร้านค้าชุมชน

๒.๔ การท่องเที่ยว

๒.๕ ศูนย์บริการจุดเดียวเบ็ดเสร็จ หรือ ศูนย์ One Stop Service

๓. กำไรส่วนเกินจากเศรษฐกิจชุมชน

กิจกรรมที่มีการอุดหนุน ได้แก่ การให้การศึกษา การให้ความอนุเคราะห์ในชุมชน การสร้างสาธารณูปโภคและการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ

สถาบันไทยพัฒนา สรุปเรื่องเศรษฐกิจพอเพียงว่า เป็นปรัชญาที่ชี้ถึงแนวการดำรงอยู่และการปฏิบัติตนของประชาชนในทุกระดับ ตั้งแต่ระดับครอบครัว ระดับชุมชน จนถึงระดับรัฐ ทั้งในการพัฒนาและการบริหารประเทศให้ดำเนินไปในทางสายกลาง โดยเฉพาะการพัฒนาเศรษฐกิจเพื่อให้ก้าวทันต่อโลกยุคโลกาภิวัตน์ นอกจากนั้นยังพยายามชี้ให้เห็นว่า ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง (Sufficiency Economic) ไม่ใช่เป็นแค่เรื่องของการพึ่งตนเองโดยไม่เกี่ยวข้องกับใคร และไม่ใช่เป็นแค่เรื่องการประหยัด แต่ยังครอบคลุมถึงการเกี่ยวข้องกับผู้อื่นในลักษณะการช่วยเหลือเกื้อกูลซึ่งกันและกัน และแท้จริงแล้ว เศรษฐกิจพอเพียงสามารถจำแนกได้เป็น ๓ ระดับคือ

๑. เศรษฐกิจพอเพียงระดับที่หนึ่ง เป็นเศรษฐกิจระดับพื้นฐานที่เน้นความพอเพียงระดับบุคคลและครอบครัว

๒. เศรษฐกิจพอเพียงระดับที่สอง เป็นเศรษฐกิจพอเพียงแบบก้าวหน้า ที่เน้นความพอเพียงในระดับกลุ่มหรือองค์กร กล่าวคือ เมื่อบุคคล/ครอบครัว มีความพอเพียงในระดับที่หนึ่งแล้ว ก็จะรวมพลังในระดับกลุ่มเพื่อร่วมกันดำเนินงานในด้านต่างๆ ในสังคม

๓. เศรษฐกิจพอเพียงระดับที่สาม เป็นเศรษฐกิจพอเพียงแบบก้าวหน้า ที่เน้นความพอเพียงในระดับเครือข่าย คือ เมื่อกลุ่มหรือองค์กรมีความพอเพียงในระดับที่สองแล้ว ก็จะร่วมมือกับหน่วยงานภายนอกเพื่อสร้างเครือข่าย เพื่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตในสังคม^{๔๕}

สรุปได้ว่า การพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนคือ การพัฒนาคนและเสริมสร้างความเข้มแข็งแก่องค์กรชุมชน โดยการพัฒนาคุณภาพชีวิตและสมรรถนะของคนและชุมชนให้สามารถปรับตัวและดำรงอยู่ได้ในกระแสการเปลี่ยนแปลงทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง และสิ่งแวดล้อม เป็นเป้าหมายของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ โดยมีความเชื่อมั่นว่า หากชุมชนเข้มแข็งแล้วชุมชนจะสามารถพึ่งตนเองได้ และสามารถเผชิญกับวิกฤตการณ์ต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นปัญหาสิ่งแวดล้อม ปัญหาเศรษฐกิจ ปัญหาสังคม ฯลฯ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๒.๒.๓ ทฤษฎีที่เกี่ยวกับการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชน

จากการทบทวนเอกสารที่เกี่ยวข้องกับทฤษฎีการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชน ผู้วิจัยได้ศึกษาทฤษฎีการพัฒนาสังคม ซึ่งมีทฤษฎีที่สำคัญจำแนกได้ ดังนี้

ทฤษฎีความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจตามลำดับขั้น (The Stages of Economic Growth Theory) เจ้าของทฤษฎีนี้คือ W.W. Rostow เป็นทฤษฎีที่เน้นหนักไปในทางการพัฒนาระบบ การผลิต การขยายตัวด้านการผลิต การกระจายผลผลิตจะทำให้ระบบเศรษฐกิจเจริญก้าวหน้า โดยที่ใช้ระบบเศรษฐกิจของยุโรปตะวันตกหลังการปฏิวัติอุตสาหกรรมเป็นต้นแบบในการศึกษา เขาสรุปว่าการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจนั้นจะเป็นลำดับขั้น และมี ๕ ขั้นตอนคือ

๑. ระบบเศรษฐกิจสังคมแบบดั้งเดิม (Tradition Society) เป็นเศรษฐกิจของมนุษย์ สังคมดั้งเดิมที่ผูกพันอยู่กับจารีตประเพณีอย่างมาก การขยายตัวทางเศรษฐกิจมีน้อยมาก เพราะอาชีพหลักคือการเกษตรนั้นยังไม่มีเทคโนโลยีเกิดขึ้นมากนัก ผลผลิตจึงมีน้อย ครอบครัว เป็นหน่วยงานสังคมที่สำคัญที่สุด ทำหน้าที่ทั้งผู้ผลิตและผู้บริโภค

๒. ขั้นเตรียมการพัฒนา (Precondition for Take - off) เป็นระบบที่สังคมได้มีการติดต่อค้าขายกับสังคมภายนอกมากขึ้น เพราะการคมนาคมติดต่อกันสะดวกสบายขึ้น สถาบันทางสังคม เข้ามามีบทบาทในชีวิตประจำวันอย่างชัดเจน การประกอบอาชีพเริ่มพัฒนามากขึ้นทั้งปริมาณและคุณภาพ มีการขยายตัวเพื่อเพิ่มคุณภาพการผลิต ผลผลิตกลายเป็นการผลิตเพื่อส่งขายมากขึ้น ขั้นนี้มีการนำเทคโนโลยีวิธีการใหม่ๆ มาใช้มากขึ้น มีการสร้างทุนพื้นฐานอย่างกว้างขวาง

^{๔๕} สถาบันไทยพัฒน์, “เศรษฐกิจพอเพียง การพัฒนาที่ยั่งยืน”, (กรุงเทพมหานคร : วนิดาการพิมพ์, ๒๕๕๐), หน้า ๘๓ – ๘๔.

๓. ขั้นเข้าสู่กระบวนการพัฒนา (Take - off Stage) เป็นระยะที่มีการตื่นตัวด้านการลงทุนทุกสาขา ทั้งด้านการเกษตร อุตสาหกรรม พาณิชยกรรม การศึกษา โดยภาคอุตสาหกรรม ได้รับความสนใจมากเป็นพิเศษ อัตราการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจเพิ่มขึ้นรวดเร็วมาก มีโครงสร้างทางสังคม การเมือง เศรษฐกิจที่มีประสิทธิภาพมากขึ้น สังคมเมืองได้เกิดขึ้น และขยายตัวอย่างรวดเร็ว

๔. ขั้นทะยานเข้าสู่ภาวะของความอุดมสมบูรณ์ (Drive - to Maturity Stage) ขั้นนี้เป็นผลจากขั้นที่ ๓ เมื่อเศรษฐกิจในสังคมขยายตัว ทำให้ความเป็นอยู่ของสมาชิกในสังคม มีความสะดวกสบายมากขึ้น เครื่องมือเครื่องใช้ ตลอดจนเครื่องอำนวยความสะดวกต่างๆ มีมากขึ้น มีการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีต่างๆ การจัดสรรทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ แรงงานส่วนใหญ่จะเป็นแรงงานที่มีฝีมือ มีเครื่องทุนแรงเข้ามาใช้แทนแรงงานคนมาก สถานภาพ ของคนในสังคมส่วนใหญ่อยู่ในช่วงที่ต้องการความก้าวหน้าในชีวิตที่สูงยิ่งขึ้นกว่าเดิม

๕. ขั้นอุดมสมบูรณ์ (Stage of High Mass Consumption) เป็นขั้นที่สมาชิกในสังคม มีมาตรฐานการครองชีพสูงมาก มีเครื่องมือเครื่องใช้ที่มีคุณภาพสูงคอยอำนวยความสะดวก วิถีชีวิตส่วนใหญ่มีส่วนเกี่ยวข้องกับเทคโนโลยีสมัยใหม่มาก ประชาชนมีการบริโภคที่สมบูรณ์ โดยทั่วหน้ากัน มีการจ้างงานเต็มที่ ประชาชนจะมีความรู้สึกมั่นคง ดำรงอยู่ในสังคม อย่างมีความสุข^{๔๖}

ทฤษฎีพึ่งพา (Dependency Theory) ได้มีนักวิชาการหลายท่านได้แสดงทัศนะเกี่ยวกับทฤษฎีพึ่งพา (Dependency Theory) ไว้อย่างมากมาย ซึ่งผู้วิจัยได้ศึกษาและได้รวบรวมเรียบเรียงไว้ดังนี้

พัชรินทร์ สิริสุนทร ได้กล่าวสรุปนิยามแนวคิดการพึ่งพาทั้งหลายไว้ว่า ความด้อยพัฒนานั้นเกิดขึ้นจากการที่ประเทศส่วนใหญ่ของโลกที่สามถูกดึงเข้าร่วมในระบบทุนนิยมระหว่างประเทศ ในฐานะประเทศบริวารของประเทศที่พัฒนาแล้วทั้งหลายและทำให้โครงสร้างทางเศรษฐกิจและสังคมของประเทศโลกที่สามเอื้ออำนวยต่อการถูกแสวงประโยชน์โดยประเทศพัฒนาแล้วดังกล่าว ยิ่งกว่านั้น โครงสร้างทางเศรษฐกิจและสังคมยังไม่ส่งเสริมการพัฒนาแบบทุนนิยมอีกด้วย ไดอิตอร์ เสงหาส (Dieter Seenghaas) เรียกประเทศเหล่านี้ว่า “ทุนนิยมอ่อน” ที่เรียกเช่นนั้น เพราะไม่มีสินค้าประเภททุน (Capital Goods) ที่ผลิตเองได้ต้องไปอาศัยประเทศพัฒนาแล้วโดยการนำเข้าจึงกลายเป็นตลาดสำคัญของสินค้าจากประเทศพัฒนาแล้ว ในขณะที่เดียวกันก็ส่งวัตถุดิบไปให้ประเทศดังกล่าว ลักษณะเช่นนี้ยังเกิดขึ้นภายในประเทศด้อยพัฒนาระหว่างชนบทกับเมืองด้วย

การศึกษาทฤษฎีพึ่งพามีอยู่ ๓ แนวทางด้วยกัน และทุกแนวทางต่างมีท่าทีของการต่อต้านจักรวรรดินิยมอยู่ด้วยทั้งนั้น คือ

^{๔๖} Garcia, B Manuel., “Sociology of Development: Perspectives and Issues”, (Manila : Navotas Press, 1985),

แนวทางแรก ได้แก่ การศึกษาแบบทุนนิยม โดยรวมเอาแนวนิยมต่างๆ เช่น ทักษะของการพัฒนาแบบพึ่งตนเอง ความเป็นชาตินิยม โครงสร้างนิยมและพัฒนานิยมเข้าด้วยกัน แม้จะมีลักษณะของการต่อต้านจักรวรรดินิยม แต่ก็ยังมองเห็นโอกาสที่จะพัฒนาตามแนวทางของทุนนิยมต่อไปได้ โดยการปรับปรุงโครงสร้างความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจและการเมืองกับประเทศพัฒนาแล้วเสียใหม่ เพื่อมิให้ถูกเอาเปรียบทางผลประโยชน์หรือมูลค่าส่วนเกินไปมากนัก ทฤษฎีที่นำมาใช้วิเคราะห์ของแนวทางนี้ คือ ทฤษฎีโครงสร้างนิยม ซึ่งออสวัลโด ซังเกล (Oswaldo Sunkel) ได้ทำการศึกษาทั้งปัญหาเศรษฐกิจภายในประเทศและระบบทุนนิยมโลก เพื่อแสดงให้เห็นว่า ความพัฒนาและความด้อยพัฒนานั้น คือ แต่ละด้านของเหรียญเดียวกัน ดังนั้น การพัฒนา ความด้อยพัฒนา การพึ่งพา ความตกต่ำ และความแตกต่างทางพื้นที่ ถือได้ว่าเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องสัมพันธ์กันและอยู่ในกระบวนการขยายตัวของทุนนิยมโลกเดียวกัน การแก้ไขอยู่ในกระบวนการขยายตัวของทุนนิยมโลกนี้ ทำให้เกิดการแบ่งขั้วเป็นศูนย์กลางและบริวารทั้งระหว่างประเทศและภายในประเทศ มีการได้เปรียบแบบพึ่งพาเกิดขึ้น

แนวทางที่สอง คือ การศึกษาแบบมาร์กซิสต์ โดยเน้นความสำคัญของภาวะนามธรรม เพราะเชื่อว่าการทำความเข้าใจสภาพความเป็นจริงนั้น จำเป็นจะต้องกำหนดตัวแบบหรือสมมติฐานขึ้นมาก่อน แล้วจึงทำการรวบรวมตัวเลข ข้อมูล และหลักฐานต่างๆ ของสภาพที่เป็นจริงมาอธิบายเปรียบเทียบให้เห็นนักทฤษฎีคนสำคัญที่ได้ทำการศึกษาตามแนวมาร์กซิสต์นี้ ได้แก่ อังเดร จี แฟรงค์ (Andre G. Frank) ซึ่งสรุปความคิดได้ดังนี้

๑. การพัฒนาเศรษฐกิจของแต่ละประเทศจะไม่เกิดขึ้นอย่างเป็นขั้นตอนต่อเนื่องแบบเดียวกัน ประเทศด้อยพัฒนาขณะนี้ไม่ได้อยู่ในขั้นตอนที่ประเทศพัฒนาแล้วเคยผ่านมาก่อน และประเทศพัฒนาแล้วก็ไม่เคยด้อยพัฒนาแบบนี้มาก่อน แม้จะเคยเป็นประเทศที่ไม่พัฒนามาก่อนก็ตาม

๒. ความด้อยพัฒนามิได้สะท้อนถึงโครงสร้างของประเทศด้อยพัฒนา แต่เป็นผลทางประวัติศาสตร์ของความสัมพันธ์ระหว่างประเทศกับประเทศศูนย์กลางอันเป็นส่วนหนึ่งของโครงสร้างการขยายระบบทุนนิยมโลกอันทำให้มีการแสวงประโยชน์จากแรงงานของประเทศบริวารผ่านทางการค้าที่ผูกขาด มีการทำลายระบบเศรษฐกิจและสังคมที่เลี้ยงตัวเองได้ (Self-subsistence) ของประเทศด้อยพัฒนาและเปลี่ยนประเทศด้อยพัฒนาเป็นแหล่งการสะสมทุนของประเทศศูนย์กลางและการพัฒนาของประเทศศูนย์กลาง

โดย แฟรงค์ ได้ตั้งสมมติฐานของการศึกษาไว้ดังนี้

๑. สิ่งที่แตกต่างกันในการพัฒนาระหว่างประเทศที่พัฒนาแล้วกับประเทศด้อยพัฒนา ก็คือ ประเทศพัฒนาแล้วไม่เคยเป็นบริวาร แต่ประเทศด้อยพัฒนากำลังเป็นบริวารและมีข้อจำกัดหลายประการ

๒. ประเทศบราซิลจะประสบความสำเร็จในการพัฒนาเศรษฐกิจ โดยเฉพาะการพัฒนาอุตสาหกรรมแบบทุนนิยมดั้งเดิม ถ้ามีความผูกพันกับประเทศศูนย์กลางน้อยที่สุด

๓. ภูมิภาคที่ด้อยพัฒนาและมีลักษณะของสังคมศักดินามากที่สุดอยู่ในขณะนี้ก็เพราะเคยมีความสัมพันธ์อย่างใกล้ชิดมากกับเมืองหลักหรือประเทศศูนย์กลางมาก่อน และ แฟรงค์ ได้เสนอให้ประเทศในลาตินอเมริกาแยกตัวอย่างเด็ดขาดออกจากความสัมพันธ์แบบศูนย์กลางกับบราซิล โดยการปฏิวัติทางสังคมนิยม

แนวทางที่สาม คือ การศึกษาที่ใช้ทั้งแนวแรกและแนวที่สอง ใช้แนวทางโครงสร้างทุนนิยมสำหรับวิเคราะห์และอธิบายสถานการณ์ที่เป็นรูปธรรมของการพึ่งพา และใช้แนวทางมาร์กซิสต์สำหรับกำหนดภาวะหรือตัวแบบนามธรรมของการพึ่งพา แนวคิดหลัก ก็คือ สภาพเฉพาะของสิ่งหนึ่งจะถูกกำหนดเงื่อนไขโดยสภาพอื่นๆ ไป และใช้แนวคิดนี้กำหนดลักษณะที่แตกต่างกันของการพึ่งพา ซึ่งเกิดขึ้นจากกระบวนการขยายตัวของระบบทุนนิยมโลก (ลักษณะการพึ่งพาเป็นสภาพเฉพาะ ส่วนกระบวนการขยายตัวของระบบทุนนิยมโลกเป็นสภาพทั่วไป)

เนื่องจากทฤษฎีพึ่งพามีผู้ให้ความหมายไว้แตกต่างกันเป็นกลุ่มๆ ยังไม่เป็นทฤษฎีที่เป็นแนวเดียวกันในหลายๆ ประเด็น แต่ก็พอจะกล่าวถึงแนวคิดร่วมได้ว่ามีลักษณะสำคัญอะไรบ้าง ดังนี้

ประการแรก ได้แก่ สภาพเศรษฐกิจของประเทศบราซิลอยู่ในภายใต้สิ่งแวดล้อมระหว่างประเทศหรือเป็นส่วนหนึ่งของทุนนิยมโลก การวิเคราะห์และทำความเข้าใจเศรษฐกิจของประเทศเหล่านี้ จึงจำเป็นต้องพิจารณาถึงความสัมพันธ์ที่มีกับประเทศศูนย์กลางด้วย ซึ่งมักจะเป็นความสัมพันธ์ที่เสียเปรียบ

ประการที่สอง ความสัมพันธ์ของชนชั้นนำในประเทศบราซิลกับประเทศศูนย์กลาง นอกจากจะมีลักษณะในการกอบโกยผลประโยชน์จากประเทศบราซิลแล้ว ชนชั้นนำยังมีผลประโยชน์ร่วมกัน และมีการเลียนแบบการดำรงชีวิตจากกันด้วย

ประการที่สาม ความไม่เท่าเทียมกันของประเทศสองกลุ่มจะมีมากขึ้น ทั้งในระดับประเทศระหว่างประเทศ ชนชั้น ภาค และกลุ่มชน คนรวยก็ยิ่งรวย คนจนจะจนมากขึ้น มีความแตกแยกและขัดแย้งกันภายในสังคม^{๔๗}

^{๔๗}พัชรินทร์ สิริสุนทร, แนวคิดและทฤษฎีด้านการพัฒนาสังคม, เอกสารประกอบการสอน สาขาวิชาพัฒนาสังคม, (คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร, ๒๕๔๗), หน้า ๑๔ - ๒๐.

ทฤษฎีความจำเป็นพื้นฐาน (Theory of Satisfaction of Basic Needs)

พัชรินทร์ สิริสุนทร ได้กล่าวสรุปทฤษฎีความพอใจในความต้องการพื้นฐาน (Theory of Satisfaction of Basic Needs) ไว้ดังนี้

การที่ผู้รู้ได้หันมาใช้วิธีการใหม่ๆ ในการมองปัญหา ประกอบกับแนวคิดในเรื่องทฤษฎีพึ่งพาทำให้กรอบการพิจารณาและการอ้างอิงของทฤษฎีการพัฒนาแบบเดิมถูกวิพากษ์วิจารณ์โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ความคิดเกี่ยวกับความเจริญเติบโต แนวความคิดเกี่ยวกับการทำให้ทันสมัยและการพัฒนาแบบเก่าที่เริ่มมาตั้งแต่ ค.ศ. ๑๙๖๐ โดยผู้สนใจในเรื่องการพัฒนาได้หันมาให้ความสำคัญกับความพอใจเรื่องความต้องการพื้นฐานตามแนวทางของ จาซอบ ไวนเนอร์ (Jacob Viner) เกี่ยวกับวิธีการที่ให้ความสำคัญกับมนุษย์ (Humanitarian approach) ซึ่งถูกปฏิเสธมาแล้วเมื่อ ๒๐ ปีก่อน เพราะไม่มีใครเชื่อว่าจะเป็นไปได้

แนวความคิดในเรื่องความต้องการพื้นฐานนี้ ถือว่าเป็นกลยุทธ์มากกว่าที่จะเป็นวิธีการวิเคราะห์แนวความคิดนี้จะตีความหมายข้อมูลที่หาได้ไปในแนวทางที่แตกต่างไปจากวิธีที่เคยทำมาก่อนและเป็นแนวความคิดที่เกิดวิพากษ์ตัวเอง (self-criticism) ขององค์การสหประชาชาติ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง องค์การแรงงานระหว่างประเทศและธนาคารโลก แนวความคิดนี้เป็นรูปร่างขึ้นมาได้โดยความพยายามของผู้รู้กลุ่มหนึ่ง ซึ่งประชุมกันที่เมืองโคโคโยค (Cocoyoc) ในประเทศเม็กซิโก ในปี ค.ศ. ๑๙๗๔ โดยถือว่าเป็นโครงการหนึ่งของกลยุทธ์ในการพัฒนาแบบดั้งเดิม จากประสบการณ์หลายปีในการทำงานตามโครงการดังกล่าว ทำให้เกิดความแน่ใจว่ากระบวนการทางเศรษฐกิจที่ใช้อยู่นั้นนั้น มีอาจทำให้ประเทศโลกที่สามสามารถพัฒนาให้ทันประเทศอุตสาหกรรมทั้งหลายได้ จากความแน่ใจดังกล่าวขององค์การระหว่างประเทศได้นำไปสู่การยอมรับว่า ไม่มีทางที่จะอุดช่องว่างระหว่างความร่ำรวยกับความยากจนได้ จึงควรลดวัตถุประสงค์ลงมาสู่ระดับที่ทำให้ประชากรส่วนใหญ่ที่ยากจนพอมีปัจจัยทางวัตถุที่จำเป็นเพื่อการดำรงชีวิตก่อน ดังนั้น กลยุทธ์ใหม่จึงมุ่งสู่ความพอใจในความต้องการพื้นฐาน ทั้งนี้ เพราะกลไกการตลาดที่มีอยู่นั้นสนองตอบเฉพาะความต้องการที่ได้มาจากการมีอำนาจซื้อเท่านั้น ไม่ได้สนองตอบความต้องการพื้นฐานของมนุษย์ซึ่งเป็นที่ยอมรับโดยทั่วไปว่าประกอบด้วย อาหาร สุขภาพอนามัย ที่อยู่อาศัย การศึกษา สภาพการทำงาน และความมั่นคงทางสังคม

กลยุทธ์ของการพัฒนาดังกล่าวช่วยให้มีความสำนึกถึงสิทธิพื้นฐานของมนุษย์อันสอดคล้องกับหลักแห่งความมีศักดิ์ศรีของมนุษย์และช่วยทำให้มีผลในแง่สร้างสรรค์อีกหลายๆ อย่างที่ถูกมองข้ามไปบ่อยๆ ตามความเห็นของผู้สนับสนุนแล้ว กลยุทธ์นี้ไม่จำกัดตัวเองอยู่ที่การแก้ไขบางส่วนเท่านั้น เช่น ถ้ามาตรการช่วยเหลือเพื่อการพัฒนาอยู่ที่โครงการช่วยเหลือประชากรส่วนที่ยากจนที่สุด การให้ช่วยเหลือควรจะต้องคำนึงถึงความต้องการของประชากรที่เกี่ยวข้องด้วย โดยให้เขาได้มีส่วนร่วมในการตัดสินใจด้วย ซึ่งเป็นกลยุทธ์ที่มุ่งถึงความพอใจในความต้องการพื้นฐาน โดยที่

นักวิชาการบางท่านมีความเห็นว่า กลยุทธ์แห่งความต้องการพื้นฐานนี้จะต้องไม่เป็นที่เข้าใจอย่างอิสระแยกจากความสัมพันธ์ระหว่างประเทศแบบพึ่งพา หากจะมีการนำเอาไปใช้จริงๆ หรือกล่าวอีกนัยหนึ่ง ก็คือ ถ้าใช้กลยุทธ์ใหม่นี้เป็นทางเลือกเพื่อใช้แทน ระบบเศรษฐกิจระหว่างประเทศแบบใหม่ (New International Economic Order) ซึ่งเรียกร้องให้มีโดยประเทศกำลังพัฒนาทั้งหลายนั้น หรืออาจเปลี่ยนเป็นศูนย์บริการระหว่างประเทศของผู้ยากจน (International care service for the poor) การกระทำดังกล่าวอาจแก้ปัญหาความยากจนไปได้ แต่จะเป็นไปได้มากน้อยแค่ไหนเพียงใดนั้น ยังเป็นปัญหายากที่จะบอกได้ เพราะกลยุทธ์อันนี้มิได้กล่าวถึงปัญหาหรือสาเหตุตลอดจนแนวทางแก้ไขในเรื่องเกี่ยวกับความทุกข์ยาก การแสวงหาประโยชน์และความแปลกแยก (Alienation) ต่างๆ ทั้งหลายทั้งมวลที่มีอยู่ ดังนั้น กลยุทธ์ความต้องการพื้นฐานจึงอาจเป็นส่วนหนึ่งของกลยุทธ์ทั้งหมดที่จะนำมาใช้ในการพัฒนาเพื่อให้เกิดความเท่าเทียมกันและความเป็นธรรมระหว่างมนุษย์ในประเทศต่างๆ ในโลกนี้ ในด้านต่างๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ในแง่ของการแบ่งปันทรัพยากร เทคโนโลยี และผลผลิตทั้งหมด^{๔๘}

๒.๓ แนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับการพัฒนาที่ยั่งยืน

ความหมายของการพัฒนาที่ยั่งยืน

จากการทบทวนแนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการพัฒนาที่ยั่งยืน ผู้วิจัยได้ประมวลมาจากแนวคิดของนักวิชาการ โดยจะนำเสนอในประเด็นที่เกี่ยวกับ ความหมาย แนวคิดและทฤษฎี ดังรายละเอียดต่อไปนี้

WCED. ให้ความหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน คือ รูปแบบการพัฒนาที่ตอบสนองต่อความต้องการของคนรุ่นปัจจุบัน โดยไม่ทำให้คนรุ่นต่อไปในอนาคตต้องประนีประนอมยอมลดทอนความสามารถในการตอบสนองความต้องการของตนเอง^{๔๙}

Edward Barbier ให้ความหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน ว่า เป็นรูปแบบของการพัฒนาที่ตอบสนองต่อเป้าหมายของ ๓ ระบบหลักด้วยกัน คือ ระบบทางชีววิทยาหรือระบบนิเวศ ระบบเศรษฐกิจและระบบสังคม โดยแต่ละระบบสามารถพัฒนาไปสู่เป้าหมายของตนเองได้ ซึ่งเป้าหมายของแต่ละระบบเป็นดังนี้

๑. การนำไปสู่ความหลากหลายทางพันธุกรรม (Genetic Diversity) ความสามารถในการกลับคืนสู่สมดุลให้ผลผลิตทางชีวภาพ (Resilience)

^{๔๘} อ้างแล้ว.

^{๔๙} World Commission on Environment (WCED), “Our Common Future”, (Oxford : Oxford University Press, 1987), p. 43.

๒. เป้าหมายของระบบเศรษฐกิจ คือ การนำไปสู่การได้รับความต้องการขั้นพื้นฐานอย่างพอเพียง ส่งเสริมให้เกิดการเท่าเทียมกัน (Equity - Enhancing) และมีสินค้าและบริการเพิ่มขึ้น

๓. เป้าหมายของระบบสังคม คือ การนำไปสู่ความหลากหลายทางวัฒนธรรม (Cultural Diversity) มีสถาบันที่ยั่งยืนยาวนาน^{๕๐}

United Nation Fund for Population Activities (UNFPA) ได้รวบรวมคำอธิบายเกี่ยวกับการพัฒนาที่ยั่งยืนไว้ ซึ่งแบ่งเป็น ๔ ประการ ดังนี้^{๕๑}

๑. การพัฒนาที่ยั่งยืน หมายถึง การพัฒนาที่ตรงกับความต้องการความจำเป็นในปัจจุบัน โดยสามารถรองรับความต้องการหรือความจำเป็นที่จะเกิดแก่ชนรุ่นหลังๆ โดยมาตรฐานการครองชีพที่เลียดความจำเป็นขั้นพื้นฐานต่ำสุด และยั่งยืนเมื่อมาตรฐานการบริโภคในทุกหนทุกแห่งคำนึงถึงความยั่งยืนในระยะยาว (Long - Term Sustainability)

๒. การพัฒนาที่ยั่งยืนครอบคลุมมาตรการรักษามรดกทางทรัพยากรธรรมชาติที่จะตกกับชนรุ่นหลัง โดยอย่างน้อยให้ได้มากพอๆ กับที่ชนรุ่นปัจจุบันได้รับมา

๓. การพัฒนาที่ยั่งยืน เป็นการพัฒนาที่กระจายประโยชน์ของความก้าวหน้าทางเศรษฐกิจได้อย่างทั่วถึง ตลอดจนเป็นการพัฒนาที่ปกป้องสิ่งแวดล้อมทั้งในระดับท้องถิ่นและระดับโลกโดยรวม เพื่อชนรุ่นหลังและเป็นการพัฒนาที่ทำให้คุณภาพชีวิตดีขึ้นอย่างแท้จริง

๔. การพัฒนาที่ยั่งยืน หมายถึง การทำให้คุณภาพชีวิตของมนุษย์ดีขึ้นภายในระบบนิเวศที่สามารถจะรองรับการดำเนินชีวิตในลักษณะดังกล่าวได้ต่อไป “เศรษฐกิจแบบยั่งยืน” (Sustainable Economy) จึงเป็นเศรษฐกิจที่ธำรงรักษาแหล่งทรัพยากรธรรมชาติของตนไว้ได้ โดยเศรษฐกิจแบบนี้จะยังคงสามารถพัฒนาควบคู่ไปกับการรักษาแหล่งทรัพยากรได้ต่อไป ด้วยการปรับตัวและโดยอาศัยการยกระดับความรู้ปรับปรุงองค์กรตลอดจนปรับประสิทธิภาพทางเทคนิคและเขาวปัญญา

พระธรรมปิฎก^{๕๒} ระบุถึงการพัฒนาที่ยั่งยืน ว่าเป็นการพัฒนาที่เป็นองค์รวม คือ การดำรงอยู่ด้วยดีของมนุษย์ หมายถึง มนุษย์อยู่อย่างมีอิสรภาพและสันติสุขในโลกที่เกื้อกูล การพัฒนาที่ยั่งยืนต้องอาศัยความเป็นไปอย่างประสานเกื้อกูลกันระบบความสัมพันธ์แห่งองค์ประกอบทั้ง ๔ ประการคือ มนุษย์ สังคม เทคโนโลยี และธรรมชาติแวดล้อม โดยเสนอแนวทางการพัฒนาที่ยั่งยืน คือ การพัฒนาแบบองค์รวม โดยบูรณาการอย่างสมดุล จะต้องเข้าถึงความจริงของธรรมชาติ ซึ่ง

^{๕๐} Barbier, Edward B. Economics, “Netural – Resource Sear and Development”, (London : Earthscan Publications,1989), p. 104.

^{๕๑} เกื้อ วงศ์บุญสิน, ประชากรกับการพัฒนา, พิมพ์ครั้งที่ ๒, (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๓๘), หน้า ๗๐ - ๗๑.

^{๕๒} พระธรรมปิฎก (ป.อ.ปยุตโต), การพัฒนาที่ยั่งยืน, (กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์โกมลคีมทอง, ๒๕๔๓), หน้า ๔๗ - ๕๐.

เป็นไปตามระบบความสัมพันธ์ของเหตุการณ์ของเหตุและปัจจัยทั้งหลาย มีอิสรภาพที่จะเกื้อกูลต่อกัน ด้วยระบบความสัมพันธ์แห่งองค์ประกอบพื้นฐานและรวมกับความซับซ้อนที่มนุษย์สร้างขึ้น อันได้แก่ เทคโนโลยี เป็นองค์ประกอบสำคัญของการพัฒนาดังนี้

๑) มนุษย์ในฐานะบุคคล ในฐานะชีวิตทั้งกายและใจ

๒) สังคม

๓) ธรรมชาติ

๔) เทคโนโลยี

องค์ประกอบทั้ง ๔ จะเป็นปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อกันทั้งระบบ แต่มนุษย์แต่มนุษย์เป็นตัวกระทำเพราะมีเจตจำนง ในขณะที่องค์ประกอบอื่นไม่มี และการที่มนุษย์แปลกแยกจากธรรมชาติผู้หม่อมายถึงว่ามนุษย์แปลกแยกจากชีวิตมนุษย์เองด้วย การแก้ปัญหาด้วยการบูรณาการง่าย ๆ ก็คือการเปลี่ยนแปลงที่จะทำให้โลกมนุษย์กับโลกธรรมชาติอย่างกลมกลืน เกื้อกูล ความสำเร็จนี้จะเป็นชัยชนะอย่างแท้จริงของมนุษย์ และเพื่อให้เป็นองค์ประกอบที่ดีที่จะนำไปสู่ระบบใหญ่ทั้งหมด ในการพัฒนา จึงถือเอาการพัฒนามนุษย์มาเป็นจุดศูนย์กลางในการเป็นปัจจัยที่กระทำดังกล่าวมาแล้ว

วินัย วีระวัฒนานนท์ กล่าวไว้ว่าในปัจจุบันได้มีการพัฒนาที่ยั่งยืนเกิดขึ้นในหลายรูปแบบ ทั้งที่ดำเนินการโดยบุคคล หน่วยงาน และองค์กรต่างๆ โดยเฉพาะพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ และสมเด็จพระนางเจ้าพระบรมราชินีนาถ (รัชกาลที่ ๙) ที่ได้มีการดำเนินงานมาอย่างเหมาะสมสอดคล้องกับสภาพท้องถิ่นและเป็นการพัฒนาแบบพอเพียง ซึ่งสามารถสรุปหลักการดำเนินงานของการพัฒนาที่ยั่งยืนได้ดังนี้^{๕๓}

๑. การดำรงชีวิตที่สอดคล้องกับธรรมชาติ ทรัพยากรธรรมชาติท้องถิ่นจะเป็นตัวชี้วัดถึงรูปแบบการประกอบอาชีพที่เหมาะสม การสงวนรักษาและการพัฒนาสิ่งแวดล้อมตามธรรมชาติ จะก่อให้เกิดความรักและความผูกพันกับท้องถิ่น

๒. การพัฒนาภูมิปัญญาท้องถิ่นและการใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสม การพัฒนาอย่างยั่งยืนจะเกิดขึ้นได้จากการใช้ความรู้และเทคโนโลยีที่มีอยู่แบบดั้งเดิมของท้องถิ่น และพัฒนาเทคโนโลยีที่เหมาะสมไปใช้ในท้องถิ่น

๓. การศึกษาด้วยการปฏิบัติ การศึกษาและการสังเกตปรากฏการณ์ธรรมชาติก่อให้เกิดความรู้เกี่ยวกับท้องถิ่น เกิดทักษะและสติปัญญาในการคิดสร้างสรรค์ความรู้ที่ได้จากการปฏิบัติจริง จึงเป็นความรู้ที่ให้คุณค่าต่อชีวิตอย่างแท้จริง เพราะทำให้เข้าใจธรรมชาติ วิถีชีวิตสังคม วัฒนธรรม อย่างครบถ้วน

^{๕๓} วินัย วีระวัฒนานนท์, “สิ่งแวดล้อมศึกษาของกลุ่มประเทศอาเซียน- อินโดจีน”, (กรุงเทพมหานคร : คณะสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล, ๒๕๔๐), หน้า ๕๓.

สุมาลี สันติพลวุฒิ ให้คำจำกัดความคำว่า การพัฒนาที่ยั่งยืน ไว้ดังนี้^{๕๔}

การพัฒนาที่ยั่งยืน เป็นการพัฒนาที่ตอบสนองความจำเป็นของคนยุคปัจจุบันโดยไม่ลดขีดความสามารถในการตอบสนองความจำเป็นของคนยุค นั้นคือ

๑. การพัฒนาจะต้องถูกจำกัดโดยความสามารถทางเทคโนโลยีและองค์การทางสังคม และขีดความสามารถของชีวมณฑล (Biosphere) ในการดูดซับผลกระทบของกิจกรรมต่างๆ ของมนุษย์ นั่นคือ มนุษย์จะมุ่งการพัฒนาจนเกิดความเสียหายต่อสิ่งแวดล้อมไม่ได้ เทคโนโลยีและองค์การทางสังคมอาจถูกใช้เป็นเครื่องมือในการพัฒนา แต่ต้องเป็นเครื่องมือในการควบคุมมิให้การพัฒนาเป็นอันตรายต่อสิ่งแวดล้อม

๒. การพัฒนาต้องสามารถตอบสนองความจำเป็นขั้นพื้นฐานของมนุษย์ โดยเฉพาะอย่างยิ่งคนจนที่ต้องมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นให้สมศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์ และการพัฒนานี้ต้องเปิดโอกาสให้แก่ทุกคนในการหวังที่จะมีชีวิตที่ดีขึ้นให้เป็นจริงได้

๓. เพื่อให้ทุกคนในสังคมมีส่วนร่วมรับผิดชอบในสังคมอย่างยุติธรรม พลเมืองทุกคนของประเทศจะต้องมีส่วนร่วมอย่างมีประสิทธิภาพและทัดเทียมกันในระดับประเทศและประชาธิปไตยควรมีมากขึ้นในการตัดสินใจเกี่ยวกับกิจกรรมระหว่างประเทศ

๔. วิถีชีวิตที่มั่งคั่งจะต้องอยู่ภายในขอบเขตของนิเวศ โดยเฉพาะอย่างยิ่งประเทศตะวันตก และชนชั้นผู้นำประเทศกำลังพัฒนาควรลดการอุปโภคบริโภค

๕. ขนาดประชากรและการเพิ่มของประชากรต้องสอดคล้องกับศักยภาพทางการผลิตของระบบนิเวศ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในประเทศที่กำลังพัฒนาที่ต้องมีจำนวนประชากรไม่ให้เกินความสามารถในการเลี้ยงดูประชากรให้อยู่ดีกินดีและไม่อดตาย

หรือกล่าวอีกนัยหนึ่ง คือ การพัฒนาที่ยั่งยืน เป็นกระบวนการเปลี่ยนแปลงเพื่อให้การใช้ทรัพยากรธรรมชาติ แนวทางการลงทุน ทิศทางของการพัฒนาทางเทคโนโลยี และการเปลี่ยนแปลงของสถาบันมนุษย์สอดคล้องกับความจำเป็นในอนาคตและในปัจจุบัน ซึ่งหมายความว่า นอกจากความยุติธรรมสำหรับคนในยุคเดียวกันแล้วยังต้องมีความยุติธรรมสำหรับคนต่างยุคอีกด้วย^{๕๕} เสรีพงศ์พิศ ให้ความหมายคำว่ายั่งยืน กล่าวคือ หมายถึงการอยู่อย่างมั่นคง การมีระบบเศรษฐกิจท้องถิ่นที่สามารถพึ่งตนเองและชุมชนได้สามารถจัดการกินอยู่ได้อย่างพอเพียง จัดการทุน จัดการด้านการผลิตและบริโภค และตอบสนองปัญหาและความต้องการของท้องถิ่นได้สรุปก็คือ ยั่งยืนหมายถึง การมีระบบโครงสร้างสังคมเศรษฐกิจที่มั่นคงสามารถยืนหยัดอยู่ได้ในยุคโลกาภิวัตน์

^{๕๔} สุมาลี สันติพลวุฒิ, “เอกสารประกอบการสอนวิชาการวางแผนเศรษฐกิจ”, (มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ : คณะเศรษฐศาสตร์, ๒๕๕๔), หน้า ๖๗.

^{๕๕} เรืองเดียวกัน.

เสรี พงศ์พิศ ให้ความหมายคำว่ายั่งยืน กล่าวคือ หมายถึงการอยู่อย่างมั่นคง การมีระบบเศรษฐกิจท้องถิ่นที่สามารถพึ่งตนเองและชุมชนได้สามารถจัดการกินอยู่ได้อย่างพอเพียง จัดการทุน จัดการด้านการผลิตและบริโภค และตอบสนองปัญหาและความต้องการของท้องถิ่นได้สรุปก็คือ ยั่งยืนหมายถึง การมีระบบโครงสร้างสังคมเศรษฐกิจที่มั่นคงสามารถยืนหยัดอยู่ได้ในยุคโลกาภิวัตน์^{๕๖}

สรุปได้ว่า การพัฒนาที่ยั่งยืนหมายถึง รูปแบบของการพัฒนาที่สนองความต้องการของคนในรุ่นปัจจุบันโดยไม่ทำให้คนรุ่นต่อไปในอนาคต ต้องประนีประนอมยอมลดทอนความสามารถในการที่จะตอบสนองความต้องการของตนเอง เป็นการพัฒนาที่สามารถดำเนินไปได้อย่างมั่นคง ราบรื่นโดยไม่เกิดสภาพที่ไม่พึงปรารถนาอันเป็นผลสืบเนื่องมาจากการพัฒนานั้นเอง เนื่องจากทุกครั้งที่มีการตอบสนองความต้องการของคนรุ่นปัจจุบัน ต้องมีการทำลายทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม ซึ่งจะส่งผลกระทบในทางลบต่ออนาคต การพัฒนาที่ยั่งยืนจึงเป็นแนวคิดในการแก้ปัญหานี้ ต่อเศรษฐกิจสังคม และสิ่งแวดล้อม ซึ่งเชื่อมโยงและสัมพันธ์กัน โครงการพัฒนาใดๆ ต้องคำนึงถึงองค์ประกอบทั้ง ๓ ด้านนี้การพัฒนาที่ยั่งยืนเป็นอะไรที่ไกลกว่าเพียงการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมเป็นการเปลี่ยนโครงสร้างระบบเศรษฐกิจและสังคมเพื่อลดการบริโภคทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมลงไปในระดับที่ยังรักษาความสมดุลที่ดี ทำให้อยู่ร่วมกับธรรมชาติโดยไม่ทำลายล้างอย่างที่ผ่านมาและยังทำกันอยู่หลายแห่ง ให้อยู่ร่วมกันเป็นชุมชน อยู่ดีกินดี และอยู่เย็นเป็นสุข

๒.๔ ข้อมูลพื้นที่วิจัย

๒.๔.๑ ประวัติความเป็นมา

บริเวณพื้นที่กระทู้ล้ม แต่เดิมชื่อ หมู่บ้านทุ่งกระทู้ล้ม ขึ้นกับมณฑลนครชัยศรี อำเภอตลิ่งใหม่ เดิมบริเวณพื้นที่แห่งนี้เป็นลำราง หนองน้ำ ทุ่งนาและป่าไม้ สาเหตุที่เรียกว่าตำบล กระทู้ล้มเพราะเดิมสถานที่แห่งนี้มีต้นกระทู้ ขึ้นอยู่ตามลำรางและหนองน้ำจำนวนมาก เป็นแหล่งอาหารของสัตว์ และนกนานาชนิด ที่บินมาหาอาหาร และเกาะตามกิ่งก้านสาขาของต้นกระทู้อย่างมากมาย จนต้นกระทู้เหี่ยวเฉา โคนล้มลง ชาวบ้านจึงเรียกพื้นที่ตำบลนี้ว่า “กระทู้ล้ม”

แต่เดิมพื้นที่ตำบลกระทู้ล้มมีฐานะเป็นองค์การบริหารส่วนตำบล จัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ เมื่อวันที่ ๒ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๓๘ เป็นองค์การบริหารส่วนตำบลระดับชั้นใหญ่ ต่อมาได้รับการจัดตั้งเป็น “เทศบาลเมืองกระทู้ล้ม” ตามประกาศกระทรวงมหาดไทย เมื่อวันที่ ๒ มิถุนายน ๒๕๕๑ ปัจจุบันจัดอยู่ในประเภทเทศบาลขนาดใหญ่ ภายใต้การบริหารงานของนายวสันต์ อยู่ประจำ นายกเทศมนตรีเมืองกระทู้ล้มและคณะ โดยความไว้วางใจผ่านการคัดเลือกจากชาวกระทู้ล้ม เพื่อเข้ามาทำหน้าที่บรรเทาทุกข์ บำรุงสุข

^{๕๖} เสรี พงศ์พิศ, “เศรษฐกิจพอเพียง การพัฒนาที่ยั่งยืน”, (กรุงเทพมหานคร : พลังปัญญา, ๒๕๔๙),

พัฒนาคุณภาพชีวิตและสิ่งแวดล้อมของชุมชน ให้อยู่ดีมีความสุขถ้วนหน้า ตามวิสัยทัศน์ที่ว่า "มุ่งพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนและระบบสาธารณสุขปโภค ส่งเสริมการศึกษา การท่องเที่ยว สุขภาพอนามัย เพิ่มรายได้ชุมชน รักษาสิ่งแวดล้อมและสังคมเป็นสุข"

๒.๔.๒ ที่ตั้งอาณาเขตและการปกครอง

เทศบาลเมืองกระทุ่มล้ม เป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อยู่ในเขตการปกครองอำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม ห่างจากกรุงเทพมหานครตามทางหลวงพิเศษ หมายเลข ๓๓๘ (ถนนปิ่นเกล้า - นครชัยศรี) ประมาณ ๒๓ กิโลเมตร ตั้งอยู่บริเวณถนน รพช.สายหนองเสา - คลองฉาง (ตั้งอยู่ระหว่างถนนพุทธมณฑลสาย ๔ กับสาย ๕) หมู่ที่ ๑ ตำบลกระทุ่มล้ม และห่างจากที่ว่าการอำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม ประมาณ ๑๘ กิโลเมตร เทศบาลเมืองกระทุ่มล้ม มีพื้นที่รับผิดชอบ ประมาณ ๖,๘๑๒ ไร่ หรือมีเนื้อที่ ๑๐.๙๐ ตร.กม. แบ่งเป็น ๙ หมู่บ้าน จำนวนประชากร ๒๓,๕๕๕ และมีอาณาเขตติดต่อกับพื้นที่ข้างเคียง ดังนี้

ทิศเหนือ	ติดเขตเทศบาลตำบลบางกระทีกอำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม
ทิศใต้	ติดเขตเทศบาลนครอ้อมน้อย อำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร
ทิศตะวันออก	ติดเขตทวีวัฒนา กรุงเทพมหานคร
ทิศตะวันตก	ติดเขตเทศบาลเมืองไร่ขิง และเทศบาลตำบลบางกระทีก อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม

ตำบลกระทุ่มล้ม มีการแบ่งเขตการปกครองออกเป็น ๙ หมู่บ้าน ๒๘ ชุมชน ดังนี้

หมู่บ้าน ๙ หมู่บ้านดังนี้

หมู่ที่ ๑ บ้านหนองงูเหลือม	หมู่ที่ ๖ บ้านหนองตาช้าง
หมู่ที่ ๒ บ้านแคราย	หมู่ที่ ๗ บ้านหนองตามล
หมู่ที่ ๓ บ้านหนองถั่วฝัก	หมู่ที่ ๘ บ้านหนองฉลาก
หมู่ที่ ๔ บ้านหนองตาน้อย	หมู่ที่ ๙ บ้านหนองเสา
หมู่ที่ ๕ บ้านบางพระ	

ชุมชน ๒๘ ชุมชน ดังนี้

๑. ชุมชนหนองงูเหลือม	๒. ชุมชนหนองงูเหลือม
๓. ชุมชนเอื้ออาทรเพลินเพชร	๔. ชุมชนเพลินเพชร
๕. ชุมชนโชคไชโย	๖. ชุมชนพัชรวิมล ๒
๗. ชุมชนสิวารัตน์ ๕๑๔	๘. ชุมชนสิวารัตน์ก้าวหน้า
๙. ชุมชนหมู่บ้านฉัตรมณี	๑๐. ชุมชนหมู่บ้านพฤษภาวิไล ๑๐
๑๑. ชุมชนบางพระ	๑๒. ชุมชนหลังตลาดมาลี
๑๓. ชุมชนหนองตาช้าง	๑๔. ชุมชนชุมชนเอื้ออาทรพุทธมณฑลสาย ๔

๑๕. ชุมชนธนาวรรณ เฟลส	๑๖. ชุมชนภินวัตร จุฬิธร
๑๗. ชุมชนหมู่บ้านจัดสรรนาราวดี	๑๘. ชุมชนบ้านหนองตามล
๑๙. ชุมชนหมู่บ้านมลทลทพิย	๒๐. ชุมชนหมู่บ้านเสรีเพลส
๒๑. ชุมชนเอื้ออาทรนครชื่นชุ่ม	๒๒. ชุมชน ว. นิเวศน์
๒๓. ชุมชนหนองฉลาก	๒๔. ชุมชนบุศรินทร์ ปิ่นเกล้า
๒๕. ชุมชนกรีนพาร์คโฮม	๒๖. ชุมชนหมู่ใหญ่
๒๗. ชุมชนพุทธธานี	๒๘. ชุมชนหมู่บ้านปรีชา

๒.๔.๓ สภาพภูมิประเทศ

เป็นตำบลหนึ่งอยู่ภายในเขตอำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม ลักษณะภูมิประเทศโดยทั่วไปเป็นที่ราบลุ่ม มีคลองอยู่ทั่วไป มีน้ำตลอดทั้งปี ดินอุดมสมบูรณ์ เหมาะแก่ การประกอบอาชีพทางการเกษตร เช่น การทำนา ทำสวน เลี้ยงปลา เดิมประชาชนใช้พื้นที่ในการเกษตรได้ดี มีความสูงจากระดับน้ำทะเลประมาณ ๑.๐๐ – ๒.๐๐ เมตร พื้นที่บางแห่งน้ำท่วมถึง มีลำคลองไหลพาดผ่านพื้นที่ประมาณ ๑๒ สาย เป็นลำคลองที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติ

๒.๕ งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

๒.๕.๑ งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเครือข่ายความร่วมมือ

จากการทบทวนเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเครือข่ายความร่วมมือ ได้มีผู้รู้และนักวิชาการหลากหลายท่านได้ศึกษาค้นคว้าและเรียบเรียงไว้ดังนี้

วิจักขณา หุตานนท์ ได้วิจัยเรื่อง “การประสานงานลักษณะเครือข่ายระหว่างองค์กรภาครัฐกับองค์กรพัฒนาเอกชนต่อการดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหาเอดส์” ผลการวิจัยพบว่ารูปแบบการประสานงานลักษณะเครือข่ายมีการดำเนินกิจกรรมใน ๕ รูปแบบคือ ๑) การประสานงานลักษณะเครือข่ายแบบทางเดียว ๒) การประสานงานลักษณะเครือข่ายแบบคู่ขนาน ๓) การประสานงานลักษณะเครือข่ายแบบสามประสาน ๔) การประสานงานลักษณะเครือข่ายแบบเครือข่ายองค์กรพัฒนาเอกชนเป็นหลัก และ ๕) การประสานงานลักษณะเครือข่ายแบบเครือข่ายผู้ติดเชื้อ (กลุ่มเป้าหมาย) เป็นหลัก ซึ่งในกรณีที่ประสานงานโดยเครือข่ายของกลุ่มเป้าหมายเป็นหลัก จะพบความชัดเจนและความต่อเนื่องของการประสานงานลักษณะ เครือข่ายด้านแผนการดำเนินการ และการติดตามประเมินผลแบบมีส่วนร่วมมากที่สุดระหว่างองค์กรพัฒนาเอกชนที่ทำงานในลักษณะเดียวกัน แต่ไม่พบความชัดเจนและต่อเนื่องกับการประสานงานแบบเครือข่ายกับภาครัฐ นอกจากนี้ข้อเสนอแนะในด้านนโยบายและแผน ยังแนะนำให้มีการกำหนดระยะเวลาของแผนงานที่ชัดเจนอย่างน้อย ๓ - ๕ ปี เพื่อความต่อเนื่องของ กระบวนการทำงานและงบประมาณ โดยควรกำหนดเงื่อนไข

ด้านผลงาน การติดตามประเมินผล อย่างชัดเจน และควรกำหนดบทบาทแนวทางการประสานงานให้ชัดเจน และเป็นไปในทิศทาง เดียวกัน^{๕๗}

กัญญมน อินสว่าง ได้วิจัยเรื่อง “การพัฒนาระบบการจัดการเครือข่ายการเรียนรู้ของผู้นำชุมชนเพื่อการเสริมสร้างวิสาหกิจชุมชนในเขตภาคกลาง” ผลการวิจัยพบว่า การพัฒนาระบบการจัดการเครือข่ายการเรียนรู้ของผู้นำชุมชนโดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก ในส่วนของการจัดการทรัพยากรในชุมชน การพัฒนาเครือข่ายการเรียนรู้และการมีส่วนร่วมต่อเครือข่ายของชุมชนมีการกระทำในระดับปานกลาง และการเสริมสร้างวิสาหกิจชุมชนของผู้นำชุมชน มีการกระทำระดับปานกลางและจากการทดสอบสมมติฐาน อายุ ระดับการศึกษาประสบการณ์เป็นผู้นำชุมชนมีความสัมพันธ์กับระบบการจัดการเครือข่ายการเรียนรู้และเพศ อายุ ระดับการศึกษา การจัดการทรัพยากรในชุมชน การพัฒนาเครือข่ายการเรียนรู้และการมีส่วนร่วมในเครือข่ายการเรียนรู้มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับการเสริมสร้างวิสาหกิจชุมชน^{๕๘}

พระใบฎีกาสัญญา อภิวัฒน์ (สดประเสริฐ) ได้วิจัยเรื่อง “กระบวนการมีส่วนร่วมในการสร้างเครือข่ายการพัฒนาความเป็นเมืองของชุมชนในตำบลไร่ขิง อำเภอสามปราณ จังหวัดนครปฐม” ผลวิจัยพบว่า ภาพรวม อยู่ในระดับมาก ๓.๗๒ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน คือ ด้านสังคม ด้านเศรษฐกิจชุมชน ด้านทรัพยากรชุมชน และด้านการบริหารจัดการชุมชน อยู่ในระดับมากทุกด้าน และการมีส่วนร่วมขององค์กร และประชาชนในการพัฒนาความเป็นเมืองของชุมชนไร่ขิง โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก ๓.๕๕ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน คือ ด้านการตัดสินใจ ด้านการปฏิบัติการ ด้านการรับผลประโยชน์ และด้านการประเมินผลอยู่ในระดับมากทุกด้าน และจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล และปัจจัยเชิงสังคม พบว่า ประชาชนที่มีเพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ ระยะเวลาของการอาศัยอยู่ในชุมชน การเข้าร่วมกิจกรรมในชุมชน และการเป็นสมาชิกกลุ่ม/เครือข่ายแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อกระบวนการมีส่วนร่วมในการสร้างเครือข่ายการพัฒนาความเป็นเมืองของชุมชนในตำบลไร่ขิง ไม่แตกต่างกัน จึงปฏิเสธสมมติฐาน ส่วนปัญหา อุปสรรค แนวทางการส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการพัฒนาเมืองไร่ขิง พบว่า ประชาชนขาดความพร้อมที่จะอุทิศตนเพื่อชุมชนในการจัดประชุมหรือการให้ความรู้แก่ประชาชนยังมีน้อย ควรเพิ่มเป็นอาทิตย์ละหนึ่งครั้ง เพื่อพูดคุยชี้แจงเกี่ยวกับปัญหาในการพัฒนาชุมชน แนวทางการส่งเสริมการมีส่วนร่วม ควรเปิดโอกาสให้

^{๕๗} วิจักขณา หุตานนท์, “การประสานงานลักษณะเครือข่ายระหว่างองค์กรภาครัฐกับองค์กรพัฒนาเอกชนต่อการดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหาเอดส์”, วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ สาขาการบริหารและนโยบายสวัสดิการสังคม, (บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, ๒๕๔๕).

^{๕๘} กัญญมน อินสว่าง, การพัฒนาระบบการจัดการเครือข่ายการเรียนรู้ของผู้นำชุมชนเพื่อการเสริมสร้างวิสาหกิจชุมชนในเขตภาคกลาง, (กรุงเทพมหานคร : ทุนวิจัยสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา, ๒๕๔๖).

ประชาชนได้ทำกิจกรรมร่วมกันเพื่อให้เกิดความรู้สึกว่าเป็นส่วนหนึ่งของชุมชน สามารถเสนอความคิดเห็นได้ทุกกรณีอย่างอิสระ และควรแจ้งข้อมูลทั้งด้านบวก และด้านลบตามความเป็นจริง เพื่อร่วมกันหาแนวทางปรับปรุงพัฒนาจุดแข็ง จุดอ่อน ของโครงการพัฒนาชุมชน^{๕๙}

นลินี เรืองฤทธิ์ศักดิ์ ได้วิจัยเรื่อง “รูปแบบและแนวทางการสร้างเครือข่ายและการเป็นหุ้นส่วนทางสังคมระหว่างประเทศขององค์กรคนพิการ : กรณีศึกษาศูนย์พัฒนาและฝึกอบรมคนพิการแห่งเอเชียและแปซิฟิก” ผลการวิจัยพบว่า องค์กรคนพิการแบ่งออกได้เป็น ๒ ประเภทคือ ๑) องค์กรของคนพิการ เป็นองค์กรที่คนพิการจัดตั้งขึ้นและเป็นผู้ดำเนินการบริหารจัดการ และ ๒) องค์กรเพื่อคนพิการ เป็นองค์กรที่จัดตั้งและบริหารงานโดยคนไม่พิการ องค์กรของ/เพื่อคนพิการมีบทบาทด้านการฟื้นฟูสมรรถภาพการพิทักษ์สิทธิและการให้โอกาส การสนับสนุนทางสังคม การประสานงาน การสร้างเครือข่ายและการสร้างการตระหนักรู้ของสังคม โดยรูปแบบการสร้างเครือข่ายและหุ้นส่วนทางสังคมขององค์กรของและเพื่อคนพิการ อยู่บนพื้นฐานของการแลกเปลี่ยนทรัพยากร การสนับสนุนองค์กร การสร้างพันธมิตร และการสร้างความร่วมมือโดยมีคนพิการเป็นศูนย์กลางในการพัฒนา จากกรณีศึกษาศูนย์พัฒนาและฝึกอบรมคนพิการแห่งเอเชียและแปซิฟิก เป็นองค์กรเพื่อคนพิการที่ดำเนินการสร้างเครือข่ายและหุ้นส่วนทางสังคมในภูมิภาคเอเชียและแปซิฟิก ผ่านการดำเนินงาน ๓ กิจกรรมหลัก คือ การประสานเครือข่ายและพัฒนาความร่วมมือ การสนับสนุนข้อมูล และการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ตามรูปแบบความร่วมมือระหว่างประเทศกำลังพัฒนา (South-to-South Cooperation) เพื่อสร้างเวทีในการแลกเปลี่ยน เรียนรู้ เสริมสร้างความร่วมมือและการมีส่วนร่วมขององค์กรเครือข่ายและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทั้งในประเทศและต่างประเทศ นอกจากนี้ แนวทางการสร้างเครือข่ายและหุ้นส่วนทางสังคมระหว่างประเทศของศูนย์ฯ คือ ๑) การพัฒนาด้านข้อมูลข่าวสาร ๒) การพัฒนาความเข้มแข็งขององค์กรสมาชิก และ ๓) การพัฒนาความร่วมมือกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียต่างๆ^{๖๐}

อาทธร สอนรักษ ได้วิจัยเรื่อง “แนวทางการสร้างเครือข่ายนักบริหารงานช่างองค์กรบริหารสวนตำบลในเขตพื้นที่อำเภอสีเกาและอำเภอวังวิเศษ จังหวัดตรัง” ผลการวิจัยพบว่า การจัดตั้งเครือข่ายต้องมีวัตถุประสงค์ที่ชัดเจน สามารถกำหนดทิศทางของเครือข่ายการดำเนินงานของกลุ่ม

^{๕๙} พระใบฎีกาสัญญา อภิวัฒน์ (สดประเสริฐ), “กระบวนการมีส่วนร่วมในการสร้างเครือข่ายการพัฒนาความเป็นเมืองของชุมชนในตำบลไร่ชิง อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม”, **วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต (การพัฒนาสังคม)**, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๕๙).

^{๖๐} นลินี เรืองฤทธิ์ศักดิ์, “รูปแบบและแนวทางการสร้างเครือข่ายและการเป็นหุ้นส่วนทางสังคมระหว่างประเทศขององค์กรคนพิการ : กรณีศึกษาศูนย์พัฒนาและฝึกอบรมคนพิการแห่งเอเชียและแปซิฟิก”, **วิทยานิพนธ์สังคมสงเคราะห์ศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารและนโยบายสวัสดิการสังคม**, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, ๒๕๕๓).

บทบาทหน้าที่ของเครือข่าย เป็นเวทีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ด้านช่างและการแก้ปัญหาร่วมกัน เป็นศูนย์ประสานงาน เป็นองค์กรการพัฒนาบุคลากรเป็นศูนย์กลางข้อมูลในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน กิจกรรมของเครือข่าย ประกอบด้วย การสร้างความสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกเพื่อให้สมาชิกทุกคนมีเป้าหมายร่วมกัน มีความเข้าใจในกระบวนการของเครือข่ายในทิศทางเดียวกัน สร้างความสัมพันธ์กับหน่วยงานภายนอกโครงสร้างของเครือข่ายมีความสัมพันธ์และความร่วมมือระหว่างเครือข่ายในพื้นที่เดียวกัน และพื้นที่ใกล้เคียงมีลักษณะของการเชื่อมต่อเป็นระบบหนึ่งเดียวลักษณะเหมือนดวงดาว เป็นเครือข่ายที่เชื่อมถึงกันทั้งหมดการมีส่วนร่วมของสมาชิกเครือข่าย โดยมีส่วนร่วมในทุกขั้นตอนของการทำงานของเครือข่ายตั้งแต่การร่วมคิดร่วมตัดสินใจ ร่วมกระทำและร่วมรับผลประโยชน์การเชื่อมโยงเครือข่ายด้วยการประชาสัมพันธ์ให้สมาชิกเครือข่ายได้รับรู้ข่าวสารข้อมูล กิจกรรม ความเคลื่อนไหวของเครือข่ายทางเว็บไซต์หนังสือเวียน วิทยุชุมชน เป็นต้น การติดตามผล และประเมินผล ความก้าวหน้าของการดำเนินกิจกรรมเครือข่าย จะมีอยู่ในวาระการประชุมของทุกเดือน มีระบบบริหารจัดการเพื่อดำเนินความสะดวกให้แก่สมาชิก ด้วยการติดต่อสื่อสารระหว่างสมาชิก การกำหนดโครงสร้างขององค์กร ประโยชน์ของเครือข่าย ประกอบด้วย เวทีกลางประสานงานร่วมกันแลกเปลี่ยนสารสนเทศและความรู้ สร้างสรรค์และพัฒนาความรู้ใหม่ๆ ยกระดับความรู้ ประสบการณ์ ทักษะ และเทคนิคการทำงาน^{๖๑}

เสริมสุข บัวเจริญ ได้วิจัยเรื่อง “การพัฒนาเครือข่ายความร่วมมือด้านการอนุรักษ์ธรรมชาติและพลังงานทางเลือก เพื่อเสริมสร้างความมั่นคงในพื้นที่ตามแนวชายแดนอำเภอแม่สะเรียง จังหวัดแม่ฮ่องสอน ภายใต้ความร่วมมือระหว่างภาครัฐ วิชาการและชุมชน” ผลจากการวิจัยพบว่า ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมโดยเฉพาะการลดลงของทรัพยากรป่าไม้ สภาพอากาศแปรปรวน ล้วนมีความซับซ้อนมากขึ้น มีผู้มีส่วนได้ส่วนเสียมากขึ้น ขาดความสมดุลระหว่างการใช้ทรัพยากรธรรมชาติ กับการดำรงชีพของชุมชนในท้องถิ่น หน่วยงานภาครัฐ จึงจำเป็นต้องปรับตัวเองให้พร้อมรับกระแสการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวให้ชัดเจน เป็นระบบและเท่าทัน โดยใช้กระบวนการบริหารจัดการเชิงกลยุทธ์มาใช้ ให้เกิดเครือข่ายชุมชน ที่สามารถอยู่ร่วมกับป่าอย่างเกื้อกูลกันภายใต้แนวพระราชดำริเศรษฐกิจพอเพียง สร้างแรงจูงใจ ลดความขัดแย้ง และเพิ่มความร่วมมือในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ พัฒนาศักยภาพของเจ้าหน้าที่และประชาชนให้มีความรู้ความเข้าใจ ในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ โดยมีการกำหนดพันธกิจเส้นทางเดินสู่จุดหมายอย่างเป็นขั้นตอนมีระบบมีการบูรณาการใช้ทรัพยากร ได้อย่างลงตัว เกิดประโยชน์สูงสุดมีการกำหนดวิธีการดำเนินงาน ที่ถูกต้องและมุ่งสู่จุดหมายให้ทันเวลาดังนี้ ๑) พัฒนากลยุทธ์ในการดำรงรักษาด้วยการสอดแทรกการ

^{๖๑}อาทร สองรักษ, “แนวทางการสร้างเครือข่ายนักบริหารงานช่างองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตพื้นที่อำเภอสิเกาและอำเภอวังวิเศษ จังหวัดตรัง”, รายงานการศึกษาอิสระปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการปกครองท้องถิ่น, (วิทยาลัยการปกครองท้องถิ่น : มหาวิทยาลัยขอนแก่น, ๒๕๕๓).

อนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติทั่วไปในวัฒนธรรมชุมชน เพราะเครือข่ายการเรียนรู้จะช่วยดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับวิถีชีวิตของคนในชุมชนหรือวัฒนธรรมของชุมชนและยังเป็นมรดกของชุมชนที่สืบทอดไปสู่คนรุ่นหลังอีกด้วย สร้างความยั่งยืนให้กับทรัพยากรธรรมชาติ ปัญหาการทำลายป่าต้นน้ำ และการใช้ทรัพยากรอย่างขาดความสมดุลของชุมชนที่อยู่กับป่า เป็นเรื่องสำคัญที่องค์การบริหารส่วนตำบลและหน่วยงานในพื้นที่เกี่ยวข้อง ต้องนำไปสู่การปฏิบัติได้อย่างเป็นจริงและการกระทำอย่างต่อเนื่อง ๒) พัฒนาพื้นที่ อำเภอแม่สะเรียง จังหวัดแม่ฮ่องสอน ซึ่งเป็นพื้นที่อนุรักษ์พื้นที่การค้าชายแดน ที่ต้องการแหล่งพลังงานเพื่อการดำรงชีพของคนในท้องถิ่นและการดำเนินงานตามภารกิจของหน่วยงานในพื้นที่ ที่กระทบต่อทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมน้อยที่สุด ใช้พลังงานภายใต้ Concept “Green City” โดยเน้นพลังงานทดแทนซึ่งเป็นพลังงานที่สะอาดไม่มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและเป็นแหล่งพลังงานที่มีอยู่ในท้องถิ่น เช่น พลังงานลม น้ำ ๓) พัฒนาระบบการถ่ายทอดความรู้ของชุมชนในการจัดการและดูแลรักษาทรัพยากรป่าไม้อย่างยั่งยืนโดยดำเนินงานในชุมชนภายใต้โครงการเครือข่ายหมู่บ้านพลังสีเขียวพิทักษ์ป่ารักษาสิ่งแวดล้อม^{๒๒}

พงษ์ศิลป์ สาณะเสน ได้วิจัยเรื่อง “การสร้างเครือข่ายองค์กรเพื่อการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ในอำเภอโป่งน้ำร้อน จังหวัดราชบุรี” ผลการวิจัยพบว่า องค์การภาคีราชการทุกองค์การในท้องถิ่นควรร่วมมือโดยการระดมทรัพยากรร่วมกันตามภาระหน้าที่ของแต่ละองค์การ ร่วมกันแก้ไขปัญหา ทั้ง ๔ ด้าน คือ ด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมืองและสิ่งแวดล้อม เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนตามภารกิจในลักษณะการเครือข่ายงาน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก^{๒๓}

สรวง วรอินทร์ ได้วิจัยเรื่อง “รูปแบบการบริหารเครือข่ายความร่วมมือเพื่อส่งเสริมระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน” ผลจากการวิจัยพบว่า ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน เป็นระบบมีความสำคัญกับบุคคลและหน่วยงานหลายฝ่าย ทั้งภายในสถานศึกษาและนอกสถานศึกษา การดำเนินงานโดยสถานศึกษาเพียงส่วนเดียว ไม่อาจจะทำให้บรรลุเป้าหมายตามเจตนารมณ์ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานได้ จำเป็นต้องดำเนินงานในลักษณะเครือข่ายความร่วมมือของภาคี ภาคส่วนต่างๆ เป็นตัวขับเคลื่อนในรูปของคณะกรรมการ หรือทีมงานขึ้นมา เมื่อสมาชิกเครือข่ายมาจากหลายภาคส่วนที่เกี่ยวข้องกับเด็กและ

^{๒๒} เสริมสุข บัวเจริญ, “การพัฒนาเครือข่ายความร่วมมือด้านการอนุรักษ์ธรรมชาติและพลังงานทางเลือก เพื่อเสริมสร้างความมั่นคงในพื้นที่ตามแนวชายแดนอำเภอแม่สะเรียง จังหวัดแม่ฮ่องสอน ภายใต้ความร่วมมือระหว่างภาครัฐ วิชาการและชุมชน”, เครือข่ายวิจัยเพื่อการพัฒนาเชิงพื้นที่ - ภาคเหนือตอนบน ABC - UN คณะวิศวกรรมศาสตร์, (เชียงใหม่ : มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา, ๒๕๕๓)

^{๒๓} พงษ์ศิลป์ สาณะเสน, การสร้างเครือข่ายองค์กรเพื่อการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ในอำเภอโป่งน้ำร้อน, วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยบูรพา, ๒๕๕๑).

เยาวชน การดำเนินงานบริหารจัดการระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน จึงเป็นกระบวนการทำงานร่วมกันของคณะกรรมการเครือข่ายความร่วมมือ โดยอาศัยปัจจัยนำเข้าซึ่งได้แก่ บุคลากรเครือข่ายงบประมาณ และการบริหารเครือข่ายความร่วมมือ เพื่อให้บรรลุถึงผลผลิต คือ นักเรียนสามารถพัฒนาตนเองได้ตามศักยภาพ และความสามารถดำเนินชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข^{๒๔}

สรุปได้ว่า การสร้างความร่วมมือที่เกิดขึ้นภายใต้เครือข่ายต่างๆ ล้วนมีความเหมือนหรือแตกต่างกันอย่างไรก็ตามหากพิจารณาให้ดี ๆ อาจกล่าวได้ว่าเครือข่าย (Networks) และ กระบวนการความร่วมมือ จำเป็นต้องดำเนินควบคู่ไปด้วยกัน อีกทั้งยังไม่สามารถแยกขาดออกจากกันได้อย่างชัดเจน

๒.๕.๒ งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชน

จิฬาภรณ์ พัทธมาภรณ์ ได้วิจัยเรื่อง “การพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนภายใต้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง : กรณีศึกษาชุมชนบ้านคลองฝรั่ง อำเภอยะนิง จังหวัดนนทบุรี” ผลการวิจัยทราบว่า เป็นการพัฒนาที่เริ่มจากระดับบุคคล ครอบครัว ในการดำเนินชีวิตของครัวเรือนสอดคล้องกับเศรษฐกิจพอเพียงอยู่ในระดับมาก ทั้งด้านความพอประมาณ ความมีเหตุผล การมีภูมิคุ้มกัน และเงื่อนไขความรู้กับเงื่อนไขคุณธรรม ไม่ว่าจะเป็นการมีปัจจัยสี่ ที่ครบและเหมาะสม เช่น อาหาร ที่อยู่อาศัย เป็นต้น มีรายได้พอเพียงกับการใช้จ่ายการลดรายจ่ายที่ไม่จำเป็นลง แปรไปเพิ่มรายได้จากการหาอาชีพเสริม การพึ่งพาตนเองก่อนที่จะพึ่งผู้อื่นการสร้างเสริมความเข้มแข็งให้กับครอบครัว และพัฒนาความรู้ความสามารถของตนเอง และไม่เอาเปรียบเพื่อนบ้าน เป็นต้น จนถึงระดับชุมชน ซึ่งเป็นการพัฒนาที่มีการรวมกลุ่มอาชีพ โดยการทำงานแบบมีส่วนร่วมของชุมชน มีการสืบทอดขนบธรรมเนียมประเพณีดั้งเดิมในการอนุรักษ์ภูมิปัญญาชาวบ้านในการดำรงชีวิต พัฒนาแหล่งทุนด้วยการจัดตั้งกลุ่มออมทรัพย์และสถาบันการเงินชุมชน สร้างสวัสดิการชุมชนและเครือข่ายชุมชน การเพิ่มพูนความรู้ที่เกิดจากการสร้างเวทีประชาคมในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันของชุมชน และให้เด็กเยาวชนรู้จักใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ด้วยการส่งเสริมการกีฬา และสนับสนุนให้ทำกิจกรรมทางเศรษฐกิจเพื่อลดปัญหาเสพติด โดยมีระดับการประยุกต์ใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในชุมชน ไม่ว่าจะเป็นเรื่อง การมีส่วนร่วม การวางแผนใช้จ่าย การทำบัญชีครัวเรือน การเพิ่มพูนความรู้ การพัฒนาอาชีพ และการมีคุณธรรมเป็นต้น ส่วนปัจจัยด้านเพศ อายุ อาชีพ การศึกษาและรายได้ไม่มีผลต่อการประยุกต์ใช้

^{๒๔} สรวง วรอินทร์, “รูปแบบการบริหารเครือข่ายความร่วมมือเพื่อส่งเสริมระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน”, วิทยานิพนธ์ปริญญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, (ดุษฎีบัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยนเรศวร, ๒๕๕๗).

ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในชุมชนในทุกด้าน ยกเว้น อายุ ด้านความพอประมาณ ที่มีผลต่อการประยุกต์ใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในชุมชน^{๖๕}

ศักดาพินิจ ณรงค์ชาติโสภณ ได้วิจัยเรื่อง “การวิเคราะห์นโยบายการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต่อการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชน” ผลการวิจัยพบว่า ความรู้ความเข้าใจของประชาชนเกี่ยวกับนโยบายการกระจายอำนาจ ทักษะคติของผู้นำชุมชนต่อการกระจายอำนาจ ระดับการศึกษาของคนในชุมชน ความสนใจของประชาชนในท้องถิ่นต่อการพัฒนาท้องถิ่นตามแนวทางการกระจายอำนาจ และการได้รับข้อมูลข่าวสารที่ถูกต้องและมีความสม่ำเสมอส่งผลต่อความร่วมมือในการพัฒนาท้องถิ่นในทุกด้าน ในขณะที่ความร่วมมือในการพัฒนาท้องถิ่นในทุกด้าน การไม่ยึดติดกับระบบอุปถัมภ์ของชุมชน การได้รับข้อมูลข่าวสารที่ถูกต้องและมีความสม่ำเสมอ จิตสำนึกทางสังคมของประชาชนวัฒนธรรมและขนบธรรมเนียมประเพณี และความสามารถในการทำงานร่วมกันของประชาชนจะส่งผลต่อการพัฒนาท้องถิ่นไปสู่รูปแบบที่ได้รับการคาดหวังจากนโยบายการกระจายอำนาจ ในขณะที่ความคิดเห็นต่อการพัฒนาท้องถิ่นไปสู่รูปแบบได้รับการคาดหวังจากนโยบายการกระจายอำนาจ และความคิดเห็นต่อความร่วมมือในการพัฒนาท้องถิ่นในทุกด้านจะมีผลต่อการพัฒนาเศรษฐกิจครัวเรือน^{๖๖}

พวงทอง โยธาใหญ่ ได้วิจัยเรื่อง “การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาส่วนท้องถิ่น : กรณีศึกษาองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดเชียงใหม่” ผลการวิจัยพบว่า การจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดเชียงใหม่ส่วนใหญ่ได้มีความพยายามที่จะปฏิบัติตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการวางแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๑ แต่มีองค์การบริหารส่วนตำบลบางส่วนยังปฏิบัติไม่ครบกระบวนการตามที่ระเบียบกำหนด โดยเฉพาะในเรื่องการจัดทำแนวทางการพัฒนาท้องถิ่นให้สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ยุทธศาสตร์ ใน แผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล ๕ ปี ทั้งนี้เนื่องจากมาจากเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานยังไม่มี ความเข้าใจในเรื่องของระเบียบเท่าที่ควร สำหรับระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น ประจำปี ๒๕๔๕ การศึกษาครั้งนี้ พบว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นทั้งสองระดับไม่มีความแตกต่างกันในทุกประเด็น ทั้งในด้านการมีส่วนร่วมในการ

^{๖๕} จิฬารณ พยัคฆาภรณ์, “การพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนภายใต้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง : กรณีศึกษาชุมชนบ้านคลองฝร้ง อำเภอลำดวน จังหวัดสุรินทร์”, **ปริญญาเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์**, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, ๒๕๕๕).

^{๖๖} ศักดาพินิจ ณรงค์ชาติโสภณ, “การวิเคราะห์นโยบายการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต่อการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชน”, **วิทยานิพนธ์ดุษฎีบัณฑิต สาขารัฐศาสตร์**, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยรามคำแหง, ๒๕๕๙).

ตัดสินใจ การมีส่วนร่วมในระดับปฏิบัติการ การมีส่วนร่วมในการร่วมผลประโยชน์ และการมีส่วนร่วมในการประเมินผล^{๖๗}

พระมหาประกาศิต สิริเมโธ (ฐิติปสิทธิกร) ได้วิจัยเรื่อง “การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียง ของชุมชนบ้านคลองใหม่ อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม” ผลวิจัยทราบว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงของชุมชนบ้านคลองใหม่ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทั้ง ๔ ด้าน โดย ด้านที่ประชาชนมีส่วนร่วมมากที่สุด คือด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจระดับการมีส่วนร่วม จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคลและปัจจัยสภาพแวดล้อม พบว่า โดยภาพรวม ประชาชนที่มี เพศ อายุ ระดับการศึกษา และอาชีพ ต่างกัน มีส่วนร่วม ในการพัฒนาหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียง โดยภาพรวมไม่ต่างกัน จึงปฏิเสธสมมติฐานที่ตั้งไว้ ขณะที่ประชาชนที่มี รายได้ต่อเดือน ระยะเวลาการอาศัยอยู่ในชุมชน สถานภาพในชุมชน และการเข้าร่วมกลุ่มในชุมชน ต่างกัน มีส่วนร่วมในการพัฒนาหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียง โดยภาพรวมต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ จึง ยอมรับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ส่วนปัญหา อุปสรรค และ ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการมีส่วนร่วม ของประชาชนในการพัฒนา หมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงของชุมชนบ้านคลองใหม่ พบว่า อุปสรรค หรือปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้น องค์การ ปกครองส่วนท้องถิ่นได้ร่วมกับชุมชนในการแก้ปัญหาต่างๆ เริ่มตั้งแต่ให้ประชาชนร่วมรับรู้ รับทราบ ร่วมวิเคราะห์หาสาเหตุของปัญหา และหาแนวทางในการแก้ไขปัญหานั้นๆ ร่วมกันเป็นอย่างดี อนึ่ง ชุมชนมีรวมกลุ่มกิจกรรมต่างๆ เป็นเครือข่ายประชาชน เครือข่ายกลุ่มกิจกรรมในชุมชน ทำให้สะดวกต่อการติดต่อสื่อสาร ประชาสัมพันธ์ ข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาชุมชน ผู้บริหารชุมชน ผู้นำชุมชน พัฒนาการ องค์การบริหารส่วนตำบล มีบทบาทเป็นผู้ให้การส่งเสริมสนับสนุน ในกิจกรรมต่างๆ เช่น การสนับสนุนวิทยากรให้ความรู้ การสนับสนุนงบประมาณ การสนับสนุนผลผลิต หรือผลงานที่เกิดขึ้น อีกทั้งมีการสร้างเครือข่ายการเรียนรู้ มีการจัดตั้งศูนย์เรียนรู้ชุมชน โดยการรวมกลุ่ม กิจกรรมเป็นเครือข่ายชุมชนและการมีส่วนร่วมที่ดีของประชาชน ส่งผลต่อการพัฒนาชุมชนในด้านต่างๆ คือ ด้านการพัฒนาคน ด้านการพัฒนาพื้นที่ ด้านการพัฒนาแหล่งรายได้ และด้านการพัฒนาแผนชุมชน ประโยชน์เกิดขึ้นแก่ชุมชน แก่ประชาชนในชุมชนโดยการมีส่วนร่วมของประชาชนในด้านต่างๆ ที่เป็น ปัจจัยส่งผลให้เกิดการพัฒนาชุมชนอย่างเป็นรูปธรรมและตรงประเด็นความต้องการ หรือปัญหาของชุมชน อย่างเห็นได้ชัด ชุมชนบ้านคลองใหม่นี้ว่าแบบอย่าง

^{๖๗} พวงทอง โยธาใหญ่, “การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น : กรณีศึกษาองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดเชียงใหม่”, รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, (มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, ๒๕๔๕).

การพัฒนาชุมชนตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงที่ เหมาะสมแก่สังคมไทยตามบริบทชุมชนที่มีลักษณะ คล้ายคลึงกัน^{๖๘}

นายรัฐพลชัย ทตบนนท์ ได้วิจัยเรื่อง “บทบาทขององค์การบริหารส่วนตำบลกับการส่งเสริม การดำเนินชีวิต ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในชุมชน : กรณีศึกษาองค์การ บริหารส่วน ตำบลบ้าน อำเภอเวียงสา จังหวัดน่าน” ผลวิจัยพบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณา เป็นรายด้าน คือ ด้านความ พอประมาณ (รู้จักความพอที่อยู่พอดีกินพอดีตามอัตภาพ พึ่งตนเอง ไม่ เบียดเบียนผู้อื่น มีคุณธรรม ด้วยความพอเพียง) ความมีเหตุผล (ความเข้าใจด้วยเหตุและผลอย่าง เหมาะสมจากความรู้ภูมิปัญญา สังคม วัฒนธรรมในท้องถิ่น มาปรับแก้ปัญหาและพึ่งตนเองให้ได้ อย่าง รอบคอบ) ด้านความมีภูมิคุ้มกัน (การเตรียมพร้อมรับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้นต่อ โครงการกิจกรรมต่าง ๆ และการ ดำเนินงานของชุมชนเพื่อตอบสนองปัญหาโดยคำนึงถึงความเป็นไป ได้ของสถานการณ์ต่าง ๆ อย่าง แท้จริงที่คาดว่าจะเกิดในอนาคตทั้งใกล้และไกล) ด้าน ด้านความรอบ รู้ (การมีความรู้ร่วมกันในการ จัดการดำเนินชีวิตเศรษฐกิจ หนี้สิน ดิน น้ำ ป่า ข้าวปลาอาหาร การ ออม การผลิต การบริโภค การ ลงทุน สุขภาพ สิ่งแวดล้อมทั้งด้านข่าวสารและเทคโนโลยี) ด้าน คุณธรรม (การพึ่งพาช่วยเหลือกันมี ความซื่อสัตย์สุจริต ความอดทน ความเพียร ใช้สติปัญญาในการ ดำเนินชีวิต) พบว่าอยู่ในระดับมาก ทุกด้าน ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชน โดย ภาพรวม ไม่ แตกต่างกัน ส่วนปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะต่อบทบาทขององค์การบริหารส่วน ตำบลกับการส่งเสริม การดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในชุมชน : กรณีศึกษา องค์การบริหารส่วน ตำบลบ้าน อำเภอเวียงสา จังหวัดน่าน พบว่าประชาชนขาดความรู้ยังไม่มี ความ เข้าใจหลักปรัชญา เศรษฐกิจพอเพียงดีพอ กลุ่มต่างๆ ของแต่ละชุมชนยังมีความเข้มแข็งไม่เท่ากัน ขาดการติดตามผล และขาดงบประมาณ องค์การบริหารส่วนตำบลบ้าน อำเภอเวียงสา จังหวัดน่าน ควรจัดทำแผนงาน นโยบายส่งเสริมการดำเนินชีวิต แนวทางเศรษฐกิจพอเพียงให้สอดคล้องกับ แผนพัฒนาอำเภอ แผนพัฒนาจังหวัด และแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติขอเพิ่มงบประมาณ ให้เพียงพอ ให้ อย่างเป็นรูปธรรม โดยมีการติดตามและประเมินผลอย่างต่อเนื่อง^{๖๙}

^{๖๘} พระมหาประกาศิต สิริเมโธ (ฐิตปัสสทธิกร), “การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาหมู่บ้าน เศรษฐกิจพอเพียง ของชุมชนบ้านคลองใหม่ อำเภอสามพราณ จังหวัดนครปฐม”, **วิทยานิพนธ์พุทธศาสตร มหาบัณฑิต (การพัฒนาสังคม)**, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๕๖).

^{๖๙} นายรัฐพลชัย ทตบนนท์, “บทบาทขององค์การบริหารส่วนตำบลกับการส่งเสริมการดำเนินชีวิต ตาม หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในชุมชน : กรณีศึกษาองค์การ บริหารส่วนตำบลบ้าน อำเภอเวียงสา จังหวัดน่าน”, **วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต (รัฐประศาสนศาสตร์)**, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราช วิทยาลัย, ๒๕๕๖).

พระวิทยา ญาณสาโร (คัมภีรญาณ) ได้วิจัยเรื่อง “การศึกษาแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงที่สอดคล้องกับหลักพุทธธรรม ที่ปรากฏในคัมภีร์พระพุทธศาสนาเถรวาท” ผลจากการศึกษาวิจัยพบว่า เศรษฐกิจพอเพียงได้แก่เศรษฐกิจที่ตั้งอยู่บนพื้นฐานของความพอดี พออยู่ พอกิน พอใช้ เศรษฐกิจที่สามารถอุ้มชูตัวเองได้ ให้มีความพอเพียงกับตัวเอง อยู่ได้โดยไม่ต้องเดือดร้อน โดยต้องสร้างพื้นฐานทาง เศรษฐกิจของตนเองให้ดีเสียก่อน คือ ตั้งตัวให้มีความพอกินพอใช้ ไม่ใช่มุ่งหวังแต่จะทุ่มเทสร้างความเจริญ ยก เศรษฐกิจให้รวดเร็วแต่เพียงอย่างเดียว เพราะผู้ที่มีอาชีพและฐานะเพียงพอที่จะพึ่งตนเอง ย่อมสามารถสร้าง ความเจริญก้าวหน้าและฐานะทางเศรษฐกิจขั้นที่สูงขึ้นไป หลักแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงมีความสอดคล้องกับพุทธธรรมที่ปรากฏในคัมภีร์พระพุทธศาสนา เถรวาท ซึ่งสอดคล้องกับหลักพุทธธรรม คือ หลักทฤษฎีอัมมิกัตถประโยชน์ ๔ ประการ ในคัมภีร์พระพุทธศาสนา อันเป็นหลักการดำเนินชีวิตให้เกิดความพอเพียงอยู่บนพื้นฐานของศีลธรรม อันเป็นหลักจริยธรรมที่ดีงาม สอนให้รู้จักความพอดี พออยู่ พอกิน ส่วนการประยุกต์ใช้หลักพุทธธรรมกับเศรษฐกิจพอเพียง มาใช้ในสังคมไทยนั้น พบว่า มีการ ประยุกต์ใช้ทั้งในระดับนโยบาย ระดับองค์กร และระดับบุคคล โดยในระดับนโยบายนี้ มีการนำปรัชญา เศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการจัดทำแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๙ – ๑๐ เพื่อเสริมสร้าง ความมั่นคงและยั่งยืนของประเทศ ในระดับองค์กร พบว่า มีหลายหน่วยงานนำหลักเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ เช่น สำนักงานประสานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ และกระทรวงต่าง ๆ เป็นต้น ส่วนในระดับบุคคล พบว่า มีการประยุกต์ใช้เพื่อเป็นภูมิคุ้มกันของตนเอง เช่น ชุมชนวัดพระราม ๙ เป็นต้น^{๗๐}

รศ.ดร.ขวัญกมล ดอนขา ได้วิจัยเรื่อง “การพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ” ผลการศึกษาทราบว่า ปัจจัยผลักดันเศรษฐกิจชุมชนในด้านการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ มีผลกระทบทางตรงต่อกิจกรรมในกระบวนการเศรษฐกิจชุมชนในด้านการขายมากที่สุด โดยมีขนาดของผลกระทบเท่ากับ ๐.๕๑๓ ทำให้กระบวนการเศรษฐกิจชุมชนในด้านการขาย มีผลกระทบตรงต่อการจัดสรรกำไรส่วนเกินของชุมชน ในด้านการให้ความอนุเคราะห์ชุมชนมากที่สุด โดยมีขนาดของผลกระทบเท่ากับ ๐.๔๑๗ ส่วนด้านปัจจัยผลักดันเศรษฐกิจชุมชนด้านการพัฒนาพื้นฐานทางกายภาพมีผลกระทบต่อการจัดสรรกำไรส่วนเกินของชุมชนในด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติมากที่สุด โดยมีขนาดของผลกระทบเท่ากับ ๐.๔๓๔ นอกจากนี้ปัจจัยผลักดันเศรษฐกิจชุมชนในด้านการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์มีผลกระทบทางอ้อมต่อการจัดสรรกำไรส่วนเกินของชุมชนในด้านการให้การศึกษามากที่สุด โดยมีขนาดของผลกระทบเท่ากับ ๐.๓๐๒ ดังนั้นการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ทางด้านการพัฒนาผู้นำเศรษฐกิจชุมชน การพัฒนาสมาชิกกลุ่มและการพัฒนา

^{๗๐} พระวิทยา ญาณสาโร (คัมภีรญาณ), “การศึกษาแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงที่สอดคล้องกับหลักพุทธธรรม ที่ปรากฏในคัมภีร์พระพุทธศาสนาเถรวาท” วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต (พระพุทธศาสนา), (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๕๖).

เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชน มีผลการเพิ่มยอดขายจากการขายสินค้าภายในชุมชน รายได้จากการขายจะมีผลต่อขนาดของการจัดสรรกำไรไปช่วยเหลือกิจกรรมต่างๆ ทางสังคม ในชุมชนที่เป็นที่ตั้งของกลุ่มอาชีพเพื่อพัฒนาเศรษฐกิจชุมชน โดยเฉพาะอย่างยิ่งช่วยในด้านการให้การศึกษามากที่สุด^{๗๑}

เฉลิมรัตน์ เรืองวรารคม ได้ทำการวิจัยเรื่อง “ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมในการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลจอหอ อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา” ผลการวิจัยพบว่า ๑) กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ประกอบอาชีพรับจ้างทั่วไปและเกษตรกรรายได้ขึ้นอยู่กับปริมาณการจ้างงานและผลผลิต กลุ่มตัวอย่างอาศัยอยู่ในพื้นที่เป็นระยะเวลานานในการการรวมกลุ่ม การได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนและอยู่ในระดับปานกลางและมีความรู้เกี่ยวกับเศรษฐกิจชุมชนอยู่ในระดับสูง ๒) ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมในการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนทั้ง ๔ ขั้นตอน คือ ระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ และการได้รับข้อมูลข่าวสาร ๓) ปัญหาและอุปสรรคของการมีส่วนร่วมในการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชน ได้แก่ การขาดงบประมาณ ผู้นำ การประชาสัมพันธ์ การให้ความร่วมมือของประชาชน^{๗๒}

อนุพงษ์ ถาวรวงศ์ ศึกษาปัญหาและข้อเสนอแนะในเรื่อง “การพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนพึ่งตนเองแบบพอเพียง ตามแนวพระราชดำริ ในจังหวัดจันทบุรี” พบว่าปัญหาและข้อเสนอในเรื่องการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนพึ่งตนเองแบบพอเพียงตามแนวพระราชดำริจำแนกออกเป็น ๙ ด้าน ตามกรอบนโยบายโดยทุกด้านมีปัญหาเกิดขึ้นใน ๒ ภาค คือ ภาครัฐและภาคประชาชน คือ ด้านบุคลากรภาครัฐ ไม่เพียงพอ ขาดคุณภาพ ประชาชนไม่สนใจเท่าที่ควรการจัดกลุ่มเป็นไปได้อย่างเพราะประชาชนดำรงชีพในลักษณะปัจเจกนิยม และด้านงบประมาณ ด้านวัสดุอุปกรณ์มีจำกัดไม่เพียงพอต่อความต้องการของประชาชน อีกทั้งด้านบริหารจัดการยังพบว่าผู้บริหารขาดวิสัยทัศน์ ผู้ปฏิบัติงานขาดความเอาใจใส่ในงานที่รับผิดชอบ ผู้วิจัยจึงมีข้อเสนอแนะในการแก้ไขปัญหาโดยฝ่ายทำงานแบบบูรณาการและให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการพัฒนา^{๗๓}

^{๗๑} รศ.ดร.ขวัญกมล ดอนขวา, “การพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ”, รายงานการวิจัย, (นครราชสีมา : มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี, ๒๕๕๔).

^{๗๒} เฉลิมรัตน์ เรืองวรารคม, “ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมในการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลจอหอ อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา”, วิทยานิพนธ์เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาเศรษฐศาสตร์, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, ๒๕๕๑).

^{๗๓} อนุพงษ์ ถาวรวงศ์, “การพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนพึ่งตนเองแบบพอเพียง ตามแนวพระราชดำริ ในจังหวัดจันทบุรี”, วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยบูรพา, ๒๕๕๒).

๒.๕.๓ แนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับการพัฒนาที่ยั่งยืน

กรกนก สุริยะ ได้วิจัยเรื่อง “ความสัมพันธ์ระหว่างคุณภาพชีวิตกับการพัฒนาที่ยั่งยืนในประเทศไทย” จากการวิจัยพบว่าดัชนีในการพัฒนาที่ยั่งยืนในระดับประเทศมีอัตราการเปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้นร้อยละ ๐.๗๗ ต่อปี โดยในภาคกลาง ภาคเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือและภาคใต้ มีอัตราการเปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้นร้อยละ ๑.๐๓, ๒.๗๔, ๑.๓๒, ๑.๕๓, ตามลำดับ ในขณะที่ดัชนีคุณภาพชีวิตในระดับประเทศมีอัตราการเปลี่ยนแปลงลดลงร้อยละ ๐.๓๗ ต่อปี โดยภาคเหนือ ตะวันออกเฉียงเหนือและภาคใต้มีอัตราการเปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้นร้อยละ ๐.๘๘, ๑.๓๑, ๐.๗๒ มีเพียงภาคกลางที่มีอัตราการเปลี่ยนแปลงลดลงร้อยละ ๐.๓๔ ต่อปี การวิเคราะห์เส้นทางความสัมพันธ์ของดัชนีการพัฒนาที่ยั่งยืนแสดงให้เห็นว่ามีความสัมพันธ์เชื่อมโยงกันในมิติต่างๆ ในระดับต่ำ อันว่าแนวทางในการพัฒนาของประเทศไทยที่ผ่านมายังเป็นไปอย่างแยกส่วน ไอ้สอดคล้องกับแนวคิดการพัฒนาที่ยั่งยืน อย่างไรก็ตาม พบว่าทั้งในระดับประเทศและระดับภูมิภาค ดัชนีที่มีผลต่อคุณภาพชีวิตมากที่สุด คือดัชนีในมิติด้านเศรษฐกิจและดัชนีมิติในด้านสังคม นั้นหมายความว่าถ้าหากมีการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ ความเท่าเทียมกันในการกระจายรายได้ การจัดความยากจน รวมทั้งการที่ประชาชนได้รับการศึกษาเพิ่มมากขึ้นจะมีผลอย่างสำคัญต่อคุณภาพชีวิตของประชากรไทย ^{๗๔}

จุฬารณย์ คำทวี ได้วิจัยเรื่อง “ไปที่มีผลต่อความต้องการมีส่วนร่วมของเกษตรกรที่เลี้ยงสุกรในการพัฒนาที่ยั่งยืน โดยผ่านโครงการกลไกการพัฒนาที่สะอาดด้านการปศุสัตว์ในประเทศไทย จังหวัดฉะเชิงเทรา” ผลวิจัยพบว่า ไปที่มีผลต่อความต้องการมีส่วนร่วมของเกษตรกรที่เลี้ยงสุกรในการพัฒนาที่ยั่งยืน โดยผ่านโครงการกลไกการพัฒนาที่สะอาดมี ๔ ปัจจัยคือ ๑) ระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ ๒) รายได้รวม/ครัวเรือน/ปี ๓) อ่านได้รับข้อมูลข่าวสาร ๔) ความรู้เกี่ยวกับการพัฒนาที่ยั่งยืน โดยผ่านโครงการโครงการพัฒนาที่สะอาดด้านปศุสัตว์ ทั้ง ๔ ปัจจัยมีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ๐.๐๕ เกษตรกรที่เลี้ยงสุกรส่วนใหญ่จบการศึกษาระดับประถมศึกษา ประกอบกับการได้รับข้อมูลข่าวสารอยู่ในระดับต่ำ ดังนั้น การประชาสัมพันธ์โดยผ่านสื่อต่างๆ ให้แก่เกษตรกร เพื่อให้ได้รับข่าวสาร ความรู้ ความเข้าใจที่ถูกต้อง และทันต่อเหตุการณ์ นำไปสู่ความต้องการมีส่วนร่วมในการพัฒนาที่ยั่งยืนเพิ่มขึ้น นอกจากนี้พบว่าปัญหาและอุปสรรคของเกษตรกรในการเข้าร่วมโครงการคือ ขาดเงินทุน และโครงการนี้เหมาะสมกับขนาดที่มีขนาดใหญ่เพื่อให้เกิดความคุ้มค่าทางการลงทุน

^{๗๔} กรกนก สุริยะ, “ความสัมพันธ์ระหว่างคุณภาพชีวิตกับการพัฒนาที่ยั่งยืนในประเทศไทย”, ปรินญา เศรษฐศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาเศรษฐศาสตร์, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, ๒๕๕๔).

ดังนั้น หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรหามาตรการช่วยเหลือฟาร์มขนาดเล็กให้สามารถมีส่วนร่วมในการพัฒนาที่ยั่งยืนทุกภาคส่วน อาทิเช่น จัดตั้งสหกรณ์เพื่อรับซื้อมูลสุกร เป็นต้น^{๗๕}

ศักดิ์ศรี รักไทย ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “รูปแบบการจัดสรรน้ำใหม่จากอ่างเก็บน้ำแก่งกระจาน ที่ให้ความสำคัญคุณค่าทางเศรษฐกิจและเป็นที่ยอมรับของสังคมเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน” ผลจากการศึกษาพบว่า รูปแบบการจัดสรรน้ำใหม่ที่ให้ความสำคัญคุณค่าทางเศรษฐกิจและสังคมยอมรับคือการจัดสรรน้ำที่กักเก็บไว้ในอ่างเก็บน้ำแก่งกระจานในช่วงฤดูแล้งเฉลี่ย ๔๕๐ - ๕๐๐ ล้านลูกบาศก์เมตรให้กับการอุปโภคบริโภค อุตสาหกรรม เกษตรกรรมและรักษาระบบนิเวศท้ายน้ำ ทั้งนี้เพื่อเป็นการลดผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นและเพิ่มประสิทธิภาพในการจัดสรรน้ำใหม่ การบริหารจัดการแบบรอบเวร รวมทั้งเกษตรกรผู้ได้รับผลกระทบควรได้รับคำแนะนำในการปลูกพืชฤดูแล้งทดแทนการปลูกข้าวนาปรังอย่างถูกต้องเหมาะสม สนับสนุน ส่งเสริม เผยแพร่การใช้ปุ๋ยอินทรีย์ สารชีวภาพในการปรับปรุงบำรุงดินอย่างถูกวิธีเพื่อเป็นการลดต้นทุนการผลิต เพิ่มรายได้และทำให้เกษตรกรไม่รู้สึกเสียประโยชน์จากการได้รับน้ำในปริมาณที่ลดลง ผลการศึกษาแสดงให้เห็นว่าสามารถจัดสรรน้ำแก่งกระจานให้สอดคล้องกับความต้องการใช้น้ำด้านต่างๆ ได้อย่างคุ้มค่าทางเศรษฐกิจและคนให้การยอมรับร่วมกันโดยไม่เกิดความขัดแย้ง เนื่องจากการจัดสรรทรัพยากรเพื่อเป็นประโยชน์ของทุกฝ่ายไม่ทำลายสมดุลของระบบนิเวศและสิ่งแวดล้อมจึงเป็นรูปแบบการจัดสรรน้ำที่สามารถนำไปใช้เป็นแนวทางของการพัฒนาที่ยั่งยืนของประเทศไทยได้^{๗๖}

สราวุฒิ วรพงษ์ ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง “กระบวนการบริหารการพัฒนาที่ยั่งยืนสำหรับชุมชนกะเหรี่ยงบนพื้นที่สูงอำเภอแม่สะเรียง จังหวัดแม่ฮ่องสอน” ผลการศึกษาพบว่า รูปแบบกระบวนการบริหารการพัฒนาที่ยั่งยืนสำหรับชุมชนกะเหรี่ยงบนพื้นที่สูงของอำเภอแม่สะเรียง จังหวัดแม่ฮ่องสอน ประกอบไปด้วย ๘ รูปแบบ คือ ๑) รูปแบบการสร้างรายได้ โดยการประสานหน่วยงานทั้งภาครัฐและภาคเอกชนด้านการตลาดการใช้เทคโนโลยีเพื่อพัฒนาระบบการผลิตให้มั่นคงถาวร และการพัฒนาควรเน้นชุมชนให้นำนวพระราชดำริเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้อย่างรูปธรรม ๒) การรักษาวินัยชีวิตภาษาและภูมิปัญญาท้องถิ่นโดยการจัดตั้งกลุ่มอนุรักษ์วิถีชีวิต และร่วมกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง ส่งเสริมการนำภูมิปัญญามาใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด และกว้างขวางส่งเสริมแต่ละชนเผ่าให้ดำรงไว้ซึ่งอัตลักษณ์ด้านภาษาและการแต่งกาย ๓) รูปแบบในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและ

^{๗๕} จุฬารัตน์ คำทวิ, “ไปที่มีผลต่อความต้องการมีส่วนร่วมของเกษตรกรที่เลี้ยงสุกรในการพัฒนาที่ยั่งยืน โดยผ่านโครงการกลไกการพัฒนาที่สะอาดด้านการปศุสัตว์ในประเทศไทย จังหวัดฉะเชิงเทรา” **วิทยานิพนธ์ เศรษฐศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาเศรษฐศาสตร์**, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, ๒๕๕๒).

^{๗๖} ศักดิ์ศรี รักไทย, “รูปแบบการจัดสรรน้ำใหม่จากอ่างเก็บน้ำแก่งกระจานที่ให้ความสำคัญคุณค่าทางเศรษฐกิจและเป็นที่ยอมรับของสังคมเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน”, **ดุษฎีนิพนธ์ ปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิทยาศาสตร์และสิ่งแวดล้อม**, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, ๒๕๕๔).

สิ่งแวดล้อมโดยชุมชน การส่งเสริมให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการดูแลทรัพยากรธรรมชาติอย่างจริงจัง การกระจายอำนาจการดูแลและทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้แก่ชุมชน ๔) รูปแบบในด้านการเสริมสร้างชุมชนความเข้มแข็งโดยการมีส่วนร่วมเป็นตัวขับเคลื่อนการพัฒนา โดยการสร้างระบบความเชื่อและมีจิตสาธารณะในการช่วยเหลือเกื้อกูลกันระหว่างคนในชุมชนทำให้เกิดความรักและห่วงแหนชุมชน ๕) รูปแบบในด้านการใช้สิทธิ และการมีส่วนร่วมในการปกครองท้องถิ่น โดยการติดตามตรวจสอบว่าการบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีความโปร่งใสยุติธรรมและความต้องการของประชาชนหรือไม่ รวมทั้งการติดตามประโยชน์ที่ชุมชนจะได้รับจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ๖) ในด้านหน่วยงานราชการทุกส่วนมีการบริหารการพัฒนาเชิงบูรณาการ มีการบริหารจัดการที่ดี โดยเน้นภาวะผู้นำเป็นแกนนำที่ให้การบริหารการพัฒนาประสบความสำเร็จ การมีส่วนร่วมของชุมชนเพื่อกำหนดแผนชุมชนในการกำหนดให้พื้นที่สูงเป็นเขตพัฒนาพิเศษ โดยมีผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นผู้บริหารเชิงบูรณาการสูงสุด (Chief Executive : CEO) ไม่พื้นที่สูงสามารถกำหนดงบประมาณเพื่อการพัฒนาเป็นกรณีพิเศษ และเพิ่มสิทธิประโยชน์ให้ผู้ปฏิบัติงานในพื้นที่สูงแยกออกจากพื้นที่ปกติ ๗) ตั้งการส่งเสริมการใช้สิทธิการบริหารจัดการพื้นที่ด้วยตนเอง โดยการยกบทบาทของชุมชนเพื่อการจัดการพื้นที่โดยผ่านองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นองค์กรหลัก การเพิ่มอำนาจการตัดสินใจของชุมชนเพื่อการจัดการ และ ๘) รูปแบบในด้านการพัฒนาคุณภาพชีวิตที่ดี โดยพิจารณาจากการได้รับศึกษาทั่วถึง อยู่เย็นเป็นสุขในชนบทจากผู้เชี่ยวชาญเห็นด้วยมากที่สุด โดยส่งเสริมให้ชุมชนเข้มแข็งรับผิดชอบต่อตนเองครอบครัวและชุมชน ส่งเสริมให้ชุมชนมีบทบาทในการพัฒนาท้องถิ่นให้มากขึ้นในมิติต่างๆ คือ ด้านอาชีพ ด้านสาธารณสุข และ ด้านความมั่นคงปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน^{๗๗}

รัตนา สำโรงทอง ศึกษาวิจัยเรื่อง “การพัฒนารูปแบบการใช้ศักยภาพของท้องถิ่นในโครงการ “ชุมชนน่าอยู่ จังหวัดน่าน” เพื่อจัดการทรัพยากรและอนุรักษ์ความหลากหลายทางชีวภาพในการพัฒนาที่ยั่งยืน” ผลการศึกษาพบว่า กระบวนการมีส่วนร่วมเป็นสิ่งสำคัญในการพัฒนาอย่างยั่งยืน เน้นคนเป็นศูนย์กลางของการพัฒนา โดยมี ภาครัฐร่วมเป็นปัจจัยหนุนทำให้เกิดความเข้มแข็งในชุมชน และกระตุ้นให้ชุมชนขับเคลื่อนเพื่อสร้าง “วิสัยทัศน์ร่วม” ในอันที่จะกำหนดยุทธศาสตร์และวางแผนดำเนินการร่วมกันแก้ไขปัญหา ปราศจากการมีส่วนร่วมของภาคประชาชนแล้ว การพัฒนาใดๆ คงยากที่จะสัมฤทธิ์ผล^{๗๘}

^{๗๗} สราวุธ วรรณพงษ์, “กระบวนการบริหารการพัฒนาที่ยั่งยืนสำหรับชุมชนกะเหรี่ยงบนพื้นที่สูงอำเภอแม่สะเรียง จังหวัดแม่ฮ่องสอน”, **ดุชนิพนธ์ ปริญญาศิลปศาสตรดุษฎีบัณฑิต**, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยแม่โจ้, ๒๕๕๕).

^{๗๘} รัตนา สำโรงทอง “การพัฒนารูปแบบการใช้ศักยภาพของท้องถิ่นในโครงการ “ชุมชนน่าอยู่ จังหวัดน่าน” เพื่อจัดการทรัพยากรและอนุรักษ์ความหลากหลายทางชีวภาพในการพัฒนาที่ยั่งยืน”, **รายงานการวิจัย**, (กรุงเทพมหานคร : วิทยาลัยการสาธารณสุข จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๕๘).

สุทธิพร รัตนธรร ศรีธธา ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “ศึกษาการพัฒนาที่ยั่งยืนแนวพุทธในทัศนะของพระธรรมปิฎก (ป.อ. ปยุตฺโต)” จากการศึกษาพบว่า การพัฒนาที่ยั่งยืนแนวพุทธในทัศนะของพระธรรมปิฎก (ป.อ.ปยุตฺโต) มีที่มาจากหลักพุทธธรรมซึ่งเป็นระบบการพัฒนาที่ยั่งยืนอย่างแท้จริง แต่มิได้ใช้ชื่อว่าการพัฒนาที่ยั่งยืนท่านแสดงมุมมองวิธีการแก้ปัญหาขององค์การสหประชาชาติ พร้อมทั้งเสนอแนวทางการพัฒนาด้วยหลักมัชฌิมาปฏิปทา ไตรสิกขา และหลักมัตตัญญูตา ที่เป็นกระบวนการพัฒนาระบบการดำเนินชีวิตของคนทั้งด้านพฤติกรรม จิตใจ และปัญญาอย่างบูรณาการ มีตัวชี้วัดที่เป็นรูปธรรมเรียกว่า สุขภาวะองค์รวมทำให้เกิดความสุขที่ไม่เบียดเบียนธรรมชาติแวดล้อม แต่กิเลส ได้แก่ ตัณหา มานะ และมิฉฉาภิภูริ ยังเป็นอุปสรรคที่คนต้องแก้ไขเพื่อประโยชน์อันอันอวยสันติสุขแก่มนุษย์และธรรมชาติต่อไป เมื่อเปรียบเทียบการพัฒนาที่ยั่งยืนทั้งสองเรื่องแล้ว พบว่า มีแนวทางการแก้ปัญหาที่คน แต่การพัฒนาที่ยั่งยืนแนวพุทธเพ่งมองคุณค่าและปัญหาอุปสรรคของคน ลึกละเอียดถึงขั้นกิเลส เนื่องมาจากรากฐานแนวคิดที่แตกต่างกัน คือ แบบตะวันตกแยกคนออกจากธรรมชาติและพึงรับประโยชน์ ในฐานะเจ้าของธรรมชาติ อันเป็นอุปสรรคของการพัฒนาที่ยั่งยืนตลอดมาเป็นเวลานาน อีกทั้งตัวชี้วัดแบบเศรษฐศาสตร์ไม่มีความละเอียดพอกับค่าของความจริงตามธรรมชาติ ส่วนการพัฒนาที่ยั่งยืนแนวพุทธในทัศนะของพระธรรมปิฎก (ป.อ.ปยุตฺโต) มีรากฐานความคิดว่าคนเป็นส่วนหนึ่งของธรรมชาติ อยู่ภายใต้ระบบความสัมพันธ์ของเหตุปัจจัยเช่นเดียวกัน จึงสามารถใช้ชีวิตอยู่ร่วมกันอย่างกลมกลืน^{๗๙}

จักรกฤษณ์ จันทรแฉล้ม ได้วิจัยเรื่อง “กระบวนการฟื้นฟูพื้นที่ป่าชายเลนเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน กรณีศึกษาชุมชนต้นแบบบ้านเป็ดใน ตำบลห้วงน้ำขาว อำเภอเมือง จังหวัดตราด ” ผลการศึกษาพบว่า ๑) สภาพการณ์ของพื้นที่ป่าชายเลนและกระบวนการฟื้นฟูระบบนิเวศป่าชายเลนชุมชนต้นแบบบ้านเป็ดใน ประกอบด้วย ๒ ประการ ดังนี้ ประการแรกด้านสภาพการณ์ เป็นชุมชนที่มีการจัดการด้านการอนุรักษ์ป่าชายเลนที่ประสบความสำเร็จ เกิดจากความร่วมแรงร่วมใจของชาวบ้านในชุมชน การตั้งกลุ่มอนุรักษ์ป่าชายเลน กลุ่มสัจจะออมทรัพย์ และการประสานความร่วมมือกันทั้งภายในและภายนอกชุมชน ประการที่สองมีกระบวนการฟื้นฟูระบบนิเวศป่าชายเลนชุมชนอย่างเป็นระบบ โดยการสร้างกติกาชุมชน การวางแผนกิจกรรม การเผยแพร่องค์ความรู้ ทั้งนี้ต้องอาศัยการเคารพกติกาของคนในชุมชน ความร่วมแรงร่วมใจและความร่วมมือกับทุกภาคส่วน แสดงออกให้เห็นพลังของชุมชนที่ผลักดันให้เกิดเป็นชุมชนต้นแบบแห่งการพัฒนาอย่างยั่งยืน ๒) ชุมชนต้นแบบบ้านเป็ดในมีการใช้แนวปฏิบัติที่เป็นเลิศในการฟื้นฟูป่าชายเลน โดยชุมชนมีการน้อมนำปรัชญาของ

^{๗๙} สุทธิพร รัตนธรร ศรีธธา, “ศึกษาการพัฒนาที่ยั่งยืนแนวพุทธในทัศนะของพระธรรมปิฎก (ป.อ. ปยุตฺโต)” วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต (พระพุทธศาสนา), (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๕๓)

เศรษฐกิจพอเพียง (Philosophy of Sufficiency Economy) มาใช้ ผสมกับการแสวงหาเครือข่าย อนุรักษ์ฟื้นฟูป่าชายเลน การใช้ประโยชน์อย่างถูกต้องเหมาะสมจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และการจัดการอย่างเป็นระบบ ประกอบไปด้วยปัจจัยเงื่อนไขที่ส่งผลต่อความสำเร็จของชุมชน คือ ผู้นำชุมชน มีความเข้มแข็ง ชาวบ้านในชุมชนมีความผูกพันกับป่าชายเลน และการเปิดโอกาสในการมีส่วนร่วมของชาวบ้านในชุมชน ทำให้ชุมชนแห่งนี้เป็นแหล่งที่อุดมสมบูรณ์ด้วยทรัพยากรธรรมชาติป่าชายเลน มากที่สุดแห่งหนึ่งของประเทศไทย ๓) แนวทางการฟื้นฟูระบบนิเวศป่าชายเลนชุมชน ๓ ด้าน ประกอบด้วย การจัดตั้งกลุ่มอนุรักษ์ป่าชายเลนชุมชนบ้านเป็ดใน การก่อตั้งศูนย์เรียนรู้ชุมชนเพื่อ ขยายองค์ความรู้เกี่ยวกับป่าชายเลนสู่ชาวบ้านในชุมชนและผู้สนใจ และแสวงหาความร่วมมือเพื่อนำ องค์ความรู้ใหม่มาปรับใช้ให้เกิดการบูรณาการร่วมกับชุมชนผ่านการประชุม การจัดเสวนาแลกเปลี่ยน เรียนรู้ และผ่านการเรียนการสอน เพื่อสร้างจิตสำนึกและความอยู่ดีกินดีของชาวบ้านชุมชนต้นแบบ บ้านเป็ดใน และเป็นต้นแบบแห่งการมีวิถีชีวิตร่วมกับระบบนิเวศธรรมชาติอย่างยั่งยืน^{๔๐}

อภิชาติ กิตติศักดิ์นาวิน ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง “การพัฒนาตัวแบบความสามารถ การจัดการนวัตกรรมภูมิปัญญาเศรษฐกิจพอเพียง ของปราชญ์ชาวบ้าน เพื่อเสริมสร้างการพัฒนาที่ยั่งยืน” ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยเงื่อนไขที่ส่งผลต่อการจัดการนวัตกรรมภูมิปัญญาเศรษฐกิจพอเพียงของ ปราชญ์ชาวบ้านเพื่อเสริมสร้างการพัฒนาที่ยั่งยืน ได้แก่ ๑) การปรับและยอมรับแนวคิดหลักปรัชญา เศรษฐกิจพอเพียง ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ มาเป็นแนวทางในการดำเนินชีวิต/การ ประกอบอาชีพ มีการให้ความสนใจในระบบความสัมพันธ์ของธรรมชาติ ๒) การสังเกต และเรียนรู้เรื่อง ธรรมชาติจัดสัมพันธ์กันอยู่ตามภูมิปัญญาของชาวบ้าน ๓) ทิศทางสังคม ๔) วิธีการเรียนรู้และแสวงหา ความรู้ ๕) การจัดการความรู้ที่มีระบบ ๖) การประยุกต์ใช้ความรู้และการสร้างสรรค์นวัตกรรมภูมิ ปัญญา ๗) สมรรถนะผู้นำปราชญ์ชาวบ้าน ๘) การจัดการที่มีประสิทธิภาพ ๙) การถ่ายทอดและ เผยแพร่องค์ความรู้ ตัวแบบการจัดการนวัตกรรมภูมิปัญญาเศรษฐกิจพอเพียงของปราชญ์ชาวบ้าน เพื่อเสริมการพัฒนาที่ยั่งยืน พบว่า ตัวแบบสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์^{๔๑}

สรุปได้ว่า การพัฒนาที่ยั่งยืนจะเกิดขึ้นได้ โดยที่ทุกภาคส่วนของสังคมควรผนึกกำลัง ร่วมกันใน การขับเคลื่อนให้เกิดการเปลี่ยนแปลง บนพื้นฐานของทุนทรัพยากรที่มีอยู่ ทั้งนี้ จำเป็นต้อง สร้าง จิตสำนึกใหม่ของคนในสังคมให้มุ่งผลประโยชน์ส่วนรวม และปรับวิถีคิด ทักษะคติในการดำเนิน

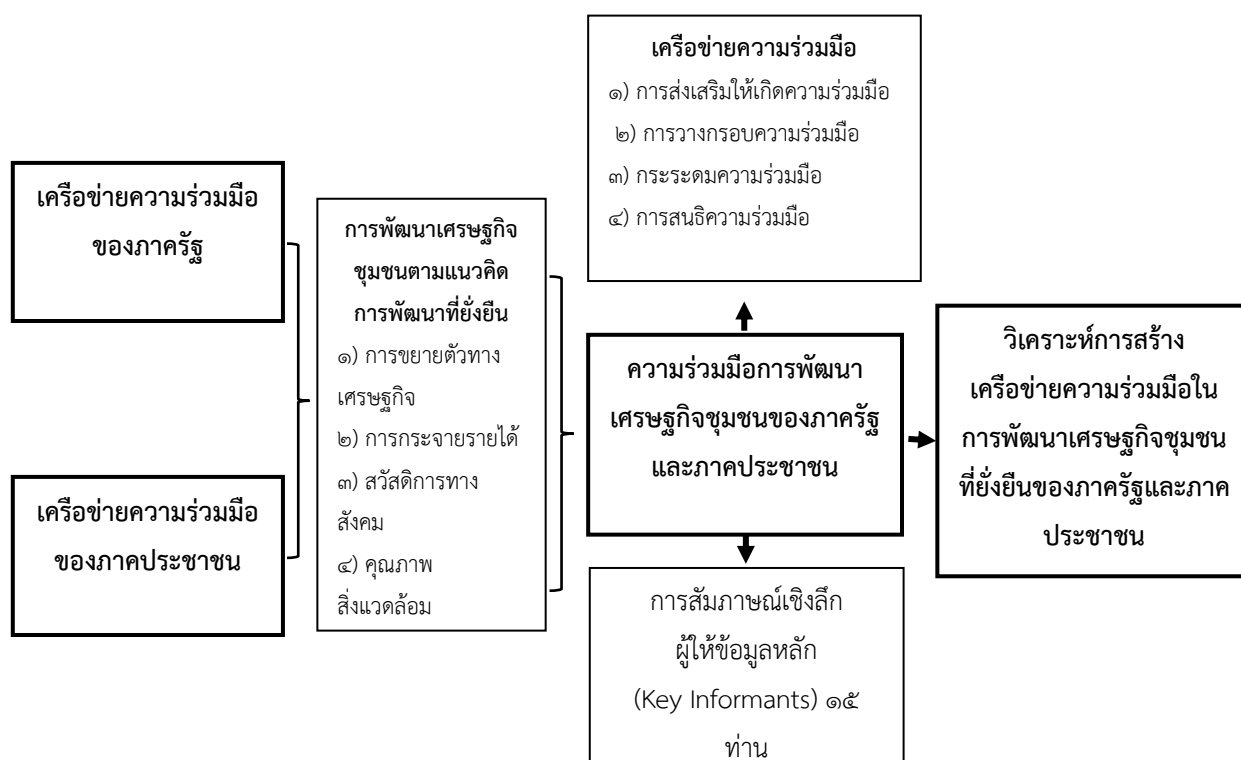
^{๔๐} จักรกฤษณ์ จันทรแฉล้ม, “กระบวนการฟื้นฟูพื้นที่ป่าชายเลนเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน กรณีศึกษา ชุมชนต้นแบบบ้านเป็ดใน ตำบลห้วยน้ำขาว อำเภอมะนัง จังหวัดตราด”, วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพัฒนศึกษา, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยศิลปากร, ๒๕๕๘).

^{๔๑} อภิชาติ กิตติศักดิ์นาวิน, “การพัฒนาตัวแบบความสามารถการจัดการนวัตกรรมภูมิปัญญา เศรษฐกิจพอเพียง ของปราชญ์ชาวบ้าน เพื่อเสริมสร้างการพัฒนาที่ยั่งยืน”, วิทยานิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขา วิชาพัฒนศึกษา, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยศิลปากร, ๒๕๕๘).

ชีวิตใหม่ ที่ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมน้อยลง ขณะเดียวกันต้องประสานเชื่อมโยงบทบาทภาครัฐท้องถิ่นและ ชุมชนให้มีส่วนร่วมทำงานด้วยกันได้ เพื่อสร้างกระบวนการเรียนรู้ให้เกิดการพัฒนาและเพิ่มมูลค่าของ ทรัพยากรในท้องถิ่น นอกจากนี้ยังจำเป็นต้องพัฒนาดัชนีชี้วัดเพื่อสามารถสะท้อนผลการพัฒนาที่ ยั่งยืนทั้งในระดับท้องถิ่นและระดับประเทศได้ โดยเป็นการพัฒนาที่สนองความต้องการของคนในรุ่นปัจจุบันโดยไม่ทำให้คนรุ่น ต่อไปในอนาคต ต้องประนีประนอมยอมลดทอนความสามารถในการที่จะตอบสนองความต้องการของตนเอง จนเกิดเป็นการพัฒนาที่ยั่งยืน

๒.๖ กรอบแนวคิดในงานวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ใช้รูปแบบการวิจัยแบบผสม (Mixed Methodology Research) ประกอบด้วย การวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) โดยใช้วิธีการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) มีการเก็บรวบรวมโดยใช้แบบสอบถาม และการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) มีการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) กับผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informants) โดยผู้วิจัยมุ่งที่จะศึกษาเกี่ยวกับการสร้างเครือข่ายความร่วมมือในการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนที่ยั่งยืนของภาครัฐและภาคประชาชนในตำบลกระทุ่มล้ม อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม โดยใช้แนวคิดเครือข่ายความร่วมมือ มี ๔ ด้าน ได้แก่ ๑) การส่งเสริมให้เกิดความร่วมมือ ๒) การวางกรอบความร่วมมือ ๓) กระระดมความร่วมมือ ๔) การสนธิความร่วมมือ และแนวคิดการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนตามแนวคิดการพัฒนาที่ยั่งยืน ๑) การขยายตัวทางเศรษฐกิจ ๒) การกระจายรายได้ ๓) สวัสดิการทางสังคม ๔) คุณภาพสิ่งแวดล้อม เพื่อจะนำข้อมูลที่ได้จากศึกษาข้างต้นมาวิเคราะห์ถึงการสร้างเครือข่ายความร่วมมือในการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนที่ยั่งยืนของภาครัฐและภาคประชาชนในตำบลกระทุ่มล้ม อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม ต่อไป

แผนภาพที่ ๒.๒ กรอบแนวคิดในการวิจัย

บทที่ ๓

วิธีดำเนินการวิจัย

ในบทนี้ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับการวิจัยเรื่อง “การสร้างเครือข่ายความร่วมมือในการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนที่ยั่งยืนของภาครัฐและภาคประชาชนในตำบลกระทุ่มล้ม อำเภอสองพี่น้อง จังหวัดนครปฐม” เป็นการศึกษาแบบผสมวิธี (Mixed Method Research) ประกอบด้วย การวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) และการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) ซึ่งมีวัตถุประสงค์ของการวิจัย ๓ ประการ คือ ๑) เพื่อศึกษากระบวนการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนของภาครัฐและภาคประชาชนในตำบลกระทุ่มล้ม อำเภอสองพี่น้อง จังหวัดนครปฐม ๒) เพื่อศึกษาการสร้างเครือข่ายความร่วมมือของภาครัฐและภาคประชาชน ในการขับเคลื่อนเป้าหมายของการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนในตำบลกระทุ่มล้ม อำเภอสองพี่น้อง จังหวัดนครปฐม ๓) เพื่อวิเคราะห์การสร้างเครือข่ายความร่วมมือในการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนที่ยั่งยืนของภาครัฐและภาคประชาชนในตำบลกระทุ่มล้ม อำเภอสองพี่น้อง จังหวัดนครปฐม ทั้งนี้โดยมีรายละเอียดเกี่ยวกับวิธีการดำเนินวิจัย ดังนี้

๓.๑ รูปแบบการวิจัย

๓.๑.๒ ประชากร และกลุ่มตัวอย่าง

๓.๑.๓ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

๓.๑.๔ การเก็บรวบรวมข้อมูล

๓.๑.๕ การวิเคราะห์ข้อมูล และสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์

๓.๑ รูปแบบการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ใช้รูปแบบการวิจัยแบบผสมวิธี (Mixed Methodology Research) ประกอบด้วย การวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) โดยใช้วิธีการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) มีการเก็บรวบรวมโดยใช้แบบสอบถาม และการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) มีการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) กับผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informants)

๓.๑.๑ การวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) โดยการแจกแบบสอบถามถึงกระบวนการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนของภาครัฐและภาคประชาชนในตำบลกระทุ่มล้ม อำเภอสองพี่น้อง จังหวัดนครปฐม และการมีส่วนร่วมขององค์กร และการสร้างเครือข่ายความร่วมมือของภาครัฐและภาคประชาชน ในการขับเคลื่อนเป้าหมายของการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนในตำบลกระทุ่มล้ม อำเภอสองพี่น้อง จังหวัดนครปฐม เพื่อให้ได้ข้อมูลในภาพรวมของการสร้างเครือข่ายความร่วมมือใน

การพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนที่ยั่งยืนของภาครัฐและภาคประชาชนในตำบลกระทุ่มล้ม อำเภอสามพราณ จังหวัดนครปฐม

๓.๑.๒ การวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยการสัมภาษณ์เชิงลึก (In - depth interviews) เพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงลึกการสร้างเครือข่ายความร่วมมือของภาครัฐและภาคประชาชน ในการขับเคลื่อนเป้าหมายของการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนในตำบลกระทุ่มล้ม อำเภอสามพราณ จังหวัดนครปฐม ทั้งนี้ผู้วิจัยได้คัดเลือกผู้ให้ข้อมูลสำคัญ จำนวน ๑๕ ท่านในการสัมภาษณ์ครั้งนี้

๓.๒ ประชากร และกลุ่มตัวอย่าง

๓.๒.๑ ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ประชาชนทั่วไป หน่วยงานต่างๆ ทั้งภาครัฐและภาคเอกชน ในพื้นที่ชุมชนตำบลกระทุ่มล้ม อำเภอสามพราณ จังหวัดนครปฐม ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับ การสร้างเครือข่ายความร่วมมือในการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนที่ยั่งยืนของภาครัฐและภาคประชาชนใน ตำบลกระทุ่มล้ม อำเภอสามพราณ จังหวัดนครปฐม จำนวน ๒๕,๖๔๔ คน^๑ และทำการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) กับผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informants) จำนวน ๑๕ คน ได้แก่

๑. พระครูสังฆรักษ์เอนก สุชาโต	ผู้ช่วยเจ้าอาวาสวัดนครขึ้นชุม
๒. คุณวสันต์ อยู่ประจำ	นายกเทศมนตรีเมืองกระทุ่มล้ม
๓. คุณวิเชียร แคนบำรุง	รองนายกเทศมนตรีเมืองกระทุ่มล้ม
๔. คุณเจริญ ทองคุ้ม	เลขาธิการสภาเทศบาลเมืองกระทุ่มล้ม
๕. คุณชิตีพัทธ์ ทองคุ้ม	สมาชิกสภาเทศบาลเมืองกระทุ่มล้ม
๖. คุณบุญลือ โตมอญ	สมาชิกสภาเทศบาลเมืองกระทุ่มล้ม
๗. คุณฉลอง เรืองประชา	สมาชิกสภาเทศบาลเมืองกระทุ่มล้ม
๘. คุณประนอม โตมอญ	สมาชิกสภาเทศบาลเมืองกระทุ่มล้ม
๙. คุณสุภาพรรณ โตมอญ	ผ.อ.กองสวัสดิการสังคมเทศบาลเมืองกระทุ่มล้ม
๑๐. คุณวิภา เอกสิริเลิศ	รองปลัดเทศบาลเมืองกระทุ่มล้ม
๑๑. คุณอนัญญา ทองคำ	ผู้อำนวยการกองคลังเทศบาลเมืองกระทุ่มล้ม
๑๒. คุณพนารัตน์ ขำจร	หัวหน้าฝ่ายส่งเสริมและสวัสดิการสังคม
๑๓. คุณวรรณพร ศรีกร	ประธานชุมชนหนองงูเห่า
๑๔. คุณสร้อยทิพย์ ชมทอง	ประธานชุมชนบ้านหนองตามล
๑๕. คุณเพ็ญศรี ศรีสดใส	ประธานชุมชนหมู่ใหญ่

^๑ เทศบาลเมืองกระทุ่มล้ม, แผนพัฒนาท้องถิ่นสี่ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๖๔), หน้า ๖. (อัคราณา).

๓.๒.๒ กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ผู้วิจัยได้สุ่มตัวอย่างมาจากประชาชนทั่วไป หน่วยงานต่างๆ ทั้งภาครัฐและภาคเอกชน ในพื้นที่ชุมชนตำบลกระทุ่มล้ม อำเภอสามปราชญ์ จังหวัดนครปฐม ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการสร้างเครือข่ายความร่วมมือในการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนที่ยั่งยืนของภาครัฐและภาคประชาชนในตำบลกระทุ่มล้ม อำเภอสามปราชญ์ จังหวัดนครปฐม โดยการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างที่ได้จากการเปรียบเทียบตารางสำเร็จรูปของทาโร ยามาเน (Taro Yamane)^๒ โดยมีความคลาดเคลื่อน ($\pm 5\%$ = ๓๙๓ คน) ซึ่งมีกลุ่มตัวอย่าง จำนวน ๓๙๔ คน โดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่าง อย่างง่าย จนกระทั่งได้จำนวนกลุ่มตัวอย่างประชากรครบตามที่กำหนด โดยการใช้สูตรของ ทาโร ยามาเน (Taro Yamane)

$$\text{สูตร} \quad n = \frac{N}{1 + N(e)^2}$$

โดย n = ขนาดกลุ่มตัวอย่างที่คำนวณได้
 N = จำนวนประชากรที่ทราบค่า
 e = ค่าความคลาดเคลื่อนที่ยอมรับได้ (allowable error ๐.๐๕)

$$\begin{aligned} \text{วิธีทำ} \quad n &= \frac{25,644}{1 + 25,644(0.05)^2} \\ &= \frac{25,644}{1 + 64.11} = \frac{25,644}{65.11} \\ &= 394 \end{aligned}$$

กลุ่มตัวอย่างจำนวน $n = 394$ คน

๓.๓ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถาม และแบบสัมภาษณ์ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นจากแนวคิดของกระบวนการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชน และแนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวกับการสร้างเครือข่ายความร่วมมือในการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชน ซึ่งการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ได้อาศัยรูปแบบของการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) ที่อยู่ภายใต้กรอบของแนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนตามแนวคิดการพัฒนาที่ยั่งยืน ทั้ง ๔ ด้าน ได้แก่ ๑) การขยายตัวทางเศรษฐกิจ ๒) การกระจายรายได้ ๓) สวัสดิการ

^๒ สุจิตรา บุญรัตพันธุ์, ระเบียบวิธีวิจัยสำหรับรัฐประศาสนศาสตร์, (กรุงเทพมหานคร : สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์, ๒๕๔๙), หน้า ๑๖๑.

ทางสังคม ๔) คุณภาพสิ่งแวดล้อม^๓ และผู้วิจัยยังมุ่งที่จะศึกษาตามแนวคิดของ Michael McGuire^๔ ซึ่งประกอบด้วยเครือข่ายความร่วมมือ ๔ ด้าน ได้แก่ ๑) การส่งเสริมให้เกิดความร่วมมือ ๒) การวางกรอบความร่วมมือ ๓) กระระดมความร่วมมือ ๔) การสนธิความร่วมมือ โดยมีขั้นตอนการสร้างและการตรวจสอบเครื่องมือ ดังนี้

๓.๓.๑ ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ

๑. ศึกษาการสร้างเครือข่ายความร่วมมือในการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนที่ยั่งยืนของภาครัฐและภาคประชาชนในตำบลกระทุ่มล้ม อำเภอสามพราณ จังหวัดนครปฐม จากเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

๒. กำหนดกรอบแนวคิด ในการสร้างเครื่องมือการวิจัย

๓. กำหนดวัตถุประสงค์ในการสร้างเครื่องมือการวิจัยโดยขอคำปรึกษาจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

๔. สร้างเครื่องมือ

๕. นำเสนอโครงร่างเครื่องมือการวิจัยต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และผู้เชี่ยวชาญเพื่อตรวจสอบและปรับปรุงแก้ไข

๖. นำเครื่องมือการวิจัยไปทดลองใช้เครื่องมือ (Try out) ใช้กับประชากรที่มีลักษณะคล้ายกับกลุ่มตัวอย่างเพื่อหาค่าสัมประสิทธิ์ความเที่ยงตรงของเครื่องมือ

๗. นำเครื่องมือที่ได้จากการไปทดลองแจก (Try out) กับประชากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจริง จำนวน ๓๐ ชุด แล้วนำมาวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่น และเสนออาจารย์ที่ปรึกษา

๘. จัดพิมพ์แบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ และนำไปใช้จริงเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน ๓๙๔ ชุด และนำไปแจกกับกลุ่มตัวอย่างจริงในเขตตำบลกระทุ่มล้ม อำเภอสามพราณ จังหวัดนครปฐม

๙. รวบรวมแบบสอบถาม แล้วนำมาวิเคราะห์

๓.๓.๒ ลักษณะของเครื่องมือ

ในการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดลักษณะของเครื่องมือเกี่ยวกับ การสร้างเครือข่ายความร่วมมือในการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนที่ยั่งยืนของภาครัฐและภาคประชาชนในตำบลกระทุ่มล้ม อำเภอสามพราณ จังหวัดนครปฐม มี ๒ แบบ คือ

^๓ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม, ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการพัฒนาที่ยั่งยืน, (กรุงเทพมหานคร : อมรินทร์พริ้นติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง จำกัด (มหาชน), ๒๕๕๖), หน้า ๑๓.

^๔ McGuire, M., “ Collaborative Public Management : Assessing What We Know and How We Know It.” (Public Administrative Review: December, 2006), pp. 33 - 43.

๑. แบบสอบถาม (Questionnaire)

ในการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้สร้างแบบสอบถามเกี่ยวกับ การสร้างเครือข่ายความร่วมมือในการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนที่ยั่งยืนของภาครัฐและภาคประชาชนในตำบลกระทุ่มล้ม อำเภอสামพราน จังหวัดนครปฐม โดยแบ่งออกเป็น ๔ ตอนดังนี้

ตอนที่ ๑ ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ และจำแนกตามปัจจัยเชิงสังคม ได้แก่ การเป็นสมาชิกกลุ่ม /เครือข่าย

ตอนที่ ๒ สอบถามเกี่ยวกับกระบวนการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนของภาครัฐและภาคประชาชนในตำบลกระทุ่มล้ม อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม ใน ๔ ด้าน ได้แก่ ๑) การขยายตัวทางเศรษฐกิจ ๒) การกระจายรายได้ ๓) สวัสดิการทางสังคม ๔) คุณภาพสิ่งแวดล้อม มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale)^๕ ๕ ระดับคือ

๕ หมายถึง	การสร้างเครือข่ายความร่วมมืออยู่ในระดับ	มากที่สุด
๔ หมายถึง	การสร้างเครือข่ายความร่วมมืออยู่ในระดับ	มาก
๓ หมายถึง	การสร้างเครือข่ายความร่วมมืออยู่ในระดับ	ปานกลาง
๒ หมายถึง	การสร้างเครือข่ายความร่วมมืออยู่ในระดับ	น้อย
๑ หมายถึง	การสร้างเครือข่ายความร่วมมืออยู่ในระดับ	น้อยที่สุด

ตอนที่ ๓ การสร้างเครือข่ายความร่วมมือของภาครัฐและภาคประชาชน ในการขับเคลื่อนเป้าหมายของการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนในตำบลกระทุ่มล้ม อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม ๔ ด้าน ได้แก่ ๑) การส่งเสริมให้เกิดความร่วมมือ ๒) การวางกรอบความร่วมมือ ๓) กระระดมความร่วมมือ ๔) การสนธิความร่วมมือ มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale)^๖ ๕ ระดับคือ

๕ หมายถึง	การสร้างเครือข่ายความร่วมมืออยู่ในระดับ	มากที่สุด
๔ หมายถึง	การสร้างเครือข่ายความร่วมมืออยู่ในระดับ	มาก
๓ หมายถึง	การสร้างเครือข่ายความร่วมมืออยู่ในระดับ	ปานกลาง
๒ หมายถึง	การสร้างเครือข่ายความร่วมมืออยู่ในระดับ	น้อย
๑ หมายถึง	การสร้างเครือข่ายความร่วมมืออยู่ในระดับ	น้อยที่สุด

^๕ อ้างแล้ว.

^๖ อ้างแล้ว.

ตอนที่ ๔ แบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหา อุปสรรค และแนวทางในการสร้างเครือข่ายความร่วมมือในการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนที่ยั่งยืนของภาครัฐและภาคประชาชนในตำบลกระทุ่มล้ม อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม

๒. แบบสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interviews)

ในการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้สร้างแบบสัมภาษณ์เชิงลึกเกี่ยวกับการสร้างเครือข่ายความร่วมมือของภาครัฐและภาคประชาชน ในการขับเคลื่อนเป้าหมายของการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนในตำบลกระทุ่มล้ม อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม จังหวัดนครปฐม ใช้ในการรวบรวมข้อมูลจากผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informants) โดยแบ่งแบบสัมภาษณ์เชิงลึกออกเป็น ๒ ตอน ดังนี้

ตอนที่ ๑ แบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับข้อมูลส่วนตัวของผู้ให้สัมภาษณ์

ตอนที่ ๒ แบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับการสร้างเครือข่ายความร่วมมือของภาครัฐและภาคประชาชน ในการขับเคลื่อนเป้าหมายของการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนในตำบลกระทุ่มล้ม อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม

๓.๓.๓ การสร้าง และตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

เพื่อให้แบบสอบถามที่สร้างขึ้นใช้ในการศึกษาครั้งนี้ สามารถวัดสิ่งที่ต้องการวัด และมีความแม่นยำในการวัด ผู้วิจัยได้ทำการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ ดังนี้

๑. ร่างแบบสอบถามให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ และแนวทางที่ได้ศึกษาจากเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

๒. นำแบบสอบถามไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ตรวจสอบความถูกต้องตามเนื้อหา (Content Validity)

๓. นำแบบสอบถามกลับมาปรับปรุงแก้ไขให้ถูกต้องตามที่อาจารย์ที่ปรึกษาให้คำแนะนำ

๔. นำแบบสอบถามฉบับร่างเสนอต่อที่ปรึกษาโครงการ เพื่อขอรับคำแนะนำและปรับปรุงแก้ไข แล้วส่งให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความเที่ยงตรงตามเนื้อหา (Validity) จำนวน ๕ ท่าน คือ

๑) พระครูใบฎีกาอภิชาติ ธมมสุโท, ดร. ตำแหน่งอาจารย์ประจำสาขาวิชาการจัดการเชิงพุทธ วิทยาลัยสงฆ์พุทธปัญญาศรีทวารวดี วัดไร่ขิง พระอารามหลวง

๒) พระมหาประกาศิต สิริเมธ ตำแหน่งรักษาการผู้อำนวยการ สำนักงานวิชาการ วิทยาลัยสงฆ์พุทธปัญญาศรีทวารวดี วัดไร่ขิง พระอารามหลวง

๓) ผศ.ดร.ประสิทธิ์ ทองอุ่น ตำแหน่งรักษาการ รองผู้อำนวยการ วิทยาลัยสงฆ์พุทธปัญญาศรีทวารวดี วัดไร่ขิง พระอารามหลวง

๔) ดร.พัชรพล ศุภะ ตำแหน่งอาจารย์ประจำหลักสูตรสาขารัฐประศาสนศาสตร์
วิทยาลัยสงฆ์พุทธปัญญาศรีทวารวดี วัดไร่ขิง พระอารามหลวงอารามหลวง

๕) นายสัญญา สดประเสริฐ ตำแหน่งอาจารย์ประจำหลักสูตรสาขาสังคมวิทยาและ
มานุษยวิทยา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

ผู้เชี่ยวชาญทดสอบหาค่าความสอดคล้องกับเนื้อหา มีเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

๑ = ไม่สอดคล้อง

๒ = สอดคล้องบางส่วน

๓ = ค่อนข้างสอดคล้อง

๔ = มีความสอดคล้องมาก

นำแบบสอบถามที่ได้รับจากผู้เชี่ยวชาญ มาหาค่าดัชนีความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา
Content Validity Index (CVI)^๗

$$\begin{aligned} CVI &= \frac{\sum \square_{3,4}}{N} \\ CVI &= \text{เป็นดัชนีความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา} \\ \sum \square_{3,4} &= \text{จำนวนขอแบบสอบถามที่ผู้เชี่ยวชาญทุกคนให้ระดับ 3 และ 4} \\ N &= \text{จำนวนข้อแบบสอบถามทั้งหมด} \end{aligned}$$

ค่าดัชนีความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา มีค่าเท่ากับ ๐.๘ หรือมากกว่าหมายความว่า
แบบสอบถามมีความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา ส่วนค่าดัชนีความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา มีค่าน้อยกว่า ๐.๘
หมายความว่า แบบสอบถามไม่มีความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา ต้องดำเนินการปรับปรุงแก้ไขเพราะถือว่าเป็น
แบบสอบถามที่ขาดความตรงตามเนื้อหาหรือมีความตรงตามเนื้อหาต่ำเกินไปโดยนำแบบสอบถาม
มาปรับปรุงแก้ไขเพื่อเกิดความเที่ยงตรงตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ (Expert) และเพื่อให้เกิดความ
เชื่อมั่น จากการทดสอบเครื่องมือกับกลุ่มตัวอย่าง รวมทั้งผ่านความเห็นชอบจากที่ปรึกษา แล้วจึง
นำไปเก็บข้อมูลจากประชากรที่กำหนดไว้

^๗ Davis, L, Instrument review : Getting the most from your panel of experts, (Applied
Nursing Research, 1992), pp. 194 - 197.

จากการวิเคราะห์พบว่าข้อที่ผู้เชี่ยวชาญแสดงความคิดเห็นในระดับ 3 และ 4 มีจำนวนข้อ จากแบบสอบถามทั้งหมด จำนวน ข้อดังนี้

$$CVI = \frac{\sum \square_{3,4}}{\square}$$

$$\text{แทนค่า CVI} = \frac{32}{38} \approx 0.84$$

แสดงว่าแบบสอบถามฉบับนี้มีความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาเท่ากับ ๐.๘๔ ผ่านเกณฑ์การพิจารณา

๕. นำแบบสอบถามที่ได้รับการปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้ (Try out) กับประชากร ที่มีสถานภาพเช่นเดียวกับกลุ่มตัวอย่างจำนวน ๓๐ คน เพื่อหาความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม

๖. นำแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเองไปหาความเชื่อมั่น (Reliability) ด้วยวิธีการ หาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α -Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach) โดยใช้สถิติทางสังคมศาสตร์ จึงได้ค่า สัมประสิทธิ์ของความเชื่อมั่นเท่ากับ ๐.๘๘๔ ซึ่งนับว่าเป็นแบบสอบถามที่มีความเชื่อมั่นสูง

๓.๔ การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล มีขั้นตอนดังนี้

๓.๔.๑ การเก็บรวบรวมข้อมูลแบบสอบถาม

๑. ขอหนังสือจากผู้อำนวยการหลักสูตรหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการพัฒนาศักยภาพ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย เพื่อเรียนนายกเทศมนตรีเมืองกระทุ่มล้ม ขออนุญาตเข้าทำการเก็บรวบรวมข้อมูลในเขตพื้นที่ชุมชนตำบลกระทุ่มล้ม อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม

๒. นำแบบสอบถาม จำนวน ๓๘๔ ฉบับ ไปแจก ประชาชนทั่วไป หน่วยงานต่างๆ ทั้งภาครัฐ และภาคเอกชน ในพื้นที่ชุมชน ตำบลกระทุ่มล้ม อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม ทั้ง ๙ หมู่บ้าน ๒๗ ชุมชน ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง และเก็บแบบสอบถามด้วยตนเอง

๓. นำข้อมูลที่ได้ไปวิเคราะห์และประมวลผลโดยโปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์ต่อไป

๓.๔.๒ การเก็บรวบรวมข้อมูลแบบสัมภาษณ์

๑. ขอหนังสือจากผู้อำนวยการหลักสูตรหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการพัฒนาศักยภาพ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย เพื่อเรียนผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน ๑๕ ท่าน

๒. นำแบบสัมภาษณ์เชิงลึกไปทำการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informants) จำนวน ๑๕ ท่าน

๓. นำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์มาวิเคราะห์ โดยใช้เทคนิคการวิเคราะห์เนื้อหา ประกอบบริบท (Content Analysis Techniques)

๓.๕ การวิเคราะห์ข้อมูล และสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่

๓.๕.๑ การวิเคราะห์ข้อมูลแบบสอบถาม หลังจากที่ได้ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามเรียบร้อยแล้ว นำข้อมูลที่ได้ไปวิเคราะห์ข้อมูลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติเพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์ ดังนี้

สถิติพรรณนา (Descriptive Statistics) สำหรับอธิบายลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง และพรรณนาระดับการสร้างเครือข่ายความร่วมมือในการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนที่ยั่งยืนของภาครัฐ และภาคประชาชนในตำบลกระทุ่มล้ม อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม สถิติที่ใช้ คือ ความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

เกณฑ์การพิจารณาวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และการหาส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) โดยกำหนดเกณฑ์ค่าเฉลี่ยของคะแนนเป็น ๕ ระดับ^๔ ดังนี้

ช่วงค่าเฉลี่ย	การแปลความหมาย
ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ ๔.๕๑ – ๕.๐๐	กำหนดให้อยู่ในเกณฑ์ มากที่สุด
ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ ๓.๕๑ – ๔.๕๐	กำหนดให้อยู่ในเกณฑ์ มาก
ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ ๒.๕๑ – ๓.๕๐	กำหนดให้อยู่ในเกณฑ์ ปานกลาง
ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ ๑.๕๑ – ๒.๕๐	กำหนดให้อยู่ในเกณฑ์ น้อย
ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ ๑.๐๐ – ๑.๕๐	กำหนดให้อยู่ในเกณฑ์ น้อยที่สุด

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลที่เป็นคำถามปลายเปิด วิเคราะห์โดยการเขียนเป็นความถี่ และร้อยละ โดยใช้เทคนิคการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis Technique)

๓.๕.๒ การวิเคราะห์ข้อมูลแบบสัมภาษณ์ (In-depth Interview) ทำการวิเคราะห์ข้อมูลจากการสัมภาษณ์เชิงลึก โดยใช้เทคนิคการวิเคราะห์เนื้อหาประกอบบริบท (Content Analysis Techniques) มีวิธีการตรวจสอบคุณภาพ ดังนี้

^๔ ประกอบ กรรณสูตร, สถิติเพื่อการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์, พิมพ์ครั้งที่ ๓, (กรุงเทพมหานคร : ดานสุทธาการพิมพ์, ๒๕๔๒), หน้า ๑๐๘.

วิธีการวิจัยคุณภาพ

๑. ขอคำแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และผู้เชี่ยวชาญ ตรวจสอบเครื่องมือที่สร้างไว้

๒. นำแบบสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informants) ไปให้คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ตรวจสอบ

๓. นำแบบสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informants) มาทำการปรับแก้ไขเพื่อนำไปสัมภาษณ์เชิงลึกกับผู้ให้ข้อมูลสำคัญต่อไป

๔. ขอหนังสือจากผู้อำนวยการหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการพัฒนาระบบ มหวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย เพื่อเรียนผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน ๑๕ คน เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการสัมภาษณ์

๕. นำแบบสัมภาษณ์เชิงลึกไปทำการสัมภาษณ์กับผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informants) จำนวน ๑๕ คน

๖. นำแบบสัมภาษณ์เชิงลึกมาวิเคราะห์ โดยใช้เทคนิคในการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis Technic)

บทที่ ๔

ผลการวิจัย

ในการวิจัยเรื่อง “การสร้างเครือข่ายความร่วมมือในการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนที่ยั่งยืนของภาครัฐและภาคประชาชนในตำบลกระทุ่มล้ม อำเภอสามปราชญ์ จังหวัดนครปฐม” ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามที่รวบรวมมาได้ จากกลุ่มตัวอย่างจำนวน ๓๙๔ ชุด มาวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปการวิเคราะห์ข้อมูลทางสังคมศาสตร์ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลนำเสนอต่อไปนี้

๔.๑ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคล ของผู้ตอบแบบสอบถาม

๔.๒ ผลการวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อกระบวนการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนของภาครัฐและภาคประชาชนในตำบลกระทุ่มล้ม อำเภอสามปราชญ์ จังหวัดนครปฐม

๔.๓ ผลการวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการสร้างเครือข่ายความร่วมมือของภาครัฐและภาคประชาชน ในการขับเคลื่อนเป้าหมายของการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนในตำบลกระทุ่มล้ม อำเภอสามปราชญ์ จังหวัดนครปฐม

๔.๔ ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหา อุปสรรค และแนวทางการสร้างเครือข่ายความร่วมมือในการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนที่ยั่งยืนของภาครัฐและภาคประชาชนในตำบลกระทุ่มล้ม อำเภอสามปราชญ์ จังหวัดนครปฐม

๔.๕ ผลการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลเชิงลึกเกี่ยวกับการสร้างเครือข่ายความร่วมมือในการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนที่ยั่งยืนของภาครัฐและภาคประชาชนในตำบลกระทุ่มล้ม อำเภอสามปราชญ์ จังหวัดนครปฐม

๔.๖ สรุปองค์ความรู้ที่ได้จากการวิจัย

๔.๑ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคล ของผู้ตอบแบบสอบถาม

การศึกษาปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ผู้วิจัยได้ศึกษาปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ สถานภาพผู้ตอบแบบสอบถามซึ่งประกอบด้วย เพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ ระยะเวลาของการอาศัยอยู่ในชุมชน ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม มีรายละเอียดดังในตารางที่ ๔.๑

ตารางที่ ๔.๑ แสดงจำนวน และค่าร้อยละปัจจัยส่วนบุคคล ของผู้ตอบแบบสอบถาม

(n=๓๙๔)

ปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบสอบถาม	จำนวน	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	๑๘๘	๔๗.๗
หญิง	๒๐๖	๕๒.๓
รวม	๓๙๔	๑๐๐.๐
อายุ		
๒๐ – ๓๐ ปี	๕๑	๑๒.๙
๓๑ – ๔๐ ปี	๙๑	๒๓.๑
๔๑ – ๕๐ ปี	๘๐	๒๐.๓
๕๑ – ๖๐ ปี	๘๗	๒๒.๑
๖๑ ปีขึ้นไป	๘๕	๒๑.๖
รวม	๓๙๔	๑๐๐.๐
สถานภาพ		
โสด	๑๓๔	๓๔.๐
สมรส	๒๐๐	๕๐.๘
หย่าร้าง	๔๕	๑๑.๔
แยกกันอยู่	๑๕	๓.๘
รวม	๓๙๔	๑๐๐.๐
ระดับการศึกษา		
ประถมศึกษา	๑๓๘	๓๕.๐
มัธยมศึกษา	๑๒๑	๓๐.๗
อนุปริญญา	๒๒	๕.๖
ปริญญาตรี	๑๐๑	๒๕.๖
สูงกว่าปริญญาตรี	๑๐	๒.๕
อื่นๆ	๒	๐.๕
รวม	๓๙๔	๑๐๐.๐

ตารางที่ ๔.๑ (ต่อ)

(n=๓๙๔)		
ปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบสอบถาม	จำนวน	ร้อยละ
รายได้/เดือน		
ต่ำกว่า ๑๐,๐๐๐ บาท	๑๕๓	๓๘.๘
๑๐,๐๐๐ - ๑๕,๐๐๐ บาท	๑๕๖	๓๙.๖
๑๕,๐๐๑ - ๒๐,๐๐๐ บาท	๓๐	๗.๖
๒๐,๐๐๑ บาทขึ้นไป	๕๕	๑๔.๐
รวม	๓๙๔	๑๐๐.๐
ระยะเวลาของการอาศัยอยู่ในชุมชน		
น้อยกว่า ๕ ปี	๓๖	๙.๑
๕ - ๑๐ ปี	๗๙	๒๐.๑
๑๐ - ๑๕ ปี	๘๐	๒๐.๓
๑๕ - ๒๐ ปี	๑๑๐	๒๗.๙
มากกว่า ๒๐ ปี ขึ้นไป	๘๙	๒๒.๖
รวม	๓๙๔	๑๐๐.๐

จากตารางที่ ๔.๑ ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถามเรื่อง “การสร้างเครือข่ายความร่วมมือในการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนที่ยั่งยืนของภาครัฐและภาคประชาชนในตำบลกระทุ่มล้ม อำเภอสามปราชญ์ จังหวัดนครปฐม” จำแนกได้ดังนี้

เพศ ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน ๒๐๖ คิดเป็นร้อยละ ๕๒.๓ เพศชาย จำนวน ๑๘๘ คิดเป็นร้อยละ ๔๗.๗

อายุ ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง ๓๑ - ๔๐ ปี จำนวน ๙๑ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๓.๑ รองลงมาเป็นผู้ที่มีอายุ ๕๑ - ๖๐ ปี จำนวน ๘๗ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๒.๑ และน้อยที่สุดคือ ๒๐ - ๓๐ ปี จำนวน ๕๑ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๒.๙

สถานภาพ ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีสถานภาพสมรส จำนวน ๒๐๐ คน คิดเป็นร้อยละ ๕๐.๘ รองลงมาคือ โสด จำนวน ๑๓๔ คน คิดเป็นร้อยละ ๓๔.๐ และน้อยที่สุดคือ แยกกันอยู่ จำนวน ๑๕ คน คิดเป็นร้อยละ ๓.๘

ระดับการศึกษา ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีการศึกษาระดับประถมศึกษา จำนวน ๑๓๘ คน คิดเป็นร้อยละ ๓๕.๐ รองลงมาคือ ระดับมัธยมศึกษา จำนวน ๑๒๑ คน คิดเป็นร้อยละ ๓๐.๗ และน้อยที่สุดคือ อื่นๆ จำนวน ๒ คน คิดเป็นร้อยละ ๐.๕

รายได้/เดือน ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีรายได้ ๑๐,๐๐๐ - ๑๕,๐๐๐ บาท ต่อเดือน จำนวน ๑๕๖ คน คิดเป็นร้อยละ ๓๙.๖ รองลงมาคือ ผู้ที่มีรายได้ ต่ำกว่า ๑๐,๐๐๐ บาท ต่อเดือน จำนวน ๑๕๓ คน คิดเป็นร้อยละ ๓๘.๘ น้อยที่สุดคือ ๑๕,๐๐๑ - ๒๐,๐๐๐ บาท ต่อเดือน จำนวน ๓๐ คน คิดเป็นร้อยละ ๗.๖

ระยะเวลาของการอาศัยอยู่ในชุมชน ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่อาศัยอยู่ในชุมชน ๑๕ - ๒๐ ปี จำนวน ๑๑๐ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๗.๙ รองลงมาคือ มากกว่า ๒๐ ปีขึ้นไป จำนวน ๘๙ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๒.๖ น้อยที่สุดคือ น้อยกว่า ๕ ปี จำนวน ๓๖ คน คิดเป็นร้อยละ ๙.๑

๔.๒ ผลการวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อกระบวนการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนของภาครัฐและภาคประชาชนในตำบลกระทุ่มล้ม อำเภอสามพราณ จังหวัดนครปฐม

ผลการวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อกระบวนการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนของภาครัฐและภาคประชาชนในตำบลกระทุ่มล้ม อำเภอสามพราณ จังหวัดนครปฐม โดยภาพรวม และรายด้าน ได้แก่ ได้แก่ ๑) การขยายตัวทางเศรษฐกิจ ๒) การกระจายรายได้ ๓) สวัสดิการทางสังคม ๔) คุณภาพสิ่งแวดล้อม ทั้งหมด ๔ ด้าน แต่ละด้านมี ๔ ข้อ รวม ๑๖ ข้อ แสดงด้วยค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานโดยภาพรวม และรายด้าน ดังแสดงในตารางที่ ๔.๒ - ๔.๖

ตารางที่ ๔.๒ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับกระบวนการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนของภาครัฐและภาคประชาชนในตำบลกระทุ่มล้ม อำเภอสามพราณ จังหวัดนครปฐม โดยภาพรวม

(n=๓๙๔)

กระบวนการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนของ ภาครัฐและภาคประชาชนในตำบลกระทุ่ม ล้ม อำเภอสามพราณ จังหวัดนครปฐม	ระดับความคิดเห็น		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
๑. การขยายตัวทางเศรษฐกิจ	๓.๗๖	๐.๗๑	มาก
๒. การกระจายรายได้	๓.๗๔	๐.๘๒	มาก
๓. สวัสดิการทางสังคม	๓.๗๑	๐.๘๒	มาก
๔. คุณภาพสิ่งแวดล้อม	๓.๖๙	๐.๗๙	มาก
รวม	๓.๗๒	๐.๗๔	มาก

จากตารางที่ ๔.๒ ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นเกี่ยวกับกระบวนการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนของภาครัฐและภาคประชาชนในตำบลกระทู้ล้ม อำเภอสามพราณ จังหวัดนครปฐม โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย = ๓.๗๒

เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่ากระบวนการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนของภาครัฐและภาคประชาชนในตำบลกระทู้ล้ม อำเภอสามพราณ จังหวัดนครปฐม กระบวนการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนของภาครัฐและภาคประชาชนในตำบลกระทู้ล้ม อำเภอสามพราณ จังหวัดนครปฐม ในด้านการขยายตัวทางเศรษฐกิจ อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย = ๓.๗๖ รองลงมาคือกระบวนการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนของภาครัฐและภาคประชาชนในตำบลกระทู้ล้ม อำเภอสามพราณ จังหวัดนครปฐม ในด้านการกระจายรายได้ มีค่าเฉลี่ย = ๓.๗๔ และกระบวนการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนของภาครัฐและภาคประชาชนในตำบลกระทู้ล้ม อำเภอสามพราณ จังหวัดนครปฐม ในด้านคุณภาพสิ่งแวดล้อม มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด = ๓.๖๙

ตารางที่ ๔.๓ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับกระบวนการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนของภาครัฐและภาคประชาชนในตำบลกระทู้ล้ม อำเภอสามพราณ จังหวัดนครปฐม ด้านการขยายตัวทางเศรษฐกิจ

(n=๓๙๔)

กระบวนการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนของ ภาครัฐและภาคประชาชนในตำบลกระทู้ ล้ม อำเภอสามพราณ จังหวัดนครปฐม	ระดับความคิดเห็น		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
๑. ปัจจุบันในชุมชนของท่านมีการขยายตัว ในด้านผลผลิต เช่น การเกษตร อุตสาหกรรม สินค้าประจำตำบล เพิ่ม มากขึ้น	๓.๘๔	๐.๙๕	มาก
๒. ปัจจุบันในชุมชนของท่านมีผู้คนเข้ามา ลงทุนในชุมชนเพิ่มมากขึ้น	๓.๗๐	๐.๘๗	มาก
๓. ปัจจุบันในชุมชนของท่านมีแรงงานเข้า มาทำงานมากขึ้น	๓.๗๘	๐.๙๒	มาก
๔. ในชุมชนของท่านมีกระบวนการ เสริมสร้างจากหน่วยงานในชุมชน ให้เกิด กระบวนการพัฒนาเศรษฐกิจยิ่งขึ้น	๓.๗๒	๐.๘๘	มาก
รวม	๓.๗๖	๐.๗๑	มาก

จากตารางที่ ๔.๓ ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นเกี่ยวกับกระบวนการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนของภาครัฐและภาคประชาชนในตำบลกระทุ่มล้ม อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม ด้านการขยายตัวทางเศรษฐกิจ อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย = ๓.๗๖

เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า กระบวนการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนของภาครัฐและภาคประชาชนในตำบลกระทุ่มล้ม อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม ด้านการขยายตัวทางเศรษฐกิจ คือ ปัจจุบันในชุมชนมีการขยายตัวในด้านผลผลิต เช่นการเกษตร อุตสาหกรรม สินค้าประจำตำบล เพิ่มขึ้น มีค่าเฉลี่ย = ๓.๘๔ รองลงมา คือ ปัจจุบันในชุมชนมีแรงงานเข้ามาทำงานมากขึ้น มีค่าเฉลี่ย = ๓.๗๘ และปัจจุบันในชุมชนมีผู้คนเข้ามาลงทุน ในชุมชนเพิ่มมากขึ้นมีค่าน้อยที่สุด = ๓.๗๐

ตารางที่ ๔.๔ ค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับกระบวนการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนของภาครัฐและภาคประชาชนในตำบลกระทุ่มล้ม อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม ด้านการกระจายรายได้

(n=๓๙๔)

กระบวนการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนของ ภาครัฐและภาคประชาชนในตำบลกระทุ่ม ล้ม อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม	ระดับความคิดเห็น		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
๑. ในชุมชนของท่านได้มีกระบวนการ ส่งเสริมการประกอบอาชีพ เพื่อสร้าง รายได้ให้แก่ประชาชนในชุมชน	๓.๗๘	๑.๐๒	มาก
๒. ปัจจุบันในชุมชนของท่านมีการจัด กิจกรรมทำโครงการธุรกิจให้แก่ชุมชน เช่น ด้านเกษตร สินค้าOTOP	๓.๗๖	๐.๙๔	มาก
๓. ในชุมชนของท่านมีองค์กร/หน่วยงาน เข้ามาให้ความรู้ อธิบาย การจัดการ จัดสรรรายได้	๓.๗๐	๐.๙๑	มาก
๔. ในชุมชนของท่านมีการส่งเสริมที่ก่อให้เกิด ผลผลิตที่สามารถสร้างรายได้แก่ชุมชน	๓.๗๑	๐.๙๖	มาก
รวม	๓.๗๓	๐.๘๒	มาก

จากตารางที่ ๔.๔ ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นเกี่ยวกับกระบวนการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนของภาครัฐและภาคประชาชนในตำบลกระทู้ล้ม อำเภอสามพราณ จังหวัดนครปฐม ด้านการกระจายรายได้ อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย = ๓.๗๓

เมื่อพิจารณารายชื่อ พบว่า กระบวนการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนของภาครัฐและภาคประชาชนในตำบลกระทู้ล้ม อำเภอสามพราณ จังหวัดนครปฐม ด้านการกระจายรายได้ คือในชุมชนได้มีกระบวนการส่งเสริมการประกอบอาชีพ เพื่อสร้างรายได้ให้แก่ประชาชนในชุมชน มีค่าเฉลี่ย = ๓.๗๘ รองลงมา คือปัจจุบันในชุมชนของท่านมีการจัดกิจกรรมทำโครงการธุรกิจให้แก่ชุมชน เช่น ด้านเกษตร สินค้าOTOP มีค่าเฉลี่ย = ๓.๗๖ และในชุมชนมีองค์กร/หน่วยงาน เข้ามาให้ความรู้ อธิบายการจัดการ จัดสรรรายได้ มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด = ๓.๗๐

ตารางที่ ๔.๕ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับกระบวนการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนของภาครัฐและภาคประชาชนในตำบลกระทู้ล้ม อำเภอสามพราณ จังหวัดนครปฐม ด้านสวัสดิการสังคม

(n=๓๙๔)

กระบวนการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนของ ภาครัฐและภาคประชาชนในตำบลกระทู้ ล้ม อำเภอสามพราณ จังหวัดนครปฐม	ระดับความคิดเห็น		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
๑. ในชุมชนของท่านมีการจัดสวัสดิการแก่ประชาชนได้อย่างทั่วถึง และเท่าเทียม	๓.๗๕	๑.๐๐	มาก
๒. ในชุมชนของท่านมีการจัดกลุ่มกองทุนพัฒนาอาชีพ	๓.๖๙	๐.๙๙	มาก
๓. ในชุมชนของท่านมีการบริการทางการแพทย์และการบริการสาธารณสุขในชุมชน	๓.๘๐	๐.๙๖	มาก
๔. ในชุมชนของท่านมีการเสริมสร้างการเรียนรู้ด้านการประกอบอาชีพ	๓.๕๙	๐.๙๕	มาก
รวม	๓.๗๐	๐.๘๒	มาก

จากตารางที่ ๔.๕ ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นเกี่ยวกับกระบวนการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนของภาครัฐและภาคประชาชนในตำบลกระทู้ล้ม อำเภอสามพราณ จังหวัดนครปฐม ด้านสวัสดิการสังคม อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย = ๓.๗๐

เมื่อพิจารณารายชื่อ พบว่า กระบวนการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนของภาครัฐและภาคประชาชนในตำบลกระทู้ล้ม อำเภอสามพราณ จังหวัดนครปฐม ด้านสวัสดิการสังคม คือในชุมชนของท่านมีการบริการทางการแพทย์และการบริการสาธารณสุขในชุมชน มีค่าเฉลี่ย = ๓.๘๐ รองลงมา คือในชุมชนของท่านมีการจัดสวัสดิการแก่ประชาชนได้อย่างทั่วถึง และเท่าเทียม มีค่าเฉลี่ย = ๓.๗๕ และในชุมชนของท่านมีการเสริมสร้างการเรียนรู้ด้านการประกอบอาชีพ มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด = ๓.๕๙

ตารางที่ ๔.๖ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับกระบวนการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนของภาครัฐและภาคประชาชนในตำบลกระทู้ล้ม อำเภอสามพราณ จังหวัดนครปฐม ด้านคุณภาพสิ่งแวดล้อม

(n=๓๙๔)

กระบวนการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนของ ภาครัฐและภาคประชาชนในตำบลกระทู้ล้ม อำเภอสามพราณ จังหวัดนครปฐม	ระดับความคิดเห็น		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
๑. ในชุมชนของท่านมีการจัดสรรทรัพยากร แก่ชุมชนอย่างเหมาะสม	๓.๖๒	๐.๙๑	มาก
๒. ในชุมชนของท่านมีการอนุรักษ์ทรัพยากร ของชุมชนอย่างสม่ำเสมอ	๓.๗๒	๐.๙๑	มาก
๓. ในชุมชนของท่านมีการนำทรัพยากรใน ชุมชนมาใช้ประโยชน์ เพื่อสร้างรายได้	๓.๗๐	๑.๐๑๓	มาก
๔. ในชุมชนได้มีการส่งเสริมการใช้ ทรัพยากรอย่างคุ้มค่าในชุมชนให้แก่ ประชาชนในชุมชน	๓.๗๔	๐.๙๑	มาก
รวม	๓.๖๙	๐.๗๙	มาก

จากตารางที่ ๔.๖ ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นเกี่ยวกับกระบวนการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนของภาครัฐและภาคประชาชนในตำบลกระทู้ล้ม อำเภอสามพราณ จังหวัดนครปฐม ด้านคุณภาพสิ่งแวดล้อม อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย = ๓.๖๙

เมื่อพิจารณารายชื่อ พบว่า กระบวนการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนของภาครัฐและภาคประชาชนในตำบลกระทู้ล้ม อำเภอสามพราณ จังหวัดนครปฐม ด้านคุณภาพสิ่งแวดล้อม ชุมชนได้มีการส่งเสริมการใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่าในชุมชนให้แก่ประชาชนในชุมชน มีค่าเฉลี่ย = ๓.๗๔ รองลงมา คือในชุมชนของท่านมีการอนุรักษ์ทรัพยากรของชุมชนอย่างสม่ำเสมอ มีค่าเฉลี่ย = ๓.๗๒ และในชุมชนของท่านมีการจัดสรรทรัพยากรแก่ชุมชนอย่างเหมาะสม มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด = ๓.๖๒

๔.๓ ผลการวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการสร้างเครือข่ายความร่วมมือของภาครัฐและภาคประชาชน ในการขับเคลื่อนเป้าหมายของการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนในตำบลกระทุ่มล้ม อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม

ผลการวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการสร้างเครือข่ายความร่วมมือของภาครัฐและภาคประชาชน ในการขับเคลื่อนเป้าหมายของการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนในตำบลกระทุ่มล้ม อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม โดยภาพรวม และรายด้าน ได้แก่ ๑) การส่งเสริมให้เกิดความร่วมมือ ๒) การวางกรอบความร่วมมือ ๓) การระดมความร่วมมือ ๔) การสนธิความร่วมมือ ทั้งหมด ๔ ด้าน แต่ละด้านมี ๔ ข้อ รวม ๑๖ ข้อ แสดงด้วยค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานโดยภาพรวม และรายด้าน ดังแสดงในตารางที่ ๔.๗ – ๔.๑๑

ตารางที่ ๔.๗ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการสร้างเครือข่ายความร่วมมือของภาครัฐและภาคประชาชน ในการขับเคลื่อนเป้าหมายของการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนในตำบลกระทุ่มล้ม อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม

โดยภาพรวม

(n=๓๙๔)

การสร้างเครือข่ายความร่วมมือของภาครัฐและภาคประชาชน ในการขับเคลื่อนเป้าหมายของการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนในตำบลกระทุ่มล้ม อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม	ระดับความคิดเห็น		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
๑. การส่งเสริมให้เกิดความร่วมมือ	๓.๕๖	๐.๙๗	มาก
๒. การวางกรอบความร่วมมือ	๓.๕๘	๑.๐๐	มาก
๓. การระดมความร่วมมือ	๓.๕๑	๐.๙๓	มาก
๔. การสนธิความร่วมมือ	๓.๕๖	๐.๙๘	มาก
รวม	๓.๕๕	๐.๙๓	มาก

จากตารางที่ ๔.๗ ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการสร้างเครือข่ายความร่วมมือของภาครัฐและภาคประชาชน ในการขับเคลื่อนเป้าหมายของการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนในตำบลกระทุ่มล้ม อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย = ๓.๕๕

เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า การสร้างเครือข่ายความร่วมมือของภาครัฐและภาคประชาชน ในการขับเคลื่อนเป้าหมายของการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนในตำบลกระทุ่มล้ม อำเภอสาม

พราน จังหวัดนครปฐม ในการวางกรอบร่วมมือ อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย = ๓.๕๘ รองลงมา คือการสร้างเครือข่ายความร่วมมือของภาครัฐและภาคประชาชน ในการขับเคลื่อนเป้าหมายของการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนในตำบลกระทู้ล้ม อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม ในการสนธิความร่วมมือ มีค่าเฉลี่ย = ๓.๕๖ และการสร้างเครือข่ายความร่วมมือของภาครัฐและภาคประชาชน ในการขับเคลื่อนเป้าหมายของการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนในตำบลกระทู้ล้ม อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม ในการระดมความร่วมมือ มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด = ๓.๕๑

ตารางที่ ๔.๘ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการสร้างเครือข่ายความร่วมมือของภาครัฐและภาคประชาชน ในการขับเคลื่อนเป้าหมายของการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนในตำบลกระทู้ล้ม อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม

การส่งเสริมให้เกิดความร่วมมือ

(n=๓๙๔)

การสร้างเครือข่ายความร่วมมือของภาครัฐและภาคประชาชน ในการขับเคลื่อนเป้าหมายของการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนในตำบลกระทู้ล้ม อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม	ระดับความคิดเห็น		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
๑. หน่วยงานและประชาชนในชุมชนมีการผลักดันบุคคลหรือองค์กรต่างๆ ที่เกี่ยวข้องเพื่อให้เกิดความร่วมมือ	๓.๖๘	๑.๐๖	มาก
๒. กลุ่ม/เครือข่ายของท่านมีการสรรหาคบุคคลที่เหมาะสมเพื่อให้การดำเนินงานบรรลุเป้าหมายที่วางไว้	๓.๕๑	๑.๑๘	มาก
๓. กลุ่ม/ชุมชนของท่านมีการสรรหาทรัพยากรที่จำเป็นต่อการจัดทำนโยบาย เช่น งบประมาณ ความรู้ ข้อมูล ความชำนาญ เป็นต้น	๓.๕๙	๑.๑๑	มาก
๔. กลุ่ม/ชุมชนของท่านมีการสรรหากลุ่มหรือองค์กรที่สามารถสนับสนุนทรัพยากรในส่วนที่ขาดไปได้	๓.๔๔	๑.๐๑	ปานกลาง
รวม	๓.๕๖	๐.๙๗	มาก

จากตารางที่ ๔.๘ ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการสร้างเครือข่ายความร่วมมือของภาครัฐและภาคประชาชน ในการขับเคลื่อนเป้าหมายของการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนในตำบลกระทุ่มล้ม อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม การส่งเสริมให้เกิดความร่วมมือ อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย = ๓.๕๖

เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า การสร้างเครือข่ายความร่วมมือของภาครัฐและภาคประชาชน ในการขับเคลื่อนเป้าหมายของการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนในตำบลกระทุ่มล้ม อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม ในการส่งเสริมให้เกิดความร่วมมือ คือ หน่วยงานและประชาชนในชุมชนมีการผลักดันบุคคลหรือองค์การต่างๆ ที่เกี่ยวข้องเพื่อให้เกิดความร่วมมือ มีค่าเฉลี่ย = ๓.๖๘ รองลงมา คือ กลุ่ม/ชุมชนของท่านมีการสรรหาทรัพยากรที่จำเป็นต่อการจัดทำนโยบาย เช่น งบประมาณ ความรู้ ข้อมูล ความชำนาญ เป็นต้น มีค่าเฉลี่ย = ๓.๕๙ และกลุ่ม/ชุมชนของท่านมีการสรรหากลุ่มหรือองค์กรที่สามารถสนับสนุนทรัพยากรในส่วนที่ขาดไปได้ มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด = ๓.๔๔

ตารางที่ ๔.๙ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการสร้างเครือข่ายความร่วมมือของภาครัฐและภาคประชาชน ในการขับเคลื่อนเป้าหมายของการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนใน ตำบลกระทุ่มล้ม อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม

การวางกรอบความร่วมมือ

(n=๓๙๔)

การสร้างเครือข่ายความร่วมมือของภาครัฐและภาคประชาชน ในการขับเคลื่อนเป้าหมายของการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนใน ตำบลกระทุ่มล้ม อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม	ระดับความคิดเห็น		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
๑. หน่วยงานและประชาชนในชุมชนของท่านมีการดำเนินงานร่วมกันเพื่อกำหนดยุทธศาสตร์ สำหรับการดำเนินงานร่วมกัน	๓.๗๐	๑.๐๗	มาก
๒. กลุ่ม/เครือข่ายในชุมชนของท่านมีการดำเนินงานร่วมกันเพื่อกำหนดวัตถุประสงค์ สำหรับการดำเนินการร่วมกันภายใต้ความร่วมมือ	๓.๕๒	๑.๐๗	มาก
๓. กลุ่ม/ชุมชนของท่านมีการดำเนินงานร่วมกันเพื่อกำหนดเป้าหมาย สำหรับการดำเนินการร่วมกันภายใต้ความร่วมมือ	๓.๕๘	๑.๑๖	มาก
๔. กลุ่ม/ชุมชนของท่านมีการดำเนินงานร่วมกันเพื่อกำหนด ภารกิจ สำหรับการดำเนินการร่วมกันภายใต้ความร่วมมือ	๓.๕๔	๑.๑๖	มาก
รวม	๓.๕๘	๑.๐๐	มาก

จากตารางที่ ๔.๙ ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการสร้างเครือข่ายความร่วมมือของภาครัฐและภาคประชาชน ในการขับเคลื่อนเป้าหมายของการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนใน ตำบลกระทุ่มล้ม อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม การวางกรอบร่วมมือ อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย = ๓.๕๘

เมื่อพิจารณาทางด้าน พบว่า สร้างเครือข่ายความร่วมมือของภาครัฐและภาคประชาชน ในการขับเคลื่อนเป้าหมายของการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนในตำบลกระทู้ล้ม อำเภอสามพราณ จังหวัดนครปฐม ในการวางกรอบร่วมมือ คือหน่วยงานและประชาชนในชุมชนของท่านมีการ ดำเนินงานร่วมกันเพื่อกำหนดยุทธศาสตร์ สำหรับการดำเนินการร่วมกันภายใต้ความร่วมมือมีค่าเฉลี่ย = ๓.๗๐ รองลงมา คือกลุ่ม/ชุมชนของท่านมีการดำเนินงานร่วมกันเพื่อกำหนดเป้าหมาย สำหรับการ ดำเนินการร่วมกันภายใต้ความร่วมมือ มีค่าเฉลี่ย = ๓.๕๘ และกลุ่ม/เครือข่ายในชุมชนของท่านมีการ ดำเนินงานร่วมกันเพื่อกำหนดวัตถุประสงค์ สำหรับการดำเนินการร่วมกันภายใต้ความร่วมมือ มี ค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด = ๓.๕๒

ตารางที่ ๔.๑๐ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการสร้างเครือข่ายความ ร่วมมือของภาครัฐและภาคประชาชน ในการขับเคลื่อนเป้าหมายของการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนใน ตำบลกระทู้ล้ม อำเภอสามพราณ จังหวัดนครปฐม

การระดมความร่วมมือ

(n=๓๙๔)

การสร้างเครือข่ายความร่วมมือของภาครัฐ และภาคประชาชน ในการขับเคลื่อน เป้าหมายของการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนใน ตำบลกระทู้ล้ม อำเภอสามพราณ จังหวัดนครปฐม	ระดับความคิดเห็น		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
๑. ในชุมชนของท่านมีการสนับสนุนการ ทำงานร่วมกัน	๓.๕๔	๑.๑๑	มาก
๒. ในชุมชนของท่านมีการสนับสนุนการ ทำงานจากบุคคลภายใน	๓.๔๗	๑.๐๖	ปานกลาง
๓. ในชุมชนของท่านมีการสนับสนุนการ ทำงานจากบุคคลภายนอก	๓.๔๙	๐.๙๙	ปานกลาง
๔. ในชุมชนของท่านมีการสนับสนุนการ ทำงานภายในเครือข่ายความร่วมมือ	๓.๕๕	๑.๐๐	มาก
รวม	๓.๕๑	๐.๙๓	มาก

จากตารางที่ ๔.๑๐ ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการสร้างเครือข่ายความ ร่วมมือของภาครัฐและภาคประชาชน ในการขับเคลื่อนเป้าหมายของการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนใน

ตำบลกระทู้ล้ม อำเภอสามพราณ จังหวัดนครปฐม การระดมความร่วมมือ อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย = ๓.๕๑

เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า การสร้างเครือข่ายความร่วมมือของภาครัฐและภาคประชาชน ในการขับเคลื่อนเป้าหมายของการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนในตำบลกระทู้ล้ม อำเภอสามพราณ จังหวัดนครปฐม ในการระดมความร่วมมือ คือในชุมชนของท่านมีการสนับสนุนการทำงานภายในเครือข่ายความร่วมมือ มีค่าเฉลี่ย = ๓.๕๕ รองลงมา คือในชุมชนของท่านมีการสนับสนุนการทำงานร่วมกัน มีค่าเฉลี่ย = ๓.๕๔ และในชุมชนของท่านมีการสนับสนุนการทำงานจากบุคคลภายใน มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด = ๓.๔๗

ตารางที่ ๔.๑๑ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการสร้างเครือข่ายความร่วมมือของภาครัฐและภาคประชาชน ในการขับเคลื่อนเป้าหมายของการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนในตำบลกระทู้ล้ม อำเภอสามพราณ จังหวัดนครปฐม

การสนธิความร่วมมือ

(n=๓๙๔)

การสร้างเครือข่ายความร่วมมือของภาครัฐและภาคประชาชน ในการขับเคลื่อนเป้าหมายของการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนในตำบลกระทู้ล้ม อำเภอสามพราณ จังหวัดนครปฐม	ระดับความคิดเห็น		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
๑. กลุ่ม/เครือข่ายในชุมชนของท่านมีการสร้างสภาพแวดล้อมที่ทำให้เกิดประโยชน์ร่วมกันระหว่างผู้ที่เกี่ยวข้อง	๓.๗๒	๑.๑๒	มาก
๒. หน่วยงานและประชาชนในชุมชนมีการเอื้ออำนวยเพื่อให้เกิดสัมพันธภาพที่สร้างความไว้วางใจระหว่างกัน	๓.๔๙	๑.๐๕	ปานกลาง
๓. หน่วยงานและประชาชนในชุมชนมีการส่งเสริมการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารระหว่างกัน	๓.๕๒	๑.๑๑	มาก
๔. หน่วยงานภาครัฐและประชาชนในชุมชนมีการสร้างเงื่อนไขที่มีจุดมุ่งหมายเพื่อให้ก่อประโยชน์ร่วมกัน	๓.๕๒	๑.๑๒	มาก
รวม	๓.๕๖	๐.๙๘	มาก

จากตารางที่ ๔.๑๑ ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการสร้างเครือข่ายความร่วมมือของภาครัฐและภาคประชาชน ในการขับเคลื่อนเป้าหมายของการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนในตำบลกระทู้มล้ม อำเภอสามพราณ จังหวัดนครปฐม การสนธิความร่วมมือ อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย = ๓.๕๖

เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า การสร้างเครือข่ายความร่วมมือของภาครัฐและภาคประชาชน ในการขับเคลื่อนเป้าหมายของการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนในตำบลกระทู้มล้ม อำเภอสามพราณ จังหวัดนครปฐม ในการสนธิความร่วมมือ คือกลุ่ม/เครือข่ายในชุมชนของท่านมีการสร้างสภาพแวดล้อมที่ทำให้เกิดประโยชน์ร่วมกันระหว่างผู้ที่เกี่ยวข้อง มีค่าเฉลี่ย = ๓.๗๒ รองลงมา คือหน่วยงานภาครัฐและประชาชนในชุมชนมีการสร้างเงื่อนไขที่มีจุดมุ่งหมายเพื่อให้ก่อประโยชน์ร่วมกัน มีค่าเฉลี่ย = ๓.๕๒ และหน่วยงานและประชาชนในชุมชนมีการเอื้ออำนวยให้เกิดสัมพันธภาพที่สร้างความไว้วางใจระหว่างกัน มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด = ๓.๔๙

๔.๔ ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหา อุปสรรค และแนวทางการสร้างเครือข่ายความร่วมมือในการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนที่ยั่งยืนของภาครัฐและภาคประชาชนในตำบลกระทุ่มล้ม อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม

ตารางที่ ๔.๑๒ ปัญหา อุปสรรค กระบวนการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนของภาครัฐและภาคประชาชนในตำบลกระทุ่มล้ม อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม

ด้านการขยายตัวทางเศรษฐกิจ	เนื่องจากการเจริญเติบโตในด้านเศรษฐกิจ ทำให้มีการส่งเสริมให้คนเข้าสู่ระบบธุรกิจ คือ การค้าขาย จึงทำให้วิถีชีวิตของคนในชนบทส่วนใหญ่ที่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม ถูกเปลี่ยนไปเป็นวิถีชีวิตแบบเมืองมากขึ้น นั่นคือ แต่เดิมผลิตเพื่อกินเพื่อใช้ การอยู่ร่วมกันอย่างแบ่งปัน มาเป็นผลิตเพื่อขายแล้วนำเงินมาจับจ่ายใช้สอย เป็นเหตุให้เกิดการผลิตจำนวนมาก
ด้านการกระจายรายได้	คนในชุมชนส่วนใหญ่หันมาประกอบอาชีพรับจ้าง จากโรงงานอุตสาหกรรม ทำให้การกระจายรายได้ภายในชุมชนน้อยลง ก่อให้เกิดปัญหาความไม่เท่าเทียมระหว่างภาคเกษตรและอุตสาหกรรม
ด้านสวัสดิการสังคม	การช่วยเหลือในด้านสวัสดิการทางเศรษฐกิจ ประชาชนส่วนใหญ่ยังรู้สึกว่าเป็นผู้ขอมากกว่าผู้ที่ได้รับ ทำให้ชุมชนพึ่งพาตนเองได้น้อยลง และคอยแต่จะขอรับความช่วยเหลือจากภาครัฐหรือภายนอกชุมชนมากขึ้น
ด้านคุณภาพสิ่งแวดล้อม	การขยายตัวความเป็นเมือง หมู่บ้าน โรงงาน มีการใช้พื้นที่ในชุมชนมากขึ้น ทำให้ทรัพยากรธรรมชาติบางส่วนหายไป สิ่งแวดล้อมเสื่อมโทรมจากทางด้านโรงงานอุตสาหกรรม เกิดมลพิษ ส่งผลกระทบต่อประชาชนเดิมในพื้นที่ ไม่สามารถทำสวน ไร่ นา ได้น้อยลง เช่นผลกระทบจากน้ำในลำคลองเน่าเสียที่ส่งผลต่อด้านเกษตรโดยตรง

ตารางที่ ๔.๑๓ แนวทางการสร้างเครือข่ายความร่วมมือในการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนที่ยั่งยืนของ
ภาครัฐและภาคประชาชนในตำบลกระทุ่มล้ม อำเภอสภาพาน จังหวัดนครปฐม

การส่งเสริมให้เกิดความร่วมมือ	ควรมุ่งเน้นการส่งเสริมความร่วมมือระหว่างภาครัฐและภาคประชาชนในด้านความมั่นคง ด้านความร่วมมือทางเศรษฐกิจและการเงิน ด้านพลังงานสิ่งแวดล้อม และส่งเสริมกรอบการดำเนินงาน ที่จะมีส่วนต่อเศรษฐกิจและพร้อมรับมือแก้ไขในการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนเพื่อให้เกิดความยั่งยืนต่อไป
การวางกรอบความร่วมมือ	ควรให้หน่วยงานของรัฐมีการจัดเวทีประชาคมในทุกๆ เดือน เพื่อกำหนดเป้าหมาย และยุทธศาสตร์ร่วมกันระหว่างภาครัฐและภาคประชาชน จนเกิดกระบวนการส่งเสริมในการพัฒนาเศรษฐกิจโดยมีกลุ่มหรือเครือข่ายอย่างเป็นรูปธรรม เพื่อรู้หน้าที่ในการทำงาน กลไกต่างๆ ในการติดตามผล และนำปัญหา อุปสรรคมาเป็นแนวทางในการพัฒนาร่วมกันต่อไป
การระดมความร่วมมือ	ควรมีผู้นำที่มีส่วนผลักดันด้านความสัมพันธ์ความร่วมมือ เป็นผู้นำโดยธรรมชาติสานสัมพันธ์ที่ดีต่อผู้อื่นและคอยผลักดันช่วยให้บรรยากาศในการทำงานร่วมกันดีขึ้น เพื่อระดมความร่วมมือในการพัฒนาต่างๆ เป็นไปได้อย่างราบรื่น
การสนธิความร่วมมือ	รัฐต้องทำให้ประชาชนเห็นความสำคัญของความร่วมมือแบบเครือข่าย เพราะประชาชนยังไม่มีส่วนร่วมมากนัก ทั้งในการควบคุมหรือตรวจสอบการทำงานของภาครัฐ ควรให้ประชาชนเข้ามา ร่วมริเริ่ม ร่วมคิด ร่วมวางแผน สร้างยุทธศาสตร์นำไปปฏิบัติติดตาม ร่วมตรวจสอบ ประเมินผล และรับผิดชอบแก้ไขในการพัฒนาต่อไป

๔.๕ ผลการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลเชิงลึกเกี่ยวกับการสร้างเครือข่ายความร่วมมือในการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนที่ยั่งยืนของภาครัฐและภาคประชาชนในตำบลกระทุ่มล้ม อำเภอสามพราณ จังหวัดนครปฐม

แบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับการสร้างเครือข่ายความร่วมมือในการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนที่ยั่งยืนของภาครัฐและภาคประชาชนในตำบลกระทุ่มล้ม อำเภอสามพราณ จังหวัดนครปฐม ๖ ข้อ ดังนี้

๑. ท่านมีแนวคิด/มุมมองเกี่ยวกับการสร้างเครือข่ายความร่วมมือในการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนที่ยั่งยืนของภาครัฐและภาคประชาชนในตำบลกระทุ่มล้ม อำเภอสามพราณ จังหวัดนครปฐม อย่างไร

๒. กระบวนการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนของภาครัฐและภาคประชาชนในตำบลกระทุ่มล้ม อำเภอสามพราณ จังหวัดนครปฐม เป็นอย่างไร

๓. ปัจจุบันในตำบลกระทุ่มล้มมีการขยายตัวทางเศรษฐกิจและรายได้หรือไม่อย่างไร

๔. ภาครัฐและภาคประชาชนมีแนวทางการจัดสวัสดิการสังคมอย่างไร

๕. ภาครัฐและภาคประชาชนมีการดูแลคุณภาพสิ่งแวดล้อมอย่างไร

๖. ท่านมีข้อเสนอแนะเพื่อเป็นแนวทางในการขับเคลื่อนกระบวนการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนของภาครัฐและภาคประชาชนของภาครัฐและภาคประชาชนในตำบลกระทุ่มล้ม อำเภอสามพราณ จังหวัดนครปฐม อย่างไร

การสร้างเครือข่ายความร่วมมือในการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนที่ยั่งยืนของภาครัฐและภาคประชาชนในตำบลกระทุ่มล้ม อำเภอสามพราณ จังหวัดนครปฐม รูปแบบการสร้างเครือข่ายความร่วมมือเพื่อนำไปพัฒนาในด้านต่างๆ ให้แก่ชุมชน โดยเครือข่ายความร่วมมือในตำบลกระทุ่มล้ม จะเป็นการรวมกลุ่มระหว่างภาครัฐและภาคประชาชน เพื่อส่งเสริมการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม ที่จะก่อให้เกิดประโยชน์ร่วมกันในการพัฒนาเศรษฐกิจในชุมชนที่ยั่งยืน จนนำไปสู่การสร้างเวทีการเรียนรู้ เช่น เวทีประชาคมตำบล ร้านค้าชุมชน ตลาดนัดชุมชน ฯลฯ เมื่อเกิดการสร้างเวทีประชาคมการเรียนรู้แล้ว ก็นำปัญหา อุปสรรค มาวิเคราะห์เพื่อเพิ่มศักยภาพของท้องถิ่นให้เกิดเป็นทุนในชุมชน มีการส่งเสริมการรวมกลุ่ม (กลุ่มอาชีพ กลุ่มออมทรัพย์)^๑ วัดและชุมชนร่วมมือกันจัดตลาดนัดในชุมชนเพื่อเป็นการสร้างรายได้ให้กับคนชุมชนสำหรับผู้ที่มีอาชีพเกษตร ในครัวเรือนให้เกิดการแลกเปลี่ยนและมีเงินหมุนเวียนในชุมชน^๒ มีการสร้างเครือข่ายองค์กรในชุมชนให้มีการพัฒนาเทคโนโลยีการผลิต การแปรรูป ในชุมชนพร้อมกับพัฒนาระบบการตลาด เช่น ตลาดในท้องถิ่น สร้าง

^๑ สัมภาษณ์ คุณวสันต์ อยู่ประจำ, นายกเทศมนตรี ตำบลกระทุ่มล้ม อำเภอสามพราณ จังหวัดนครปฐม, ๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๑.

^๒ สัมภาษณ์ พระครูสังฆรักษ์เอนก สุขชาติ, ผู้ช่วยเจ้าอาวาสวัดนครขึ้นชุม ตำบลกระทุ่มล้ม อำเภอสามพราณ จังหวัดนครปฐม, ๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๑.

เครือข่ายผู้ผลิต-ผู้บริโภค เชื่อมโยงผู้ผลิตกับตลาดในเมือง/โรงงาน อุตสาหกรรมการเกษตร ฯลฯ^๓ มีศูนย์การเรียนรู้ในชุมชน โดยเน้นการมีส่วนร่วมขององค์กรชุมชนท้องถิ่น สร้างหลักสูตรฝึกอบรมการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชน และพัฒนาสถานที่ศึกษาดูงาน พัฒนาระบบข้อมูลข่าวสาร เพื่อใช้ช่วยตัดสินใจในการทำธุรกิจชุมชน เผยแพร่ข้อมูลข่าวสารการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนสู่สังคมในวงกว้าง โดยการพัฒนาศูนย์เศรษฐกิจชุมชนกระทุ้มล้ม ให้มีความสำคัญต่อการสร้างกระบวนการเรียนรู้ให้แก่คนในชุมชนท้องถิ่น จึงเป็นการพัฒนา ที่เน้นกระบวนการมากกว่ารูปแบบ และต้องการความต่อเนื่องในการปฏิบัติ รวมทั้งให้ความสำคัญต่อการพัฒนาที่เริ่มจาก ฐานทรัพยากรในท้องถิ่น (ทุนในชุมชน) ตลอดจนการมีส่วนร่วมของพหุภาคี ได้แก่ ภาครัฐ ภาคธุรกิจ องค์กรพัฒนาเอกชน ฯลฯ เพื่อนำไปสู่การพัฒนาชุมชนท้องถิ่นอย่างบูรณาการอย่างยั่งยืน^๔

กระบวนการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนของภาครัฐและภาคประชาชนในตำบลกระทุ้มล้ม

โดยการพัฒนาศูนย์เศรษฐกิจชุมชนโดยความร่วมมือระหว่างภาครัฐและภาคประชาชน เป็นกระบวนการพัฒนาที่ภาครัฐได้สนับสนุนประชาชนเพื่อก่อให้เกิดประโยชน์ร่วมกัน เน้นการสร้างเสถียรภาพทางเศรษฐกิจที่คำนึงถึงการกระจายความเจริญเติบโต ลดความไม่เท่าเทียมกันด้านรายได้ของชุมชน สร้างภูมิคุ้มกันและพัฒนาเศรษฐกิจควบคู่ไปกับการสร้างความยั่งยืน^๕ ยึดคนในพื้นที่เป็นศูนย์กลางของการพัฒนาภายใต้ กระบวนการมีส่วนร่วม ที่อาศัยความเข้มแข็งของชุมชนฐานรากทั้งในชนบทและเมืองเป็นพื้นฐาน^๖ ให้คนส่วนใหญ่ของชุมชนมีพลังเพิ่มขีดความสามารถด้วยตนเอง และพึ่งตนเองได้ รวมทั้งใช้ทุนทางเศรษฐกิจและสังคม ตลอดจนทรัพยากรธรรมชาติร่วมกันอย่างรอบคอบระมัดระวังและมีประสิทธิภาพ มีสถานที่รวบรวมความคิดแลกเปลี่ยนปัญหา จัดเวทีประชาคม เช่น ใช้วัดเป็นศูนย์กลางการเรียนรู้เพื่อพัฒนาระบบเศรษฐกิจในชุมชน^๗ โดยกระบวนการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนในตำบลกระทุ้มลมนั้น มีเป้าหมายการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชน คือการพัฒนาขีดความสามารถของคน ครอบครัว และชุมชน ไปพร้อมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม และมีการมุ่งพัฒนาเศรษฐกิจ

^๓ สัมภาษณ์ คุณสร้อยทิพย์ ชมทอง, ประธานชุมชนหนองตามล ตำบลกระทุ้มล้ม อำเภอสามพราณ จังหวัดนครปฐม, ๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๑.

^๔ สัมภาษณ์รวิภา เอกสิริเลิศ, รองปลัดเทศบาล ตำบลกระทุ้มล้ม อำเภอสามพราณ จังหวัดนครปฐม, ๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๑.

^๕ สัมภาษณ์ คุณเจริญ ทองคุ้ม, สมาชิกสภาเทศบาล ตำบลกระทุ้มล้ม อำเภอสามพราณ จังหวัดนครปฐม, ๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๑.

^๖ สัมภาษณ์ คุณประนอม โตมอญ, สมาชิกสภาเทศบาล ตำบลกระทุ้มล้ม อำเภอสามพราณ จังหวัดนครปฐม, ๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๑.

^๗ สัมภาษณ์ คุณอนัญญา ทองคำ, ผู้อำนวยการกองคลังเทศบาล ตำบลกระทุ้มล้ม อำเภอสามพราณ จังหวัดนครปฐม, ๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๑.

ชุมชนแบบมีจุดแข็งที่เอื้ออำนวยต่อการพัฒนา คนในท้องถิ่นในชุมชนเดียวกันมีจิตสำนึกร่วมกัน มีความเอื้ออารีต่อกัน การมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างกัน เป็นการพัฒนาที่เริ่มจากการกำหนดพื้นที่^๘

ปัจจุบันในตำบลกระทุ่มล้มมีการขยายตัวทางเศรษฐกิจและรายได้หรือไม่อย่างไร การพัฒนาที่ผ่านมาได้ให้ความสำคัญกับการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจเป็นหลัก โดยเชื่อว่าหากเศรษฐกิจเติบโตสูงขึ้นระดับรายได้ของประชากรก็จะเพิ่มขึ้นด้วย ซึ่งจะส่งผลให้มาตรฐานการดำรงชีวิตของประชาชนสูงขึ้น ซึ่งในตำบลกระทุ่มล้ม เป็นเขตชานเมืองทำให้เกิดการขยายตัวทางเศรษฐกิจเป็นไปได้อย่างรวดเร็ว ทำให้ประชาชนในที่ต่างๆ มีการย้ายถิ่นฐานอพยพเข้ามาอยู่อาศัยในพื้นที่เพิ่มมากขึ้น เป็นการขยายตัวของการใช้ที่ดินอย่างรวดเร็ว มีการใช้ที่ดินประเภทต่างๆ เพิ่มขึ้น มีปรับเปลี่ยนจากพื้นที่เกษตรกรรมชานเมือง ไปเป็นที่อยู่อาศัย หมู่บ้านจัดสรร โรงงานอุตสาหกรรม และมีการจัดการบริหารทางด้านสาธารณูปโภค และสาธารณูปการเพิ่มมากขึ้นอีกด้วย^๙ มีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ส่งเสริมระบบเศรษฐกิจด้านเกษตร อุตสาหกรรม การแปรรูป ตลาดนัดชุมชน ฯลฯ^{๑๐} มีการส่งเสริมอาชีพให้กับคนในชุมชนมีรายได้ สามารถนำมาประกอบอาชีพเลี้ยงตนเองได้ นอกจากนี้ยังเป็นที่น่าสนใจให้กลุ่มธุรกิจจากภายนอกเข้ามาลงทุนทำธุรกิจประกอบการในพื้นที่เพิ่มมากขึ้น ซึ่งมีผลมาจากการเจริญเติบโต ขยายตัวทางเศรษฐกิจได้ดียิ่งขึ้น^{๑๑}

ภาครัฐและภาคประชาชนมีแนวทางการจัดสวัสดิการสังคมอย่างไร เนื่องจากการเปลี่ยนแปลงระบบเศรษฐกิจ สังคม การเมืองและการปกครอง ทำให้รัฐเข้ามามีบทบาทในการจัดสวัสดิการให้กับประชาชนมากขึ้น การจัดสวัสดิการสังคมจึงเป็นบทบาทของรัฐผ่านระบบของหน่วยงานต่างๆ รวมถึงหน่วยงานอาสาสมัครและภาคเอกชนต่างๆ สวัสดิการสังคม เป็นสิ่งที่เกิดขึ้นจากการเปลี่ยนแปลง คือความสัมพันธ์ของคน ครอบครัว และชุมชนเปลี่ยนไปจากระบบวิถีชีวิตเดิม เป็นความสัมพันธ์แบบผู้ให้กับผู้รับ ผู้สงเคราะห์กับผู้ได้รับการสงเคราะห์/ช่วยเหลือ เป็นความสัมพันธ์ของการปกครองและวิชาชีพ การจัดสวัสดิการสังคมในตำบลกระทุ่มล้ม เป็นรูปแบบที่หลากหลายโดยความร่วมมือของภาครัฐ ภาคเอกชนและชุมชน โดยเฉพาะการส่งเสริมให้ชุมชนเป็นแกนหลักในการ

^๘ สัมภาษณ์ คุณวรรณพร ศรีกร, ประธานกลุ่มวัฒนธรรม ตำบลกระทุ่มล้ม อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม, ๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๑.

^๙ สัมภาษณ์ คุณบุญลือ โตมอญ, สมาชิกสภาเทศบาล ตำบลกระทุ่มล้ม อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม, ๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๑.

^{๑๐} สัมภาษณ์ คุณเพ็ญศรี ศรีสดใส, ประธานชุมชนหมู่ใหญ่ ตำบลกระทุ่มล้ม อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม, ๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๑.

^{๑๑} สัมภาษณ์ คุณฉลอง เรืองประชา, สมาชิกสภาเทศบาล ตำบลกระทุ่มล้ม อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม, ๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๑.

จัดสวัสดิการชุมชน ซึ่งจะทำให้ชุมชนเกิดความเข้มแข็งและนำไปสู่การพัฒนาท้องถิ่นที่ยั่งยืน^{๑๒} โดยสวัสดิการสังคมเกิดขึ้นเนื่องจากกระบวนการผลิตแบบ อุตสาหกรรมได้เปลี่ยนแปลงแผนการใช้ชีวิตของประชาชน จากสังคมครอบครัวและเครือญาติมาเป็นสังคมของการทำงาน สถานที่ทำงานและโรงงานกลายเป็นศูนย์กลางของวิถีชีวิตประจำวัน ไม่ใช่ชุมชนและหมู่บ้านเกษตรกรรมเหมือนสมัยก่อน มีการดูแลแก้ไขให้กำลังแรงงานเหล่านี้มีศักยภาพในทางการผลิต^{๑๓} และมีโครงการที่จะสร้างผลผลิตให้แก่สังคม และดูแลการดำรงชีวิตให้อยู่ได้ ที่ครอบคลุมสวัสดิการสังคม ด้านการศึกษาและฝึกอบรม การส่งเสริมการมีงานทำ การคุ้มครองแรงงานและสุขภาพอนามัย ให้กำลังแรงงานมีความปลอดภัยในที่ทำงาน ครอบคลุมการประกันสุขภาพ อุบัติเหตุ ชราภาพ คลอดบุตร สงเคราะห์บุตร การเสียชีวิตทุพพลภาพ และการว่างงาน และบริการสังคม ในด้านการบริการการศึกษา สาธารณสุข และที่อยู่อาศัย และส่งเสริมช่วยเหลือเยาวชน มีการช่วยเหลือผู้ด้อยโอกาส ผู้ที่ช่วยเหลือ ตัวเองไม่ได้ และมีประกันสังคม^{๑๔}

ข้อเสนอแนะเพื่อเป็นแนวทางในการขับเคลื่อนกระบวนการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนของภาครัฐและภาคประชาชนของภาครัฐและภาคประชาชนในตำบลกระทุ่มล้ม การดำเนินกิจกรรมทางเศรษฐกิจต่างๆ ทั้งด้านเกษตรกรรม อุตสาหกรรม บริการทั้งในด้านการผลิต การบริโภค และการกระจายผลผลิต โดยให้คนในชุมชนแบบมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหาพื้นฐานทางเศรษฐกิจของชุมชน คือ ให้มีส่วนร่วมคิด ร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมรับประโยชน์ บนรากฐานของความสามารถที่มีอยู่จากการใช้ “ทุนของชุมชน” เป็นความร่วมมือระหว่างภาครัฐและภาคประชาชน เพื่อเป็นแนวทางในกระบวนการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนดังนี้

๑. ควรจัดให้มีแหล่งให้ความรู้ ข้อมูล ข่าวสาร ที่เป็นประโยชน์ต่อกิจกรรมการพัฒนาชุมชนมากกว่าที่เป็นอยู่ โดยแหล่งความรู้ดังกล่าวไม่จำกัดเวลาสามารถดูเมื่อไหร่ก็ได้ เช่น มีที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้าน เพื่อเป็นแหล่งพบปะพูดคุยกัน^{๑๕}

๒. ให้ประชาชนในพื้นที่เข้ามามีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็น ต่อการตัดสินใจในกิจกรรมต่างๆ ต่อการพัฒนาชุมชนร่วมกัน ร่วมถึงแสดงปัญหาความคิดเห็นได้อย่างเสรี เช่น มีกล่องรับความ

^{๑๒} สัมภาษณ์ คุณสุภาพรณ โตมอญ, ผู้อำนวยการกองสวัสดิการสังคม ตำบลกระทุ่มล้ม อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม, ๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๑.

^{๑๓} สัมภาษณ์ คุณพนารัตน์ ขำขจร, หัวหน้าฝ่ายส่งเสริมและสวัสดิการสังคม ตำบลกระทุ่มล้ม อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม, ๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๑.

^{๑๔} สัมภาษณ์ คุณวิเชียร แคบำรุง, รองนายกเทศมนตรี ตำบลกระทุ่มล้ม ตำบลกระทุ่มล้ม อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม, ๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๑.

^{๑๕} สัมภาษณ์ คุณสุภาพรณ โตมอญ, ผู้อำนวยการกองสวัสดิการสังคม ตำบลกระทุ่มล้ม อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม, ๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๑.

คิดเห็น และนำข้อเสนอแนะต่างๆ ที่ได้ไปแสดงในที่ประชุมประชาคม เพื่อร่วมกันรับรู้ รับฟัง และตัดสินใจ^{๑๖}

๓. ให้ชุมชนยึดหลักเศรษฐกิจพอเพียง เป็นรากฐานในการดำรงชีวิต มีความมั่นใจว่าจะแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นได้ โดยไม่รอให้คนอื่นเข้ามาช่วยเหลือ แต่สามารถหาความช่วยเหลือจากเครือข่ายต่างๆ ได้เป็นการพึ่งพาตนเองอย่างสมศักดิ์ศรี^{๑๗}

๔. ควรส่งเสริมให้มีความหลากหลายของผลิตภัณฑ์ในชุมชน เพื่อให้เกิดผลผลิตภายในชุมชน ก่อให้เกิดการบริโภคภายในชุมชน และในที่สุดทำให้ชุมชนเกิดการแลกเปลี่ยนผลิตภัณฑ์^{๑๘}

๕. รัฐต้องส่งเสริมให้มีการพัฒนาบุคลากรในชุมชนให้มีความรู้ความเข้าใจในการบริหารจัดการที่ดี รู้จักใช้ระบบฐานข้อมูลเป็นประโยชน์ในการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชน^{๑๙}

๖. ควรให้มีดำเนินการให้ชุมชนสามารถนำกองทุนต่างๆ มาบริหารจัดการอย่างมีประสิทธิภาพ ควบคู่กับการรู้จักระดมทุนจากชุมชนจนเกิดการพึ่งพาตนเองของชุมชนสร้างเครือข่ายเพื่อการพึ่งพาซึ่งกันและกัน แลกเปลี่ยนเรียนรู้ แลกเปลี่ยนผลิตภัณฑ์ เพื่อให้เกิดการหมุนเวียนของเงินระหว่างเครือข่าย^{๒๐}

๗. ควรส่งเสริมการเรียนรู้การจัดการตลาดและประชาสัมพันธ์ เรียนรู้ที่จะทำงานภาคธุรกิจ เอกชนอย่างเท่าเทียมกัน^{๒๑}

^{๑๖} สัมภาษณ์ คุณวสันต์ อยู่ประจำ, นายกเทศมนตรี ตำบลกระทุ่มล้ม อำเภอสามปราชญ์ จังหวัดนครปฐม, ๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๑.

^{๑๗} สัมภาษณ์ คุณฉลอง เรืองประชา, สมาชิกสภาเทศบาล ตำบลกระทุ่มล้ม อำเภอสามปราชญ์ จังหวัดนครปฐม, ๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๑.

^{๑๘} สัมภาษณ์ คุณสร้อยทิพย์ ชมทอง, ประธานชุมชนหนองตามล ตำบลกระทุ่มล้ม อำเภอสามปราชญ์ จังหวัดนครปฐม, ๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๑.

^{๑๙} สัมภาษณ์ คุณวรรณพร ศรีกร, ประธานชุมชนหนองงูเห่ ตำบลกระทุ่มล้ม อำเภอสามปราชญ์ จังหวัดนครปฐม, ๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๑.

^{๒๐} สัมภาษณ์ คุณชิตทิพย์ ทองคุ้ม, สมาชิกสภาเทศบาล ตำบลกระทุ่มล้มอำเภอสามปราชญ์ จังหวัดนครปฐม, ๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๑.

^{๒๑} สัมภาษณ์ คุณเพ็ญศรี ศรีสดใส, ประธานชุมชนหมู่ใหญ่ ตำบลกระทุ่มล้ม อำเภอสามปราชญ์ จังหวัดนครปฐม, ๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๑.

๘. รัฐต้องสร้างกลไกต่างๆ ให้เกิดการแข่งขันอย่างเสรีและเป็นธรรม จัดให้เป็นสินค้า ส่งเสริมการลงทุน โดยมีภาคเอกชนมาสนับสนุน^{๒๒}

๙. ให้ชุมชนมีส่วนร่วมดูแล บำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติที่จำเป็นต่อการดำรงชีพและ ผลิตภัณฑ์ประจำตำบล ตามนโยบายของรัฐ ที่กระทบต่อความหลากหลายทางชีวภาพต้องให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ^{๒๓}

๑๐. ควรส่งเสริมการสร้างเครือข่ายชุมชนและหน่วยงานภาครัฐเพื่อให้แต่ละส่วนได้ทราบ บทบาทหน้าที่ และแนวทางส่งเสริมความร่วมมือในระดับ ต่างๆ ต่อไป^{๒๔}

๔.๖ สรุปองค์ความรู้ที่ได้จากการวิจัย

จากการทำวิจัยเรื่อง “การสร้างเครือข่ายความร่วมมือในการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนที่ยั่งยืนของภาครัฐและภาคประชาชนในตำบลกระทุ่มล้ม อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม” ผู้วิจัยได้รับองค์ความรู้จากการวิจัย ครั้งนี้ คือ

๑. ทำให้ทราบถึงระดับความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อกระบวนการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนของภาครัฐและภาคประชาชนในตำบลกระทุ่มล้ม อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม

๒. ทำให้ทราบถึงระดับความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการสร้างเครือข่ายความร่วมมือของภาครัฐและภาคประชาชน ในการขับเคลื่อนเป้าหมายของการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนในตำบลกระทุ่มล้ม อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม

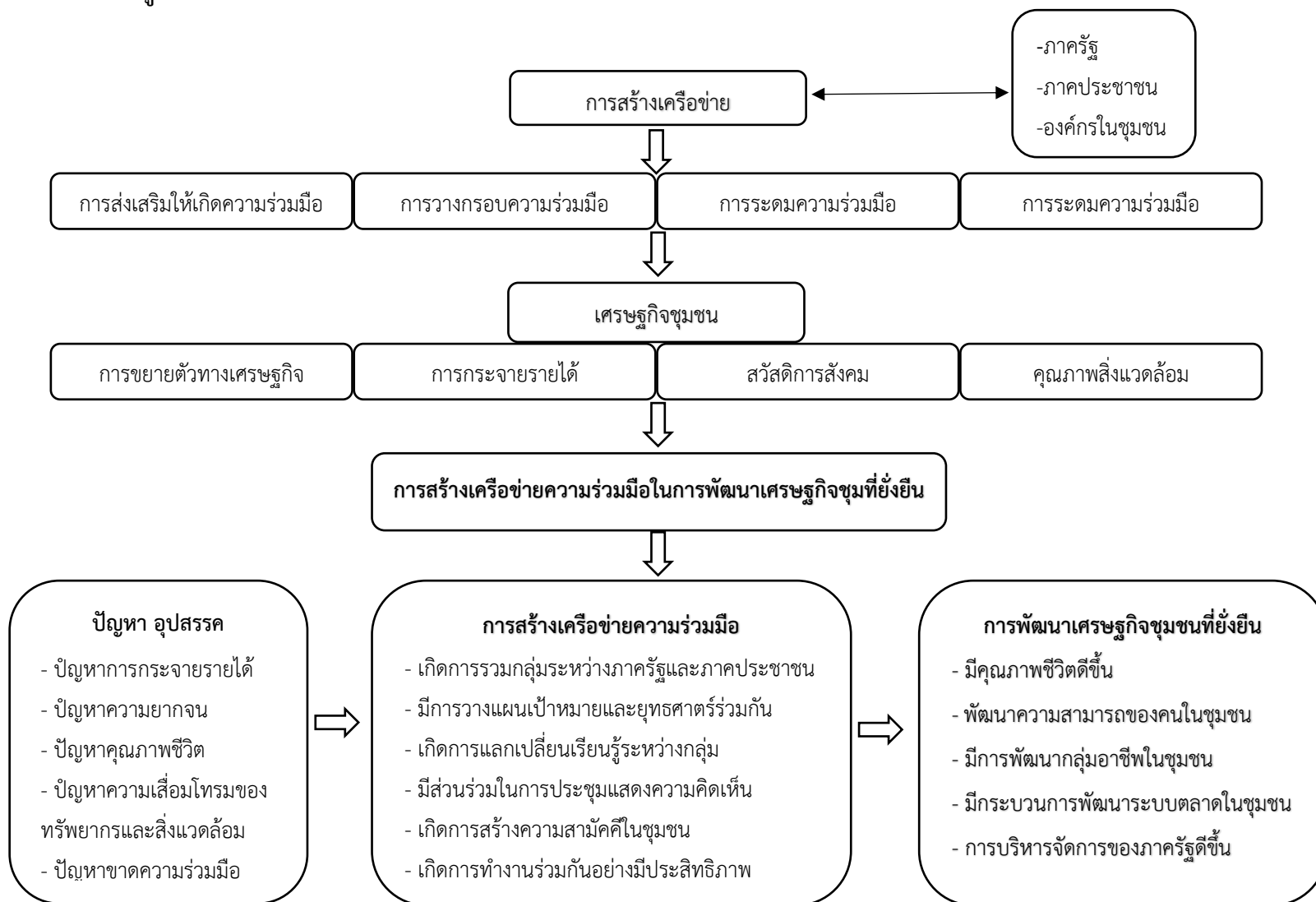
๓. ทำให้ทราบถึงปัญหา อุปสรรค และแนวทางการสร้างเครือข่ายความร่วมมือในการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนที่ยั่งยืนของภาครัฐและภาคประชาชนในตำบลกระทุ่มล้ม อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม

^{๒๒} สัมภาษณ์ คุณเจริญ ทองคุ้ม, เลขานุการสภาเทศบาล ตำบลกระทุ่มล้ม อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม, ๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๑.

^{๒๓} สัมภาษณ์ คุณประนอม โตมณู, สมาชิกสภาเทศบาล ตำบลกระทุ่มล้ม ตำบลกระทุ่มล้ม อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม, ๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๑.

^{๒๔} สัมภาษณ์ คุณรวิภา เอกสิริเลิศ, รองปลัดเทศบาล ตำบลกระทุ่มล้ม อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม, ๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๑.

๔.๖.๑ องค์ความรู้ที่ได้จากการวิจัย

“การสร้างเครือข่ายความร่วมมือในการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนที่ยั่งยืนของภาครัฐและภาคประชาชนในตำบลกระทู้ล้ม อำเภอสามพราณ จังหวัดนครปฐม” เกิดจากความร่วมมือระหว่างภาครัฐและภาคประชาชนในกระบวนการพัฒนาเศรษฐกิจภายใต้ความร่วมมือ จะเห็นได้ว่าชุมชนกระทู้ล้มเกิดการขยายตัวทางเศรษฐกิจอย่างรวดเร็ว มีการให้ความสำคัญในการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง โดยเน้นการมีส่วนร่วมของประชาชน คือการแสดงออกถึงสิทธิขั้นพื้นฐานของชุมชน จึงเกิดความร่วมมืออย่างดี มีทั้งประชาชนในชุมชน และหน่วยงานต่างๆ หรือแม้กระทั่งวัดเอง ก็เข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาเศรษฐกิจ สิ่งหนึ่งที่มีส่วนสนับสนุนให้การพัฒนาชุมชนกระทำในกิจกรรมต่างๆ ก็คือหน่วยงานภาครัฐ และเอกชนที่ให้การสนับสนุนทางด้านงบประมาณ องค์ความรู้ วัสดุสิ่งของ หรือแม้แต่บุคลากรที่มีความเชี่ยวชาญทางด้านต่างๆ

ชุมชนกระทู้ล้มมีการปรับตัวจากชุมชนชนบทสู่ชุมชนเมือง เมื่อความเป็นเมืองเข้ามาสู่ชุมชน สภาวะเศรษฐกิจในชุมชนก็มีการเปลี่ยนแปลง เริ่มมีการจัดตั้งกองทุนชุมชน สร้างตลาดนัดชุมชน และทางเทศบาลมีการส่งเสริมกิจกรรมเพื่อกระตุ้นเศรษฐกิจในชุมชน เพราะนอกจากประชาชนจะมีรายได้จากอาชีพหลักแล้วยังมีรายได้จากอาชีพเสริมต่างๆ ในปัจจุบัน ช่างราชการ หรือประชาชนทั่วไปบางคนในชุมชน ได้ใช้เวลาช่วงวันหยุดประกอบอาชีพเสริมทางการเกษตร เช่น การทำนาปลูกข้าว เลี้ยงสัตว์

การขยายตัวของชุมชนกระทู้ล้มมีการพัฒนาอย่างรวดเร็ว จึงมีประชาชนจากถิ่นอื่นเข้ามาทำงานหรือเข้ามาหาผลประโยชน์ในชุมชน มีการสร้างโรงงานอุตสาหกรรมในชุมชน จึงส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมชุมชน หน่วยงานทั้งภาครัฐและภาคเอกชนมาจัดการวางแผนการป้องกันผลกระทบที่จะเกิดขึ้นในอนาคต เพราะทรัพยากรชุมชนเป็นสิ่งที่มีความสำคัญยิ่งต่อการดำรงอยู่ของชุมชน คนในชุมชนต่างก็ต้องใช้ประโยชน์จากทรัพยากรชุมชน เพื่อตอบสนองความต้องการและความอยู่รอดของชุมชน และนอกจากการใช้ประโยชน์แล้วในอีกด้านหนึ่งชุมชนก็ต้องร่วมมือกันดูแลรักษาทรัพยากรไม่ให้ถูกทำลายด้วยเช่นกัน ดังนั้น การที่ชุมชน ซึ่งดำรงชีพด้วยการพึ่งพาอาศัยทรัพยากรชุมชนร่วมกัน โดยการอาศัยอำนาจทางกฎหมาย และจิตสำนึกที่ดีของประชาชนในชุมชนร่วมมือกันบริหารจัดการทรัพยากรชุมชน โดยเห็นความสำคัญของการจัดการทรัพยากร สร้างข้อตกลง กติกา และการปฏิบัติร่วมกันในการจัดการทรัพยากรชุมชน

การบริหารจัดการชุมชนโดยการกระจายอำนาจชุมชนโดยมีการจัดตั้งผู้นำชุมชน เพื่อสามารถตอบสนองต่อความต้องการของชุมชนมากขึ้น มีประสิทธิภาพมากขึ้น โดยมีการถ่ายโอน

ภารกิจเป็นเครื่องมือหนึ่งในการดำเนินการ มีการแบ่งงานกันภายในชุมชนโดยมีเทศบาลเมืองกระทุ่มล้มเป็นผู้ขับเคลื่อน จัดตั้งศูนย์กลางการให้ข่าวสารแก่ประชาชน เพิ่มมากขึ้น โดยจากเดิมมีแค่ที่เทศบาล จัดทำหอกระจายข่าวเสียงตามสาย เพื่อสะดวกต่อการรับรู้ข่าวสาร และให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมกับโครงการต่างๆ ในชุมชนมากขึ้น

ดังนั้น กระบวนการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนจึงเกิดขึ้นจากความร่วมมือระหว่างภาครัฐ ภาคประชาชน และองค์กรในชุมชน จนเข้าสู่กระบวนการพัฒนาเศรษฐกิจทางด้านการขยายตัวทางเศรษฐกิจ การกระจายรายได้ สวัสดิการสังคม และคุณภาพสิ่งแวดล้อม โดยอาศัยความร่วมมือจากภาครัฐ และภาคประชาชน จึงกลายเป็นภาคีเครือข่ายความร่วมมือ ทำให้เศรษฐกิจชุมชนมีความสมบูรณ์แบบ มีการทำประชาคม ซึ่งเปรียบเสมือนเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ของคนในชุมชน โดยมีตัวแทนจากชุมชนต่างๆ และกลุ่มผู้รับผิดชอบในส่วนงานต่างๆ ในชุมชน ได้มีโอกาสพบปะกัน เพื่อประชุมหาแนวทางแก้ไขปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้นในชุมชน สร้างองค์ความรู้ให้แก่ประชาชนในชุมชน เพื่อให้ประชาชนในชุมชนเห็นความสำคัญในการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชน เมื่อระบบเศรษฐกิจในชุมชนกระทุ่มล้มเกิดการพัฒนาเป็นไปได้อย่างดี จะทำให้เกิดคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น คนในชุมชนสามารถดำรงชีพอยู่ได้อย่างไม่เดือดร้อน อย่างไรก็ตามในการพัฒนาเศรษฐกิจในชุมชนนั้นซึ่งยังมีข้อเสียอยู่บ้าง เพราะในชุมชนนั้นมีการขยายตัวทำให้พื้นที่ที่อยู่อาศัยนั้นแออัดขึ้น ประชาชนเริ่มเห็นแก่ตัวกันมากขึ้นเห็นได้อย่างชัดเจน มุ่งเน้นแต่ประโยชน์ส่วนตน อย่างไรก็ตามชุมชนกระทุ่มล้มก็จะมีการเดินทางพัฒนาชุมชนต่อไปเพื่อให้เกิดกระบวนการพัฒนาเศรษฐกิจที่ยั่งยืน และเป็นแบบอย่างให้กับชุมชนอื่นๆ ต่อไป

บทที่ ๕

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

ในการวิจัยเรื่อง “การสร้างเครือข่ายความร่วมมือในการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนที่ยั่งยืนของภาครัฐและภาคประชาชนในตำบลกระทุ่มล้ม อำเภอสามปราชญ์ จังหวัดนครปฐม” ผู้วิจัยได้กำหนดวัตถุประสงค์ของการวิจัยไว้ ๓ ประการ ดังนี้ ๑) เพื่อศึกษากระบวนการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนของภาครัฐและภาคประชาชนในตำบลกระทุ่มล้ม อำเภอสามปราชญ์ จังหวัดนครปฐม ๒) เพื่อศึกษาการสร้างเครือข่ายความร่วมมือของภาครัฐและภาคประชาชน ในการขับเคลื่อนเป้าหมายของการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนในตำบลกระทุ่มล้ม อำเภอสามปราชญ์ จังหวัดนครปฐม ๓) เพื่อวิเคราะห์การสร้างเครือข่ายความร่วมมือในการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนที่ยั่งยืนของภาครัฐและภาคประชาชนในตำบลกระทุ่มล้ม อำเภอสามปราชญ์ จังหวัดนครปฐม

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามระเบียบวิธีวิจัยแบบผสม (Mixed Methodology Research) ประกอบด้วยการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) โดยใช้วิธีการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ประชาชนทั่วไปหน่วยงานต่างๆ ทั้งภาครัฐและภาคเอกชน ในพื้นที่ชุมชนตำบลกระทุ่มล้ม อำเภอสามปราชญ์ จังหวัดนครปฐม ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการสร้างเครือข่ายความร่วมมือในการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนที่ยั่งยืนของภาครัฐและภาคประชาชนในตำบลกระทุ่มล้ม อำเภอสามปราชญ์ จังหวัดนครปฐม จำนวน ๒๕,๖๔๔ คน โดยวิธีการเปิดตารางสุ่มตัวอย่างตารางสูตร ทาโร่ ยามาเน่^๑ ปรากฏได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน ๓๙๔ คน วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ข้อมูลที่เก็บรวบรวมได้จากกลุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามทั้งหมดมาวิเคราะห์และประมวลผล โดยนำข้อมูลไปวิเคราะห์ด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ ใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติเพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์ โดยใช้สถิติดังนี้ ค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และการวิจัยเชิงคุณภาพ ด้วยการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) กับผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informants) และใช้เทคนิคการวิเคราะห์เนื้อหาประกอบบริบท (Content Analysis Techniques) มีรายละเอียดดังนี้

^๑ สุจิตรา บุญยรัตพันธุ์, ระเบียบวิธีวิจัยสำหรับรัฐประศาสนศาสตร์, หน้า ๑๖๑.

๕.๑ สรุปผลการวิจัย

๕.๒ อภิปรายผลการวิจัย

๕.๓ ข้อเสนอแนะ

๕.๑ สรุปผลการวิจัย

จากการวิเคราะห์ข้อมูลกระบวนการมีส่วนร่วมในการสร้างเครือข่ายความร่วมมือในการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนที่ยั่งยืนของภาครัฐและภาคประชาชนในตำบลกระทุ่มล้ม อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม ผู้ทำการวิจัยสามารถสรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

๕.๑.๑ สรุปข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

จำแนกตามเพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้/เดือน ระยะเวลาของการอาศัยอยู่ในชุมชน ได้ดังนี้

เพศ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน ๒๐๖ คิดเป็นร้อยละ ๕๒.๓ เพศชาย จำนวน ๑๘๘ คิดเป็นร้อยละ ๔๗.๗

อายุ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง ๓๑ – ๔๐ ปี จำนวน ๙๑ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๓.๑ รองลงมาเป็นผู้ที่มีอายุ ๕๑ – ๖๐ ปี จำนวน ๘๗ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๒.๑ และน้อยที่สุดคือ ๒๐ – ๓๐ ปี จำนวน ๕๑ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๒.๙

สถานภาพ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีสถานภาพสมรส จำนวน ๒๐๐ คน คิดเป็นร้อยละ ๕๐.๘ รองลงมาคือ โสด จำนวน ๑๓๔ คน คิดเป็นร้อยละ ๓๔.๐ และน้อยที่สุดคือ แยกกันอยู่ จำนวน ๑๕ คน คิดเป็นร้อยละ ๓.๘

ระดับการศึกษา พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีการศึกษาระดับประถมศึกษา จำนวน ๑๓๘ คน คิดเป็นร้อยละ ๓๕.๐ รองลงมาคือ ระดับมัธยมศึกษา จำนวน ๑๒๑ คน คิดเป็นร้อยละ ๓๐.๗ และน้อยที่สุดคือ อื่นๆ จำนวน ๒ คน คิดเป็นร้อยละ ๐.๕

รายได้/เดือน พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีรายได้ ๑๐,๐๐๐ - ๑๕,๐๐๐ บาท ต่อเดือน จำนวน ๑๕๖ คน คิดเป็นร้อยละ ๓๙.๖ รองลงมาคือ ผู้ที่มีรายได้ ต่ำกว่า ๑๐,๐๐๐ บาท ต่อเดือน จำนวน ๑๕๓ คน คิดเป็นร้อยละ ๓๘.๘ น้อยที่สุดคือ ๑๕,๐๐๑ - ๒๐,๐๐๐ บาท ต่อเดือน จำนวน ๓๐ คน คิดเป็นร้อยละ ๗.๖

ระยะเวลาของการอาศัยอยู่ในชุมชน พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่อาศัยอยู่ในชุมชน ๑๕ - ๒๐ ปี จำนวน ๑๑๐ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๗.๙ รองลงมาคือ มากกว่า ๒๐ ปีขึ้นไป

จำนวน ๘๙ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๒.๖ น้อยที่สุดคือ น้อยกว่า ๕ ปี จำนวน ๓๖ คน คิดเป็นร้อยละ ๙.๑

๕.๑.๒ สรุปกระบวนการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนของภาครัฐและภาคประชาชนในตำบลกระทุ่มล้ม อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม

กระบวนการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนของภาครัฐและภาคประชาชนในตำบลกระทุ่มล้ม อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม ทั้ง ๔ ด้าน โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย ๓.๗๒ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน โดยเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การขยายตัวทางเศรษฐกิจ รองลงมา คือ การกระจายรายได้ สวัสดิการทางสังคม และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ คุณภาพสิ่งแวดล้อม โดยสรุปได้ดังนี้

๑. ด้านการขยายตัวทางเศรษฐกิจ กระบวนการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนของภาครัฐและภาคประชาชนในตำบลกระทุ่มล้ม อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก ๓.๗๖ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ปัจจุบันในชุมชนมีการขยายตัวในด้านผลผลิต เช่น การเกษตร อุตสาหกรรม สินค้าประจำตำบล เพิ่มมากขึ้น จึงมีแรงงานเข้ามาทำงานมากขึ้น และผู้คนเข้ามาลงทุนในชุมชนเพิ่มมากขึ้น จึงเกิดกระบวนการเสริมสร้างจากหน่วยงานในชุมชน เพื่อให้เกิดกระบวนการพัฒนาเศรษฐกิจที่ดียิ่งขึ้นยิ่งขึ้น

๒. ด้านการกระจายรายได้ กระบวนการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนของภาครัฐและภาคประชาชนในตำบลกระทุ่มล้ม อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก ๓.๗๓ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ในชุมชนได้เกิดกระบวนการส่งเสริมการประกอบอาชีพเพื่อสร้างรายได้ให้กับคนในชุมชน มีการจัดกิจกรรมทำโครงการธุรกิจให้แก่ชุมชน เช่น ด้านเกษตร สินค้า OTOP มีการส่งเสริมที่ก่อให้เกิดผลผลิตที่สามารถสร้างรายได้แก่ชุมชน และมีองค์กร/หน่วยงาน เข้ามาให้ความรู้ อธิบาย การจัดการ จัดสรรรายได้

๓. ด้านสวัสดิการสังคม กระบวนการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนของภาครัฐและภาคประชาชนในตำบลกระทุ่มล้ม อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก ๓.๗๐ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ในชุมชนมีการบริการทางการแพทย์และการบริการสาธารณสุขในชุมชน การจัดสวัสดิการแก่ประชาชนได้อย่างทั่วถึง และเท่าเทียม มีการจัดกลุ่มกองทุนพัฒนาอาชีพ และการเสริมสร้างการเรียนรู้ด้านการประกอบอาชีพ

๔. ด้านคุณภาพสิ่งแวดล้อม กระบวนการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนของภาครัฐและภาคประชาชนในตำบลกระทุ่มล้ม อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก ๓.๖๙ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ในชุมชนได้มีกระบวนการส่งเสริมการใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่าใน

ชุมชนให้แก่ประชาชนในชุมชน มีการอนุรักษ์ทรัพยากรของชุมชนอย่างสม่ำเสมอ มีการนำทรัพยากรในชุมชนมาใช้ประโยชน์ เพื่อสร้างรายได้ และมีการจัดสรรทรัพยากรแก่ชุมชนอย่างเหมาะสม

๕.๑.๓ สรุปการสร้างเครือข่ายความร่วมมือของภาครัฐและภาคประชาชน ในการขับเคลื่อนเป้าหมายของการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนในตำบลกระทุ่มล้ม อำเภอสามพราณ จังหวัดนครปฐม

การสร้างเครือข่ายความร่วมมือของภาครัฐและภาคประชาชน ในการขับเคลื่อนเป้าหมายของการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนในตำบลกระทุ่มล้ม อำเภอสามพราณ จังหวัดนครปฐม ทั้ง ๔ ด้าน โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย ๓.๕๕ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน โดยเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากที่สุดไปหาน้อย พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การวางกรอบความร่วมมือ รองลงมา คือ การสนธิความร่วมมือ และการส่งเสริมให้เกิดความร่วมมือ ด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ การระดมความร่วมมือ โดยสรุปได้ดังนี้

๑.การส่งเสริมให้เกิดความร่วมมือการสร้างเครือข่ายความร่วมมือของภาครัฐและภาคประชาชน ในการขับเคลื่อนเป้าหมายของการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนในตำบลกระทุ่มล้ม อำเภอสามพราณ จังหวัดนครปฐม โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก ๓.๕๖ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าหน่วยงานและประชาชนในชุมชนมีการผลักดันบุคคลหรือองค์กรต่างๆ ที่เกี่ยวข้องเพื่อให้เกิดความร่วมมือ กลุ่ม/ชุมชนมีการสรรหาทรัพยากรที่จำเป็นต่อการจัดทำนโยบาย เช่น งบประมาณ ความรู้ ข้อมูล ความชำนาญ มีการสรรหากลุ่มหรือองค์กรที่สามารถสนับสนุนทรัพยากรในส่วนที่ขาดไปได้ และเครือข่ายมีการสรรหาบุคคลที่เหมาะสมเพื่อให้การดำเนินงานบรรลุเป้าหมายที่วางไว้

๒.การวางกรอบความร่วมมือ การสร้างเครือข่ายความร่วมมือของภาครัฐและภาคประชาชน ในการขับเคลื่อนเป้าหมายของการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนในตำบลกระทุ่มล้ม อำเภอสามพราณ จังหวัดนครปฐม โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก ๓.๕๘ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ในชุมชนมีการดำเนินงานร่วมกันเพื่อกำหนดยุทธศาสตร์ สำหรับการดำเนินงานร่วมกัน มีการดำเนินงานร่วมกันเพื่อกำหนดเป้าหมาย สำหรับการดำเนินการร่วมกันภายใต้ความร่วมมือ มีการดำเนินงานร่วมกันเพื่อกำหนดภารกิจ สำหรับการดำเนินการร่วมกัน และมีการดำเนินงานร่วมกันเพื่อกำหนดวัตถุประสงค์ สำหรับการดำเนินการร่วมกันภายใต้ความร่วมมือ

๓.การระดมความร่วมมือ การสร้างเครือข่ายความร่วมมือของภาครัฐและภาคประชาชน ในการขับเคลื่อนเป้าหมายของการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนในตำบลกระทุ่มล้ม อำเภอสามพราณ จังหวัดนครปฐม โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก ๓.๕๑ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ในชุมชนมีการสนับสนุนการทำงานภายในเครือข่ายความร่วมมือ มีการสนับสนุนการทำงานร่วมกัน มีการสนับสนุนการทำงานจากบุคคลภายนอก และมีการสนับสนุนการทำงานจากบุคคลภายใน

๔.การสนธิความร่วมมือ การสร้างเครือข่ายความร่วมมือของภาครัฐและภาคประชาชน ในการขับเคลื่อนเป้าหมายของการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนในตำบลกระทู้มล้ม อำเภอสามพราณ จังหวัดนครปฐม โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก ๓.๕๖ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า กลุ่ม/เครือข่าย ในชุมชนมีการสร้างสภาพแวดล้อมที่ทำให้เกิดประโยชน์ร่วมกันระหว่างผู้ที่เกี่ยวข้อง หน่วยงานภาครัฐ และประชาชนในชุมชนมีการสร้างเงื่อนไขที่มีจุดมุ่งหมายเพื่อให้ก่อประโยชน์ร่วมกัน มีการส่งเสริมการ แลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารระหว่างกัน และมีการเอื้ออำนวยเพื่อให้เกิดสัมพันธภาพที่สร้างความไว้วางใจ เชื่อใจระหว่างกัน

๕.๑.๔ สรุปปัญหา อุปสรรค กระบวนการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนของภาครัฐและภาค ประชาชนในตำบลกระทู้มล้ม อำเภอสามพราณ จังหวัดนครปฐม

การขยายตัวทางเศรษฐกิจ พบว่า เนื่องจากการเจริญเติบโตในด้านเศรษฐกิจ ทำให้มี การส่งเสริมให้คนเข้าสู่ระบบธุรกิจ คือ การค้าขาย จึงทำให้วิถีชีวิตของคนในชนบทส่วนใหญ่ที่ ประกอบอาชีพเกษตรกรรม ถูกเปลี่ยนไปเป็นวิถีชีวิตแบบเมืองมากขึ้น นั่นคือ แต่เดิมผลิตเพื่อกินเพื่อ ใช้ การอยู่ร่วมกันอย่างแบ่งปัน มาเป็นผลิตเพื่อขายแล้วนำเงินมาจับจ่ายใช้สอย เป็นเหตุให้เกิดการ ผลิตจำนวนมาก

การกระจายรายได้ พบว่า คนในชุมชนส่วนใหญ่หันมาประกอบอาชีพรับจ้าง จากโรงงาน อุตสาหกรรม ทำให้การกระจายรายได้ภายในชุมชนน้อยลง ก่อให้เกิดปัญหาความไม่เท่าเทียมระหว่าง เกษตรและอุตสาหกรรม

สวัสดิการสังคม พบว่า การช่วยเหลือในด้านสวัสดิการทางเศรษฐกิจ ประชาชนส่วนใหญ่ ยังรู้สึกว่าเป็นผู้ขอมากกว่าผู้ที่ได้รับ ทำให้ชุมชนพึ่งพาตนเองได้น้อยลง และคอยแต่จะขอรับความ ช่วยเหลือจากภาครัฐหรือภายนอกชุมชนมากขึ้น

คุณภาพสิ่งแวดล้อม พบว่า การขยายตัวความเป็นเมือง หมู่บ้าน โรงงาน มีการใช้พื้นที่ใน ชุมชนมากขึ้น ทำให้ทรัพยากรธรรมชาติบางส่วนหายไป สิ่งแวดล้อมเสื่อมโทรมจากทางด้านโรงงาน อุตสาหกรรม เกิดมลพิษ ส่งผลกระทบต่อประชาชนเดิมในพื้นที่ อาชีพทางการเกษตรมีน้อยลง ทรัพยากรถูกนำมาใช้จำนวนมากจนเกิดการผลิตทดแทนไม่ทัน สูญเสียความสมดุลทางธรรมชาติ และนำไปสู่การสูญเสียความหลากหลายทางชีวภาพ

๕.๑.๕ สรุปแนวทางการสร้างเครือข่ายความร่วมมือของภาครัฐและภาคประชาชน ใน การขับเคลื่อนเป้าหมายของการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนในตำบลกระทู้มล้ม อำเภอสามพราณ จังหวัดนครปฐม

การส่งเสริมให้เกิดความร่วมมือ พบว่า ควรมุ่งเน้นการส่งเสริมความร่วมมือระหว่าง ภาครัฐและภาคประชาชนในด้านความมั่นคง ด้านความร่วมมือทางเศรษฐกิจและการเงิน ด้าน

พลังงานสิ่งแวดล้อม และส่งเสริมกรอบการดำเนินงาน ที่จะมีผลต่อเศรษฐกิจและพร้อมรับมือแก้ไขใน การพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนเพื่อให้เกิดความยั่งยืนต่อไป

การวางกรอบความร่วมมือ พบว่า ควรให้หน่วยงานของรัฐมีการจัดเวทีประชาคมในทุกๆ เดือนเพื่อกำหนดเป้าหมาย และยุทธศาสตร์ร่วมกันระหว่างภาครัฐและภาคประชาชน จนเกิด กระบวนการส่งเสริมในการพัฒนาเศรษฐกิจโดยมีกลุ่มหรือเครือข่ายอย่างเป็นรูปธรรม เพื่อรู้หน้าที่ใน การทำงาน กลไกต่างๆ ในการติดตามผลและนำปัญหา อุปสรรคมาเป็นแนวทางในการพัฒนาร่วมกัน ต่อไป

การระดมความร่วมมือ พบว่า ควรมีผู้นำที่มีส่วนผลักดันด้านความสัมพันธ์ความร่วมมือ เป็นผู้นำโดยธรรมชาติสามารถสานสัมพันธ์ที่ดีต่อผู้อื่นและคอยผลักดัน ช่วยให้บริการภาคในการ ทำงานร่วมกันดีขึ้น เพื่อระดมความร่วมมือในการพัฒนาต่างๆ เป็นไปได้อย่างรวดเร็ว

การสนธิความร่วมมือ พบว่า รัฐต้องทำให้ประชาชนเห็นความสำคัญของความร่วมมือ แบบเครือข่าย เพราะประชาชนยังไม่มีส่วนร่วมมากนัก ทั้งในการควบคุมหรือตรวจสอบการทำงาน ของภาครัฐ ควรให้ประชาชนเข้ามา ร่วมริเริ่ม ร่วมคิด ร่วมวางแผนเป้าหมาย สร้างยุทธศาสตร์ นำไป ปฏิบัติติดตาม ร่วมตรวจสอบ ประเมินผล และรับผิดชอบแก้ไขในการพัฒนาต่อไป

๕.๑.๖ สรุปผลการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลเชิงลึกเกี่ยวกับการสร้างเครือข่ายความร่วมมือ ในการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนที่ยั่งยืนของภาครัฐและภาคประชาชนในตำบลกระทู้ล้ม อำเภอสาม พรวณ จังหวัดนครปฐม

การสร้างเครือข่ายความร่วมมือในการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนที่ยั่งยืนของภาครัฐและ ภาคประชาชนในตำบลกระทู้ล้ม อำเภอสามพรวณ จังหวัดนครปฐม

พบว่า ผู้ให้สัมภาษณ์ส่วนใหญ่มีความคิดเห็น คือ ควรจัดรูปแบบการสร้างเครือข่าย โดย ให้ประชาชนได้รับรู้ข่าวสารการรวมกลุ่ม เพื่อเกิดเครือข่ายความร่วมมืออย่างจริงจัง เพื่อจะได้เกิด กระบวนการพัฒนาเศรษฐกิจในชุมชนที่ดีขึ้น โดยมีการสร้างเวทีการเรียนรู้ให้เกิดขึ้นก่อน เพื่อ วิเคราะห์ศักยภาพในขีดความสามารถของชุมชน มีการวางแผนตามแนวทางร่วมกัน ส่งเสริมการ รวมกลุ่มในลักษณะต่างๆ พัฒนาในด้านเทคโนโลยีในความรู้เกี่ยวกับวิธีการผลิต พร้อมพัฒนาระบบ ตลาด พัฒนากิจกรรมเกี่ยวกับการศึกษา สร้างศูนย์การเรียนรู้เศรษฐกิจชุมชน อบรมการพัฒนา เศรษฐกิจชุม พัฒนาระบบการให้ข้อมูลข่าวสารและเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชน ออกสู่ชุมชน ภายใต้ความร่วมมือระหว่างภาครัฐและภาคประชาชนเพื่อความยั่งยืนต่อไป

กระบวนการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนของภาครัฐและภาคประชาชนในตำบลกระทู้ล้ม

พบว่า ผู้ให้สัมภาษณ์ส่วนใหญ่มีความคิดเห็น คือ ควรมีการวางแผน ปลูกจิตสำนึกให้แก่ ประชาชนสร้างกิจกรรมต่างๆ เพื่อให้คนในท้องถิ่นในชุมชนเดียวกันมีจิตสำนึกร่วมกัน มีความเอื้ออาทร

ให้เกิดปฏิสัมพันธ์ระหว่างกัน จัดหาอาชีพเสริมให้กับประชาชนผู้มีรายได้น้อย ให้ชุมชนสามารถเลี้ยงชีพแบบพึ่งพาตนเองตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง โดยเริ่มจากการพัฒนาการกำหนดพื้นที่ เพื่อเพิ่มขีดความสามารถของคน ครอบครัวในชุมชน โดยให้คนในชุมชนมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหาพื้นฐานทางเศรษฐกิจของชุมชน คือ ให้มีส่วนร่วมคิด ร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมรับประโยชน์ เพื่อให้มีเป้าหมายในการพัฒนาเป็นไปในทิศทางเดียวกัน

ปัจจุบันในตำบลกระทุ่มล้มมีการขยายตัวทางเศรษฐกิจและรายได้

พบว่า ผู้ให้สัมภาษณ์ส่วนใหญ่มีความคิดเห็น คือ ในเมื่อมีการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจที่เป็นไปได้อย่างรวดเร็ว ควรให้มีการจัดระเบียบชุมชนอันเนื่องมาจากปัญหาชุมชนแออัด การย้ายถิ่นฐานเข้ามาทำกินในชุมชน ควรมุ่งเน้นในการปรับสมดุลรายได้ความเท่าเทียม ให้แก่ภาคเกษตรและอุตสาหกรรม ให้ผู้ที่มีอาชีพเกษตรกรซึ่งเป็นอาชีพของคนในพื้นที่ดั้งเดิม มีบทบาทในการประกอบอาชีพในชุมชนเพิ่มมากขึ้น ให้เป็นกลุ่มสินค้าเกษตรในชุมชน

ภาครัฐและภาคประชาชนมีแนวทางการจัดสวัสดิการสังคม

พบว่า ผู้ให้สัมภาษณ์ส่วนใหญ่มีความคิดเห็น คือ ควรมีการบริการสังคมที่ครอบคลุมประชาชนอย่างทั่วถึง ซึ่งในบริการต่างๆ ที่ประชาชนควรได้รับสิทธิประโยชน์ ซึ่งอาจไม่รู้ถึงข่าวสารหรือตกข่าวเกี่ยวกับสิทธิประโยชน์ในสิ่งที่ตนเองจะได้รับ และควรมีบริการฝึกอบรมอาชีพให้แก่ประชาชนผู้ที่ตกงานไม่มีรายได้ และควรมีการบำบัดแก้ไขฟื้นฟูโครงการพัฒนาการให้บริการสวัสดิการแก่ชุมชนเป็นการจัดสวัสดิการจากฐานงานพัฒนาทั้งการจัด กลุ่มฌาปนกิจ กลุ่มออมทรัพย์ กลุ่มกองทุนพัฒนาอาชีพ และกลุ่มธุรกิจชุมชน ต้องทำจากสิ่งที่มีอยู่จริงในชุมชน ต้องเริ่มจากเรื่องเล็กไปใหญ่ ต้องเข้าใจว่าเงินเป็นเพียงเครื่องมือไม่ใช่เป้าหมาย ต้องช่วยเหลือแบบไม่ก่อให้เกิดการแบ่งแยกในชุมชน ต้องสร้างให้คนในชุมชนเป็นทั้งผู้ให้และผู้รับไม่ใช่เป็นเพียงผู้ขอรับ

ข้อเสนอแนะเพื่อเป็นแนวทางในกระบวนการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนของภาครัฐและภาคประชาชนของภาครัฐและภาคประชาชนในตำบลกระทุ่มล้ม

พบว่า ผู้ให้สัมภาษณ์ส่วนใหญ่มีความคิดเห็น คือ ควรการนำเสนอแนวทางการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนพร้อมๆ กับการพัฒนาคุณภาพชีวิต โดยมีเป้าหมาย เพื่อการมุ่งเน้นการพึ่งพาตนเอง การสร้างงาน สร้างรายได้ ที่มาจากการนำภูมิปัญญาและเอกลักษณ์ของท้องถิ่นมาพัฒนาและประยุกต์อย่างสร้างสรรค์ไปสู่เป้าหมายการเพิ่มรายได้ ควบคู่กับการพัฒนาศักยภาพของคนในทุกด้าน ต่อการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนร่วมกัน และให้ชุมชนยึดหลักเศรษฐกิจพอเพียงเป็นรากฐานในการ

ดำรงชีวิต มีความมั่นใจว่าจะแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นได้ โดยไม่รอให้คนอื่นเข้ามาช่วยเหลือ ส่งเสริมให้มีความหลากหลายของผลิตภัณฑ์ในชุมชน เพื่อให้เกิดผลผลิตภายในชุมชน ก่อให้เกิดการบริโภคภายในชุมชน และในที่สุดทำให้ชุมชนเกิดการแลกเปลี่ยนผลิตภัณฑ์ ให้ชุมชนสามารถนำกองทุนต่างๆ มาบริหารจัดการอย่างมีประสิทธิภาพ ควบคู่กับการรู้จักระดมทุนจากชุมชนจนเกิดการพึ่งพาตนเองของชุมชนสร้างเครือข่ายเพื่อการพึ่งพาซึ่งกันและกัน แลกเปลี่ยนเรียนรู้ แลกเปลี่ยนผลิตภัณฑ์ เพื่อให้เกิดการหมุนเวียนของเงินระหว่างเครือข่าย ควรส่งเสริมการเรียนรู้การจัดการตลาดและประชาสัมพันธ์ เรียนรู้ที่จะทำงานภาคธุรกิจ เอกชนอย่างเท่าเทียมกัน โดยที่รัฐต้องสร้างกลไกต่างๆ ให้เกิดการแข่งขันอย่างเสรีและเป็นธรรม จัดให้เป็นสินค้าส่งเสริมการลงทุน โดยมีภาคเอกชนมาสนับสนุน ชุมชนมีส่วนร่วมดูแล บำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติที่จำเป็นต่อการดำรงชีพและผลิตภัณฑ์ประจำตำบล ตามนโยบายของรัฐ ที่กระทบต่อความหลากหลายทางชีวภาพต้องให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ สร้างเครือข่ายชุมชนและหน่วยงานภาครัฐเพื่อให้แต่ละส่วนได้ทราบบทบาทหน้าที่ และแนวทางส่งเสริมความร่วมมือในการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนในระดับต่างๆ ต่อไป

๕.๒ อภิปรายผลการวิจัย

การอภิปรายผลการวิจัยครั้งนี้ จะกล่าวถึงการวิจัยเรื่องการสร้างเครือข่ายความร่วมมือในการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนที่ยั่งยืนของภาครัฐและภาคประชาชนในตำบลกระทุ่มล้ม อำเภอสамพราน จังหวัดนครปฐม โดยผู้วิจัย จะกล่าวถึงประเด็นการอภิปรายผล ดังนี้

๕.๒.๑ การอภิปรายผลการวิจัย กระบวนการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนของภาครัฐและภาคประชาชนในตำบลกระทุ่มล้ม อำเภอสамพราน จังหวัดนครปฐม

การสร้างเครือข่ายความร่วมมือในการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนที่ยั่งยืนของภาครัฐและภาคประชาชนในตำบลกระทุ่มล้ม อำเภอสамพราน จังหวัดนครปฐม จากการวิจัยพบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก และเมื่ออภิปรายผลตามรายด้าน พบว่า ทั้ง ๔ ด้าน คือ การขยายตัวทางเศรษฐกิจ การกระจายรายได้ สวัสดิการทางสังคม และคุณภาพสิ่งแวดล้อม อยู่ในระดับมากเหมือนกันทั้งหมด มีค่าเฉลี่ยรวม ๓.๕๕ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พงษ์ศิลป์ สาณะเสน^๒ ได้ศึกษาเรื่อง “การสร้างเครือข่ายองค์กรเพื่อการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ในอำเภอโป่งน้ำร้อน จังหวัดราชบุรี” ผลการศึกษา

^๒ พงษ์ศิลป์ สาณะเสน, การสร้างเครือข่ายองค์กรเพื่อการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ในอำเภอโป่งน้ำร้อน, วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยบูรพา, ๒๕๕๑).

พบว่า องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นควรร่วมมือโดยการระดมทรัพยากรร่วมกันตามภาระหน้าที่ของแต่ละองค์การ ร่วมกันแก้ไขปัญหาทั้ง ๔ ด้าน คือด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมืองและสิ่งแวดล้อม เพื่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนตามภารกิจในลักษณะการเครือข่ายงาน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

๕.๒.๒ การอภิปรายผลการวิจัย การสร้างเครือข่ายความร่วมมือของภาครัฐและภาคประชาชน ในการขับเคลื่อนเป้าหมายของการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนในตำบลกระทุ่มลัม อำเภอสามพราณ จังหวัดนครปฐม

การสร้างเครือข่ายความร่วมมือของภาครัฐและภาคประชาชน ในการขับเคลื่อนเป้าหมายของการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนในตำบลกระทุ่มลัม อำเภอสามพราณ จังหวัดนครปฐม โดยภาพรวมจากการวิจัยพบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก และเมื่ออภิปรายผลตามรายด้าน พบว่า ทั้ง ๔ ด้าน คือ การส่งเสริมให้เกิดความร่วมมือ การวางกรอบความร่วมมือ การระดมความร่วมมือ และการสนธิความร่วมมือ อยู่ในระดับมากเหมือนกันทั้งหมด มีค่าเฉลี่ยรวม ๓.๕๕ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ **พวงทอง โยธาใหญ่^๓** ได้ศึกษาเรื่อง “การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาส่วนท้องถิ่น : กรณีศึกษาองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดเชียงใหม่” ผลการศึกษาพบว่า การจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดเชียงใหม่ส่วนใหญ่ได้มีความพยายามที่จะปฏิบัติตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการวางแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๑ แต่มีองค์การบริหารส่วนตำบลบางส่วนยังปฏิบัติไม่ครบกระบวนการตามที่ระเบียบกำหนด โดยเฉพาะในเรื่องการจัดทำแนวทางการพัฒนาท้องถิ่นให้สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ยุทธศาสตร์ ใน แผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล ๕ ปี ทั้งนี้เนื่องจากจากเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานยังไม่มี ความเข้าใจในเรื่องของระเบียบเท่าที่ควร สำหรับระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น ประจำปี ๒๕๔๕ การศึกษาครั้งนี้พบว่าการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นทั้งสองระดับไม่มีความแตกต่างกันในทุกประเด็น ทั้งในด้านการมีส่วนร่วมในการ

^๓ พวงทอง โยธาใหญ่, “การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น : กรณีศึกษาองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดเชียงใหม่”, **รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต**, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, ๒๕๔๕).

ตัดสินใจ การมีส่วนร่วมในระดับปฏิบัติการ การมีส่วนร่วมในการร่วมผลประโยชน์ และการมีส่วนร่วมในการประเมินผล

สรุปผลการอภิปราย จากการวิจัยเรื่อง”การสร้างเครือข่ายความร่วมมือในการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนที่ยั่งยืนของภาครัฐและภาคประชาชนในตำบลกระทุ่มล้ม อำเภอสามพราณ จังหวัดนครปฐม” ผู้วิจัยได้ใช้วิธีแบบผสมผสานวิธี ประกอบด้วย การวิจัยเชิงปริมาณ และการวิจัยเชิงคุณภาพ การวิจัยเชิงปริมาณ พบว่า กระบวนการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนของภาครัฐและภาคประชาชนในตำบลกระทุ่มล้ม อำเภอสามพราณ จังหวัดนครปฐม ทั้ง ๔ ด้าน โดยภาพรวม อยู่ในระดับมากทุกด้าน และการสร้างเครือข่ายความร่วมมือของภาครัฐและภาคประชาชน ในการขับเคลื่อนเป้าหมายของการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนในตำบลกระทุ่มล้ม อำเภอสามพราณ จังหวัดนครปฐม ทั้ง ๔ ด้าน โดยภาพรวม อยู่ในระดับมากทุกด้าน ซึ่งผลการวิจัยได้สอดคล้องกับการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยการสร้างเครือข่ายความร่วมมือในการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนที่ยั่งยืนของภาครัฐและภาคประชาชนในตำบลกระทุ่มล้ม อำเภอสามพราณ จังหวัดนครปฐม เกิดจากกระบวนการพัฒนาที่ภาครัฐได้สนับสนุนประชาชนที่ให้อุปประโยชน์ร่วมกัน เน้นการสร้างเสถียรภาพทางเศรษฐกิจที่คำนึงการเจริญเติบโต ลดความไม่เท่าเทียมกันด้านรายได้ของชุมชน ยึดคนในพื้นที่เป็นศูนย์กลางของการพัฒนาภายใต้กระบวนการมีส่วนร่วมในการพัฒนาเศรษฐกิจ ตลอดจนการรักษาทรัพยากรร่วมกัน โดยการสร้างเครือข่ายความร่วมมือของภาครัฐและภาคประชาชน ในการขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชน จะเห็นได้ว่าในชุมชนที่มีการพัฒนาแล้ว มีการเจริญเติบโตในด้านเศรษฐกิจ มักจะพบปัญหาการจัดการ ความเป็นอยู่ที่ไม่สมดุล เกิดความขัดแย้ง อย่างไรก็ตาม หน่วยงานต่างๆ จึงจำเป็นต้องสร้างเครือข่ายความร่วมมือ เพื่อให้คนในชุมชนมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหา ในกระบวนการพัฒนาจากการมีส่วนร่วมของพหุภาคี เพื่อนำไปสู่การพัฒนาชุมชนอย่างบูรณาการ ดังนั้นการสร้างเครือข่ายความร่วมมือในการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนที่ยั่งยืนของภาครัฐและภาคประชาชนในตำบลกระทุ่มล้ม อำเภอสามพราณ จังหวัดนครปฐม จึงเห็นได้ถึงการบริหารจัดการชุมชน ที่อาศัยความร่วมมือ จนกลายเป็นภาคีเครือข่ายความร่วมมือ ทำให้เศรษฐกิจในชุมชนมีความสมบูรณ์แบบ ประชาชนได้เห็นความสำคัญในการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชน และมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น ฉะนั้นปัญหาชุมชนในทุกๆ ด้าน ก็

สามารถแก้ไขได้ง่าย โดยความร่วมมือของคนในชุมชน ที่มีความเกื้อกูลต่อกัน เพื่อนำไปพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนได้อย่างยั่งยืนต่อไป

๕.๓ ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาวิจัยเรื่องนี้ มีข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัย เชิงทฤษฎี เชิงนโยบาย เชิงปฏิบัติการ รวมทั้งข้อเสนอแนะสำหรับการศึกษาวิจัยครั้งต่อไปดังนี้

๕.๓.๑ ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

จากการศึกษาวิจัยเรื่อง “การสร้างเครือข่ายความร่วมมือในการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนที่ยั่งยืนของภาครัฐและภาคประชาชนในตำบลกระทุ่มล้ม อำเภอสองพี่น้อง จังหวัดนครปฐม” ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย ดังนี้

๑. ภาครัฐควรมีนโยบายส่งเสริม สนับสนุนให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนให้เกิดความเข้มแข็ง
๒. ภาครัฐควรมีการสร้าง ความสนใจเรื่องผลประโยชน์ของชุมชนเป็นสำคัญ และมีการพัฒนาชุมชนอย่างโปร่งใส
๓. ภาครัฐควรสร้างกลไกต่างๆ ให้เกิดการแข่งขันอย่างเสรีและเป็นธรรม จัดให้เป็นสินค้า ส่งเสริมการลงทุน โดยมีภาคเอกชนมาสนับสนุน
๔. ภาครัฐควรส่งเสริมให้มีหลักสูตรชุมชนในระบบโรงเรียนและสอน โดยคนในชุมชนเอง เพื่อถ่ายทอดภูมิปัญญาไปสู่คนรุ่นหลัง และเป็นการสืบทอดไม่ให้สูญหาย รวมทั้งการพัฒนาความรู้เหล่านั้นให้เหมาะสมและสอดคล้องกับปรัชญาโครงการ หนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์

๕.๓.๒ ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติ

จากการศึกษาวิจัยเรื่อง “การสร้างเครือข่ายความร่วมมือในการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนที่ยั่งยืนของภาครัฐและภาคประชาชนในตำบลกระทุ่มล้ม อำเภอสองพี่น้อง จังหวัดนครปฐม” ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติ ดังนี้

๑. ประชาชนควรเข้าไปมีส่วนร่วมใน การประเมินผล และสรุปผลการพัฒนาชุมชน มากกว่าที่เป็นอยู่ โดยประเมินทั้งในระยะสั้น และระยะยาว เพื่อนำมาเป็นข้อมูลในการพัฒนาชุมชนต่อไป
๒. ประชาชนควรสนใจเรื่องการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชน และให้ควรให้ความร่วมมือในการพัฒนาชุมชนให้มากขึ้นกว่าเดิม
๓. ประชาชนควรเห็นประโยชน์ของชุมชน มากกว่าประโยชน์ส่วนตนให้มากขึ้น

๔. ประชาชนควรสร้างจิตสำนึก และความรับผิดชอบให้กับตนเองเพื่อสร้างจิตสำนึกรักบ้านเกิดให้มากขึ้น

๕.๓.๓ ข้อเสนอแนะแนวทางการวิจัยครั้งต่อไป

จากการศึกษาวิจัยเรื่อง “การสร้างเครือข่ายความร่วมมือในการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนที่ยั่งยืนของภาครัฐและภาคประชาชนในตำบลกระทุ่มล้ม อำเภอสามปราชญ์ จังหวัดนครปฐม” ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะแนวทางการวิจัยครั้งต่อไป ดังนี้

๑. ควรศึกษาวิจัยการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนจากอาชีพเสริมของชาวบ้าน
๒. ควรศึกษาวิจัยรูปแบบการส่งเสริมเครือข่ายพหุภาคีในการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนบนฐานพลังท้องถิ่น
๓. ควรศึกษาวิจัยรูปแบบและเครือข่ายการเสริมสร้างความยั่งยืนต่อระบบเศรษฐกิจชุมชน
๔. ควรศึกษาวิจัยแนวทางการบูรณาภูมิปัญญาชาวบ้านในการเสริมสร้างพลังเครือข่ายเพื่อการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนอย่างยั่งยืน

บรรณานุกรม

๑. ภาษาไทย :

(๑) หนังสือ :

กรมการพัฒนาชุมชน. **คู่มือเครือข่ายองค์กรชุมชนกับการบริหารทุนแบบมืออาชีพ**.

กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์การศาสนา, ๒๕๔๗.

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม. **ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการพัฒนาที่ยั่งยืน**.

กรุงเทพมหานคร : อมรินทร์พริ้นติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง จำกัด (มหาชน), ๒๕๕๖.

กระทรวงมหาดไทย. กรมการปกครอง. **เศรษฐกิจชุมชนพึ่งตนเอง แนวความคิดและยุทธศาสตร์**.

กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ส่วนท้องถิ่น, ๒๕๔๑.

กาญจนา แก้วเทพ. **เครื่องมือการทำงานแนวพัฒนาชุมชน**. กรุงเทพมหานคร : สภาคทอลิกแห่งประเทศไทยเพื่อการพัฒนา, ๒๕๓๘.

เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์. **การจัดการเครือข่ายกลยุทธ์สำคัญสู่ความสำเร็จของการปฏิรูปการศึกษา**. กรุงเทพมหานคร : บริษัทซัคเซสมีเดียจำกัด, ๒๕๔๓.

เกื้อ วงศ์บุญสิน. **ประชากรกับการพัฒนา. พิมพ์ครั้งที่ ๒**. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ๒๕๓๘.

จำนงค์ อติวัฒน์สิทธิ. **สังคมวิทยาตามแนวพุทธศาสตร์. พิมพ์ครั้งที่ ๒**. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, ๒๕๔๘.

จรัส นวลนิ่ม. **การศึกษากับการพัฒนาประเทศ แนวความคิดและวิธีปฏิบัติ**, พิมพ์ครั้งที่ ๑, กรุงเทพมหานคร : พิมพ์ที่ โอ.เอส.พริ้นติ้ง เฮ้าส์, ๒๕๔๐.

จิตยา สุวรรณขุ. **สังคมวิทยาในวิทยาศาสตร์สังคม**. กรุงเทพมหานคร : สำนักวิจัย สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์, ๒๕๑๗.

ณัฐนรี ศรีทอง. **การเพิ่มศักยภาพภาวะความเป็นผู้นำในงานพัฒนาชุมชน**. กรุงเทพมหานคร : โอ.เอส.พริ้นติ้ง เฮ้าส์, ๒๕๕๒.

เทศบาลเมืองกระทุ่มล้ม. **แผนพัฒนาท้องถิ่นสี่ปี พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๖๔**.

ธนา ประมุขกุล. **วารสารส่งเสริมสุขภาพและ อนามัยสิ่งแวดล้อม**. ขอนแก่น : ศูนย์ส่งเสริมสุขภาพเขต ๖, ๒๕๔๔.

นฤมล นิราทร. **การสร้างเครือข่ายการทำงาน : ข้อควรพิจารณาบางประการ**. กรุงเทพมหานคร : คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, ๒๕๔๓.

นันทิยา หุตานวัตร. **การพัฒนาองค์กรชุมชน**. อุบลราชธานี : คณะเกษตรศาสตร์มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี, ๒๕๔๖.

บรรณานุกรม (ต่อ)

ประกอบ กรรณสูตร. สถิติเพื่อการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์. พิมพ์ครั้งที่ ๓. กรุงเทพมหานคร : ด้าน
สุทธาการพิมพ์, ๒๕๔๒.

ประเวศ วะสี. ประชาคมตำบล. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์มติชน, ๒๕๔๑.

พระธรรมปิฎก (ป.อ. ปยุตโต). “ทศวรรษธรรมทัศน์พระธรรมปิฎก (ป.อ. ปยุตโต) หมวดสังคมศาสตร์
และมนุษยศาสตร์”. กรุงเทพมหานคร : ธรรมสภา, ๒๕๔๓.

_____. พุทธธรรม ฉบับปรับปรุงและขยายความ. พิมพ์ครั้งที่ ๙. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์
มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๔๓.

_____. การพัฒนาที่ยั่งยืน. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์โกลด์คีมทอง, ๒๕๔๓.

พระมหาสุทิตย์ อาภากรโ. เครือข่าย : ธรรมชาติความรู้และการจัดการ. กรุงเทพฯ : โครงการ
เสริมสร้างการเรียนรู้เพื่อชุมชนเป็นสุข, ๒๕๔๗.

_____. นวัตกรรมการเรียนรู้ : คน ชุมชน และการพัฒนา. กรุงเทพมหานคร :
โครงการสร้างเสริมการเรียนรู้เพื่อชุมชนเป็นสุข, ๒๕๔๙.

พระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน .พระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน. กรุงเทพฯ : วิทยุ
ชน, ๒๕๔๘.

พัชรินทร์ สิริสุนทร. แนวคิดและทฤษฎีด้านการพัฒนาสังคม. เอกสารประกอบการสอน สาขาวิชา
พัฒนาสังคม. คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร, ๒๕๔๗.

มงคล ด้านธานินทร์. เศรษฐกิจชุมชนพึ่งตนเอง : แนวคิดและยุทธศาสตร์. กรุงเทพมหานคร :
กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย, ๒๕๔๑.

วิทยา เชียงกุล, การพัฒนาเศรษฐกิจสังคมไทย : บทวิเคราะห์. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์ฉับไกร,
๒๕๒๗.

วินัย วีระพัฒนานนท์. สิ่งแวดล้อมศึกษาของกลุ่มประเทศอาเซียน- อินโดจีน. กรุงเทพมหานคร :
คณะสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล. ๒๕๔๐

วิรัช วิรัชนิการวรรณ. การพัฒนาเมืองและชนบทประยุกต์. พิมพ์ครั้งที่ ๑. กรุงเทพมหานคร : สำนัก
พิมพ์ฟอร์เพช, ๒๕๔๙.

สถาบันไทยพัฒน์. เศรษฐกิจพอเพียง การพัฒนายั่งยืน. กรุงเทพมหานคร : วนิดาการพิมพ์, ๒๕๕๐

สนธยา พลศรี. กระบวนการพัฒนาชุมชน. กรุงเทพมหานคร : ไทยวัฒนาพานิช. ๒๕๔๕

สมศักดิ์ ศรีสันติสุข, สังคมไทย : แนวทางวิจัยและการพัฒนา, กรุงเทพมหานคร : สถาบันวิจัย
พฤติกรรมศาสตร์, ๒๕๒๕.

บรรณานุกรม (ต่อ)

สรเสรีญ วงศ์ช่อ. การวางแผนพัฒนาประเทศ. นนทบุรี : บริษัท ศูนย์การพิมพ์เพชรรุ่ง จำกัด, ๒๕๕๔.

สังคีต พิริยะรังสรรค์. เศรษฐกิจชุมชนแบบพึ่งตนเอง. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ส่วนท้องถิ่น, ๒๕๔๐.

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ ๑๒ พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔. กรุงเทพมหานคร: สำนักนายกรัฐมนตรี, ๒๕๖๐.

สุจิตรา บุญยรัตพันธุ์. ระเบียบวิธีวิจัยสำหรับรัฐประศาสนศาสตร์. กรุงเทพมหานคร : สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์, ๒๕๔๙.

สุนัย วงศ์สุคันธ์. การพัฒนารูปแบบความร่วมมือในการบริหารวิชาการของ โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, พิษณุโลก : มหาวิทยาลัยนเรศวร, ๒๕๕๕.

สุมาลี สันติพลวุฒิ. เอกสารประกอบการสอนวิชาการวางแผนเศรษฐกิจ. มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ : คณะเศรษฐศาสตร์, ๒๕๕๔.

เสรี พงศ์พิศ. เครือข่ายยุทธวิธีเพื่อประชาคมเข้มแข็ง ชุมชนเข้มแข็ง : วัฒนธรรมองค์กรของโลกยุคใหม่. กรุงเทพมหานคร : สถาบันส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน, ๒๕๔๘.

_____. เศรษฐกิจพอเพียง การพัฒนาที่ยั่งยืน. กรุงเทพมหานคร : พลังปัญญา, ๒๕๔๙

อเนก นาคะบุตร. รายงานการประชุมเชิงปฏิบัติการเรื่องเครือข่ายของการเรียนรู้ : พื้นฐาน สำหรับการจัดการศึกษาเพื่อปวงชน, อุดรธานี, ม.ป.พ.

อมร รักษาสัตย์ และ ชัตติยา กรรณสูตร. ทฤษฎีและแนวความคิดในการพัฒนา ประเทศ. กรุงเทพมหานคร : ชุมชนสหกรณ์การขายและการซื้อแห่งประเทศไทย, ๒๕๑๕.

(๒) วิทยานิพนธ์และงานวิจัย :

กรกนก สุริยะ. “ความสัมพันธ์ระหว่างคุณภาพชีวิตกับการพัฒนาที่ยั่งยืนในประเทศไทย”. **ปริญญา**

เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาเศรษฐศาสตร์. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, ๒๕๕๔.

กัญญมน อินสว่าง. **การพัฒนาระบบการจัดการเครือข่ายการเรียนรู้ของผู้นำชุมชนเพื่อการเสริมสร้างวิสาหกิจชุมชนในเขตภาคกลาง**. กรุงเทพมหานคร : ทุนวิจัยสำนักงานคณะกรรมการอุดมศึกษา, ๒๕๕๖.

จักรกฤษณ์ จันทรแล่ม. “กระบวนการฟื้นฟูพื้นที่ป่าชายเลนเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน กรณีศึกษาชุมชนต้นแบบบ้านเป็ดใน ตำบลห้วยน้ำขาว อำเภอเมือง จังหวัดตราด”. **วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพัฒนศึกษา**. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยศิลปากร, ๒๕๕๘.

จิฬาภรณ์ พยัคฆาภรณ์. “การพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนภายใต้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง : กรณีศึกษาชุมชนบ้านคลองฝรั่ง อำเภอไทรน้อย จังหวัดนนทบุรี”. **ปริญญาเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์**. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, ๒๕๕๕.

จุฬาภรณ์ คำทวิ. “ไปที่มีผลต่อความต้องการมีส่วนร่วมของเกษตรกรที่เลี้ยงสุกรในการพัฒนาที่ยั่งยืน โดยผ่านโครงการกลไกการพัฒนาที่สะอาดด้านการปศุสัตว์ในประเทศไทย จังหวัดฉะเชิงเทรา”. **วิทยานิพนธ์เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาเศรษฐศาสตร์**. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, ๒๕๕๒.

เฉลิมรัตน์ เรืองวราคม. “ใจที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมในการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลจอหอ อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา”. **วิทยานิพนธ์เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาเศรษฐศาสตร์**. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, ๒๕๕๑.

นลินี เรืองฤทธิศักดิ์. “รูปแบบและแนวทางการสร้างเครือข่ายและการเป็นหุ้นส่วนทางสังคมระหว่างประเทศขององค์กรคนพิการ : กรณีศึกษาศูนย์พัฒนาและฝึกอบรมคนพิการแห่งเอเชียและแปซิฟิก”. **วิทยานิพนธ์สังคมสงเคราะห์ศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารและนโยบายสวัสดิการสังคม**. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, ๒๕๕๓.

นายฐพชัย ทตนนท์. “บทบาทขององค์การบริหารส่วนตำบลกับการส่งเสริมการดำเนินชีวิต ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในชุมชน : กรณีศึกษาองค์การบริหารส่วนตำบลสำน อำเภอเวียงสา จังหวัดน่าน”. **วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต (รัฐประศาสนศาสตร์)**. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๕๖.

บรรณานุกรม (ต่อ)

พงษ์ศิลป์ สาณะเสน. การสร้างเครือข่ายองค์การเพื่อการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ในอำเภอโป่งน้ำร้อน.

วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยบูรพา, ๒๕๕๑.

พระใบฎีกาสัญญา อภิวัฒน์ (สวดประเสริฐ). “กระบวนการมีส่วนร่วมในการสร้างเครือข่ายการพัฒนาความเป็นเมืองของชุมชนในตำบลไร่ซิง อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม”. **วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต (การพัฒนาสังคม)**. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๕๙.

พระมหาประกาศิต สิริเมธ (ฐิตปสิทธิกร). “การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียง ของชุมชนบ้านคลองใหม่ อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม”. **วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต (การพัฒนาสังคม)**. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๕๖.

พระวิทยา ญาณสาโร (คัมภราชคุณ). “การศึกษาแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงที่สอดคล้องกับหลักพุทธธรรม ที่ปรากฏในคัมภีร์พระพุทธศาสนาเถรวาท” **วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต (พระพุทธศาสนา)**. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๕๖

พวงทอง โยธาใหญ่. “การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น : กรณีศึกษาองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดเชียงใหม่”. **รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต**. มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, ๒๕๔๕.

รศ.ดร.ขวัญกมล ดอนขวา. “การพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ”. **รายงานการวิจัย**. นครราชสีมา : มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี, ๒๕๕๔.

รัตนา สำโรงทอง “การพัฒนารูปแบบการใช้ศักยภาพของท้องถิ่นในโครงการ "ชุมชนน่าอยู่ จังหวัดน่าน" เพื่อจัดการทรัพยากรและอนุรักษ์ความหลากหลายทางชีวภาพในการพัฒนาที่ยั่งยืน”. **รายงานการวิจัย**. กรุงเทพฯ : วิทยาลัยการสาธารณสุข จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๔๘.

วิจักขณา หุตานนท์. “การประสานงานลักษณะเครือข่ายระหว่างองค์กรภาครัฐกับองค์กรพัฒนาเอกชนต่อการดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด”. **วิทยานิพนธ์ปริญญาโท** สาขาการบริหารและนโยบายสวัสดิการสังคม. บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, ๒๕๔๕.

บรรณานุกรม (ต่อ)

- ศักดิ์ดาพินิจ ณรงค์ชาติโสภณ. “การวิเคราะห์นโยบายการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต่อการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชน”. **วิทยานิพนธ์ดุขฎิบัณทิต สาขารัฐศาสตร์. บัณทิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยรามคำแหง, ๒๕๔๙.**
- ศักดิ์ศรี รักไทย. “รูปแบบการจัดสรรน้ำใหม่จากอ่างเก็บน้ำแก่งกระจานที่ให้ความคุ้มค้ำทางเศรษฐกิจและเป็นที่ยอมรับของสังคมเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน”. **ดุขฎิบัณทิต ปริญญญาปรัชญญาดุขฎิบัณทิตสาขาวิทยาศาสตร์และสิ่งแวดล้อม. บัณทิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, ๒๕๕๔.**
- สรวง วรอินทร์. “รูปแบบการบริหารเครือข่ายความร่วมมือเพื่อส่งเสริมระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน”. **วิทยานิพนธ์ปริญญญาดุขฎิบัณทิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. ดุขฎิบัณทิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยนเรศวร, ๒๕๕๗.**
- สรารุณ วรพงษ์. “กระบวนการบริหารการพัฒนาที่ยั่งยืนสำหรับชุมชนกะเหรี่ยงบนพื้นที่สูงอำเภอแม่สะเรียง จังหวัดแม่ฮ่องสอน”. **ดุขฎิบัณทิต ปริญญญาศิลปศาสตร์ดุขฎิบัณทิต. บัณทิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยแม่โจ้, ๒๕๕๕.**
- สุทธิพร รัตนธรร ศรีธธา. “ศึกษาการพัฒนาที่ยั่งยืนแนวพุทธในทัศนะของพระธรรมปิฎก (ป.อ. ปยุตโต)” **วิทยานิพนธ์พุทธศาสตร์มหาบัณทิต (พระพุทธศาสนา). บัณทิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๕๓.**
- เสริมสุข บัวเจริญ “การพัฒนาเครือข่ายความร่วมมือด้านการอนุรักษ์ธรรมชาติและพลังงานทางเลือกเพื่อเสริมสร้างความมั่นคงในพื้นที่ตามแนวชายแดนอำเภอแม่สะเรียง จังหวัดแม่ฮ่องสอนภายใต้ความร่วมมือระหว่างภาครัฐ วิชาการและชุมชน”. **เครือข่ายวิจัยเพื่อการพัฒนาเชิงพื้นที่ - ภาคเหนือตอนบน ABC – UN คณะวิศวกรรมศาสตร์. เชียงใหม่ : มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา, ๒๕๕๓.**
- อนุพงษ์ ถาวรวงศ์. “การพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนพึ่งตนเองแบบพอเพียง ตามแนวพระราชดำริ ในจังหวัดจันทบุรี”. **วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณทิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. บัณทิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยบูรพา, ๒๕๕๒.**
- อภิชาติ กิตติศักดิ์นาวิน. “การพัฒนาตัวแบบความสามารถจัดการนวัตกรรมการอนุรักษ์เศรษฐกิจพอเพียง ของปราชญ์ชาวบ้าน เพื่อเสริมสร้างการพัฒนาที่ยั่งยืน”. **วิทยานิพนธ์ปริญญญาดุขฎิบัณทิต สาขาวิชาพัฒนศึกษา. บัณทิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยศิลปากร, ๒๕๕๘.**

บรรณานุกรม (ต่อ)

อาทร สองรักษ์. “แนวทางการสร้างเครือข่ายนักบริหารงานช่างองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตพื้นที่อำเภอสีเกาและอำเภอวังวิเศษ จังหวัดตรัง”. รายงานการศึกษาอิสระปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการปกครองท้องถิ่น. วิทยาลัยการปกครองท้องถิ่น : มหาวิทยาลัยขอนแก่น, ๒๕๕๓.

(๓) สื่ออิเล็กทรอนิกส์ :

ประพันธ์ ช่างภูศรี, **การทำงานกับองค์กรเครือข่าย**, [ออนไลน์], แหล่งที่มา: <http://www.cdd.moi.go.th> [๒๓ ส.ค. ๒๕๖๐].

(๔) สัมภาษณ์ :

สัมภาษณ์ คุณเจริญ ทองคุ้ม, สมาชิกสภาเทศบาล ตำบลกระทุ่มล้ม อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม, ๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๑.

สัมภาษณ์ คุณฉลอง เรืองประชา, สมาชิกสภาเทศบาล ตำบลกระทุ่มล้ม อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม, ๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๑.

สัมภาษณ์ คุณชิตีพัทธ์ ทองคุ้ม, สมาชิกสภาเทศบาล ตำบลกระทุ่มล้ม อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม, ๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๑.

สัมภาษณ์ คุณบุญลือ โตมอญ, สมาชิกสภาเทศบาล ตำบลกระทุ่มล้ม อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม, ๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๑.

สัมภาษณ์ คุณประนอม โตมอญ, สมาชิกสภาเทศบาล ตำบลกระทุ่มล้ม อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม, ๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๑.

สัมภาษณ์ คุณพนารัตน์ ขำขจร, หัวหน้าฝ่ายส่งเสริมและสวัสดิการสังคม ตำบลกระทุ่มล้ม อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม, ๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๑.

สัมภาษณ์ คุณเพ็ญศรี ศรีสดใส, ประธานชุมชนหมู่ใหญ่ ตำบลกระทุ่มล้ม อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม, ๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๑.

สัมภาษณ์ คุณวรรณพร ศรีกร, ประธานกลุ่มวัฒนธรรม ตำบลกระทุ่มล้ม อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม, ๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๑.

สัมภาษณ์ คุณวสันต์ อยู่ประจำ, นายกเทศมนตรี ตำบลกระทุ่มล้ม อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม, ๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๑.

บรรณานุกรม (ต่อ)

สัมภาษณ์ คุณวิเชียร แคว่บำรุง, รองนายกเทศมนตรี ตำบลกระทุ่มล้ม ตำบลกระทุ่มล้ม อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม, ๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๑.

สัมภาษณ์ คุณสร้อยทิพย์ ชมทอง, ประธานชุมชนหนองตามล ตำบลกระทุ่มล้ม อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม, ๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๑.

สัมภาษณ์ คุณสุภาพรรณ โตมอญ, ผู้อำนวยการกองสวัสดิการสังคม ตำบลกระทุ่มล้ม อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม, ๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๑.

สัมภาษณ์ คุณอนัญญา ทองคำ, ผู้อำนวยการกองคลังเทศบาล ตำบลกระทุ่มล้ม อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม, ๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๑.

สัมภาษณ์ พระครูสังฆรักษ์เอนก สุชาโต, ผู้ช่วยเจ้าอาวาสวัดนครชื่นชุ่ม ตำบลกระทุ่มล้ม อำเภอ สามพราน จังหวัดนครปฐม, ๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๑.

สัมภาษณ์รวิภา เอกสิริเลิศ, รองปลัดเทศบาล ตำบลกระทุ่มล้ม อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม, ๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๑.

๒. ภาษาอังกฤษ :

Agranoff, Robert & Michael McGuire. , **Collaborative Public Management : New Strategies for Local Governments**, (Washington, DC : Georgetown University Press, 2003.

Alter. Cathrin and Hage,Jerald. **Organization Working Together**. California : Sage, 1993

Barbier, Edward B. Economics, **Netural – Resource Sear and Development**. London : Earthscan Publications, 1989.

Bateman, Thomas S. and Snell, Scott A. , **Management : Building Competitive Advantage**, 4 th ed. Boston : Irwin McGraw Hill, 1999

Bruce, Steve ; and Yearley, Steven. **The SAGE Dictionary of Sociology**. London : SAGE Publication Ltd.,2006.

David, Fred R., **Strategic management**. 6th ed. New Jersey : Prentice-Hall, Inc., Strategic Management Concept Cases, (New York : Macmillan Publishing, 1997.

Davis, L, **Instrument review : Getting the most from your panel of experts**. Applied Nursing Research, 1992.

บรรณานุกรม (ต่อ)

- Dubrion Michael and Ireland G.D., **Management and organization** (2nded.), (Ohio: South Western Publishing, 1993.
- Dunham Arthur. “**The Outlook for Community Development in The Social Welfare Forum**”. Proceedings of The National Conference on Social Welfare, 1958.
- Garcia, Manuel B. **Sociology of Development: Perspectives and Issues**. Manila : Navotas Press, 1985.
- John M. Bryson, and Farnum K. Alston., **Creating and Implementing Your Strategic Plan**, (San Francisco : Jossey – Bass, 2005.
- Lank, E., **Collaborative Advantage**, (New York : Palgrave Macmillan, 2006.
- Linden, Russ. “**A Framework of Collaborating**”. The Public Manager.31, 2002.
- Lucas, J. R., **Balance of Power**, NY : AMACOM, 1998.
- Martin, E, **Changing Academic Work : Developing the Learning University**, Buckingham : The Society for Research into Higher Education & Open University, 1999.
- McGuire, M. “**Collaborative Public Management: Assessing What We Know and How We Know It.**” Public Administrative Review: December, 2006.
- Oxford, **Oxford advanced learner’s dictionary of current English**, China : Oxford University Press, 1999.
- Robbins H. , & Finley, M, **Why Team Don’ t Work. (2nded)** , London : Orient Business, 1998.
- Weltch, M., & Tulbert, B. “ **Journal of Educational and psychological consultant**” . (Practitioner’s Perspective of Collaboration : A Social Validation and Factor Analysis, 2000.
- World Commission on Environment (WECD), “**Our Common Future**”. Oxford : Oxford University Press, 1987.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง กระบวนการมีส่วนร่วมในการสร้างเครือข่ายการพัฒนาความเป็นเมืองของชุมชน
ในตำบลไร่ขิง อำเภอสามพราณ จังหวัดนครปฐม

.....

คำชี้แจง :

๑. แบบสอบถามเพื่อการวิจัยนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อการสร้างเครือข่ายความร่วมมือในการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนที่ยั่งยืนของภาครัฐและภาคประชาชนในตำบลกระทู้มล้ม อำเภอสามพราณ จังหวัดนครปฐม

๒. แบบสอบถามนี้แบ่งเป็น ๔ ตอน คือ

ตอนที่ ๑ เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลและปัจจัยเชิงสังคมของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ ๒ เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับกระบวนการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนของภาครัฐและภาคประชาชนในตำบลกระทู้มล้ม อำเภอสามพราณ จังหวัดนครปฐม

ตอนที่ ๓ เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการสร้างเครือข่ายความร่วมมือของภาครัฐและภาคประชาชน ในการขับเคลื่อนเป้าหมายของการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนในตำบลกระทู้มล้ม อำเภอสามพราณ จังหวัดนครปฐม

ตอนที่ ๔ เป็นแบบสอบถามปลายเปิดให้แสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหา อุปสรรค และแนวทางการสร้างเครือข่ายความร่วมมือในการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนที่ยั่งยืนของภาครัฐและภาคประชาชนในตำบลกระทู้มล้ม อำเภอสามพราณ จังหวัดนครปฐม

ผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่า จะได้รับความอนุเคราะห์จากท่าน ที่ให้ความร่วมมือในการให้ข้อมูลตอบแบบสอบถามครั้งนี้เป็นอย่างดี จึงขอเจริญพรขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

พระนาโชค อานนโท (ทองดี)

นิสิตปริญญาโท หลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาการพัฒนาสังคม

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

ตอนที่ ๑ : สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง : โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน ☐ หน้าข้อความที่ตรงกับความเป็นจริงของท่าน

๑. ปัจจัยส่วนบุคคล

๑.๑ เพศ

☐ ชาย

☐ หญิง

๑.๒ อายุ

☐ ๒๐ - ๓๐ ปี

☐ ๓๑ - ๔๐ ปี

☐ ๔๑ - ๕๐ ปี

☐ ๕๑ - ๖๐ ปี

☐ ๖๑ ปีขึ้นไป

๑.๓ สถานภาพ

☐ โสด

☐ สมรส

☐ หย่าร้าง

☐ แยกกันอยู่

๑.๔ ระดับการศึกษา

☐ ประถมศึกษา

☐ มัธยมศึกษา

☐ อนุปริญญา

☐ ปริญญาตรี

☐ สูงกว่าปริญญาตรี

☐ อื่นๆ.....

๑.๕ รายได้/เดือน

☐ ต่ำกว่า ๑๐,๐๐๐ บาท

☐ ๑๐,๐๐๐ - ๑๕,๐๐๐ บาท

☐ ๑๕,๐๐๑ - ๒๐,๐๐๐ บาท

☐ ๒๐,๐๐๑ บาทขึ้นไป

๑.๗ ระยะเวลาของการอาศัยอยู่ในชุมชน

☐ น้อยกว่า ๕ ปี

☐ ๕ - ๑๐ ปี

☐ ๑๐ - ๑๕ ปี

☐ ๑๖ - ๒๐ ปี

☐ มากกว่า ๒๐ ปี

ตอนที่ ๒ : กระบวนการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนของภาครัฐและภาคประชาชนในตำบลกระทุ่มล้ม
อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องระดับกระบวนการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนของภาครัฐและภาคประชาชนในตำบลกระทุ่มล้ม อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม ที่ตรงกับสภาพความเป็นจริง โดยกำหนดระดับคะแนนดังนี้

๕ หมายถึง	การสร้างเครือข่ายความเป็นเมืองอยู่ในระดับ	มากที่สุด
๔ หมายถึง	การสร้างเครือข่ายความเป็นเมืองอยู่ในระดับ	มาก
๓ หมายถึง	การสร้างเครือข่ายความเป็นเมืองอยู่ในระดับ	ปานกลาง
๒ หมายถึง	การสร้างเครือข่ายความเป็นเมืองอยู่ในระดับ	น้อย
๑ หมายถึง	การสร้างเครือข่ายความเป็นเมืองอยู่ในระดับ	น้อยที่สุด

ข้อที่	กระบวนการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนของภาครัฐและภาคประชาชนในตำบลกระทุ่มล้ม อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม	ระดับความคิดเห็น				
		๕	๔	๓	๒	๑
	๑. การขยายตัวทางเศรษฐกิจ					
๑.	ปัจจุบันในชุมชนของท่านมีการขยายตัวในด้านผลผลิต เช่นการเกษตร อุตสาหกรรม สินค้าประจำตำบล เพิ่มมากขึ้น					
๒.	ปัจจุบันในชุมชนของท่านมีแรงงานเข้ามาทำงานมากขึ้น					
๓.	ปัจจุบันในชุมชนของท่านมีผู้คนเข้ามาลงทุนในชุมชนเพิ่มมากขึ้น					
๔.	ในชุมชนของท่านมีกระบวนการเสริมสร้างจากหน่วยงานในชุมชน ให้เกิดกระบวนการพัฒนาเศรษฐกิจยิ่งขึ้น					
	๒. การกระจายรายได้					
๕.	ในชุมชนของท่านได้มีกระบวนการส่งเสริมการประกอบอาชีพ เพื่อสร้างรายได้ให้แก่ประชาชนในชุมชน					
๖.	ปัจจุบันในชุมชนของท่านมีการจัดกิจกรรมทำโครงการธุรกิจให้แก่ชุมชน เช่น ด้านเกษตร สินค้าOTOP					
๗.	ในชุมชนของท่านมีองค์กร/หน่วยงาน เข้ามาให้ความรู้ อธิบาย การจัดการ จัดสรรรายได้					

ข้อที่	กระบวนการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนของภาครัฐและภาคประชาชนในตำบลกระทู้มล้ม อำเภอสามพราณ จังหวัดนครปฐม	ระดับการมีส่วนร่วม				
		๕	๔	๓	๒	๑
๘.	ในชุมชนของท่านมีการส่งเสริมที่ก่อให้เกิดผลผลิตที่สามารถสร้างรายได้แก่ชุมชน					
	๓.ด้านสวัสดิการสังคม					
๙.	ในชุมชนของท่านมีการจัดสวัสดิการแก่ประชาชนได้อย่างทั่วถึง และเท่าเทียม					
๑๐.	ในชุมชนของท่านมีการจัดกลุ่มกองทุนพัฒนาอาชีพ					
๑๑.	ในชุมชนของท่านมีการบริการทางการแพทย์และการบริการสาธารณสุขในชุมชน					
๑๒.	ในชุมชนของท่านมีการเสริมสร้างการเรียนรู้ด้านการประกอบอาชีพ					
	๔. ด้านคุณภาพสิ่งแวดล้อม					
๑๓.	ในชุมชนของท่านมีการจัดสรรทรัพยากรแก่ชุมชนอย่างเหมาะสม					
๑๔.	ในชุมชนของท่านมีการอนุรักษ์ทรัพยากรของชุมชนอย่างสม่ำเสมอ					
๑๕.	ในชุมชนของท่านมีการนำทรัพยากรในชุมชนมาใช้ประโยชน์ เพื่อสร้างรายได้					
๑๖.	ในชุมชนได้มีการบริหารจัดการส่งเสริมการใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่าในชุมชนให้แก่ประชาชนในชุมชน					

ตอนที่ ๓ การสร้างเครือข่ายความร่วมมือของภาครัฐและภาคประชาชน ในการขับเคลื่อนเป้าหมายของการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนในตำบลกระทู้ล้ม อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องระดับการมีส่วนร่วมขององค์กร และประชาชนในการพัฒนาความเป็นเมืองของชุมชนในตำบลไร่จึง อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม ที่ตรงกับสภาพความเป็นจริง โดยกำหนดระดับคะแนนดังนี้

๕ หมายถึง	การมีส่วนร่วมพัฒนาความเป็นเมืองอยู่ในระดับ	มากที่สุด
๔ หมายถึง	การมีส่วนร่วมพัฒนาความเป็นเมืองอยู่ในระดับ	มาก
๓ หมายถึง	การมีส่วนร่วมพัฒนาความเป็นเมืองอยู่ในระดับ	ปานกลาง
๒ หมายถึง	การมีส่วนร่วมพัฒนาความเป็นเมืองอยู่ในระดับ	น้อย
๑ หมายถึง	การมีส่วนร่วมพัฒนาความเป็นเมืองอยู่ในระดับ	น้อยที่สุด

ข้อที่	การสร้างเครือข่ายความร่วมมือของภาครัฐและภาคประชาชน ในการขับเคลื่อนเป้าหมายของการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนในตำบลกระทู้ล้ม อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม	ระดับการมีส่วนร่วม				
		๕	๔	๓	๒	๑
	๑. การส่งเสริมให้เกิดความร่วมมือ					
๑.	หน่วยงานและประชาชนในชุมชนมีการผลักดันบุคคลหรือองค์กรต่างๆ ที่เกี่ยวข้องเพื่อให้เกิดความร่วมมือ					
๒.	กลุ่ม/เครือข่ายของท่านมีการสรรหาบุคคลที่เหมาะสมเพื่อให้การดำเนินงานบรรลุเป้าหมายที่วางไว้					
๓.	กลุ่ม/ชุมชนของท่านมีการสรรหาทรัพยากรที่จำเป็นต่อการจัดทำนโยบาย เช่น งบประมาณ ความรู้ ข้อมูล ความชำนาญ เป็นต้น					
๔.	กลุ่ม/ชุมชนของท่านมีการสรรหากลุ่มหรือองค์กรที่สามารถสนับสนุนทรัพยากรในส่วนที่ขาดไปได้					
	๒. การวางกรอบความร่วมมือ					
๕.	หน่วยงานและประชาชนในชุมชนของท่านมีการดำเนินงานร่วมกันเพื่อกำหนดยุทธศาสตร์ สำหรับการทำงานร่วมกัน					

ข้อที่	การสร้างเครือข่ายความร่วมมือของภาครัฐและภาคประชาชน ในการขับเคลื่อนเป้าหมายของการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนในตำบลกระทุ่มล้ม อำเภอสองพี่น้อง จังหวัดนครปฐม	ระดับการมีส่วนร่วม				
		๕	๔	๓	๒	๑
๖.	กลุ่ม/เครือข่ายในชุมชนของท่านมีการดำเนินงานร่วมกันเพื่อกำหนดวัตถุประสงค์ สำหรับการดำเนินการร่วมกันภายใต้ความร่วมมือ					
๗.	กลุ่ม/ชุมชนของท่านมีการดำเนินงานร่วมกันเพื่อกำหนดเป้าหมาย สำหรับการดำเนินการร่วมกันภายใต้ความร่วมมือ					
๘.	กลุ่ม/ชุมชนของท่านมีการดำเนินงานร่วมกันเพื่อกำหนดภารกิจ สำหรับการดำเนินการร่วมกันภายใต้ความร่วมมือ					
	๓. การระดมความร่วมมือ					
๙.	ในชุมชนของท่านมีการสนับสนุนการทำงานร่วมกัน					
๑๐.	ในชุมชนของท่านมีการสนับสนุนการทำงานจากบุคคลภายใน					
๑๑.	ในชุมชนของท่านมีการสนับสนุนการทำงานจากบุคคลภายนอก					
๑๒.	ในชุมชนของท่านมีการสนับสนุนการทำงานภายใต้เครือข่ายความร่วมมือ					
	๔. การสนธิความร่วมมือ					
๑๓.	กลุ่ม/เครือข่ายในชุมชนมีการสร้างสภาพแวดล้อมที่ทำให้เกิดประโยชน์ร่วมกันระหว่างผู้ที่เกี่ยวข้อง					
๑๔.	หน่วยงานและประชาชนในชุมชนมีการเอื้ออำนวยเพื่อให้เกิดสัมพันธภาพที่สร้างความไว้วางใจระหว่างกัน					
๑๕.	หน่วยงานและประชาชนในชุมชนมีการส่งเสริมการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารระหว่างกัน					
๑๖.	หน่วยงานภาครัฐและประชาชนในชุมชนมีการสร้างเงื่อนไขที่มีจุดมุ่งหมายเพื่อให้ก่อประโยชน์ร่วมกัน					

ตอนที่ ๔ : แบบสอบถามเกี่ยวกับการวิเคราะห์ปัญหา อุปสรรค และแนวทางในการสร้างเครือข่ายความร่วมมือในการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนที่ยั่งยืนของภาครัฐและภาคประชาชนในตำบลกระทู้มล้ม อำเภอสามพราณ จังหวัดนครปฐม

๑. ปัญหา

- ๑.๑ ด้านการขยายตัวทางเศรษฐกิจ.....
- ๑.๒ ด้านการกระจายรายได้.....
- ๑.๓ ด้านสวัสดิการสังคม.....
- ๑.๔ ด้านคุณภาพสิ่งแวดล้อม.....

๒. อุปสรรค

- ๒.๑ ด้านการขยายตัวทางเศรษฐกิจ.....
- ๒.๒ ด้านการกระจายรายได้.....
- ๒.๓ ด้านสวัสดิการสังคม.....
- ๒.๔ ด้านคุณภาพสิ่งแวดล้อม.....

๓. แนวทางการสร้างเครือข่ายความร่วมมือในการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนเมืองกระทู้มล้ม

- ๓.๑ ด้านการส่งเสริมให้เกิดความร่วมมือ.....
- ๓.๒ ด้านการวางกรอบความร่วมมือ.....
- ๓.๓ ด้านการระดมความร่วมมือ.....
- ๓.๔ ด้านการสนธิความร่วมมือ.....

ภาคผนวก ข
แบบสัมภาษณ์เพื่อการวิจัย

แบบสัมภาษณ์เพื่อการวิจัย

เรื่อง การสร้างเครือข่ายความร่วมมือในการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนที่ยั่งยืนของภาครัฐและภาคประชาชนในตำบลกระทุ่มล้ม อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม

คำชี้แจง : แบบสัมภาษณ์เพื่อการวิจัยนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อการศึกษาวิจัยการสร้างเครือข่ายความร่วมมือในการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนที่ยั่งยืนของภาครัฐและภาคประชาชนในตำบลกระทุ่มล้ม อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม แบ่งเป็น ๒ ตอน ประกอบด้วย

ตอนที่ ๑ แบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ให้สัมภาษณ์

ตอนที่ ๒ แบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับการสร้างเครือข่ายความร่วมมือในการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนที่ยั่งยืนของภาครัฐและภาคประชาชนในตำบลกระทุ่มล้ม อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม

ผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่า จะได้รับความอนุเคราะห์จากท่าน ที่ให้ความร่วมมือในการให้ข้อมูลสัมภาษณ์ครั้งนี้เป็นอย่างดี จึงขอกราบขอบพระคุณ และขอเจริญพรขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

พระนำโชค อานนโท (ทองดี)

นิสิตปริญญาโท หลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาการพัฒนาสังคม

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

แบบสัมภาษณ์เพื่อการวิจัย

เรื่อง การสร้างเครือข่ายความร่วมมือในการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนที่ยั่งยืนของภาครัฐและภาคประชาชนในตำบลกระทุ่มล้ม อำเภอสามปราชญ์ จังหวัดนครปฐม

ตอนที่ ๑ แบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ให้สัมภาษณ์

ผู้ให้สัมภาษณ์ ชื่อ.....นามสกุล.....

อายุ.....ปี ตำแหน่ง.....

สัมภาษณ์เมื่อวันที่..... เดือน พ.ศ. ตั้งแต่เวลา.....น. ถึง.....น.

สถานที่ที่ให้สัมภาษณ์.....

ผู้สัมภาษณ์ ผู้วิจัย

บันทึกข้อมูล ผู้วิจัย (จดบันทึก,บันทึกเสียง)

ตอนที่ ๒ แบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับการศึกษาวิจัยการสร้างเครือข่ายความร่วมมือในการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนที่ยั่งยืนของภาครัฐและภาคประชาชนในตำบลกระทุ่มล้ม อำเภอสามปราชญ์ จังหวัดนครปฐม

๑. ท่านมีแนวคิด/มุมมองเกี่ยวกับการสร้างเครือข่ายความร่วมมือในการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนที่ยั่งยืนของภาครัฐและภาคประชาชนในตำบลกระทุ่มล้ม อำเภอสามปราชญ์ จังหวัดนครปฐม อย่างไร

๒. กระบวนการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนของภาครัฐและภาคประชาชนในตำบลกระทุ่มล้ม อำเภอสามปราชญ์ จังหวัดนครปฐม เป็นอย่างไร

๓. ปัจจุบันในตำบลกระทุ่มล้มมีการขยายตัวทางเศรษฐกิจและรายได้หรือไม่อย่างไร

๕. ภาครัฐและภาคประชาชนมีการดูแลคุณภาพสิ่งแวดล้อมอย่างไร

๖. ท่านมีข้อเสนอแนะเพื่อเป็นแนวทางในการขับเคลื่อนกระบวนการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนของภาครัฐและภาคประชาชนของภาครัฐและภาคประชาชนในตำบลกระทุ่มล้ม อำเภอสามปราชญ์ จังหวัดนครปฐม อย่างไร

ภาคผนวก ค

ผลการหาค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ (CVI)

ผลการหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (CVI) ของแบบสอบถามเพื่อการวิจัย

ข้อ ที่	กระบวนการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชน ของภาครัฐและภาคประชาชนใน ตำบลกระทุ่มล้ม อำเภอสองพี่น้อง จังหวัดนครปฐม	ผู้เชี่ยวชาญ/คนที่					สรุปและแปลผล		
		๑	๒	๓	๔	๕	รวม	ค่า I-CVI	แปล ผล
	๑. การขยายตัวทางเศรษฐกิจ								
๑.	ปัจจุบันในชุมชนของท่านมีการ ขยายตัวในด้านผลผลิต เช่น การเกษตร อุตสาหกรรม สินค้า ประจำตำบล เพิ่มมากขึ้น	x	x	x	-	x	๔	๐.๘๓	ใช้ได้
๒.	ปัจจุบันในชุมชนของท่านมีผู้คนเข้า มาลงทุนในชุมชนเพิ่มมากขึ้น	x	x	x	-	x	๔	๐.๘๓	ใช้ได้
๓.	ปัจจุบันในชุมชนของท่านมีแรงงาน เข้ามาทำงานมากขึ้น	x	x	x	x	x	๕	๑.๐๐	ใช้ได้
๔.	ในชุมชนของท่านมีกระบวนการ เสริมสร้างจากหน่วยงานในชุมชน ให้ เกิดกระบวนการพัฒนาเศรษฐกิจ ยิ่งขึ้น	x	x	x	x	x	๕	๑.๐๐	ใช้ได้
	๒. การกระจายรายได้								
๕.	ในชุมชนของท่านได้มีกระบวนการ ส่งเสริมการประกอบอาชีพ เพื่อสร้าง รายได้ให้แก่ประชาชนในชุมชน	x	x	x	x	x	๕	๑.๐๐	ใช้ได้
๖.	ปัจจุบันในชุมชนของท่านมีการจัด กิจกรรมทำโครงการธุรกิจให้แก่ ชุมชน เช่น ด้านเกษตร สินค้าOTOP	x	x	x	x	-	๔	๐.๘๓	ใช้ได้
๗.	ในชุมชนของท่านมีองค์กร/หน่วยงาน เข้ามาให้ความรู้ อธิบาย การจัดการ จัดสรรรายได้	x	x	x	x	x	๕	๑.๐๐	ใช้ได้

ข้อ ที่	กระบวนการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชน ของภาครัฐและภาคประชาชนใน ตำบลกระทุ่มล้ม อำเภอสองพี่น้อง จังหวัดนครปฐม	ผู้เชี่ยวชาญ/คนที่					สรุปและแปลผล		
		๑	๒	๓	๔	๕	รวม	ค่า I-CVI	แปล ผล
๘.	ในชุมชนของท่านมีการส่งเสริมที่ก่อให้เกิดผลผลิตที่สามารถสร้างรายได้แก่ชุมชน	x	x	x	-	x	๔	๐.๘๓	ใช้ได้
	๓. ด้านสวัสดิการสังคม								
๙.	ในชุมชนของท่านมีการจัดสวัสดิการแก่ประชาชนได้อย่างทั่วถึง และเท่าเทียม	x	x	x	x	x	๕	๑.๐๐	ใช้ได้
๑๐.	ในชุมชนของท่านมีการจัดกลุ่มกองทุนพัฒนาอาชีพ	x	x	x	x	x	๕	๑.๐๐	ใช้ได้
๑๑.	ในชุมชนของท่านมีการบริการทางการแพทย์ และการบริการสาธารณสุขในชุมชน	x	x	x	x	x	๕	๑.๐๐	ใช้ได้
๑๒.	ในชุมชนของท่านมีการเสริมสร้างการเรียนรู้ด้านการประกอบอาชีพ	x	x	x	x	-	๔	๐.๘๓	ใช้ได้
	๔. ด้านคุณภาพสิ่งแวดล้อม								
๑๓.	ในชุมชนของท่านมีการจัดสรรทรัพยากรแก่ชุมชนอย่างเหมาะสม	x	x	x	x	x	๕	๑.๐๐	ใช้ได้
๑๔.	ในชุมชนของท่านมีการอนุรักษ์ทรัพยากรของชุมชนอย่างสม่ำเสมอ	x	x	x	x	-	๔	๐.๘๓	ใช้ได้
๑๕.	ในชุมชนของท่านมีการนำทรัพยากรในชุมชนมาใช้ประโยชน์ เพื่อสร้างรายได้	x	x	x	-	x	๔	๐.๘๓	ใช้ได้
๑๖.	ในชุมชนได้มีกระบวนการส่งเสริมการใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่าในชุมชนให้แก่ประชาชนในชุมชน	x	x	x	-	x	๔	๐.๘๓	ใช้ได้

ข้อ ที่	การสร้างเครือข่ายความร่วมมือของ ภาครัฐและภาคประชาชน ในการ ขับเคลื่อนเป้าหมายของการ พัฒนาเศรษฐกิจชุมชนในตำบล กระทุ่มล้ม อำเภอสองพี่น้อง จังหวัดนครปฐม	ผู้เชี่ยวชาญ/คนที่					สรุปและแปลผล		
		๑	๒	๓	๔	๕	รวม	ค่า I-CVI	แปล ผล
	๑. การส่งเสริมให้เกิดความร่วมมือ								
๑.	หน่วยงานและประชาชนในชุมชนมี การผลักดันบุคคลหรือองค์กรต่างๆ ที่เกี่ยวข้องเพื่อให้เกิดความร่วมมือ	x	x	x	x	x	๕	๑.๐๐	ใช้ได้
๒.	กลุ่ม/เครือข่ายของท่านมีการสรรหา บุคคลที่เหมาะสมเพื่อให้การ ดำเนินงานบรรลุเป้าหมายที่วางไว้	x	x	x	-	x	๔	๐.๘๓	ใช้ได้
๓.	กลุ่ม/ชุมชนของท่านมีการสรรหา ทรัพยากรที่จำเป็นต่อการจัดทำ นโยบาย เช่น งบประมาณ ความรู้ ข้อมูล ความชำนาญ เป็นต้น	x	x	x	x	x	๕	๑.๐๐	ใช้ได้
๔.	กลุ่ม/ชุมชนของท่านมีการสรรหา กลุ่มหรือองค์กรที่สามารถสนับสนุน ทรัพยากรในส่วนที่ขาดไปได้	x	x	x	x	x	๕	๑.๐๐	ใช้ได้
	๒. การวางกรอบความร่วมมือ								
๕.	หน่วยงานและประชาชนในชุมชน ของท่านมีการดำเนินงานร่วมกันเพื่อ กำหนดยุทธศาสตร์ สำหรับการ ดำเนินงานร่วมกัน	x	x	x	x	x	๕	๑.๐๐	ใช้ได้
๖.	กลุ่ม/เครือข่ายในชุมชนของท่านมี การดำเนินงานร่วมกันเพื่อกำหนด วัตถุประสงค์ สำหรับการดำเนินการ ร่วมกันภายใต้ความร่วมมือ	x	x	x	x	-	๔	๐.๘๓	ใช้ได้

ข้อ ที่	การสร้างเครือข่ายความร่วมมือของ ภาครัฐและภาคประชาชน ในการ ขับเคลื่อนเป้าหมายของการ พัฒนาเศรษฐกิจชุมชนในตำบล กระทุ่มล้ม อำเภอสองพี่น้อง จังหวัดนครปฐม	ผู้เชี่ยวชาญ/คนที่					สรุปและแปลผล		
		๑	๒	๓	๔	๕	รวม	ค่า I-CVI	แปล ผล
๗.	กลุ่ม/ชุมชนของท่านมีการดำเนินงาน ร่วมกันเพื่อกำหนดเป้าหมาย สำหรับ การดำเนินการร่วมกันภายใต้ความ ร่วมมือ	x	x	x	-	x	๔	๐.๘๓	ใช้ได้
๘.	กลุ่ม/ชุมชนของท่านมีการดำเนินงาน ร่วมกันเพื่อกำหนด ภารกิจ สำหรับ การดำเนินการร่วมกันภายใต้ความ ร่วมมือ	x	x	x	x	x	๕	๑.๐๐	ใช้ได้
	๓. การระดมความร่วมมือ								
๙.	ในชุมชนของท่านมีการสนับสนุนการ ทำงานร่วมกัน	x	x	x	x	x	๕	๑.๐๐	ใช้ได้
๑๐.	ในชุมชนของท่านมีการสนับสนุนการ ทำงานจากบุคคลภายใน	x	x	x	x	x	๕	๑.๐๐	ใช้ได้
๑๑.	ในชุมชนของท่านมีการสนับสนุนการ ทำงานจากบุคคลภายนอก	x	x	x	x	x	๕	๑.๐๐	ใช้ได้
๑๒.	ในชุมชนของท่านมีการสนับสนุนการ ทำงานภายในเครือข่ายความร่วมมือ	x	x	x	x	-	๔	๐.๘๓	ใช้ได้
	๔. การสนธิความร่วมมือ								
๑๓.	กลุ่ม/เครือข่ายในชุมชนของท่านมี การสร้างสภาพแวดล้อมที่ทำให้เกิด ประโยชน์ร่วมกันระหว่างผู้ที่ เกี่ยวข้อง	x	x	x	x	x	๕	๑.๐๐	ใช้ได้

ข้อ ที่	การสร้างเครือข่ายความร่วมมือของ ภาครัฐและภาคประชาชน ในการ ขับเคลื่อนเป้าหมายของการ พัฒนาเศรษฐกิจชุมชนในตำบล กระทุ่มล้ม อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม	ผู้เชี่ยวชาญ/คนที่					สรุปและแปลผล		
		๑	๒	๓	๔	๕	รวม	ค่า I-CVI	แปล ผล
๑๔.	หน่วยงานและประชาชนในชุมชนมี การเอื้ออำนวยเพื่อให้เกิด สัมพันธภาพที่สร้างความไว้วางใจ ใจระหว่างกัน	x	x	x	-	x	๔	๐.๘๓	ใช้ได้
๑๕.	หน่วยงานและประชาชนในชุมชนมี การส่งเสริมการแลกเปลี่ยนข้อมูล ข่าวสารระหว่างกัน	x	x	x	x	x	๕	๑.๐๐	ใช้ได้
๑๖.	หน่วยงานภาครัฐและประชาชนใน ชุมชนมีการสร้างเงื่อนไขที่มี จุดมุ่งหมายเพื่อให้ก่อประโยชน์ ร่วมกัน	x	x	x	x	x	๕	๑.๐๐	ใช้ได้

x แทน ความคิดเห็นของ ผู้เชี่ยวชาญ ให้คะแนน ๓ หรือ ๔

ผลการหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (CVI) ของแบบสัมภาษณ์เพื่อการวิจัย

ข้อ ที่	รายการ	ผู้เชี่ยวชาญ/คนที่					สรุปและแปลผล		
		๑	๒	๓	๔	๕	รวม	ค่า I-CVI	แปล ผล
	ข้อสัมภาษณ์สำหรับการวิจัย								
๑.	ท่านมีแนวคิด/มุมมองเกี่ยวกับการสร้างเครือข่ายความร่วมมือในการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนที่ยั่งยืนของภาครัฐและภาคประชาชนในตำบลกระทุ่มล้ม อำเภอสามปราชญ์ จังหวัดนครปฐม อย่างไร	x	x	x	x	x	๕	๑.๐๐	ใช้ได้
๒.	กระบวนการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนของภาครัฐและภาคประชาชนในตำบลกระทุ่มล้ม อำเภอสามปราชญ์ จังหวัดนครปฐม เป็นอย่างไร	x	x	x	x	x	๕	๑.๐๐	ใช้ได้
๓.	ปัจจุบันในตำบลกระทุ่มล้มมีการขยายตัวทางเศรษฐกิจและรายได้หรือไม่อย่างไร	x	x	x	x	x	๕	๑.๐๐	ใช้ได้
๔.	ภาครัฐและภาคประชาชนมีแนวทางการจัดสวัสดิการสังคมอย่างไร	x	x	x	x	x	๕	๑.๐๐	ใช้ได้
๕.	ภาครัฐและภาคประชาชนมีการดูแลคุณภาพสิ่งแวดล้อมอย่างไร	x	x	x	x	x	๕	๑.๐๐	ใช้ได้
๖.	ท่านมีข้อเสนอแนะเพื่อเป็นแนวทางในการขับเคลื่อนกระบวนการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนของภาครัฐและภาคประชาชนของภาครัฐและภาคประชาชนในตำบลกระทุ่มล้ม อำเภอสามปราชญ์ จังหวัดนครปฐม อย่างไร	x	x	x	x	x	๕	๑.๐๐	ใช้ได้

x แทน ความคิดเห็นของ ผู้เชี่ยวชาญ ให้คะแนน ๓ หรือ ๔

ภาคผนวก ง
ผลการหาค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือ (Try Out)

ผลการหาค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือ (Try Out)

RELIABILITY ANALYSIS – SCALE (ALPHA)

Item-Total Statistics

	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item- Total Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
A1	92.70	462.769	.669	.984
A2	92.80	464.303	.522	.984
A3	92.73	462.547	.565	.984
A4	92.70	456.769	.764	.983
B1	92.70	452.838	.741	.983
B2	92.80	457.545	.589	.984
B3	92.73	452.547	.805	.983
B4	92.83	448.213	.794	.983
C1	92.87	462.809	.558	.984
C2	92.93	456.754	.662	.984
C3	92.83	451.937	.766	.983
C4	92.87	456.878	.717	.983
D1	92.90	457.128	.791	.983
D2	92.93	460.685	.622	.984
D3	92.90	458.990	.796	.983
D4	92.83	450.213	.867	.983
E1	93.10	439.334	.873	.983
E2	93.20	437.062	.922	.983
E3	93.20	437.545	.882	.983
E4	93.27	437.926	.914	.983
F1	93.13	444.464	.826	.983
F2	93.33	441.264	.915	.983

F3	93.20	433.545	.946	.983
F4	93.27	439.375	.910	.983
G1	93.27	443.926	.900	.983
G2	93.27	445.582	.896	.983
G3	93.30	447.114	.885	.983
G4	93.23	445.909	.857	.983
H1	93.30	446.700	.898	.983
H2	93.33	445.816	.914	.983
H3	93.27	444.340	.932	.983
H4	93.30	443.459	.946	.983

Reliability Coefficients

N of Cases = 30.0

N of Items = 32

Alpha = .984

ภาคผนวก จ
หนังสือขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพ
ของเครื่องมือในการวิจัย

บันทึกข้อความ

สำนักงาน ภาควิชาสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา โทร. (ภายใน) ๒๑๒๒, ๘๒๗๘, ๘๒๗๙

ที่ ศธ ๖๑๐๕.๔/ว ๑๓

วันที่ ๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๑

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ตรวจแก้ไขเครื่องมือที่ใช้ในการทำวิทยานิพนธ์

เรียน/เจริญพร พระครูใบฎีกาอภิชาติ ธรรมสุโท, ดร.

ด้วย พระนำโชค อานนโท (ทองดี) รหัสประจำตัวนิสิต ๕๙๐๑๒๐๔๐๕๕ นิสิตปริญญาโทหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการพัฒนาลัทธิ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง “การสร้างเครือข่ายความร่วมมือในการขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนของภาครัฐและภาคประชาชนในพื้นที่อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม” เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรดังกล่าว

ในการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับเรื่องนี้ โครงการหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการพัฒนาลัทธิ พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้ที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญในการตรวจเครื่องมือสำหรับการทำวิจัยเป็นอย่างดี จึงใคร่ขอเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญพิจารณาตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการทำวิทยานิพนธ์ ดังที่ได้แนบมาพร้อมแล้วนี้ โครงการหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการพัฒนาลัทธิ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี

จึงเรียน/เจริญพรมมา เพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์

(พระสุธีรัตนบัณฑิต, รศ.ดร.)

ผู้อำนวยการหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการพัฒนาลัทธิ

ได้ตรวจเครื่องมือแล้ว.
ทพ.ในฎีกาอภิชาติ.
(พระครูใบฎีกาอภิชาติ ธรรมสุโท, ดร.)

บันทึกข้อความ

ส่วนงาน ภาควิชาสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา โทร. (ภายใน) ๒๑๒๒, ๘๒๗๘, ๘๒๗๙

ที่ ศธ ๖๑๐๕.๔/ว ๑๓

วันที่ ๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๑

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ตรวจแก้ไขเครื่องมือที่ใช้ในการทำวิทยานิพนธ์

เรียน/เจริญพร พระมหาประกาศิต สิริเมโธ

ด้วย พระนำโชค อานนโท (ทองดี) รหัสประจำตัวนิสิต ๕๙๐๑๒๐๔๐๕๕ นิสิตปริญญาโทหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการพัฒนาสังคม มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง “การสร้างเครือข่ายความร่วมมือในการขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนของภาครัฐและภาคประชาชนในพื้นที่อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม” เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรดังกล่าว

ในการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับเรื่องนี้ โครงการหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการพัฒนาสังคม พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้ที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญในการตรวจเครื่องมือสำหรับการทำวิจัยเป็นอย่างดี จึงใคร่ขอเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญพิจารณาตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการทำวิทยานิพนธ์ ดังที่ได้แนบมาพร้อมแล้วนี้ โครงการหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการพัฒนาสังคม มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี

จึงเรียน/เจริญพรมมา เพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์

(พระสุธีรัตนบัณฑิต, รศ.ดร.)

ผู้อำนวยการหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการพัฒนาสังคม

บันทึกข้อความ

ส่วนงาน ภาควิชาสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา โทร. (ภายใน) ๒๑๒๒, ๘๒๗๘, ๘๒๗๙

ที่ ศธ ๖๑๐๕.๔/ว ๑๓

วันที่ ๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๑

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ตรวจแก้ไขเครื่องมือที่ใช้ในการทำวิทยานิพนธ์

เรียน/เจริญพร ผศ.ดร.ประสิทธิ์ ทองอุ่น

ด้วย พระนาโชค อานนโท (ทองดี) รหัสประจำตัวนิสิต ๕๙๐๑๒๐๔๐๕๕ นิสิตปริญญาโทหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการพัฒนาสังคม มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง “การสร้างเครือข่ายความร่วมมือในการขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนของภาครัฐและภาคประชาชนในพื้นที่อำเภอสามพราณ จังหวัดนครปฐม” เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรดังกล่าว

ในการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับเรื่องนี้ โครงการหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการพัฒนาสังคม พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้ที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญในการตรวจเครื่องมือสำหรับการทำวิจัยเป็นอย่างดี จึงใคร่ขอเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญพิจารณาตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการทำวิทยานิพนธ์ ดังที่ได้แนบมาพร้อมแล้วนี้ โครงการหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการพัฒนาสังคม มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี

จึงเรียน/เจริญพรมมา เพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์

(พระสุธีรัตนบัณฑิต, รศ.ดร.)

ผู้อำนวยการหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการพัฒนาสังคม

บันทึกข้อความ

สำนักงาน ภาควิชาสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา โทร. (ภายใน) ๒๑๒๒, ๘๒๗๘, ๘๒๗๙

ที่ ศธ ๖๑๐๕.๔/ว ๑๓

วันที่ ๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๑

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ตรวจแก้ไขเครื่องมือที่ใช้ในการทำวิทยานิพนธ์

เรียน/เจริญพร ดร.พัชรพล ศุภภา

ด้วย พระนาโชค อานนโท (ทองดี) รหัสประจำตัวนิสิต ๕๙๐๑๒๐๔๐๕๕ นิสิตปริญญาโทหลักสูตร
พุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการพัฒนาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ได้ทำการศึกษา
วิจัยเรื่อง “การสร้างเครือข่ายความร่วมมือในการขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนของภาครัฐและภาค
ประชาชนในพื้นที่อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม” เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรดังกล่าว

ในการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับเรื่องนี้ โครงการหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการพัฒนา
สังคม พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้ที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญในการตรวจเครื่องมือสำหรับการทำวิจัยเป็น
อย่างดี จึงใคร่ขอเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญพิจารณาตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการทำวิทยานิพนธ์ ดังที่ได้แนบ
มาพร้อมแล้วนี้ โครงการหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการพัฒนาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี

จึงเรียน/เจริญพรมมา เพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์

(พระสุธีรัตนบัณฑิต, รศ.ดร.)

ผู้อำนวยการหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการพัฒนาศาสตร์

ตรวจแล้ว

ที่ ศธ ๖๑๐๕.๔/ว ๑๙.๑

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
 ๗๙ หมู่ ๑ ตำบลลำไทร อำเภอน้อย
 จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ๑๓๑๗๐
 โทรศัพท์ ๐ ๓๕๒๔ ๘๐๐๐ ต่อ ๘๒๗๘-๗๙

๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๑

เรื่อง ขออนุมัติคราะห์ตรวจแก้ไขเครื่องมือที่ใช้ในการทำวิทยานิพนธ์

เจริญพร นายสัญญา สดประเสริฐ

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการทำวิทยานิพนธ์ จำนวน ๑ ฉบับ

ด้วย พระนาโค อานนโท (ทองดี) รหัสประจำตัวนิสิต ๕๙๐๑๒๐๔๐๕๕ นิสิตปริญญาโทหลักสูตร
 พุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการพัฒนาลังคม มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ได้ทำการศึกษา
 วิจัยเรื่อง “การสร้างเครือข่ายความร่วมมือในการขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนของภาครัฐและภาค
 ประชาชนในพื้นที่อำเภอสามพราณ จังหวัดนครปฐม” เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาค้นคว้าตามหลักสูตรดังกล่าว

ในการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับเรื่องนี้ โครงการหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการพัฒนาลังคม
 พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้ที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญในการตรวจเครื่องมือสำหรับการทำวิจัยเป็น
 อย่างดี จึงใคร่ขอเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญพิจารณาตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการทำวิทยานิพนธ์ ดังที่ได้แนบ
 มาพร้อมแล้วนี้ โครงการหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการพัฒนาลังคม มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
 หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี

จึงเจริญพรมมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์

 ๕๖๖๖

ขอเจริญพร

(พระสุธีรัตนบัณฑิต, รศ.ดร.)

ผู้อำนวยการหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต
 สาขาวิชาการพัฒนาลังคม

ภาคผนวก จ

หนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลเพื่อตรวจสอบ
ความเที่ยงตรงของแบบสอบถาม (Try Out)

ที่ ศธ ๖๑๐๕.๔/๑๖

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
 ๗๙ หมู่ ๑ ตำบลลำไทร อำเภอบางน้อย
 จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ๑๓๑๗๐
 โทรศัพท์ ๐ ๓๕๒๔ ๘๐๐๐ ต่อ ๘๒๗๘-๗๙

๑๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๑

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์แจกแบบสอบถามเพื่อใช้ในการทำวิทยานิพนธ์ (Try Out)

เจริญพร นายกเทศมนตรีเทศบาลเมืองไผ่เชิง

สิ่งที่ส่งมาด้วย ตัวอย่างแบบสอบถามที่ใช้ในการทำวิทยานิพนธ์ จำนวน ๑ ฉบับ

ด้วย พระนำโชค อานนโท รหัสประจำตัวนิสิต ๕๙๐๑๒๐๔๐๕๕ นิสิตปริญญาโทหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการพัฒนาสังคม มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง “กระบวนการแก้ไขปัญหาความยากจนของกลุ่มเกษตรกรพอเพียง อำเภอบ้านหมือ จังหวัดอุดรธานี” เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรดังกล่าว

ในการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับเรื่องนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลจากบุคลากรและประชาชนในหน่วยงานท่านโดยการแจกแบบสอบถาม จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดพิจารณาอนุญาตให้นิสิตดำเนินการแจกแบบสอบถาม เพื่อใช้ในการตรวจสอบข้อมูลสำหรับใช้ทำวิทยานิพนธ์ซึ่งเป็นประโยชน์ในทางวิชาการต่อไป

โครงการหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการพัฒนาสังคม มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี

จึงเจริญพรมมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์

อนุญา

ขอเจริญพร

(พระสุธีรัตนบัณฑิต, รศ.ดร.)

ผู้อำนวยการหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต
 สาขาวิชาการพัฒนาสังคม

ภาคผนวก ซ
หนังสือขอความอนุเคราะห์สัมภาษณ์เชิงลึก

ที่ ศธ ๖๑๐๕.๔/๔๓.๒

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๗๙ หมู่ ๑ ตำบลลำไทร อำเภอลำทะเมนชัย
จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ๑๓๑๗๐
โทรศัพท์ ๐ ๓๕๒๔ ๘๐๐๐ ต่อ ๘๒๗๘-๗๙

๒๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๑

เรื่อง ขออนุญาตสัณนิษฐานเพื่อใช้ในการทำวิทยานิพนธ์
เรียน พระครูสังฆรักษ์เอก สุชาติ ผู้ช่วยเจ้าอาวาสวัดนครชุม
สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสัณนิษฐานที่ใช้ในการทำวิทยานิพนธ์ จำนวน ๑ ฉบับ

ด้วย พระนาโชค อานนโท รหัสประจำตัวนิสิต ๕๙๐๑๒๐๔๐๕๕ นิสิตปริญญาโทหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการพัฒนาสังคม มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง “การสร้างเครือข่ายความร่วมมือในการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนที่ยั่งยืนของภาครัฐและภาคประชาชนในตำบลกระทุ่มล้ม อำเภอสамพราน จังหวัดนครปฐม” เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรดังกล่าว

ในการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับเรื่องนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลจากท่านโดยการสัมภาษณ์ จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดพิจารณาอนุญาตให้นิสิตดำเนินการสัมภาษณ์ เพื่อการเก็บรวบรวมข้อมูลซึ่งเป็นประโยชน์ในทางวิชาการต่อไป

โครงการหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการพัฒนาสังคม มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์

พระครูสังฆรักษ์เอก สุชาติ
ผู้ช่วยเจ้าอาวาส

เรียนมาด้วยความนับถือ

(พระสุธีรัตนบัณฑิต, รศ.ดร.)

ผู้อำนวยการหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการพัฒนาสังคม

ที่ ศธ ๖๑๐๕.๔/๔๓.๒

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
 ๗๙ หมู่ ๑ ตำบลลำไทร อำเภอบางบาล
 จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ๑๓๑๗๐
 โทรศัพท์ ๐ ๓๕๒๔ ๘๐๐๐ ต่อ ๘๒๗๘-๗๙

๒๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๑

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์สัมภาษณ์เพื่อใช้ในการทำวิทยานิพนธ์
 เจริญพร ท่านสวัสดิ์ อยู่ประจำ นายกเทศมนตรีเมืองกระทุ่มล้ม
 สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสัมภาษณ์ที่ใช้ในการทำวิทยานิพนธ์ จำนวน ๑ ฉบับ

ด้วย พระนาโชค อานนโฑรหสประจักษ์ดำนิสิต ๕๙๐๑๒๐๔๐๕๕ นิสิตปริญญาโทหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการพัฒนาสังคม มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง “การสร้างเครือข่ายความร่วมมือในการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนที่ยั่งยืนของภาครัฐและภาคประชาชนในตำบลกระทุ่มล้ม อำเภอสสามพราน จังหวัดนครปฐม” เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรดังกล่าว

ในการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับเรื่องนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลจากท่านโดยการสัมภาษณ์ จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดพิจารณาอนุญาตให้นิสิตดำเนินการสัมภาษณ์ เพื่อการเก็บรวบรวมข้อมูลซึ่งเป็นประโยชน์ทางวิชาการต่อไป

โครงการหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการพัฒนาสังคม มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี

จึงเจริญพามาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์

ขอเจริญพร

(พระสุธีรัตนบัณฑิต, รศ.ดร.)

ผู้อำนวยการหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต
 สาขาวิชาการพัฒนาสังคม

(นายสวัสดิ์ อยู่ประจำ)
 นายกเทศมนตรีเมืองกระทุ่มล้ม

ที่ ศธ ๖๑๐๕.๔/๔๓.๒

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๗๙ หมู่ ๑ ตำบลลำไทร อำเภอรุ่งน้อย
จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ๑๓๑๗๐
โทรศัพท์ ๐ ๓๕๒๔ ๘๐๐๐ ต่อ ๘๒๗๘-๗๙

๒๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๑

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์สัมภาษณ์เพื่อใช้ในการทำวิทยานิพนธ์
เจริญพร **คุณ วิเชียร แด่ข้าว**
สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสัมภาษณ์ที่ใช้ในการทำวิทยานิพนธ์ จำนวน ๑ ฉบับ

ด้วย พระนำโชค อานนโธ ทรสประจักษ์ฉัตร ๕๙๐๑๒๐๔๐๕๕ นิสิตปริญญาโทหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการพัฒนาสังคม มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง “การสร้างเครือข่ายความร่วมมือในการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนที่ยั่งยืนของภาครัฐและภาคประชาชนในตำบลกระทุ่มล้ม อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม” เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรดังกล่าว

ในการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับเรื่องนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลจากท่านโดยการสัมภาษณ์ จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดพิจารณาอนุญาตให้นิสิตดำเนินการสัมภาษณ์ เพื่อการเก็บรวบรวมข้อมูลซึ่งเป็นประโยชน์ในทางวิชาการต่อไป

โครงการหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการพัฒนาสังคม มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี

จึงเจริญพรมมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์

นายวิเชียร แด่ข้าว
รองคณบดีฝ่ายพัฒนาระบบงาน

ขอเจริญพร

(พระสุธีรัตนบัณฑิต, รศ.ดร.)

ผู้อำนวยการหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการพัฒนาสังคม

ที่ ศธ ๖๑๐๕.๔/๔๓.๒

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
 ๗๙ หมู่ ๑ ตำบลลำไทร อำเภอบางบาล
 จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ๑๓๑๗๐
 โทรศัพท์ ๐ ๓๕๒๔ ๘๐๐๐ ต่อ ๘๒๗๘-๗๙

๒๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๑

เรื่อง ขออนุมัติร่างสัมภาษณ์เพื่อใช้ในการทำวิทยานิพนธ์
 เจริญพร คุณ เจริญ ทองคุ้ม
 สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสัมภาษณ์ที่ใช้ในการทำวิทยานิพนธ์ จำนวน ๑ ฉบับ

ด้วย พระราชบัญญัติ ๕๙๐๑๒๐๔๐๕๕ นิสิตปริญญาโทหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการพัฒนาลัทธิ มหาวชิราวุธราชวิทยาลัย ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง “การสร้างเครือข่ายความร่วมมือในการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนที่ยั่งยืนของภาครัฐและภาคประชาชนในตำบลกระทุ่มล้ม อำเภอสองพี่น้อง จังหวัดนครปฐม” เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรดังกล่าว

ในการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับเรื่องนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลจากท่านโดยการสัมภาษณ์ จึงขออนุมัติร่างสัมภาษณ์จากท่านโปรดพิจารณาอนุญาตให้นิสิตดำเนินการสัมภาษณ์ เพื่อการเก็บรวบรวมข้อมูลซึ่งเป็นประโยชน์ในทางวิชาการต่อไป

โครงการหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการพัฒนาลัทธิ มหาวชิราวุธราชวิทยาลัย หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี

จึงเจริญพรมมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์

ขอเจริญพร

(พระสุธีรัตนบัณฑิต, รศ.ดร.)

ผู้อำนวยการหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต
 สาขาวิชาการพัฒนาลัทธิ

ศษ. เจริญ ทองคุ้ม

นางสาวกมลทิพย์ เกตุมาลย์

ที่ ศธ ๖๑๐๕.๔/๔๓.๒

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
 ๗๙ หมู่ ๑ ตำบลลำไทร อำเภอลำปลายมาศ
 จังหวัดสุรินทร์ ๓๓๑๗๐
 โทรศัพท์ ๐ ๓๕๒๔ ๘๐๐๐ ต่อ ๘๒๗๘-๗๙

๒๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๑

เรื่อง ขออนุญาตเผยแพร่สัณนิษฐานเพื่อใช้ในการทำวิทยานิพนธ์
 เจริญพร คุณ ชิตพัทธ์ ทองคุ้ม
 สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสัณนิษฐานที่ใช้ในการทำวิทยานิพนธ์ จำนวน ๑ ฉบับ

ด้วย พระนาโชค อานนโท รัชสประจักษ์วัฒน์ นิสิตปริญญาโทหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการพัฒนาสังคม มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง “การสร้างเครือข่ายความร่วมมือในการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนที่ยั่งยืนของภาครัฐและภาคประชาชนในตำบลกระทุ่มล้ม อำเภอสองพี่น้อง จังหวัดนครปฐม” เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรดังกล่าว

ในการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับเรื่องนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลจากท่านโดยการสัมภาษณ์ จึงขออนุญาตจากท่านโปรดพิจารณาอนุญาตให้นิสิตดำเนินการสัมภาษณ์ เพื่อการเก็บรวบรวมข้อมูลซึ่งเป็นประโยชน์ทางวิชาการต่อไป

โครงการหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการพัฒนาสังคม มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี

จึงเจริญพามาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์

ขอเจริญพร

ชิตพัทธ์ ทองคุ้ม
 สหกรณ์การเกษตร ๖๖๖๖๖
 นครปฐม

(พระสุธีรัตนบัณฑิต, รศ.ดร.)

ผู้อำนวยการหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต
 สาขาวิชาการพัฒนาสังคม

ที่ ศธ ๖๑๐๕.๔/๔๓.๒

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๗๙ หมู่ ๑ ตำบลลำไทร อำเภอลำทะเมนชัย
จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ๑๓๑๗๐
โทรศัพท์ ๐ ๓๕๒๔ ๘๐๐๐ ต่อ ๘๒๗๘-๗๙

๒๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๑

เรื่อง ขออนุญาตเผยแพร่สัณนิษฐานเพื่อใช้ในการทำวิทยานิพนธ์
เจริญพร คุณ บุญลือ โตมณ
สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสัณนิษฐานที่ใช้ในการทำวิทยานิพนธ์ จำนวน ๑ ฉบับ

ด้วย พระนาโชค อานนโท รหัสประจำตัวนิสิต ๕๙๐๑๒๐๔๐๕๕ นิสิตปริญญาโทหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการพัฒนาสังคม มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง “การสร้างเครือข่ายความร่วมมือในการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนที่ยั่งยืนของภาครัฐและภาคประชาชนในตำบลกระทุ่มล้ม อำเภอสภาพรณ จังหวัดนครปฐม” เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรดังกล่าว

ในการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับเรื่องนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลจากท่านโดยการสัมภาษณ์ จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดพิจารณาอนุญาตให้นิสิตดำเนินการสัมภาษณ์ เพื่อการเก็บรวบรวมข้อมูลซึ่งเป็นประโยชน์ในทางวิชาการต่อไป

โครงการหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการพัฒนาสังคม มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี

จึงเจริญพรมมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์

ขอเจริญพร

ศาสตราจารย์ ดร. บุญลือ โตมณ

ขอเจริญพร

(พระสุธีรัตนบัณฑิต, รศ.ดร.)

ผู้อำนวยการหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการพัฒนาสังคม

ที่ ศธ ๖๑๐๕.๔/๔๓.๒

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
 หมู่ ๑ ตำบลลำไทร อำเภอรังน้อย
 จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ๑๓๑๗๐
 โทรศัพท์ ๐ ๓๕๒๔ ๘๐๐๐ ต่อ ๘๒๗๘-๗๙

๒๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๑

เรื่อง ขออนุญาตเผยแพร่สัณนิษฐานเพื่อใช้ในการทำวิทยานิพนธ์
 เจริญพร คุณ ฉลอง เรื่องประชา
 สิ่งที่มาด้วย แบบสัณนิษฐานที่ใช้ในการทำวิทยานิพนธ์ จำนวน ๑ ฉบับ

ด้วย พระนาโชค อานนโท รหัสประจำตัวนิสิต ๕๙๐๑๒๐๔๐๕๕ นิสิตปริญญาโทหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการพัฒนาสังคม มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง “การสร้างเครือข่ายความร่วมมือในการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนที่ยั่งยืนของภาครัฐและภาคประชาชนในตำบลกระทุ่มล้ม อำเภอสสามพราน จังหวัดนครปฐม” เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาดูตามหลักสูตรดังกล่าว

ในการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับเรื่องนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลจากท่านโดยการสัมภาษณ์ จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดพิจารณาอนุญาตให้นิสิตดำเนินการสัมภาษณ์ เพื่อการเก็บรวบรวมข้อมูลซึ่งเป็นประโยชน์ในทางวิชาการต่อไป

โครงการหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการพัฒนาสังคม มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี

จึงเจริญพรมมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์

ขอเจริญพร

(พระสุธีรัตนบัณฑิต, รศ.ดร.)

ผู้อำนวยการหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต
 สาขาวิชาการพัฒนาสังคม

(คุณฉลอง เสงี่ยมพงษ์)

คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

ที่ ศธ ๖๑๐๕.๔/๔๓.๒

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๗๙ หมู่ ๑ ตำบลลำไทร อำเภอบางน้อย
จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ๑๓๑๗๐
โทรศัพท์ ๐ ๓๕๒๔ ๘๐๐๐ ต่อ ๘๒๗๘-๗๙

๒๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๑

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์สัมภาษณ์เพื่อใช้ในการทำวิทยานิพนธ์
เจริญพร คุณ ประนอม โตมณญ
สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสัมภาษณ์ที่ใช้ในการทำวิทยานิพนธ์ จำนวน ๑ ฉบับ

ด้วย พระนาโชค อานนโฑรหัทสประจักษ์นิสิต ๕๙๐๑๒๐๔๐๕๕ นิสิตปริญญาโทหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการพัฒนาสังคม มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง “การสร้างเครือข่ายความร่วมมือในการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนที่ยั่งยืนของภาครัฐและภาคประชาชนในตำบลกระทุ่มล้ม อำเภอสสามพราน จังหวัดนครปฐม” เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรดังกล่าว

ในการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับเรื่องนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลจากท่านโดยการสัมภาษณ์ จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดพิจารณาอนุญาตให้นิสิตดำเนินการสัมภาษณ์ เพื่อการเก็บรวบรวมข้อมูลซึ่งจะเป็นประโยชน์ในทางวิชาการต่อไป

โครงการหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการพัฒนาสังคม มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี

จึงเจริญพรมหาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์

ประนอม โตมณญ
ศาสตราจารย์ ดร. วิชาญ วัฒนศิริ

ขอเจริญพร

(พระสุธีรัตนบัณฑิต, รศ.ดร.)

ผู้อำนวยการหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการพัฒนาสังคม

ที่ ศธ ๖๑๐๕.๔/๔๓.๒

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๗๙ หมู่ ๑ ตำบลลำไทร อำเภอน้อย
จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ๑๓๑๗๐
โทรศัพท์ ๐ ๓๕๒๔ ๘๐๐๐ ต่อ ๘๒๗๘-๗๙

๒๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๑

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์สัมภาษณ์เพื่อใช้ในการทำวิทยานิพนธ์
เจริญพร คุณ สุภาพรณ โตมณู
สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสัมภาษณ์ที่ใช้ในการทำวิทยานิพนธ์ จำนวน ๑ ฉบับ

ด้วย พระนาโชค อานนโฑ รหัสประจำตัวนิสิต ๕๙๐๑๒๐๔๐๕๕ นิสิตปริญญาโทหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการพัฒนาสังคม มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง “การสร้างเครือข่ายความร่วมมือในการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนที่ยั่งยืนของภาครัฐและภาคประชาชนในตำบลกระทุ่มล้ม อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม” เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรดังกล่าว

ในการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับเรื่องนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลจากท่านโดยการสัมภาษณ์ จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดพิจารณาอนุญาตให้นิสิตดำเนินการสัมภาษณ์ เพื่อการเก็บรวบรวมข้อมูลซึ่งเป็นประโยชน์ทางวิชาการต่อไป

โครงการหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการพัฒนาสังคม มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี

จึงเจริญพรมหาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์

ขอเจริญพร

(พระสุธีรัตนบัณฑิต, รศ.ดร.)

ผู้อำนวยการหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการพัฒนาสังคม

(นางสุภาพรณ โตมณู)
ผู้อำนวยการกองสวัสดิการสังคม

ที่ ศธ ๖๑๐๕.๔/๔๓.๒

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
 ๗๙ หมู่ ๑ ตำบลลำไทร อำเภอน้อย
 จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ๑๓๑๗๐
 โทรศัพท์ ๐ ๓๕๒๔ ๘๐๐๐ ต่อ ๘๒๗๘-๗๙

๒๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๑

เรื่อง ขออนุญาตเผยแพร่สัณนิษฐานเพื่อใช้ในการทำวิทยานิพนธ์
 เจริญพร คุณ วรวิภา เอกจริจิติ
 สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสัณนิษฐานที่ใช้ในการทำวิทยานิพนธ์ จำนวน ๑ ฉบับ

ด้วย พระนำโชค อานนโท รหัสประจำตัวนิสิต ๕๙๐๑๒๐๔๐๕๕ นิสิตปริญญาโทหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการพัฒนาสังคม มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง “การสร้างเครือข่ายความร่วมมือในการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนที่ยั่งยืนของภาครัฐและภาคประชาชนในตำบลกระทุ่มล้ม อำเภอสภาพรณ จังหวัดนครปฐม” เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรดังกล่าว

ในการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับเรื่องนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลจากท่านโดยการสัมภาษณ์ จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดพิจารณาอนุญาตให้นิสิตดำเนินการสัมภาษณ์ เพื่อการเก็บรวบรวมข้อมูลซึ่งเป็นประโยชน์ในทางวิชาการต่อไป

โครงการหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการพัฒนาสังคม มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี

จึงเจริญพามาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์

คุณ วรวิภา เอกจริจิติ
 รองปลัดเทศบาลเมืองกระทุ่มล้ม

ขอเจริญพร

(พระสุธีรัตนบัณฑิต, รศ.ดร.)

ผู้อำนวยการหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต
 สาขาวิชาการพัฒนาสังคม

ที่ ศธ ๖๑๐๕.๔/๔๓.๒

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๗๙ หมู่ ๑ ตำบลลำไทร อำเภอรังน้อย
จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ๑๓๑๗๐
โทรศัพท์ ๐ ๓๕๒๔ ๘๐๐๐ ต่อ ๘๒๗๘-๗๙

๒๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๑

เรื่อง ขออนุญาตเผยแพร่สัณนิษฐานเพื่อใช้ในการทำวิทยานิพนธ์

เรียน นางสาว อนัญญา ทองคำ

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสัณนิษฐานที่ใช้ในการทำวิทยานิพนธ์ จำนวน ๑ ฉบับ

ด้วย พระนาโชค อานนุโธ รหัสประจำตัวนิสิต ๕๙๐๑๒๐๔๐๕๕ นิสิตปริญญาโทหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการพัฒนาลัทธิ มหาวชิราวุธราชวิทยาลัย ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง “การสร้างเครือข่ายความร่วมมือในการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนที่ยั่งยืนของภาครัฐและภาคประชาชนในตำบลกระทุ่มล้ม อำเภอสองพี่น้อง จังหวัดนครปฐม” เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรดังกล่าว

ในการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับเรื่องนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลจากท่านโดยการสัมภาษณ์ จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดพิจารณาอนุญาตให้นิสิตดำเนินการสัมภาษณ์ เพื่อการเก็บรวบรวมข้อมูลซึ่งเป็นประโยชน์ในทางวิชาการต่อไป

โครงการหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการพัฒนาลัทธิ มหาวชิราวุธราชวิทยาลัย หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์

เรียนมาด้วยความนับถือ

(น.ส. อนัญญา ทองคำ)
ผู้ทำมอบหมาย

(พระสุธีรัตนบัณฑิต, รศ.ดร.)
ผู้อำนวยการหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการพัฒนาลัทธิ

ที่ ศธ ๖๑๐๕.๔/๔๓.๒

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๗๙ หมู่ ๑ ตำบลลำไทร อำเภอลำทะเมนชัย
จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ๑๓๑๗๐
โทรศัพท์ ๐ ๓๕๒๔ ๘๐๐๐ ต่อ ๘๒๗๘-๗๙

๒๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๑

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์สัมภาษณ์เพื่อใช้ในการทำวิทยานิพนธ์
เจริญพร นางสาวพนารัตน์ ขำจร
สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสัมภาษณ์ที่ใช้ในการทำวิทยานิพนธ์ จำนวน ๑ ฉบับ

ด้วย พระนาโชค อานนุโธ รัทสประจักษ์วินิต ๕๙๐๑๒๐๔๐๕๕ นิสิตปริญญาโทหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการพัฒนาสังคม มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง “การสร้างเครือข่ายความร่วมมือในการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนที่ยั่งยืนของภาครัฐและภาคประชาชนในตำบลกระทุ่มล้ม อำเภอสองพี่น้อง จังหวัดนครปฐม” เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรดังกล่าว

ในการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับเรื่องนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลจากท่านโดยการสัมภาษณ์ จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดพิจารณาอนุญาตให้นิสิตดำเนินการสัมภาษณ์ เพื่อการเก็บรวบรวมข้อมูลซึ่งจะเป็นประโยชน์ในทางวิชาการต่อไป

โครงการหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการพัฒนาสังคม มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี

จึงเจริญพรมมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์

ขอเจริญพร

(พระสุธีรัตนบัณฑิต, รศ.ดร.)

ผู้อำนวยการหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการพัฒนาสังคม

นางสาวพนารัตน์ ขำจร
หัวหน้าฝ่ายส่งเสริมและสวัสดิการสังคม

ที่ ศธ ๖๑๐๕.๔/๔๓.๒

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
 ๗๙ หมู่ ๑ ตำบลลำไทร อำเภอบางบาล
 จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ๑๓๑๗๐
 โทรศัพท์ ๐ ๓๕๒๔ ๘๐๐๐ ต่อ ๘๒๗๘-๗๙

๒๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๑

เรื่อง ขออนุญาตเผยแพร่สัณนิษฐานเพื่อใช้ในการทำวิทยานิพนธ์
 เจริญพร คุณ วรณพร ศรีกร
 สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสัณนิษฐานที่ใช้ในการทำวิทยานิพนธ์ จำนวน ๑ ฉบับ

ด้วย พระนำโชค อานนโท รหัสประจำตัวนิสิต ๕๙๐๑๒๐๔๐๕๕ นิสิตปริญญาโทหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการพัฒนาสังคม มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง “การสร้างเครือข่ายความร่วมมือในการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนที่ยั่งยืนของภาครัฐและภาคประชาชนในตำบลกระทุ่มล้ม อำเภอสองพี่น้อง จังหวัดนครปฐม” เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรดังกล่าว

ในการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับเรื่องนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลจากท่านโดยการสัมภาษณ์ จึงขออนุญาตเผยแพร่จากท่านโปรดพิจารณาอนุญาตให้นิสิตดำเนินการสัมภาษณ์ เพื่อการเก็บรวบรวมข้อมูลซึ่งเป็นประโยชน์ในทางวิชาการต่อไป

โครงการหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการพัฒนาสังคม มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี

จึงเจริญพรมมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์

ขอเจริญพร

(พระสุธีรัตนบัณฑิต, รศ.ดร.)

ผู้อำนวยการหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต
 สาขาวิชาการพัฒนาสังคม

รับ ๑๗.๖.๖๑
 มจร.๒๓.๖.๖๑

ที่ ศธ ๖๑๐๕.๔/๔๓.๒

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๗๙ หมู่ ๑ ตำบลลำไทร อำเภอน้อย
จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ๑๓๑๗๐
โทรศัพท์ ๐ ๓๕๒๔ ๘๐๐๐ ต่อ ๘๒๗๘-๗๙

๒๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๑

เรื่อง ขออนุญาตเผยแพร่สัณนิษฐานเพื่อใช้ในการทำวิทยานิพนธ์
เจริญพร คุณ สร้อยทิพย์ ชมทอง
สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสัณนิษฐานที่ใช้ในการทำวิทยานิพนธ์ จำนวน ๑ ฉบับ

ด้วย พระนาโชค อานนโท รัทสประจักษ์นิสิต ๕๙๐๑๒๐๔๐๕๕ นิสิตปริญญาโทหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการพัฒนาสังคม มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง “การสร้างเครือข่ายความร่วมมือในการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนที่ยั่งยืนของภาครัฐและภาคประชาชนในตำบลกระทุ่มล้ม อำเภอสามปราชญ์ จังหวัดนครปฐม” เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรดังกล่าว

ในการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับเรื่องนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลจากท่านโดยการสัมภาษณ์ จึงขออนุญาตจากท่านโปรดพิจารณาอนุญาตให้นิสิตดำเนินการสัมภาษณ์ เพื่อการเก็บรวบรวมข้อมูลซึ่งเป็นประโยชน์ในทางวิชาการต่อไป

โครงการหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการพัฒนาสังคม มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี

จึงเจริญพรมมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์

นางสาวสุวิมล วัฒนศิริ

ขอเจริญพร

นางสาวสุวิมล วัฒนศิริ

(พระสุธีรัตนบัณฑิต, รศ.ดร.)

ผู้อำนวยการหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการพัฒนาสังคม

ที่ ศร ๖๑๐๕.๔/๕๓.๒

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๗๙ หมู่ ๑ ตำบลลำไทร อำเภอน้อย
จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ๑๓๑๗๐
โทรศัพท์ ๐ ๓๕๒๔ ๘๐๐๐ ต่อ ๘๒๗๘-๗๙

๒๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๑

เรื่อง	ขอความอนุเคราะห์สัมภาษณ์เพื่อใช้ในการทำวิทยานิพนธ์
เจริญพร	ท่าน ผอ.สุวิทย์ ศรีสวัสดิ์
สิ่งที่ส่งมาด้วย	แบบสัมภาษณ์ที่ใช้ในการทำวิทยานิพนธ์ จำนวน ๑ ฉบับ

ด้วย พระนาโชด อานโน ทรัสประจัตวินิต ๕๙๐๑๒๐๔๐๕๕ นิสิตปริญญาโทหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการพัฒนสังคม มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง “การสร้างเครือข่ายความร่วมมือในการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนที่ยั่งยืนของภาครัฐและภาคประชาชนในตำบลกระทุ่มล้ม อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม” เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรดังกล่าว

ในการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับเรื่องนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลจากท่านโดยการสัมภาษณ์ จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดพิจารณาอนุญาตให้นิสิตดำเนินการสัมภาษณ์ เพื่อการเก็บรวบรวมข้อมูลซึ่งจะเป็นประโยชน์ในทางวิชาการต่อไป

โครงการหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการพัฒนาสังคม มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณ
ราชวิทยาลัย หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี

จึงเจริญพรามาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์

১০. প্রাথমিক শিক্ষা
 ১১. মাধ্যমিক শিক্ষা
 ১২. উচ্চ মাধ্যমিক শিক্ষা
 ১৩. বিশ্ববিদ্যালয়

ขอเจริญพร

(พระสุธีรัตนบัณฑิต, รศ.ดร.)

ผู้อำนวยการหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการพัฒนาสังคม

ภาคผนวก ณ

ภาพถ่ายในการสัมภาษณ์เชิงลึกกับผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

ภาพที่ ๑

สัมภาษณ์ พระครูสังฆรักษ์เอนก สุชาโต ผู้ช่วยเจ้าอาวาสวัดนครชื่นชุ่ม

ภาพที่ ๒

สัมภาษณ์ คุณวสันต์ อยู่ประจำ นายกเทศมนตรีเมืองกระทุ่มล้ม

ภาพที่ ๓

สัมภาษณ์ คุณวิเชียร แควบ่ารุง รองนายกเทศมนตรีเมืองกระทุ่มล้ม
คุณฉลอง เรืองประชา สมาชิกสภาเทศบาลเมืองกระทุ่มล้ม

ภาพที่ ๔

สัมภาษณ์ คุณเจริญ ทองคุ้ม เลขาธิการสภาเทศบาลเมืองกระทุ่มล้ม

ภาพที่ ๕

สัมภาษณ์ คุณชิตีพัทธ์ ทองคุ้ม สมาชิกสภาเทศบาลเมืองกระทุ่มล้ม

ภาพที่ ๖

สัมภาษณ์ คุณบุญลือ โตมอญ สมาชิกสภาเทศบาลเมืองกระทุ่มล้ม

ภาพที่ ๗

สัมภาษณ์ คุณประนอม โตมอญ สมาชิกสภาเทศบาลเมืองกระทุ่มล้ม
คุณเพ็ญศรี ศรีสดใส ประธานชุมชนหมู่ใหญ่

ภาพที่ ๘

สัมภาษณ์ คุณสุภาพรณ โตมอญ ผ.อ.กองสวัสดิการสังคมเทศบาลเมืองกระทุ่มล้ม
คุณพนารัตน์ ขำจร หัวหน้าฝ่ายส่งเสริมและสวัสดิการสังคม

ภาพที่ ๙

สัมภาษณ์ คุณวริภา เอกศิริเลิศ รองปลัดเทศบาลเมืองกระทุ่มล้ม

ภาพที่ ๑๐

สัมภาษณ์ คุณอนัญญา ทองคำ ผู้อำนวยการกองคลังเทศบาลเมืองกระทุ่มล้ม

ภาพที่ ๑๑

สัมภาษณ์ คุณวรรณพร ศรีกร ประธานชุมชนหนองงูเห่ล้อม

ภาพที่ ๑๒

สัมภาษณ์ คุณสร้อยทิพย์ ชมทอง ประธานชุมชนบ้านหนองตามล

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ	: พระนำโชค อานนโท (ทองดี)
อายุ – พรรษา	: อายุ ๒๙ ปี พรรษา ๘
เกิด	: วันที่ ๒๖ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๓๒
ภูมิลำเนา	: บ้านเลขที่ หมู่ที่ ๑๖/๙๔ หมู่ ๑๑ ตำบลอ้อมน้อย อำเภอกะทู้ม้วน จังหวัดสมุทรสาคร
การศึกษา	: พ.ศ. ๒๕๔๗ ประกาศนียบัตรวิชาชีพ เทคโนโลยีหมู่บ้านครู (กรุงเทพมหานคร) : พ.ศ. ๒๕๕๕ นักระบวนเอก สังกัดวัดนครชื่นชูม สำนักเรียนวัดนครชื่นชูม : พ.ศ. ๒๕๕๙ ปริญญาพุทธศาสตรบัณฑิต (รัฐประศาสนศาสตร์) มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
อุปสมบท	: วันที่ ๑๑ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๕๓
สังกัด	: วัดนครชื่นชูม ตำบลกระทุ่มล้ม อำเภอสองพี่น้อง จังหวัดนครปฐม
หน้าที่	: ครูสอนศีลธรรม
ปีที่เข้าศึกษา	: ปีการศึกษา ๒๕๕๙
ปีที่สำเร็จการศึกษา	: ปีการศึกษา ๒๕๖๐
ที่อยู่ปัจจุบัน	: วัดนครชื่นชูม เลขที่ ๑๐๔ หมู่ที่ ๗ ตำบลกระทุ่มล้ม อำเภอสองพี่น้อง จังหวัดนครปฐม ๗๓๒๒๐ Email : namchok36@hotmail.com Tel : ๐๘๓ - ๙๒๘ - ๑๖๘๖